

ГАЛЕРИЯ
БАРД

СЪВРЕМЕННИ
РОМАНИ

Романът е носител на награда
за литература през 1994 г.

БИЛИ ЛЕЩ

АЗ И ДЪЩЕРЯ МИ

Тази книга ще ви накара да повярвате
в приятелството, в доброта,
в целенатна сила на любовта...

БИЛИ ЛЕЦ АЗ И ДЪЩЕРЯ МИ

Превод: Людмила Верих

chitanka.info

Тази книга ще ви накара да повярвате в приятелството, в добротата, в целебната сила на любовта...

На Денис, който вярва в чудеса и вълшебства

ПЪРВА ЧАСТ

ПЪРВА ГЛАВА

Новали Нейшън, седемнайсетгодишна, бременна в седмия месец, напълняла със седемнайсет килограма и суеверна относно числото седем, се размърда на седалката на стария плимут и прокара ръце по издутия си корем.

За повечето хора седем е щастливо число. Но не и за нея. Не ѝ вървеше на седем — всичко започна от седмия ѝ рожден ден, когато мама Нел избяга с бейзболния рефер Фред. По-късно — Новали беше в седми клас — единствената ѝ приятелка Ронда Тели открадна камион за сладолед заради гаджето си и бе изпратена в Щатското изправително училище за момичета в Тулахома, щата Тенеси.

Още тогава Новали вече бе наясно, че числото седем крие за нея някаква заплаха, затова се опитваше да го избягва. Понякога обаче човек не знае какво ще го сполети.

Точно така стана и когато я наръгаха с ножа — нямаше никакво предчувствие.

Случи се точно след като напусна училище и започна работа като келнерка в ресторанта на Ред. Една от редовните посетителки — Гладис — откачи. Строши с бутилката си предната витрина и започна да крещи тъпотии, че виждала Исус, като през цялото време наричаше Ред Светия дух. Новали се опита да я успокои, но тя беше много възбудена. Нахвърли се върху ѝ с ножа за месо, разряза ѝ ръката от китката до лакътя, а лекарят в спешното отделение затвори раната със седемдесет и седем шева. Не, Новали нямаше доверие на числото седем.

В момента обаче имаше други грижи — въртеше се и се свиваше с надежда да потисне болката в пикочния мехур. Трябваше пак да спират, но смяташе, че е твърде рано да го моли. Вече бяха спирали веднъж след Форт Смит — въпреки това мехурът ѝ тежеше като балон пълен с вода.

Намираха се някъде в Източна Оклахома на един неотбелязан на картата междуселски път. Само избеляла табела за фойерверките на Четвърти юли подсказваше, че Мълдрои е наблизо.

Шосето беше тясно и с разбит асфалт — явно рядко ползвано и отдавна неремонтирано. Изпод старите кръпки — изронени и напукани като тъмни кори на рани — се подаваха тревички. Въпреки това скоростта, с която се движеше големият плимут, не слизаше под сто и петдесет. Уили Джак Пикънс го управляваше сякаш яздеше петстотинкилограмов див жребец.

Той бе с година по-голям, двайсет и два килограма по-лек и десет сантиметра по-нисък от Новали. Носеше каубойски ботуши, натъпкани с вестници, за да изглежда по-висок. Тя смяташе, че той изглежда като Джон Кугар Меленкамп, а самият Уили Джак се оприличаваше на Брус Спрингстийн, които според него бил висок само метър и петдесет и осем.

Бе луд по ниски музиканти и най-вече по онези, които бяха по-дребни от самия него. Колкото и да беше пиян, не забравяше, че Принс е висок метър и петдесет и четири, а Мик Джагър — метър и петдесет и седем. Уили Джак имаше страхотна памет.

Пътните знаци предупреждаваха, че следват опасни завои, но стрелката не падаше под сто и петдесет. Новали не смееше да го помоли да намали и само се молеше да не налетят на движеща се насреща кола.

Можеха да карат по платена магистрала, ако бяха отишли по на север — по шосето, което минава през Тълса и Оклахома Сити, но Уили Джак каза, че няма да плати нито цент за път, построен с парите на данъкоплатците. Макар че той самият никога не бе плащал данъци, имаше изострено чувство към тия неща. Освен това, както подчерта, съществуват много пътища към Калифорния, за които не се плаща нищо.

Беше подценил първия завой, предната дясна гума изскочи на банкета и цялата кола се разтресе, от което мехурът на Новали се сви. Тя разкопча предпазния колан, опъна напред бедрата си, за да намали натиска, но това не помогна. Трябваше да се облекчи.

— Мили, налага се пак да пишкам.

— По дяволите, Новали — Уили Джак удари по кормилото. — Нали току-що спирахме.

— Да, но...

— Няма и сто километра.

— Е, да, обаче не мога да чакам.

— Знаеш ли колко ще пътуваме, ако трябва да пикаеш на всеки сто километра?

— Не съм казала на минутката. Мога да постискам.

Уили Джак не беше в настроение заради фотоапарата. Преди да тръгнат, тя купи един полароид, защото искаше при преминаването от един щат в друг да снима, застанала до табелата „Добре дошли в Арканзас, Оклахома“, както и пред тези на всеки следващ щат. Щеше да ги сложи в рамки и някой ден да показва на детето им как са пътували на Запад — също както навремето са се добирали до Калифорния върху покрити каруци.

Уили Джак ѝ каза, че идеята е глупава, но въпреки това я снима, когато влизаха в Арканзас, защото видя един бар точно до шосето и му се препи бира. Бяха изминали двайсет мили, когато Новали забеляза, че апаратът го няма и разбра, че Уили Джак го е оставил на бара. Помоли го да се върнат и той склони, но само защото му се пиеше още една бира. Когато влизаха в Оклахома обаче, отказа да спре за снимка и се скараха.

На Новали ѝ бе горещо, беше потна. Свали прозореца и горещият въздух я блъсна в лицето. Климатикът на плимута бе престанал да работи много преди Уили Джак да го купи с нейните петдесет долара. Всъщност почти всичко по колата е било повредено и тя се бе озовала в един склад за отпадъци в покрайнините на Ноксвил. Там я откри Уили Джак. Той смени някакво универсално съединение, карбуратора, разпределителя, един спирачен барабан и част от гърнето. Не ремонтира пода, където имаше дупка с размер на тава. Просто я покри с капак от телевизор, но Новали се страхуваше, че краката ѝ могат да попаднат в дупката и да станат на кайма върху пътя. Когато се навеждаше напред да провери дали капакът е на мястото си, в краищата му забелязваше как асфалтът лети отдолу, само на сантиметри под нея — чувство, което засилваше още повече нуждата ѝ да се облекчи.

Искаше да не мисли за пълния си мехур — първо броеше стълбовете край пътя, а после се опита да си спомни думите на „Обичай ме нежно“, естествено без резултат. Най-накрая извади албума със снимки от найлоновия сак на задната седалка.

Събираше фотографии и изрезки от списания още от малка. Снимки на спални със стари кувертюри и месингови легла, кухни с

медни тенджери и син порцелан, холове със заспали колита върху светлите килими и стени, накичени със семейни снимки в позлатени рамки. Преди тези стаи съществуваха само по страниците на списанията, купувани от бензиностанциите в Телико Плейнс, Тенеси. Сега обаче тя пътуваше за Калифорния и щеше да живее в нещо подобно.

— Виж, мили. — Подаде една снимка на Уили Джак. — Онази лампа тип Мики Маус, за която ти споменах. Такава искам да сложа в детската стая.

Той пусна радиото и започна да върти копчето, но се чуваше само пукане.

— Надявам се да си намерим двуетажна къща с балкон към океана.

— Глупости, Новали. Океанът не може да се види от Бейкърсфийлд.

— Тогава към някое езеро. Искам да си вземем от онези маси за тераса с чадър отгоре. Ще седим с бебето, ще прием шоколадово мляко и ще гледаме как залязва слънцето.

Мечтаеше си за всякаква къща — двуетажна, дървена, близнак, тип ранчо — каквато и да е, само да е закрепена за земята. Досега не бе живяла в нещо, което не е на колела. Бе сменила седем фургона — един двоен, една каравана за къмпинг; две подвижни къщи, една двуколка, един железопътен вагон — част от мотел, наречен „Чатануга-чучу“.

Подаде му друга изрезка.

— Погледни тези патици на стената. Не са ли сладки?

Уили Джак рязко изви волана, опитвайки се да прегази една костенурка.

— Не мога да те понасям, когато правиш така — каза тя. — Защо искаш да убиваш костенурките? Не пречат на никого.

Той завъртя копчето на радиото и попадна на „Грейсланд“ от Пол Саймън, който, както каза, бил с девет сантиметра по-нисък от него.

Когато отминаха водната кула на Мълдрую, младата жена прибра албума. Мисълта за толкова много вода бе направо непоносима.

— Бас държа, че имат тоалетна в този град.

— Нищо чудно — отвърна ѝ, — почти всеки град има. Мислиш, че ще се намери и малко гореща вода, така ли? Може би ти се е прищяло да се понакиснеш в гореща вана, а? Ще ли ти се?

— За Бога, Уили Джак, трябва да отида до тоалетната.

Той усили радиото и забарабани по таблото. Докато профучаваха през Мълдrou, Новали се стегна и се помъчи да не мисли за басейни или леден чай.

Измъкна отново картата. Следващата възможност да спрат без скандал бе на четиридесет километра по пътя в град Секвоя. Погледна стрелката на бензина и установи със съжаление, че имат още половин резервоар.

Известно време се забавлява, като избираше име за бебето по буквите на азбуката. На А се сети за Анджела и Аби; на Б ѝ харесваха Бордън и Бабет. От притеснение обаче не можеше да се съсредоточи, така че се отказа още преди третата буква.

Навсякъде я болеше. Цяла сутрин имаше главоболие, но не носеше аспирин. Краката и бяха толкова подути, че каишките на червените сандали се впиваха и стискаха пръстите ѝ тъй силно, че те пулсираха. С големи усилия успя да ги изуе и се почувства по-добре.

— Да имаше дъвка — каза.

Устата ѝ беше суха, гърлото я дереше. На задната седалка се търкаляше половин шише топла кола, но ако я изпиеше, от това мехурът ѝ само щеше да се издуе още повече.

— Жената на Ред каза, че имала неприятности с мехура, когато била бременна. Мисли, че заради него е трябвало да роди със сечение.

— Какво, дявол да го вземе, означава това „сечение“?

— Цезарово сечение. Когато ти срязват корема, за да извадят бебето.

— Хич не мисли за такова нещо, Новали. Ще струва цяло състояние.

— То не става с мислене, Уили Джак. Не е като да уредиш купон за рожден ден. Просто става. И нямам представа колко струва. Освен това ти ще почнеш да печелиш добри нари.

— Да, и не искам да ги профукам, преди да са ми влезли в джоба.

Уили Джак отиваше в Калифорния, за да се хване на работа в железниците. Имаше там братовчед на име Джей Пол, който цял

живот бе работил за Юниън Пасифик. И когато преди две седмици получи вест от него, много се развълнува и реши да тръгне веднага.

На Новали ѝ се видя странно, че Уили Джак се вълнува за работа, но нищо не каза. Щом си взе чека от Ред, напуснаха Телико Плейнс и тя въобще не погледна назад.

Това бе шансът, за който мечтаеше отдавна. Да живее в истински дом. До този момент обитаваха една каравана до заведението на Ред, но канализацията ѝ не работеше, затова бяха използвали банята в кафенето. Тя вярваше, че благодарение на железниците вече никога няма да живеят на колела. В това не се съмняваше.

Повдигна ръката му към корема си и я постави на издутината в областта на пъпа.

— Усещаш ли?

— Не.

— Не чувстваш ли едно леко туптене?

— Не усещам нищо.

Опита се да издърпа ръката си, но тя я държеше. Премести я по-надолу — над венериния хълм.

— Точно там — гласът ѝ бе съвсем тих, — където е сърцето.

Той бързо издърпа ръката си.

— Не може да се докаже — рече, докато изваждаше една цигара. Новали усети, че ще се разреве, без да знае защо.

— Какво, по дяволите, ти става, Новали? — изкрещя Уили Джак.

Тя се стресна и с ужас почувства как от пода нахлува горещ въздух. Дори без да погледне, разбра, че капакът от телевизора липсва.

Обърна се, уплашена, че през задното стъкло ще види краката си — смлени и окървавени — наред шосето.

Единственото, което подскачаше по пътя обаче, бяха червените ѝ сандали.

— Какво се хилиш? — попита Уили Джак.

— Сънувах нещо.

Не искаше да му каже за обувките. Бяха единственият ѝ чифт и знаеше, че той ще мърмори колко ще им струват нови. Освен това се движеха по истинско шосе и навлизаха в истински град и Новали не искаше да го ядоса отново. Иначе никога нямаше да стигне до тоалетната.

— О, виж! Магазин от веригата „Уол-Март“. Нека да спрем.

— Ти май искаше да пикаеш.

— В „Уол-Март“ има тоалетни.

Уили Джак пресече двете платна и навлезе в локалното шосе, докато тя се опитваше да намери решение на проблема. В плажната си чанта имаше не повече от един долар. Парите държеше той.

— Скъпи, ще ми трябват малко пари.

— Ще ти вземат пари, че искаш да се изпикаеш, така ли?

Прелетя с колата през паркинга, сякаш беше състезател, спускал гума, и закова големия плимут в забраненото за спиране място пред самия вход.

— Пет долара ще ми стигнат.

— За какво?

— Ще си купя чехли.

— Чехли ли? Защо? Нали сме в кола?

— Краката ми са отекли. Не мога да си обуя сандалите.

— Божичко, Новали. Пътуваме през цялата страна, а ти искаш да си по чехли?

— Кой ще ме види?

— Искаш да кажеш, че при всяко спиране ще се разхождаш по чехли?

— Ние и без това не спираме много, нали?

— Добре. Вземи си чехли. Чехли на точки. Зелени чехли на точки, за да се виждат отдалече.

— Не искам чехли на точки.

— Тогава си купи на слонове. Да! Слон в чехли със слонове.

— Много си подъл, Уили Джак. Ужасно си подъл.

— По дяволите, Новали!

— Трябва да си купя нещо, за да не ходя боса.

Напразно се надяваше това обяснение да е достатъчно. И макар че не я попита, очите му я гледаха въпросително.

— Сандалите ми паднаха през дупката на пода.

В този миг му се усмихна — усмивка, която да му подсказже комичността на случилото се, но той не пое топката. Изглежда я, докато усмивката ѝ се стопи, обърна се, изплю се през прозореца и тръсна възмутено глава. Най-сетне затърси из джобовете на джинсите си и извади шепа смачкани банкноти. Движенията му, бързи и пресилени,

трябваше да ѝ покажат, че е готов да вдигне скандал. Хвърли ѝ една десетачка и набута останалите нари в джоба си.

— Няма да се бавя — изрече тя, докато слизаше от колата.

— Дадено.

— Не искаш ли да дойдеш и ти? Да се поразгъпчеш?

— Не, не ща.

— Да ти донеса ли пуканки?

— Върви, Новали.

Чувстваше как очите му я следят, докато се отдалечава. Опитваше се да движи тялото си както някога — когато се срещнаха за пръв път — тогава той направо не сваляше ръцете си от нея. Гърдите, коремът и бедрата ѝ бяха стегнати и гладки. Сега обаче ѝ беше ясно какво виждат очите му, знаеше на какво е заприличала.

Единствената кабинка в тоалетната беше заета. Новали стисна крака и се опита да задържи дъх. Чу, че пускат водата, но вратата не се отвори и тя почувства, че не издържа.

— Извинявайте — потропа на вратата, — но трябва да вляза незабавно.

Едно момиченце, борецко се все още с копчетата си, отвори вратата и се отдръпна от връхлитащата в кабинката Новали.

Щом се озова вътре, тя не се бави да заключи, нито да сложи хартия на тоалетната. Дори не провери дали въобще има хартия. Просто пикаеше и пикаеше, после се закикоти. Очите ѝ пяха пълни с радостни сълзи на облекчение. Обичаше да се радва на малките победи.

Докато се миеше, заразглежда образа си в огледалото — твърде скоро съжали за това. Кожата ѝ, макар да бе гладка и без петна, беше доста бледа. Под светлозелените ѝ очи се очертаваха тъмни сенки. Кестенявата ѝ дълга, гъста коса бе изскочила от шнолата на врата и се виеше на тънки стегнати масури.

Написка със студена вода лицето си, приглади коси, порови из чантата за червилото си, но не го откри. Най-после разтърка бузи за цвят и реши повече да не се поглежда в огледало, поне докато не се увери, че видът ѝ е станал по-добър.

Отправи се направо към щанда за обувки, защото знаеше, че доста се е забавила. Най-евтините чехли, които откри, бяха на ситни точки и Новали бързо реши да вземе гумени сандали.

Докато мъжът пред нея ѝ пишеше касовата бележка, тя вече пристъпваше нетърпеливо. Сандалите бавно започнаха да се придвижват до касата. Следвайки ги, тя мярна едно заглавие в „Нешънъл Икзаминър“. Подаде десетдоларовата банкнота на касиерката, разглеждайки в недоумение снимката на новородено от преди две хиляди години.

— Госпожо, рестото ви.

— Ох, извинете. Протегна ръка.

— Седем долара и седемдесет и седем цента.

Новали понечи да дръпне ръка, но монетите вече бяха в дланта ѝ.

— Не — изкрещя тя и захвърли парите на пода. — Не!

Замаяна се олюля, обърна се и затича.

Знаеше, че той е заминал, знаеше го още преди да бе стигнала до вратата. Виждаше всичко като на филм. Ето я как тича, как вика името му. Паркингът беше празен, плимутът го нямаше.

Той пътуваше към Калифорния и я беше изоставил заедно с мечтите от списанията за стари кувертюри, син порцелан и семейни снимки в позлатени рамки.

ВТОРА ГЛАВА

Дори и по-късно не си спомняше всичко. Не помнеше мъжа, който бе намерил в забранената за паркиране зона фотоапарата ѝ. Не помнеше как продавачът бе набутал парите в ръката ѝ, нито пък как шефът на магазина я бе отвел на пейката до входа.

Спомняше си обаче, че някой искаше да извика линейка, че тя му каза: „Няма ми нищо“ и му обясни как приятелят ѝ е отишъл само да поправи колата и ще се върне да я вземе.

Хората край нея обядваха, изпушваха набързо цигара, зареждаха рафтовете, а шефове, продавачи и момчета минаваха, забравили за бременното момиче на пейката при входа под пъстрото знаме с горд надпис „Направено в Америка“.

В два часа почувства глад. Яде пуканки и пи кола от високи пластмасови чаши. На два пъти си позволи да харчи като след заплата и на два пъти ходи до тоалетната. Опита се да помисли какво трябва да направи, но това я измори толкова, че главата ѝ започна да пулсира. По тази причина похапна отново и отново посети тоалетната.

Точно преди да стане три, някаква кокалеста дребна жена със синкава коса и без вежди дотича при нея и се засмя в лицето ѝ.

— Рут Ан? Рут Ан Мот! Сигурна съм. Малката Рут Ан. Сладурано, не съм те виждала, откакто се помина майка ти. Какво прави това? Дванайсет — тринайсет години?

— Не, госпожо, аз не съм Рут Ан.

— Не ме ли помниш, милинка? Аз съм сестра Хъзбанд. Не си ме забравила. Телма Хъзбанд. Разбира се, навремето ми викаше иначе. Казваше ми Тилма, защото едва говореше. Сега ме наричат сестра Хъзбанд.

— Но аз не се казвам...

— Последния път, когато те видях, беше почти бебе. А сега си на път да имаш бебе. Не е ли страхотно? Къде живееш сега, Рут Ан?

— Ами, в Тенеси, но...

— Тенеси. Имах братовчедка в Тенеси. Беше учителка. Точно когато навърши петдесетте, ѝ направиха операция.

Сестра Хъзбанд понижи глас и се наведе към Новали:

— Хистеректомия. След като я срязали, забравила правописа. Не можела да каже как се пише най-проста дума, така разправяха. Какво безобразие, нали?

— Да, госпожо. Наистина.

— Тенеси. Значи се връщаш, така ли? Отиваш си у дома?

— Не точно. Но, изглежда, ще остана тук за малко.

— Чудесно, Рути. Много добре. Домът ни дава това, което го няма никъде другаде. Знаеш ли какво е то?

— Не, госпожо.

— Собствената ти история, Рути. Домът е мястото, където започва твоята история.

— Да, госпожо.

— Покойният брат Хъзбанд казваше: Домът е мястото, което ще те хване, когато падаш. А всички падаме. Така казваше покойният брат Хъзбанд.

— Той съпруг ли ви беше?

— Не, беше ми брат. Истински божи човек. Ходиш ли на черква, Рути?

— Рядко.

— Това е добре. Наистина добре. Неделно училище... Изучаване на Библията... Молитви. Май става доста. Никой не е чак толкова грешен, че да кисне непрекъснато в черквата.

— Да, госпожо.

— Няма нужда от толкова прилежание. Аз ли? Аз имам само една работа сега. Само една. И знаеш ли каква?

— Предполагам да спасявате човешките души.

— О, не, Рут Ан. Господ спасява душите. Моята работа е да раздавам библии. Това иска от мен Всевишният. Четеш ли Библията, Рут Ан?

— Ами, рядко.

— Това е добре. Наистина добре. Който чете прекалено много, се обърква. Чети малко и по-малко ще се объркваш. Ако много четеш, много ще се объркваш. И затова аз раздавам само по една глава. Така хората по-лесно се справят. Разбираш ли какво казвам, Рут Ан?

— Да, госпожо. Мисля, че разбирам. — Новали докосна белега на ръката си, спомняйки си за Гладис.

— Бих искала да имам една глава от Библията, за да ти дам, миличка, но минах край автостанцията и раздадох последното копие на Второзаконието и две на Жалбите. Подарих ги на една жена, която отиваше в Ню Орлиънс, макар да ми беше ясно, че никой, тръгнал натам, няма да помъкне повече от един екземпляр. Така или иначе не ми остана нищо. Ужасно съжалявам.

— Няма значение.

— Утре ще изкарам още копия. Ще ти приготвя едно от Предсказанията. Те няма да те объркат много. Не бива да си тръгнеш с празни ръце, мила. Ела с мен.

Сестра Хъзбанд пое към вратата, обърна се и махна на Новали.

— Хайде, Рут Ан.

Младата жена не бе съвсем сигурна защо я последва навън и през паркинга. Знаеше обаче, че това едва ли ще ѝ докара повече беди от онези, които вече я бяха сполетели. Сестра Хъзбанд си проправи път до една очукана синя тойота, със скъсано, увиснало в средата над каросерията платнище и огънати железни подпори. Отстрани беше изписано с бели букви: „Желаната кола“.

Сестра Хъзбанд отвори вратата и извади кошница с червена панделка на дръжката. После се изпъна като войник на пост с кошницата в ръце.

— Позволи ми първа да те приветствам за връщането ти у дома — изрече патетично. — За да бъде завръщането ти колкото е възможно по-приятно, от името на града бих искала да ти поднеса тази кошница, пълна с подаръци от търговци и банкери.

— Благодаря. — Новали пое кошницата.

— Погледни, Рут Ан. Има кибрит, телефонен указател, шкурка. Има купони за покупки с отстъпка и карта на града. Както и още нещо. Виждаш ли това тефтерче?

Тя кимна.

— Миналата седмица ми се свършиха тефтерчетата. Затова записах в него две-три свои срещи. Моите АА срещи — при Анонимните алкохолици. Но ако не си алкохоличка, знай, че те не се отнасят до теб.

— Не, госпожо, не съм.

— Добре. Много добре. Помни обаче, че всички падаме. Така казваше и покойният брат Хъзбанд.

— Сестра Хъзбанд, ще позволите ли да ви фотографирам?

Може би въпросът я изненада, но тя не се издаде.

— О, Рут Ан, много мило — каза възрастната жена, свали очилата и глътна стомаха си, докато Новали щракна с апарата.

Двете наблюдаваха как снимката излиза от камерата.

— Ох, изглеждам кривогледа. Винаги излизам ужасно на снимки.

— Не, добра е.

— Така ли мислиш?

— Да.

— Много си мила, Рут Ан. Наистина много. — Прегърна я припряно, после се качи в тойотата и запали мотора. — Живея в Евъргрийн, Рути. Ще го намериш на картата. Последната къща отляво. Ела щом можеш. И доведи бебето! Винаги ще сте добри дошли.

— Благодаря, сестро Хъзбанд. Ще сложа тази фотография в рамка, за да я види бебето.

Сестра Хъзбанд потегли, а младата жена стоя на паркинга и маха на заминаващата на запад малка кола, докато тя не се изгуби от погледа ѝ. После се върна в магазина и спря при една дървена люлка, изложена до входа. Поглади с ръка тъмното дърво, мечтаейки за хладни сенчести веранди и бели решетки, обрасли в грамофончета.

— Един старец на Стикър Крийк прави люлки от твърдо дърво.

Тя се обърна. Гласът принадлежеше на едър тъмнокож мъж, който седеше на пейката.

— Тези не траят дълго — рече той. — Жилките излизат бързо, защото дървото е твърде меко. Ако искаш здрава люлка, върви на Стикър Крийк.

— Къде е това?

— Сега ли пристигаш в града?

— Да. Не. Просто съм тук отскоро.

— Новопришълка, значи.

Той се усмихна и се отмести в единия край на пейката — покани я да седне при него.

Бе най-черният човек, който Новали някога беше виждала, толкова черен, че кожата му отразяваше светлината. Помисли си, че би могла да се огледа в лицето му. Носеше костюм, а на пода до краката

му стоеше работно куфарче. Никога не бе виждала черен мъж с куфарче.

Тя сложи чантата си и подарената кошница в средата на пейката. За нея самата не остана много място.

— Казвам се Уайткотън. Моузис Уайткотън.

— О! — Понечи да каже името си, но се отказа.

— Някои от семейството съкращават фамилията ни на Уайт. Но това не е работа. Тя е Уайткотън.

— Защо го променят?

— Срамуват се. Казват, че било робско име. Но така се наричат. Аз също.

Той за миг се загледа в нещо, което Новали не можеше да види, и каза:

— Фамилното име е важно. То проследява кой си.

— Така е.

— Точно така. Името е важно нещо. Ти избрала ли си име за бебето?

— Не, но имам предвид няколко.

— Не бързай. Такава работа не ще прибързаност. Името е много важно нещо.

Новали бръкна в плажната чанта, извади ролка бонбони, после я свали на земята и я бутна под пейката. Най-горният бонбон беше зелен, любимият ѝ аромат, но тя го предложи на Моузис Уайткотън.

— Благодаря, обаче съм диабетик. Не мога да ям сладко.

— Знаеш ли — каза тя, след като лапна бонбона. — Ако е момиче, мисля да я кръстя Уенди, или Кенди.

— Дай на бебето си име, което означава нещо. Силно име. Име, което ще устои на лошите времена. На обидите.

— Не бях мислила за това.

— Навремето работех като гравьор — правех плочи и надгробни паметници. Като вършиш такова нещо, се замисляш за имената.

— Сигурно е така.

— Името, което избереш за детето си, ще бъде с него дори когато няма нищо друго. И никого. Защото ти няма да живееш вечно.

— О, аз никога няма да я оставя. Да изчезна... както правят някои. Никога няма да го направя.

— Но не можеш да живееш вечно; Ще умреш. Всички ще умрем. Аз, тя, ти...

Умираш дори сега. Точно в тази минута. — Той погледна часовника си и продължи: — В тази секунда — почука по стъклото с пръст. — Виждаш ли тук? Секундата мина. Няма я. И никога няма да се върне. И докато ти говоря, секундите минават. Изчезват. Както и да ги броиш — те се топят. И всяка секунда те приближава към сетния час.

— Не ми се мисли за това.

— Мислила ли си въобще някога? С всяка изживяна година човек приближава датата на своята смърт. Е, разбира се, не знаеш точно в кой ден ще се случи. Следиш ли думите ми?

Новали кимна едва-едва. Сякаш ако се мръднеше по-силно, вниманието ѝ щеше да се разсее.

— Гледай. Да речем, че ще умреш на осми декември. Разбира се, датата не се знае, защото си още жива. Но през всяка изминала година минаваш осми декември, без да знаеш, че именно тази дата ще стане годишнина на смъртта ти. Разбираш ли ме?

— Да. — Гледаше с широко отворени очи, зашеметена от тази невероятна, нова за нея идея. — Не бях мислила за това.

— Да, много малко хора се замислят. Но чуй. Ти ще умреш. Името ти обаче — не. То ще бъде записано в нечия Библия, ще бъде отпечатано в някой вестник. Ще го гравират на гроба ти. Името ти има история.

— Домът е мястото, където започва твоята история — промълви тя тихо.

— Така е. Твоето житие ще съществува дори след като си отидеш от белия свят.

Той обърна ръце с дланите нагоре и ги разтвори. Бяха празни. Беше ѝ дал всичко, което можеше, и тя го бе взела.

— Ето. — Моузес Уайткотън вдигна куфарчето.

Докато го нагласяваше на коленете си, Новали премести кошницата от другата си страна и се настани до него. Куфарчето бе пълно със снимки.

— Откъде имаш толкова много?

— Сега съм фотограф. Обикалям по магазините и снимам деца.

— Може ли да погледна?

Той измъкна десетина снимки. Усмихнати бебета, намръщени, разплакани. Кафяви, черни, бели бебета. Къдрави, синеоки, червенокоси, без коси.

— Доведи бебето си след няколко месеца и ще му направя снимка без пари.

— Наистина ли?

— Разбира се. Ето това търсех. — Той ѝ подаде лъскава детска книжка.

— Раздаваме ги заедно с чек за сто долара. — Отвори първата страница. — Тук се вписва името на бебето. Но внимавай да бъде такова, каквото трябва.

— Ще внимавам.

Негърът върна снимките в куфарчето и го затвори.

— Господин Уайткотън, може ли да ви фотографирам?

— Мене?

Тя кимна.

— Разбира се.

Новали извади апарата от чантата, застана пред него и го щракна.

В този момент един рус, лъскав младеж пристъпи пред тях.

— Здравейте, аз съм Реджи Луис. Моето момиче ми каза, че ме чакате. Вие сте Моуз?

— Не. Моузис Уайткотън.

— Добре. Ще дойдете ли с мен в офиса ми? — Реджи тръгна, показвайки пътя.

Негърът подаде ръка на младата жена.

— Желая ти късмет.

Ръката му беше стегната и силна.

— Благодаря за книжката.

— Удоволствието беше мое — отвърна той и последва младежа.

Тя го проследи с очи, после погледна снимката в ръката си — снимката на Моузис Уайткотън. За миг ѝ се стори, че вижда отражението си върху неговото лице.

Малко след седем Новали изяде един лютив хотдог и изпи мasha малцова бира. После си купи списанието „Американско бебе“,

надявайки се, че ще намери списък с имена, но се излъга. Вместо това прочете статията „Как да запазим добрата си форма през бременността“. Тя я подсети да си купи пакетче сушено месо за повече протеини и да направи енергична разходка. Обиколи паркинга три пъти, като дишаше дълбоко с диафрагмата, както съветваха в статията. Оклахомската жега обаче бързо я измори — измина последните метри направо влачейки крака.

Вдигна глава, за да погледне спирация наблизо пикап. Каросерията му бе пълна с фиданки. Корените им бяха завити в зебло. С ръкописни букви отстрани на колата пишеше „Разсадник Бен Гудлък. Градинарски услуги“.

Шофьорът, висок, слаб индианец, слезе от колата и влезе в магазина. Спътникът му, малко момче, остана да чака в пикапа.

Новали приближи, огледа надписа и прокара пръст по думата „Гудлък“. Момчето — десетгодишно копие на мъжа, подаде глава през прозореца.

— Ти Гудлък ли се казваш? — попита тя.

То кимна.

— Де да беше такова и моето име.

— Защо?

— Защото е силно име. Име, което може да устои на лошите времена.

— Сигурно — отвърна момчето. — Какво ти е на ръката? — Леко докосна белега.

— Лош късмет. — Новали посочи товара на колата.

— Какви дървета карате?

— Диви кестени.

— Не съм чувала за такива:

Момчето изскочи от колата, порови из джоба си и извади един твърд, кафяв кестен — лъскав и блестящ, и й го подаде.

— Ето.

— Какво е това?

— Кестен.

Тя го взе и го търкулна по дланта си.

— Носи късмет — рече момчето.

— Откъде знаеш?

— Дядо ми каза. Бил е на неговия дядо, после и на самия него. Сега е мой.

— Те имаха ли късмет?

То кимна.

— Бяха добри ловци. Аз — също.

— Да не би да върши работа само при лов?

— Не. Носи късмет за много неща. Помага да откриеш онова, от което имаш нужда. Да си намериш пътя към къщи, ако си се загубил. И други разни.

Новали протегна ръката си с кестена към момчето.

— Първо си намисли някакво желание — каза то.

— Желание ли?

— Да. Стискай го в ръка и си пожелай нещо.

— Но това не е мой талисман, а твой.

— Пак ще стане. Опитай.

— Добре. — Сви пръсти около кестена и стисна очи като дете, което чака някаква изненада. Когато приключи, върна кестена на момчето.

— Какво си пожела? — попита то.

— Ако ти кажа, няма да се сбъдне.

— Не. Това важи за падащите звезди.

— Може ли да те снимам?

— Може.

— Застани точно до вратата на колата, за да хвана и името. Така. Малко наляво. Добре.

Тя натисна копчето точно когато бащата на момчето се върна при колата.

— Готов ли си за път, Бени?

— Да. — Той отвори вратата и седна, после се усмихна към Новали. — Е, чао.

— Чао, Бени Гудлък.

Момчето махаше, докато колата излизаше от паркинга. Новали пресече, отправяйки се обратно към магазина.

— Госпожо. Госпожо. Чакайте — извика Бени Гудлък. Тичаше към нея с фиданка в ръка. — Ето. Това е за вас.

— За мен? Защо?

— За късмет. — Постави дръвчето на забраненото за паркиране място.

— О, Бени. Разбрал си какво си пожелах.

— Да, госпожо. Разбрах.

После се обърна и побягна назад към баща си.

Новали разглеждаше бебешки дрешки, когато се включи уредбата на магазина. Гласът бе тенекиен и далечен, като при лоша телефонна връзка: *Внимание, клиенти на „Уол-Март“. Часът е девет и касите приключват работа.*

Новали почувства, че не ѝ стига въздух. Зави ѝ се свят.

Моля, елате с избраните стоки на...

Сърцето ѝ биеше ускорено, неравномерно, тежко.

Отваряме в девет...

Усещаше в устата си лютив вкус.

И както винаги, благодарим ви, че пазарувахте в „Уол-Март“.

Преглътна и се втурна към тоалетната в дъното на магазина.

Беше сама, помещението изглеждаше тъмно, но тя нямаше време да търси ключа за осветлението. Повърна и отново, и отново, докато почувства, че стомахът ѝ е празен. После постоя в тъмното, опитвайки се да не мисли за положението, в което се намираше. Цял ден се бе опитвала да се разсейва.

Сигурно, рече си Новали, има нещо, което може да се направи. Да се опита да намери мама Нел, но не знаеше фамилията на Фред. Сигурно някъде съществуваше клуб на реферите, където можеше да се позвъни, но едва ли само един рефер се казваше Фред.

Можеше да се обади в изправителното училище и да потърси Ронда Тели. Но камионът за сладолед беше първата ѝ кражба и тя вече вероятно беше на свобода.

Можеше да се обади на Ред, обаче не допускаше той да ѝ прати пари за път обратно до Телико Плейнс. Сигурно вече бе наел нова келнерка.

Тогава се замисли за Уили Джак. Можеше да стопира някоя кола и да се опита да стигне до Бейкърсфийлд сама. Само че не беше сигурна дали фамилното име на братовчедата беше Пикънс или Пол.

Колебаеше се дали Уили Джак наистина я бе изоставил. Ами ако е отишъл да поправя колата? Или ѝ играеше някакъв номер? Той си

падаше по тия неща. Нищо чудно да е тръгнал колкото да я изплаши, а после нещо да се е случило...

Ами ако са го отвлекли? Някой с пистолет може да го е заплашил... Беше виждала такива сцени по телевизията.

Ами ако... Прави се, че... Представи си как...

Новали обаче знаеше, че нищо такова не се бе случило. Мама Нел просто не се интересуваше от нея. Ронда Тели вероятно дори не я помнеше. А Уили Джак като нищо бе заминал без нея.

Усети как в гърлото ѝ отново се надига жлъчен сок, как я свива стомахът. Би могла да се пребори, но се чувстваше твърде уморена. Отпусна се в нахлуващата тъмнина и изчезна в пространството.

Не знаеше колко време е прекарала в тоалетната. Нямаше сили да се помръдне. Толкова зле се чувстваше, че ѝ беше все едно.

Дрехите ѝ бяха влажни, кожата ѝ лепнеше. Главата ѝ сякаш бе отделена от тялото. Когато най-после можа да се изправи, имаше чувството, че вижда всичко много от високо.

Приближи се до мивката и се хвана с едната ръка, докато с другата напръска лицето си и изплакна устата си. Главата и пулсираше — навсякъде я болеше, но все пак се изми. Взе плажната чанта и излезе от помещението.

Сградата бе тъмна и тиха. Откъм входа се процеждаше слаба светлина, тя обаче знаеше, че няма никой, че е сама.

Пое безшумно към светлината, прекосявайки магазина. Намери нещата си на пейката до входа — кошницата за добре дошла, бебешкия албум, кестеновата фиданка. Грабна всичко, сякаш се готвеше да си тръгне и да се прибере вкъщи.

После започна да обикаля като бездомниците, които идват от никъде и нямат къде да отидат. Като шантавия Дан в Талико Плейнс — той бродеше нощем по улиците, понесъл парченца и останки от живота на други хора.

Безцелно се придвижваше от единия към другия край на магазина, покрай редици телевизори без образи на екраните, покрай рафтове с играчки без деца. Влачеше се край купища спално бельо, кутии с бонбони и чинии. Край някои щандове мина по няколко пъти, край други — нито веднъж, но това нямаше значение.

И тогава видя една кръгла маса от стъкло под чадър на бели и червени райета... Тук би могла да седи с бебето, да пие шоколад и да

гледа залязващото слънце. Погали гладката стъклена повърхност, обърса праха и на очистеното място постави книгата и кошницата. Наблизо откри саксии с бели телефончета и премести две до масата. Постави фиданката между тях.

Отпусна се в единия стол, отвори чантата и извади снимките на сестра Хъзбанд, на Моузес Уайткотън и на Бени Гудлък. Подпря ги на кошницата. Премести книгата към средата на масата, после я върна на мястото ѝ. Най-сетне, изтощена, тя се отпусна в стола и седя дълго. Толкова дълго, че ѝ се стори, че никога няма да стане.

Когато най-после успя да се изправи, се приближи към прозореца и погледна навън. Валеше слаб дъжд, а силният вятър блъскаше капките в стъклото. В тънките водни струи, стичащи се по прозореца, проблясваха за миг къси лъчи в неоново жълто и червено. Един отдавна забравен спомен нахлу в съзнанието ѝ.

Беше много малка и не помнеше защо и как, но се озова съвсем сама на пързалка за ролкови кънки. Отначало се ужаси — крещя и удря по заключените врати, опитваше се да се изкатери до високите прозорци.

После достигна ключа на стената, натисна го и в средата на залата започна да се върти едно голямо сребърно кълбо. По пода, по стените и тавана заваля порой от сребристосини отблясъци.

Тогава страхът ѝ се стопи — разби се на хиляди парченца като стъкло, и петгодишната Новали Нейшън прекрачи в този душ от светлини — ярките многоцветни диаманти заиграха по тялото ѝ. После започна да се върти. Под вълшебното сребърно кълбо краката ѝ се плъзгаха по излъсканото дърво. Въртеше се все по-бързо и по-бързо... Ръцете ѝ се носеха свободно във въздуха.

Усмихна се на петгодишното си аз — беше само лакти и колене — опита се да го задържи, но детето се плъзна и изчезна в сенките.

Новали Нейшън, седемнайсетгодишна, бременна в седмия месец, напълняла със седемнайсет килограма, изхлузи сандалите и наред магазина започна да се върти, по-бързо и по-бързо... свободна... в очакване да започне историята на нейния живот.

ТРЕТА ГЛАВА

Уили Джак свърши парите в Тъкъмкари. Плимутът остана без бензин сто и шейсет километра по-късно. Когато стрелката на бензиномера започна да сочи нулата, той претърси джобовете си, но откри само двацет и четири цента. Съжали, че бе дал десетачка на Новали. С тях щеше да стигне по-близо до Калифорния. Бързо прогони тази мисъл. Не беше от хората, дето много съжаляват.

Успя да закара колата до една борова гора, доста встрани от пътя. Заклучи картонения куфар в багажника, после изтегли седалките — търсеше изтървани монети по мода. Намери две по четвърт долар, една от десет цента и три пенита, както и брошката с форма на хлебарка.

Не бе изминал много път, когато се сети, че си е забравил слънчевите очила в жабката. Светлината го дразнеше повече от жегата. Очите направо го боляха от слънцето.

Опита се да спре кола на автостоп, но набрали скорост след преминаването на Пекос Меса, камионите отминаваха по пътя, като вдигаха облаци прах и пясък. Между зъбите му скърцаше.

На пътя почти нямаше други возила. Минаваха пикапи с цели фамилии наблъскани в кабината. Също и автомобили с подвижни покриви, чиито прозорци бяха в лепенки, предупреждаващи „Възрастни пътници“. Тези шофьори обикновено не вземаха стопаджии.

Един очукан малък фолксваген, пълен с тийнейджъри, намали и се изравни с Уили Джак. Някаква червенокоса глава с криви зъби се наведе от прозореца и се ухили.

— Извинете, господине — каза момчето, — да имате сив пупон?

— Какво? Сив какво?

Колата обаче вече набираше скорост — отвътре се носеше неудържимо кикотене.

— Чекиджии! — изкрещя Уили Джак.

Червенокосият се показва от прозореца и му изпрати въздушна целувка. Той му показва среден пръст.

— Чекиджии! — изкрещя отново, но колата вече беше далече.

Жегата започваше да го мъчи. Устата му пресъхна, главата го болеше. От едно възвишение забеляза езерце, но беше най-малко на два километра от пътя.

Нямаше план как да намери бензин, нито пари, обаче щом видя табелата „Санта Роза — шест километра“, реши, че това е по-добър вариант, отколкото да пердаши пеша до Бейкърсфийлд.

Точно преди отклонението имаше друга табела — „Бензин, храна, покрив“. Уили не стигна до нито едно от трите. Не отиде по-далеч от бара на Том Поуни, ниска циментова сграда с цвят на слабо кафе.

Боеше се, че заведението ще е затворено. Отпред беше паркиран стар пикап без задни колела. Личеше, че доста време е прекарал в това състояние. Неоновите надписи на сградата не бяха запалени и вътре беше тъмно, но се чуваше музика. Опита вратата — беше заключена. Приблужи до прозореца, избърса с длан мръсотията, сложи ръце до очите си и надникна вътре.

След миг зрението му се нагоди и той разора, че се взира в нечий очи от другата страна на стъклото.

— Господи! — възкликна и се отдръпна.

Чу как вътре някой изцвили от удоволствие. След малко изщрака ключалка и вратата се отвори, но само няколко сантиметра. Той внимателно приближи, после пристъпи още крачка напред. В този миг вратата зейна, една ръка се подаде, грабна го и го вкара вътре.

— Защо, по дяволите, надничаш в моя прозорец?

Държеше го момиче на дванайсет — тринайсет години, с къса подстригана коса, орлов нос и слабо, кокалесто лице, цялото в пъпки. Уили Джак за малко не се разсмя — тя беше толкова грозна и кльощава. Напомни му снимките на гладуващи африканци, който бе виждал по телевизията. Само дето момичето бе бяло. И силно.

— Можех да те застрелям както надничаш, знаеш ли тая работа?

— Слушай — блъсна ръката ѝ, — не съм ти надничал в спалнята, я? Това не е жилище.

— Откъде знаеш, бе, умнико?

— Така е, нали?

— На теб на какво ти прилича?

Той огледа стаята. Беше прекарал хиляди нощи на такива места, но никога в тях не бе откривал нещо повече от онова, което виждаше сега: джубокс, билиардна маса, бар, момиче. Не бе забелязвал нито напукания гипс, нито изпоцапаните стени, нито пожълтелите снимки на индианци, мършави и изтощени. Блясъкът на все още новите неща не се виждаше — вече бяха замазани и загрозени — като момичето.

— В края на краищата заведението отворено ли е или не? — попита той.

— Ако беше затворено, нямаше да си тук, нали така?

— Искam единствено... пие ми се само една студена бира.

— Това и продаваме.

Тя мина зад бара, наля една бира и я плъзна по плота към него. Той я изгълта почти на един дъх.

— Откъде си, значи? — попита момичето.

— От Нашвил.

— Тенеси?

— Не знам да има друг Нашвил. Освен този в Тенеси.

— Голям умник си май, а?

Уили Джак се захили.

Някъде в дъното, от стаята зад бара, се чу как шурна водата в клозета.

— Знаеш ли на кого приличаш, като се засмееш? — попита тя.

— На Джон Куган Меленкамп. Казвал ли ти го е някой?

— Разбира се. Много пъти. И знаеш ли защо? Защото той ми е брат.

— Глупости, не ти е брат.

— Така ли? Майка ми пък мисли, че ми е брат.

— Не е вярно.

Допи бирата и ѝ подаде празната чаша.

— Покажи ми шофьорската си книжка.

— Защо? Да не си ченге?

Тя се разсмя и Уили Джак видя, че предните ѝ два зъба липсват. Венецът на празното място беше кървавочервен, сякаш намазан с червило. Той с изненада почувства, че започва да се възбужда.

Момичето напълни чашата и му я върна.

— Хайде, докажи това, което твърдиш.

— Де да можех.

— Разбрах, че дрънкаш глупости.

— Едно копеле ми открадна портфейла снощи. Направо от хотелската стая. Мангизите. Кредитните карти, бележника.

— Искаш да кажеш, че нямаш пари? А как ще платиш двете бири?

— Е, имам дребни. — Престори се, че бърка в джоба си.

— Няма нищо. Заведението черпи.

— Джолийн? — чу се женски глас — равен и дрезгав.

Момичето повдигна вежди и направи физиономия, сякаш ядеше сурово яйце.

— Да, госпожо?

— Напълни ли солниците?

— Напълних ги.

Грабна пакет сол от рафта зад себе си и отвинти капачките на няколко очукани пластмасови солници на бара. Вдигна пакета, започна да го накланя и изправя над солниците.

— Джолийн — извика отново жената.

Момичето се засмя на Уили Джак, а солта се изсипа над солниците и на плота. Държа пакета, докато се изпразни. Солниците се скриха в бялата купчина.

— Джолийн — гласът вече бе по-настоятелен.

— Какво?

— Сложи останалата бира в хладилника — извика жената.

— Добре.

Отиде в преградения със завеса тъгъл на бара и се върна с две каси бира. Носеше ги с лекота. Уили Джак я наблюдаваше как отвори хладилника и започна да реди топлата бира вътре. Джинсите ѝ се впиваха в дупето всеки път, когато се навеждаше напред, но не това го вълнуваше. Възбуждаха го липсващите предни зъби.

— И ти ли си музикант? — попита тя.

— Да. Отивам на купон в Лас Вегас, ако стигна до утре вечер.

— Че то е само на осем часа. При това ако се спазва разрешената скорост.

— По дяволите, не си падам много по забраните, но...

— Джолийн?

Момичето сложи пръст на устните си, но той нямаше нужда от подсещане. Беше доловил неспокойството в гласа на жената.

— Говориш ли с някого там?

— Не, просто си пея.

— Ще стигнеш съвсем спокойно за осем часа — пошепна Джолийн.

— Само че колата ми е на шосето без капка бензин. Нямам пари... нито кредитни карти.

— Защо не се обадиш на брат си?

— Там е работата. Той е в Лондон, на турне.

— Тогава се обади на жена си.

— Нямам жена.

— А приятелка?

— Не, с нея приключих. Зарязах я.

— Пътувай на автостоп. Освен ако мислиш, че тая работа вече не е за теб.

— Пътувал съм много, но не мога да си оставя колата.

— Може би мога с нещо да ти помогна.

— По-точно?

— Имам малко пари.

— С удоволствие бих...

— Какво, по дяволите, става тук? — гласът от задната стая принадлежеше на дебела жена, която стоеше на вратата. Беше по мъжка долна фланела, черни дантелени гащи и розови маратонки.

— Отворила ли си, Джолийн?

— Не, госпожо, но той...

— Ти ли решаваеш кога да отваряме? А? Ти ли определяш работното време? — Жената прекоси кръчмата и застана точно пред момичето. — Ти ли въртиш заведението вече?

— Този човек...

Жената се обърна към Уили Джак.

— Затворено е.

— Така ли? — отвърна той.

Тя протегна ръка и грабна бирата пред него.

— Плати ли за това?

— Канех се, но...

— Аз го почерпих — обади се момичето.

— О! Отваряш и черпиш с бира. Бре да се не види. Не разбирам как съм се оправяла с това заведение без теб. Да, господине, щом...

Момичето се втурна покрай жената и отвори предната врата.

— Той си тръгва. — Направи знак на Уили Джак. — Тръгвай. Излизай.

Той слезе от стола и се отправи към вратата без бързане...

— Позна, проклетнице, тръгва си. Но и ти ще го последваш, ако не се стегнеш.

Той излезе навън, а момичето хлопна вратата зад гърба му. Гласът на жената достигаше до слуха му дори когато излезе на шосето. Крещеше за солта.

По пътя към градчето мина покрай няколко фургона, скупчени на гола поляна, край изоставена количка за плодове и изгоряла плевня сред поле, обрасло с пелин. Прескочи през железопътни релси, минаващи покрай бензиностанция, чиито прозорци бяха заковани с дъски. На това място го чакаше момичето. Стоеше на циментовата площадка между помпите.

— Много бързо разчисти солта, Джолийн — каза Уили Джак, опитвайки се да произнесе името също като жената.

— Не съм я разчистила.

— Бас държа тогава, че ще те напердашат.

— Тя не ми е шефка.

— Да. Забелязах това.

Момичето прекрачи тротоара и тръгна до него по пътя.

— Слушай. Имам над двеста долара и мога да ти ги дам, ако искаш.

Той се спря.

— Искам.

— Но трябва да ме вземеш със себе си. Да ме заведеш в Лас Вегас.

— Как не. Ще ме арестуват за отвличане.

— Не съм дете. Деветнайсетгодишна съм.

— Аз пък съм Елвис.

— По-голяма съм, отколкото изглеждам.

— Какво имаш предвид — да те взема със себе си ли?

— Да ми разрешиш да дойда с теб, да ти помагам в Лас Вегас.

— Да ми помагаш как?

— С екипировката. Инструментите и другите неща. Яка съм, знам да нося. Високоговорители, усилватели. По дяволите, съвсем

сама мога да преместя цяло пиано.

Докато изричаше тези думи, тя подръпваше ризата си. Уили Джак имаше чувството, че ей сега ще запретне ръкави и ще му покаже мускулите си. Знаеше, че ако го стори, ще се разсмее и тя ще се откаже от цялата работа.

— Защо се усмихваш? — попита момичето.

— Затова... Мисля колко ще е хубаво някой да е с мен. Да се грижи за костюмите ми, да пришива... пайети, копчета и разни такива.

— Да, бих могла да приемам поръчките, да записвам кой се е обаждал. Всичко.

— Добре. Така да бъде.

Тогава тя се усмихна и той отново видя празното място отпред на венеца ѝ.

— Да вървим — рече Уили Джак.

— Да, ама аз не мога да тръгна веднага.

— Защо?

— Трябва да си взема парите и малко дрехи. Да уредя някои работи.

— Кога можеш да тръгнеш тогава?

— Довечера.

— Довечера? А аз какво, по дяволите, ще правя цял ден? Да вися на слънце и да се суша като чироз?

— Не знам. Иди в парка. Поразтъпчи се. После ще се срещнем при гимназията.

— Къде е тази проклета гимназия?

— В центъра на града. Ще я видиш. Няма кой знае какво друго.

— Става ли? — попита тя.

— Нямам кой знае какъв избор, нали?

— Къде е колата ти?

— На шосето. Около осем километра на изток.

— Какво караш?

— Плимут от седемдесет и втора. Защо?

— Дай ми ключовете. — Тя протегна ръка, опитвайки се да изглежда уверена в това, което прави.

— Да пукна, ако го направя.

— Ще отида до там, ще занеса бензин в туба. После я докарвам, зареждам я, наливам масло, всичко. Взимам те в осем и изчезваме.

— Не — поклати глава. — Няма да си дам ключовете на...

— Мислиш, че ще открадна плимут от седемдесет и втора? Глупости. Остави. — Тя се обърна и пое обратно по пътя. — Зарежи цялата работа.

— Добре де — провикна се Уили Джак, — приемам.

Момичето обаче продължи да се отдалечава. Той я настигна и размаха ключовете пред носа ѝ.

— Казах, че приемам — в гласа му имаше известна твърдост.

Тя взе ключовете от ръката му, без да спира.

— В осем — рече и изчезна.

Уили Джак отиде пред училището в седем, надявайки се, че момичето може да дойде по-рано. Бе опитал всичко, което му хрумна. Прекара един час в билиардната зала. Наблюдаваше двама дебелаци — играеха така, сякаш пронизват риба с хавайско копие. Когато най-сетне се включи в играта, той им позволи да оберат дребните му пари, за да може да им измъкне няколко долара, но точно тогава те се отказаха, отнасяйки спечеленото.

В магазина успя да измъкне от автомата за дъвка няколко монети и си купи пепси с голям сандвич. След това отиде до някакво кафене на име „Прасковите“ — в него пи вода и гледа анимационни филми на един доста скапан черно-бял телевизор.

Най-после стигна до гимназията и докато чакаше, изтрепа немалко комари, но по лицето и врата му останаха десетки сърбящи червени петна.

Джолийн обаче не бе подранила. Дори не дойде навреме. Пристигна в девет без четвърт, като караше твърде бързо и без запалени фарове. Подмина алеята към училището, закачи бордюра и удари предната броня в железните перила пред тротоара.

— Къде, на майната си, се губиш? — извика той.

— Имах работа.

Уили Джак тръгна към шофьорското място.

— Върни се — каза тя. — Аз ще карам.

— Когато ме няма. — Отвори вратата, а тя се прехвърли на съседната седалка.

— Взе ли парите?

— Разбира се.

— Колко са?

— Двеста и осемнайсет.

Тогава Уили Джак се наклони към нея, сякаш за да ѝ прошение нещо. Тя също се наведе. Той вдигна ръка, хвана ѝ врага, извивайки косата ѝ между пръстите си. Натисна главата ѝ към лицето си. Носът му се сплеска върху бузата ѝ.

После, гледайки я в очите, притисна устните си върху нейните и със зъби и език я накара да разтвори устни. Напипа с езика си мястото, което търсеше. Започна да облизва празнотата на венеца, там, където липсваха зъбите. Плъзгаше се по ръба, напред и назад, люшкайки главата ѝ, изпълвайки я със своята топлина... После издаде един звук — глух и дълбок.

След малко той се дръпна от нея и я блъсна обратно на седалката.

— Дай ми ги — рече той.

— Кое?

— Парите!

Момичето настръхна от резкия му тон. Извади парите от чантата си и ги сложи в ръката му. Той не погледна към банкнотите, не ги преброи. Напъха ги в джоба си. Запали мотора и колата потегли.

Уили Джак мълча, докато стигнат до края на града, при неоновия надпис на кръчмата, където срещна момичето.

— Кой е Том Поуни? — попита я той.

— Баща ми.

Уили Джак се разсмя.

— Не вярвам, че искаш да спра, за да си вземеш сбогом.

Тя не отвърна, само се свлече на седалката, когато минаваха край къщата.

Когато излязоха на шосето, Уили Джак наду до сто и петдесет и се изтегна с ръка на нейната седалка, точно над рамото ѝ. Тя се отдръпна към вратата.

— Какво ти става? — попита я. — Мислиш, че ще ти направя нещо ли?

Тя не го погледна — очите ѝ бяха вперени в пътя.

— Кажи ми, девствена ли си?

— Не, по дяволите — отвърна момичето припряно.

— Девствена си! — захили се той. — Да пукна, ако не си. Ръката му се плъзна по облегалката, по рамото, после по едната ѝ гърда, пръстите му опипаха зърното ѝ.

— Да пукна дано. Намерил съм си девствена! Ще трябва да направим нещо по въпроса, нали така?

Тогава забеляза светлинните сигнали в обратното огледало. Намали, надявайки се, че колата ще го задмине, защото преследва някой друг. Изведнъж чуха сирената.

— Да му се не види! — възкликна момичето.

Уили Джак отби на банкета, спря, изчака шерифът да излезе от колата и да се приближи.

— Ако може шофьорската книжка, господине.

Уили Джак бръкна в задния си джоб и извади портфейла.

— Каза, че са ти го откраднали — прошепна момичето.

Изглежда я ядосано, подаде документа през прозореца и изчака шерифът да го огледа на светлината на фенерчето.

— Какво съм направил? — попита той, а шерифът бе вече зад колата и записваше номера на една квитанция.

— Излъга ме за портфейла, нали? — попита момичето.

— Днес се погрижих за него.

— Как? Как се погрижи?

— Слушай. Хайде да се разберем. Какво ще кажеш? И двамата искаме едно и също нещо, нали? Да отидем в Лас Вегас. Заедно. — Протегна се и взе ръката ѝ в своята. — Така ли е?

Фаровете на патрулната кола осветяваха лицето му с бледа светлина.

— Не съм ли прав? — попита Уили Джак, стискайки по-силно ръката ѝ.

После се обърна, тъй като чу шум до прозореца.

— Транзит ли сте, господин Пикънс?

— Той е с мен, Франк — обади се момичето.

Шерифът се наведе и освети предната седалка.

— Здравсти, Джолийн. Не разбрах, че си вътре.

— Отиваме в Албъкърк да гледаме един филм. Това е гаджето ми.

— Разбирам.

После насочи светлината към задната седалка. Джолийн я беше наблъскала с кутии и куфари. Над задната врата висеше закачалка с дрехи, по пода се търкаляха обувки.

— Много неща вземаш само за едно кино.

— Ще се отбием в пералнята. Ще пера някои неща.

— Имате ли нещо против да излезете от колата?

Уили Джак се заслушваше, докато момичето бързо се измъкна — готово да съдейства. Когато ги осветиха фаровете на преминаваща кола, тя наведе глава.

— От колко време сте в града, господин Пикънс?

— От скоро.

— Само от няколко дни — обади се Джолийн, — три или четири.

— Бихте ли отворили багажника?

Уили Джак се пресегна през прозореца, взе ключовете, мина отзад и отвори капака. Багажникът горе-долу беше в състоянието, в което го бе оставил, само дето куфарът му бе отворен, а до него се търкаляше една найлонова торба. Шерифът поразрови из куфара, отвърза торбата и погледна вътре.

— Пушите ли, господин Пикънс?

— Да.

— Каква марка?

Извади пакета „Марлборо“ от джоба на ризата си и го показва на шерифа.

— Интересно какво ще правите с тези четиринайсет картона „Уинстън“.

— Какво! — Притесни се той. — Те не са мои.

Шерифът погледна към Джолийн.

— Аз не пуша — заяви тя.

— Господин Пикънс, арестуван сте. Имате право да не отговаряте...

Уили Джак бе гледал „Блус на Хил Стрийт“ в Телико Плейнс и знаеше думите, знаеше ги наизуст. Дори си помисли, че гласът на шерифа малко прилича на героя Ренко.

До вратата стоеше един полицаи. Франк, онзи, дето беше арестувал Уили Джак, седеше зад бюрото насреща му. Момичето търкаше задник на близкия стол, но той въобще не го поглеждаше. Нито веднъж. Парите, които му беше дала, се търкаляха разпилени върху писалището.

— Вижте — рече Уили Джак. — Останах без пари. Дойдох да видя дали не мога да изкарам нещо.

— И изкара двеста и осемнайсет долара и четиринайсет картонцигари „Уинстън“. Уинстън 100 мм. Налетя на най-странното съвпадение, защото точно това е било откраднатото от „Пуерто де Луна“ на Единайсета улица, в сряда сутринта.

— Въобще не съм бил тук в сряда сутринта. Бях в Оклахома.

— Може ли някой да потвърди?

— Да. Приятелката ми, Новали. Тя беше с мен.

Джолийн се размърда на стола — дъсчиците от облегалката остро изскърцаха.

— Къде е тя сега? — попита шерифът. — Тази приятелка.

— Оставих я в Оклахома. В някакъв град със „С“.

Шерифът извади един атлас от чекмеджето, прелисти и го обърна към Уили Джак.

— Това е Оклахома. Намери града.

Тон зашари с пръст по картата, после посочи.

— Секвоя, ето тук.

— Значи си оставил приятелката си в Секвоя, Оклахома. Природнини ли?

— Не.

— При приятелка?

— Не. Оставих я в един магазин от веригата „Уол-Март“.

— Там ли работи? В „Уол-Март“?

Уили Джак поклати глава.

— Среца ли имаше с някого?

— Не. — Просто я оставих там.

— Какво искаш да кажеш? Че си я зарязал?

Той кимна.

— Шкартира я, така ли?

— Да. Шкартирах я.

— Същото щеше да направиш и с мене, нали? — развика се момичето. — Да ме захвърлиш като улично куче! — Копеле мръсно.

— Джолийн, не ставай груба — обади се шерифът. — Да дадем на господин Пикънс възможност да се изкаже. — Полицаят до вратата се изсмя. — И така, в колко часа шкартирахте онова момиче в сряда?

— Не знам. Около десет, може би единайсет.

— Това е лъжа — намеси се Джолийн. — Той беше тук с мене във вторник вечерта. Покани ме да отида в Лас Вегас с него. Това стана късно вечерта във вторник. Каза, че ако тръгна с него, щял да измисли откъде да намери пари.

— Не — извика Уили Джак, — казах...

— Точно така, господин Пикънс. Казали сте. Но можете ли да го докажете?

Шерифът се втренчи за миг в него, после погледна към мъжа до вратата и отново се обърна към Уили Джак, поклащайки глава.

— Бива си те.

— Нека да се обадя. Да видя дали не мога да я открия.

— Да се обадиш? Къде?

— В магазина „Уол-Март“.

Шерифът се изсмя като на тъп виц.

— Мислиш, че тя е още там? И те чака?

— Не, но...

— Освен това магазините са вече затворени.

— Може да има някой. Някой, който да я е видял или пък да знае къде е. Например нощният пазач. Или портиерът. Нямам ли право на един телефонен разговор?

— Да, имаш. На един. На този.

Шерифът взе номера от телефонистката за извънградски разговори и избра номера. Когато отсреща започна да звъни, той подаде слушалката, усмихна се отново и каза:

— На един.

Уили Джак се изкашля и доближи слушалката до ухото си. При третото извънбяване седеше на ръба на стола. На осмото си хапеше устните и въртеше шнура.

На десетото започна да шепне:

— Десет, Мисисипи... единайсет, Мисисипи... дванайсет...

Слушалката беше лепкава, а звукът — изкривен, като сигнал, който отеква в тунел.

Шерифът вдигна показалец и отново повтори само с устни: — „Едно“.

— Двайсет и едно, Мисисипи... двайсет и две...

Изведнъж Уили Джак скочи от стола и тресна слушалката в бюрото — из стаята се разлетяха бакелитови парчета. После закрещя — думите изригнаха от устата му, сякаш носени от ураган.

— По дяволите! Обадете се. Обадете се, дявол да го вземе.

Единият от полицаите го удари точно под ухото. Другият го свали на пода, но той продължаваше да стиска остатъка от слушалката. Чу, че някой говори, но не разбра кой е. Дете хленчеше някъде в тъмното.

— Трийсет и едно, Мисисипи... трийсет и две...

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Новаля почти не помръдна, когато иззвъня първият будилник, но когато се чу вторият, се обърна по гръб и се изтегна в спалния чувал — бавно и протяжно като гъсеница, свита в какавидата си. Третото иззвъняване, един пронизителен сигнал, я накара да изпълзи от чувала и да се дотътри до щанда за часовници. Винаги курдисваше три будилника — боеше се да не би първият пристигнал служител да я открие, докато още спи — Златокоска, само че без нейните мечки.

В началото нямаше нужда от будилници. Тогава успяваше да дремне само за няколко минути. Странните шумове непрекъснато я стряскаха. Тя стоеше скована от страх и сенките на чайниците и ловджийските жилетки се превръщаха в чудовища. Но като привикна към сградата, тъмнината и остриите метални звуци вече ѝ станаха познати и започна да заспива по-дълбоко.

Нави спалния чувал и го мушна зад другите чували на долния рафт на щанда. Когато се изправи, я прониза силна болка в кръста, обаче тя разтърка мястото и пое към тоалетната в задната част на магазина.

Написка лицето си със студена вода, после си изми зъбите. Когато свали нощницата си, се изправи на пръсти, за да види корема си в огледалото. Кожата ѝ бе толкова опъната, че имаше цвят на разредено мляко. Погали с пръсти пъпа си и се замисли за бебето, свързано отвътре с него. Въобрази си, че то може би усеща допира ѝ и сигурно дори протяга ръчички към нея.

Шумът на боклукчийската кола зад магазина я върна в действителността. Изми се и се изсуши с книжни кърпи, после бързо се облече в синия гащеризон, който бе взела от щанда за бременни. С него сменяше широката рокля, с която бе в деня на пристигането си. Переше и двете дрехи в неделя вечер, защото магазинът се затваряше по-рано и имаше няколко часа повече за съхнене.

Решеше косата си, когато се хлопна задната врата. С разтуптяно сърце набута нещата си в плажната чанта и изгаси лампата.

„Глупачка, глупачка, глупачка!“ — прошепна си тя, ядосана, че някой бе дошъл толкова рано. Изчака стъпките да заглъхнат по пластмасовите плочки към предната част и безшумно се измъкна от тоалетната. Зави зад ъгъла и се вмъкна в скривалището си — килера, в който се намираше бойлерът за топла вода. Затаи дъх и затвори вратата зад себе си.

Това време ѝ беше най-противното... Когато се криеше, преди да се отвори магазинът и след затварянето му. В задушния тесен килер не се побираше нито стол, нито табуретка и тя трябваше да стои права, притисната между вратата и бойлера. И колкото повече наедряваше, толкова по-тясно ставаше мястото.

Бе търсила други скривалища, но те не ѝ изглеждаха толкова сигурни. През първите седмици се бе катерила по някаква разкривена стълба към една дупка на тавана, но от височината ѝ се виеше свят. После си разчисти място в склада, като пренареди големи кашони с възглавници. Няколко дни по-късно обаче един снабдител, който правеше инвентаризация, приближи на сантиметри от нея. Добре, че в този момент някой отпред го извика. Тогава именно откри килера с бойлера за гореща вода.

Обикновено се криеше около час сутрин или малко по-малко, в случай че всички пристигнеха навреме. Броеше ги като влизаха — осемнайсет души в сутрешната смяна. Понякога я заблуждаваха — идваха по двама или трима наведнъж. Една сутрин седя скрита повече от два часа, чакайки да се появи един закъснял служител.

Стомахът ѝ изкурка толкова силно, че се изплаши да не би някой отвън да чуе. Мечтаеше за бисквити и сок, но щеше да се задоволи със сухари и фъстъчено масло от чантата си. След като прекара няколко дни в магазина, се отказа от големите сандвичи и пепсито. Все още обаче се тревожеше, че не се храни правилно с оглед на бременността.

Когато се увери, че сутрешната смяна е пристигнала, тя откrehна леко вратата на килера, огледа склада, измъкна се и бързо прекоси до шкафа с инструментите. Взе кестеновата фиданка, бързо стигна до служебния вход и излезе навън.

Денят вече бе горещ. Докато измине пътя до светофара, косата на врата ѝ се сплъсти от пот, а блузата ѝ се навлажни. Тепърва обаче ѝ предстоеше дългото ходене.

Библиотеката се намираше на главната улица, почти на километър от „Уол-Март“, но Новали щеше да измине няколко пресечки повече, за да избегне разсадника. Не искаше да рискува Бени Гудлък или баща му да я видят как разнася фиданката с още обвит в зебло корен. Нещо повече — не искаше да видят, че бе оставила дръвчето да заболее.

Бе направила всичко възможно да се грижи добре за кестена — поливаше го всяка нощ, изнасяше го навън два-три пъти седмично. Понякога го влачеше в градския парк и го оставяше между големите дъбове, които растяха в прави редици от двете страни на фонтана до входа. От време на време го разхождаше в гористата местност зад Кралския приют и го скриваше в горичката от млади борчета.

Друг път го оставяше в килера за инструменти. Знаеше, че дръвчето има нужда от слънце, обаче в моментите, когато не се чувстваше добре, фиданката ѝ се виждаше доста тежка и обемиста — нямаше сили да се оправя и с нея. Освен това бременно момиче, изнасящо фиданка от „Уол-Март“ всеки ден, неизбежно щеше да привлече нечие внимание.

После кестенът се разболя. Някои от листата пожълтяха, от долната им страна се появили петна, които приличаха на черен дроб. Стъблото — тънко и извито, бе толкова сухо, че при докосване оставяше по пръстите ѝ слой прах. И въобще не бе порасло, откакто Бени Гудлък ѝ го подари преди четири седмици. Опитваше се да се успокоява, че няма нищо страшно, но истината бе проста — страхуваше се. Ако кестените наистина носят късмет, не можеше да си представи какво ѝ се пише в случай, че оставеше фиданката да умре.

Затова трябваше да отиде до библиотеката и да намери книга за кестените, да разбере как да го спаси.

Искаше ѝ се да попита някого за съвет, някой, който е вещ по дърветата. Нямаше представа към кого да се обърне. Не можеше да отиде у семейство Гудлък, защото щяха да разберат, че фиданката още не е засадена. Бе търсила в телефонния указател друг разсадник, но в града имаше само един — този на Гудлък.

В магазина чете една книга за растенията и дърветата и научи кога се засаждат цинии, къде се сеят теменужки и как — маргарити. Само за нейното кестенче не пишеше и ред.

Тогава се сети за библиотеката — двуетажна тухлена сграда с ограда от ковано желязо, градина, засята с дебела Мара, календула и попадийно цвете — имена, познати ѝ от книгата за цветята. На път за парка често беше минавала край библиотеката, но никога не ѝ бе хрумвало да влезе.

Новали неочаквано почувства тъпа болка между плешките си. Кестенът, макар ѝ лек, натежа в ръцете ѝ, сякаш мъкнеше десетки килограми. Премести го от едната ръка в другата, изчака по няколко зелени светофара на всяка пресечка, оставяйки дървото на тротоара до себе си.

Накрая реши да се отбие в едно кафене с табела „Фурната на баба“ и да помоли за чаша вода. Келнерката миришеше на моден парфюм и пържен лук. Явно не се зарадва на клиентката си, тъй като бе заета със закуските.

Докато пиеше водата, Новали прегледа менюто, сякаш имаше намерение да поръча нещо. Откакто живееше в „Уол-Март“, бе изляла толкова много консерви от моркови и грах — неподправени и студени, направо от кутиите, че при мисълта за сандвич със сирене и пържени картофи устата ѝ се напълни със слюнки.

Пред кафенето изпищя полицейска сирена и тя подскочи. Погледна навън и видя, че тротоарът е пълен с хора. По улицата пълзеше кола с включени светлини.

— Ей, Дули — провикна се келнерката към кухнята, — парадът започва.

Наля кафе на една жена, седнала на края на бара.

— Нашият готвач — обясни и махна към кухнята, — хлапето му е барабанист в оркестъра.

Новали допи водата, излезе навън и застана зад две момиченца на бордюра. Камион с ниска каросерия, украсен с червена, бяла и синя разтегателна хартия, бавно се движеше по средата на улицата. На вратите имаше закачени знаменца с изписано върху тях „Дни на Запада“. На платформата възрастен мъж в бял костюм свиреше на цигулка.

После се чу духовият оркестър, който навлизаше в главната улица. Момчета и момичета в сини униформи се движеха в криви редици след осемте мажоретки, а техните копчета блестяха на слънчевата светлина. Новали гледаше как вдигат високо крака, как

палките им се движат, как спират с плоски кореми и изпъкнали гърди. Бяха момичета с лъскави коси и лунички, с широки усмивки и трапчинки по бузите, с яркочервени устни, блеснали очи и твърде млади лица. Бяха момичета, които получават загара си в домашни солариуми и изрязват сърца от червена хартия за Свети Валентин. Момичета, които подреждат снимките си по години, завръщат се у дома с овации. Закусват овесени ядки, а малките им сестрички взимат на заем гримове и пуловерите им. Момичета на възрастта на Новали... спасени от ужаса да се чувстват толкова стари, колкото се чувстваше тя.

ПЕТА ГЛАВА

Единствената библиотека, в която Новали беше влизала, бе книжарницата на колела, посещавала от време на време училището в Телико Плейнс. Затова когато пристъпи в районната библиотека на Секвоя, бе изпълнена с очакване. Тази библиотека нямаше колела.

Още преди вратата да се затвори безшумно зад гърба ѝ, тя почувства, че е на необикновено място. Докато оглеждаше залата, затаи дъх. Залата бе цялата в тъмно резбовано дърво, с високи прозорци и дебели матови стъкла, с червени кадифени завеси, приборани със сребрист шнур, с полилеи, чиито кристални капки улавяха част от слънчевата светлина и я превръщаха в яркосини и зелени цветове, картини в златни рамки, изобразяващи голи жени с дебели корем и яки бедра. Книги... рафтове книги, цели стени с книги. Толкова много книги не бе виждала през целия си живот.

После изведнъж почувства, че мястото е много различно. Това усещане не идваше от процеждащата се през матовите прозорци светлина, нито от пълното спокойствие. Не идваше и от характерния мирис — смесица от вар, маслени бои и дърво. Съществуваше още нещо. Нещо...

— Какво желаете?

Огледа се да види кой говори и с усилие забеляза фигурата в далечния край на залата. Човекът седеше на твърде малък за ръста му стол, надвесен над отворена книга върху дълга, тясна маса. Имаше брада с цвят на мед, косата му обаче, почти скрита от кафява плетена шапка, бе съвсем тъмна.

— Търся една книга — каза тя.

— Библиотекарят не е тук.

— О!

Новали изчака да чуе още нещо, но той се върна към своето четиво, без повече да я погледне. Не знаеше дали трябва да изчака библиотекаря, или да се опита да намери сама книгата за кестените. В книжарницата на колела децата грабваха онова, което беше най-ярко и

най-голямо — тя знаеше, че по този начин няма да намери книгата, от която се нуждае. Реши да изчака библиотекарят.

Приближи до двата стъклени шкафа в центъра на залата. В единия бяха подредени колекции лъскави златни и сребърни монети от чужди земи. Другият съдържаеше ножове за писма с дръжки, украсени със скъпоценни камъни, гравирана слонова кост или яспис.

Мина край картините по стените, вглеждаше се в очи, които сякаш я наблюдаваха. Спря пред изображението на едно момиче, което се опитваше да си обуе чорапа. Беше голо и доста дебело. Коремът му беше толкова издут, че Новали си помисли дали не е бременно. Пристъпи по-близо до картината.

— Реноар.

Бе гласът на мъжа с кафявата шапка, но него го нямаше при масата. Не го виждаше никъде.

— Какво казахте? — попита тя. Той не отговори. Започна да се притеснява и да си мисли, че с мъжа може би бяха единствени в сградата. Понечи да си тръгне, но кестенчето, скрито до входната врата, щеше да умре, ако не предприемеше нещо.

Приближи се към изхода, в случай че ѝ се наложи бързо да излезе, и закрачи покрай рафтовете с книги, разположени от двете ѝ страни. Четеше заглавията, после извади „Енциклопедия на мечтаната къща“. Прегледа я набързо, но илюстрациите не бяха цветни. Когато я връщаше на мястото ѝ, видя, че на другия край на стелаж се подава кафява шапка. Остави книгата, стигна до края на шкафа и зави. Чу как мъжът също зави, пристъпвайки към нея.

— Сложихте я не където трябва — измърмори той.

Новали се притисна към стената.

— Мястото ѝ е между „Енциклопедия на мечтаната градина“ и „Енциклопедия на мечтаната кухня“ — обясни ѝ. — Ако не смятате да връщате книгите на мястото им, тогава... Изведнъж мъжът се изправи точно пред нея. — ... не ги вадете.

— Съжалявам — изрече тя и започна да отстъпва към входа.

— Не е нужно да си ходите. — Като че ли вече не беше много ядосан. — Просто бъдете по-внимателна.

— Ще дойда пак, когато е тук библиотекарят, за да ми помогне.

— Да ви помогне с какво?

— Да намеря една книга — протегна ръка към вратата — за дърветата.

— Чувам ехото ми как ехти в гората... Царят на природата се изплаква пред едно дърво.

— Какво искате да кажете? — попита го тя. — Какво означава това?

Мъжът я изгледа за миг и бързо се отправи към шкаф с малки чекмеджета, разположен в дъното на залата.

— Дървета! — извика той, докато крачеше през залата. — Дървета! Лесовъдство? Околна среда... Земеделие? Ботаника. Какво искате да научите за дърветата?

— Интересува ме дивият кестен — изрече, озовавайки се зад него.

— Див кестен! Конски кестен! Принадлежи на род Ескулус от семейство Хипокастанацея.

— Какво? Не разбирам какво говорите.

Мъжът издърпа едно от чекмеджетата и започна да прелиства картончетата, сякаш забравяйки за присъствието ѝ. Блестящите му черни очи се присвиха от съсредоточеност, а устните му се движеха, сякаш говореше на картончетата под пръстите си.

Тя се приближи още малко и усети, че той мирише на мента и борова смола — беше ги зърнала в саксиите до входната врата. Когато премести тежестта си на другия крак и затвори чекмеджето, Новали чу как изскърца колосаната му памучна риза.

— Енциклопедия по градинарство от Тейлър — провикна се той и тръгна към рафтовете с книги. Дълго се протяга и навежда, а пръстите му се плъзгаха по заглавията. Изведнъж се втурна по пътеката като дете, което търси любимата си играчка. Новали трябваше да се затича, за да не изостане от него.

Тогава мъжът се пресегна и извади един том от рафта.

— Така. Какво искаш да знаеш за дивия кестен?

— Моят е болен. Мисля, че умира.

Той пристъпи до най-близката маса, издърпа един стол и я покани да седне. После постави книгата пред нея, отваряйки я на съответния индекс.

Тя затърси с пръст по страницата, произнасяйки беззвучно „див кестен“.

— Няма го.

Той се приближи, огледа написаното и посочи с пръст една дума.

— Какво? Не мога да го прочета.

— Можеш, можеш. Хи-по-ка-ста-на-цея.

Новали придърпа книгата и започна да чете.

Не усети как той ѝ носеше все нови и нови книги, но когато вдигна глава, с изненада видя, че масата е пълна — енциклопедии, речници, алманаси, земеделски трактати, правителствени брошури. И бе чела от всичките.

Тя се облегна назад. Той седеше насреща ѝ и я гледаше.

— Е? — попита мъжът.

— Дървото ми получава загниване на листата от прекалено поливане.

Той кимна.

— И още?

— Възможно е да има и увреждане на корена.

— Продължавай — изрече, поклащайки стола си напред-назад.

— Продължавай!

— Има нематодни симптоми.

Той се люлееше все по-бързо.

— Следи от прашеста плесен.

— Да.

— Възможна е азотна недостатъчност.

— Да! — Удари длан по масата. — Да! — извика и скочи от стола, който се прекатури на пода. — Думите!

— Е, вече знам какво му има...

— Ти намери думите!

— Но не съм сигурна, че ще оживее.

Той поклати глава и се наведе над масата към Новали, шепнейки ѝ:

— „Дървото е останало без листа и е възможно въобще да не му поникнат. Трябва да изчакаме до пролетта, за да разберем. Ако е речено повече да не расте, вината за това е в човешката душа.“

Наблюдаваше как устните му произнасят думите — като прошепнати тайни, които увисваха във въздуха.

ШЕСТА ГЛАВА

Когато взе фиданката, скрита във вечнозелените храсти, Новали се надяваше, че мъжът от библиотеката не я гледа през прозореца, но беше сигурна в обратното. Щом стигна пресечката, спря и извади картата от плажната си чанта. Беше се запътила към последната къща на улица „Евъргрийн“, там, където живееше сестра Хъзбанд.

Вече преминаваше през първите пресечки, но все още не спираше да мисли за мъжа от библиотеката. Повтаряше си неговите думи и се опитваше да вникне в смисъла им, като въобще не беше наясно за какво става дума. Надяваше се, че книгата в чантата, онази, която той ѝ бе дал, ще ѝ помогне да разбере.

По пътя до дома на сестра Хъзбанд премина през непозната за нея част на града. Когато напускаше магазина, или не ходеше далеч, или вървеше към северната му част, където тополи и платани опасваха широките улици, а просторните дворове завършваха с лехи от герании, кученца или кадифени рози. Беше спирала да почива в красиви паркове, загледана в децата, къпещи се в сини басейни, докато майките им ги чакат в сенките на високи разцъфнали мимози.

Тази част на града, приютила дома на сестра Хъзбанд, приличаше на местата, където Новали бе живяла в Телико Плейнс — квартали с цвят на изстинал сос от печено месо. Улиците завършваха с плитки канавки, пълни със застояла вода. Парковете с люлки, висящи на скъсани вериги, и въртележки, наподобяващи полегнали на една страна пияници, бяха безлюдни, ако не се смятат дръгливите кучета и старците.

Къщите, поставени върху циментови блокчета, със закърпени като стари юргани покриви, бяха наклекали в дворове пълни с ръждясали коли. На края на улицата се намираше къщата на сестра Хъзбанд — един фургон на колела.

На предната част на фургона бе скован балкон от груби дъски. По стълбите имаше кутии с избуяло къдраво зеле и петльов гребен. Прясно окосена трева обграждаше неголямото циментово корито и двете гуми, в които растяха малки храсти. Един див орех, осеян с

личинки на гъсеници, осигуряваше сянка за празното парче от двора с паркираната тойота на организацията.

Новали тръгна към вратата с кестена в ръка, но размисли и го остави до стъпалата. Прибра косата си от челото, повтори си какво ще каже и почука — по-силно, отколкото възнамеряваше.

Отвътре се чу шляпане на боси крака, хлопване на врата, пускане на вода. След малко започна да се притеснява. Не знаеше дали да почука пак, или да си тръгне, но преди да реши, вратата неочаквано се отвори.

Сестра Хъзбанд се усмихна на Новали зад мрежата против насекоми.

— Сестра Хъзбанд, не знам дали ме помните. Сигурно не, запознахме се в „Уол-Март“ един ден. Дадохте ми кошница за добре дошла и аз ви снимах. Снимката е в чантата ми. Наричахте ме Рут Ан, но аз не се казвам така. Името ми е Новали Нейшън и съм...

— О, да направя такава ужасна грешка. Разбира се, сега на тази светлина виждам, че няма никаква прилика между теб и Рут Ан. Много се радвам, че те виждам, миличка. Няма ли да влезеш?

— Благодаря.

Влезе в една стая в жълто — с жълти лампиони и цветя, жълти завеси и кувертюри, жълта риза на гърба на един дребен, плешив мъж, застанал на самата врата.

— Миличка, запознай се с моя съпруг, господин Спрок. Джак Спрок.

— Приятно ми е — изрече той, поемайки с две ръце ръката на Новали.

Мъжът миришеше на бебешка пудра и канела. Когато се усмихваше, зъбите му светеха, сякаш бяха покрити с бял емайл.

— Тъкмо се канехме да прием студена мътеница с царевична питка. Смятай се поканена.

— О, не. Дойдох само да ви попитам...

— Дошла си, защото те поканих да дойдеш у нас и да ми гостуваш. И ти дойде, едва ли нещо би ме направило по-щастлива от това да съм с теб, твоето дете и моя добър господин Спрок в този красив следобед.

— Красив следобед — обади се той.

Сестра Хъзбанд се усмихна и заведе Новали до един стол на кухненската маса. Господин Спрок седна до нея, а сестра Хъзбанд сложи на масата високи жълти чаши и наля мътеница от жълта кана. С нарязаната като сладкиш царевична питка напълни чинията, поставена върху жълта табла в средата на масата, и седна. С едната си ръка хвана ръката на господин Спрок, а с другата — тази на Новали. Тримата се държаха за ръце, а сестра Хъзбанд наведе глава и започна да се моли.

— Господи, благодаря ти, че събра нашите души днес тук. Молим, те, Господи, за успешното раждане на здраво дете от това мило същество, което удостои с присъствието си нашата скромна трапеза. Молим те да ни простиш, Господи, за греха, в който съжителстваме с господин Спрок и днес. Молим те да благословиш храната, която ще нахрани телата ни. Амин!

Господин Спрок каза „Амин“, после се усмихна на Новали, подавайки ѝ чинията с питката.

— Е, как ти се вижда нашият град, миличка? Опознаваш ли го?

— Да — отвърна тя и избърса млякото от устата си.

— Добре. Според мен това е много добре.

— Точно днес се запознах с един човек. В библиотеката.

— Сигурно е бил Форни Хъл — обясни сестра Хъзбанд.

— Да, Форни Хъл — добави господин Спрок.

— О, той е много умен мъж. Много умен. Ако бе завършил учението си, кой знае какъв щеше да стане.

— Така е. Не се знае какъв щеше да стане — потвърди господин Спрок.

— Всъщност, миличка, сестрата на Форни е библиотекарката, но никога не е там. Тя е алкохоличка. Непрекъснато стои горе. Не излиза от стаята. Затова Форни я замества в библиотеката.

— Той не каза нищо за това.

— Не, разбира се. Няма да му бъде приятно, ако си помислиш лоши неща за сестра му, Бог да я пази. Още питка?

Новали изпи две чаши мътеница и изяде четири парчета питка. Сестрата се усмихваше на всеки неин залък. Най-после Новали реши, че е време.

— Сестра Хъзбанд, искам да ви помоля за една услуга, но няма да се разсърдя, ако ми откажете. Ни най-малко.

— Казвай какво искаш. Не се притеснявай, питай.

— Не се притеснявай, питай — обади се като ехо господин Спрок.

— Сигурно ще ви се види доста странно — трябва да засадя едно дръвче.

— Ние ще ти помогнем.

— Не е в това работата. Там, където живея в момента... ами, няма да ми позволят да го засадя.

— Колко жестоко!

— Жестоко. — Господин Спрок поклати глава и въздъхна.

— Та се чудех дали... Не може ли да го засадя тук? Само докато се установя някъде за постоянно. Тогава ще дойда да си го взема.

— Да го засадиш в моя двор?

— Да, госпожо, само временно.

— Не мога...

— Аз ще се грижа за него. Докато е тук. Сега не е много красиво, но ще го лекувам и то сигурно ще се оправи.

Трябва да се изчака до пролетта, за да се разбере.

— Миличка, какво по-хубаво от това да посадя твоето дръвче пред моята къща.

С тези думи господин Спрок стана от масата и излезе навън.

Новали и сестра Хъзбанд го последваха. Той взе една лопата от навеса. После младата жена трябваше да реши къде да посади кестена. От книгите в библиотеката бе научила, че е добре да расте на лек наклон заради оттичането на водата. Затова избра най-високото място в двора, почти в центъра.

— Ето тук — реши. — Това е мястото.

Господин Спрок кимна и започна да копае, но Новали го спря.

— Не, господин Спрок, благодаря. Сама ще се справя.

— Но миличка — възрази сестра Хъзбанд, — това е тежка работа. Наистина ли мислиш, че е полезна за теб?

— Да, госпожо. Полезна е.

Когато изкопа достатъчно дълбока дупка, вече имаше мехури на ръцете и болки в кръста, които не минаваха с разтъркване.

Тя свали от фиданката зеблото и внимателно я спусна в дупката, като гледаше да не нарани корените. Предположенията ѝ излязоха

верни — дупката се оказа двойно по-широка от корена и много по-дълбока.

След като приключи със запълването, изглеждаше толкова уморена, че сестра Хъзбанд и господин Спрок започнаха тайно да зариват с обувки, дебнейки моментите, в които не ги вижда.

Най-сетне момичето приключи. Те отново се хванаха за ръце около фиданката и сестра Хъзбанд изпя „Смокиново дърво в Галилея“ — песен, която Новали въобще не беше чувала.

След като свърши, възрастната жена рече:

— Сега ще цитирам Новия завет, от Евангелието на Марко, глава 8:24. И той хвана слепеца за ръка, та го изведе вън от селото и като плюна на очите му, положи на него ръце и го попита: „Виждам ли нещо?“ И той като повдигна очи, каза: „Виждам човеците, защото виждам неща като дървета, които ходят.“

Когато пресичаше паркинга, уморена и мръсна, вече се смрачаваше. Имаше петна от мътеница по блузата и зелено от трева по коленете на панталоните. Под ноктите ѝ се чернееше пръст. Беше се изцапала по бузата, но беше твърде уморена, за да се притеснява.

Беше твърде уморена, за да се радва на залязващото над хълмовете на запад от града слънце, на вечерния ветрец, носещ облекчение след ранната пролетна жегата. Беше твърде уморена да забележи мъжа с кафява плетена шапка, застанал на улицата отсреща, който я проследи как се вмъкна през задната врата на „Уол-Март“.

СЕДМА ГЛАВА

Форни каза на Новали, че ако закъснее за вечерята по случай рождения ѝ ден, ще я нагости със задушени скакалци. Тя се постара да отиде навреме. Дори пристигна пред библиотеката двацет минути по-рано. Но той бе вдигнал по въпроса толкова голям шум, че ранното ѝ пристигане можеше да го смути точно колкото ѝ евентуалното ѝ закъснение. Затова вместо да влезе, Новали изчака на една пейка до железната порта. Междувременно се опита да изсуши с гребена още мократа си коса.

Дойде направо от гаража за камиони на „Ийст Мейн“, където ходеше да си мие косата. Няколко седмици по-рано бе открила, че за кабините с душеве зад гаража има и външен вход. От нея се изискваше само да влезе и да излезе толкова бързо, че да не налети на някой шофьор или на шефа на заведението. Досега късметът не и бе изневерявал.

След банята се облече в нова рокля от щанда за бременни в „Уол-Март“. Не ѝ беше приятно да записва още един разход в счетоводната си книга, но случаят бе особен — Форни го замисляше от няколко седмици.

Малко след като се запознаха, на третото или четвъртото ѝ ходене в библиотеката, Форни бе научил рождената ѝ дата и бе започнал да се държи доста тайнствено. Новали виждаше как набързо си записва нещо. Веднъж, когато го видя да дращи върху доларова банкнота, ѝ каза, че предупреждавал банката за измама. После като вещ таен агент вдигна банкнотата към светлината, опита я на якост и кимна многозначително, преди да я сгъне и напъха дълбоко в джоба си.

По същото време започна да задава на Новали странни въпроси за храната — какво мисли за телешкото, обича ли кърри, дали предпочита оранжева на цвят храна пред червена. Когато я попита дали харесва мириса на тарагон, тя отвърна, че въобще не си пада по рибата. На Форни това му се видя толкова хубаво, че очите му се насълзиха.

Искаше ѝ се да му каже, че ѝ е омръзнало да яде говежда пастърма, риба тон в сладка вода и виенски наденички. Че никога няма да вкуси обезкостена шунка, че грахът и морковите имат вкуса на консервите, в които ги продават, и че след близо два месеца живот с храна от „Уол-Март“ домашно сготвено телешко с кърпи и дори тарагон, в оранжев или червен цвят, наистина ще ѝ хареса.

Мисълта за храна накара стомахът ѝ да застърже. Погледна часовника си — имаше още няколко минути. Стана и оправи гънките на роклята си. Уличните лампи току-що бяха светнали и гъстите вечнозелени храсти на края на тротоара хвърляха дълги сенки чак до гравиранияте с букви каменни стълбове пред библиотеката.

Форни я гледаше от прозореца на каталожния отдел. Наблюдаваше я още от момента, когато седна на пейката.

Щом стигна средата на алеята, той се отдръпна от прозореца и пое към входа. Опита се да не бърза, да върви с нейното темпо, но отвори вратата още преди да е изкачила няколкото стъпала.

Знаеше, че си е прибрала косата с един сребърен гребен. Знаеше, че е с рокля с цвета на глициния. Докато не отвори вратата обаче, не предполагаше, че косата ѝ ще ухае на цъфнал храст, нито че от смрачаващата се светлина зелените петънца в очите ѝ ще придобият цвета на ранна пролетна върба.

— Добър вечер — изрече той с отрепетирана интонация.

Новали не можа да повярва, че мъжът пред нея е Форни Хъл. За пръв път го виждаше без плетената шапка. Косата му — тъмнокафява, почти черна, падаше над челото. Беше се обръснал и кожата му изглеждаше неочаквано гладка и нежна за такъв огромен мъж.

Беше облечен в странен костюм с дълго сако и кадифена яка. Беше виждала такива само във филмите или по старите снимки. Носеха ги богати мъже с лъскави цилиндри на главите си, свикнали да пият чай от китайски порцеланови чаши.

— Здравсти, Форни. Изглеждаш чудесно.

— О, аз... — този отговор не го беше репетирал.

— Може ли да вляза?

— Да, ако обичаш — каза той с малко по-висок глас, отколкото възнамеряваше.

— Да не си настинал?

Форни поклати глава.

— Не мисля.

— Говориш така, сякаш носът ти е запушен.

Той затвори вратата зад гърба ѝ и изрече:

— Ти също.

— Говоря със запушен нос ли?

— Не! Искам да кажа, че изглеждаш чудесно. Ти също...

— Благодаря.

— Ами... — поколеба се мъжът. Изведнъж направи широк жест с ръце, посочвайки читалнята — жест, който бе усъвършенствал пред огледалото. — Насам, моля.

Вървеше след нея, сигурен, че цялата работа е една грешка, че ще го помисли за откачен и сигурно ще се изсмее, щом види какво е направил.

Но когато Новали отвори вратата на читалнята, хлъцна и плесна с ръце, поразена от гледката.

Цялата стая блестеше, осветена от свещи. Златиста, трепкаща светлина грееше във всяко ъгълче, на всяко равно място. Свещи горяха по масите, рафтовете, шкафовете и количките. И навсякъде до свещите имаше рози — нежни цветове в бледорозово и жълто, още пъпки или разцъфнали букети от рози във вази и купи. Свещи и рози имаше по цветарници и стойки, по бюрата, по первазите на прозорците. Свещи горяха по дебелия мрамор, по полираните маси — по сенките на тавана и пода танцуваха светли вълнички.

В центъра на всичко това Форни бе наредил масата за вечерята по случай рождения ден на Новали — кръгла маса, застлана с кремава покривка. По нея бяха наредени кристални високи чаши, бял китайски порцелан и розови рози в рубиненочервена ваза.

— О, Форни, това е чудесно! — прошепна тя.

После започна да обикаля из стаята, възхищавайки се на всяко нещо, до което се докоснеше — тънка розова ваза с форма на китайско ветрило, два сребърни свещника с гравирани панделки по тях, зелена керамична купа с изрисувани морски миди, свещник от тъмно, резбовано дърво.

Форни я гледаше как бавно пристъпя из стаята. Свещите осветяваха лицето ѝ, тя разглеждаше свещниците или слагаше дланта си над пламъка, за да почувства топлината му. Когато намери една паднала жълта пъпка, Новали я забодя в косата си. Той не виждаше

лицето ѝ от мястото си, но знаеше, че малкият белег в края на устните ѝ изглежда сребристобял на светлината на свещите.

— Имам чувството, че участваме във филм, Форни. Сякаш ние сме главните герои. Плюшените завеси се разтварят и на екрана се появяваме двамата с теб — пушим цигари със сребърни цигарета и...

— Нямам цигари, но бих могъл да намеря.

— Не, не ни трябва никакви цигари. Всичко е прекрасно и така, както си е.

Взе една ваза с изрисувани сини дракони.

— Откъде намери всичко това, Форни? Толкова много вази?

— На майка ми са. Тя слагаше цветя във всяка стая.

— Трудно ми е да си представя това тук като къща. Толкова е голямо...

— О, сега е доста променено. Избивани са стени, затваряни са врати. Ето тази стая се състоеше от три — вестибюл, столова и кабинет на баща ми. Кухнята е отзад, а спалните — горе.

— Бил си богато дете.

— Дядо ми беше богат. Баща ми го наследи. Да, сигурно сме били богати. Много отдавна.

— Навярно е хубаво да живееш в библиотека, да можеш да четеш толкова книги и...

От горния етаж се чу стържене и Новали вдигна глава към тавана. Форни обаче не помръдна. Ако не се бяха стегнали мускулите на челюстта му, би си помислила, че не е чул.

Изведнъж той приближи до масата и издърпа един стол.

— Нека седнем.

Тя също приближи и се настани на стола, който ѝ предложи. Почувства се неловко, когато той се надвеси към масата и попита:

— Обичаш ли вино?

— Искаш да кажеш вино „Моген Дейвид“ ли?

— Да, нещо такова.

— Разбира се.

Форни донесе пълна гарафа и наля в чашите, после вдигна своята.

Новали се усмихна и рече:

— Не ми казвай, че това не е филм.

Взе чашата си и докосна неговата.

— Честит рожден ден, Новали. Честит осемнайсети рожден ден — изрече той точно както го беше репетирал.

Когато отпи от виното, тя се опита да не направи физиономия, но от усилието потръпна.

— Много е сухо за теб, нали? — попита Форни.

— Какво искаш да кажеш?

— Че не е сладко.

— Значи сухото вино е кисело, така ли?

— Ще ти намеря нещо друго за пиене.

— Не! Виното е чудесно. Обичам сухо вино... Винаги съм го обичала.

Престори се, че отново отпива.

Форни бръкна йод масата, извади един пакет, обвит в жълта хартия, и й го подаде.

— О, Форни...

— Отвори го, Новали.

Тя започна да развива пакета, като внимаваше да не скъса хартията и да не смачка панделката. Вътре намери книга в тъмна кожена подвързия със златни букви на корицата — „Градинарски вълшебства и други домакински познания“.

— Колко е красива — рече тя, поглаждайки с пръсти заглавието. — Нямах представа колко ми трябва малко вълшебство.

— Може би ще откриеш начин да спасиш своя кестен.

— Това е първата книга в живота ми, Форни. И знаеш ли какво? Това е първият рожден ден в живота ми.

Той се прокашля, преди да изрече подготвената си реч, но две бързи почуквания от горния етаж го накараха да забрави думите.

— Форни, да не би...

— Тогава ще ядем. — Стана и тръгна към кухнята.

— Може ли да ти помогна?

— Не. Ти си почетният гост. Нямах работа в кухнята.

Излезе и затвори вратата след себе си.

Новали дочуваше кухненските шумове — лъжица, гребяща по метал, звън на стъкло. Не можеше да си представи как Форни се справя с фурни и печки, тигани и капаци. Виждаше го да се люшка между история и литература, но в никакъв случай да се разхожда между печка и мивка.

Когато той се върна с поднос в ръцете, каза, опитвайки се да говори с френски акцент, както беше репетираше:

— Вечерята е сервирана.

Сложи таблата на количката до масата, после постави една купичка пред Новали и една на своето място.

— Вашата супа, мадам.

— Никога не съм виждала оранжева супа.

— Това е оранжева бадемова крем супа — обясни ѝ и седна.

Тя я опита. Супата имаше чудесен вкус на ядки, беше ароматна и гладка като кадифе, но студена.

— Форни, страхотна е.

Знаеше, че като я опита, той ще се притесни от това, че е изстинала, но едва ли вкусът ѝ би бил по-добър, ако беше топла.

Стараеше се да не яде прекалено бързо, поне с темпото на Форни, но той се хранеше едва-едва, защото повече я гледаше.

— Сам ли направи това?

Той кимна.

— Как се научи да готвиш?

— Просто с четене.

— Научил си всичко от книгите, така ли?

Форни прокара пръст йод твърдата бяла яка на ризата СИ:

— Искам да ми дадеш рецептата.

— Обичаш ли да готвиш?

— Там, където живея сега, няма възможност за готвене, но като се роди бебето... — не довърши, защото всъщност не знаеше какво да каже.

Изведнъж той скочи и се втурна през стаята. Зави зад едно бюро, наведе се, после изскочи с книга в ръка.

— „Физиология на вкуса: разсъждения за трансценденталната гастрономия“.

Подаде я на Новали.

— Готварска книга ли е?

— Е, има рецепти, но всъщност е история и философия и... — Погледна часовника си. — А-ха, време е. — Взе купичките и се понесе към кухнята.

Тя също хвърли един поглед на часовника си. Трябваше да се прибере преди девет. В противен случай щеше да прекара нощта в

парка. Чувстваше се като Пепеляшка.

Още разглеждаше книгата, когато Форни се върна с нова табла, този път препълнена. Миришеше толкова хубаво, че я достраша да не припадне.

— Това е мус от аспержи — рече той и натопа дълбоката лъжица в люлееща се смес от нещо, което на вид приличаше донякъде на зелен ванилов пудинг.

— Тези неща какви са?

— Шницели ала Уелингтън.

— Приличат на странни бисквити.

— Говеждо месо панирано в яйца и галета.

— Говеждо! — с усилие се въздържа да не грабне храната от таблата.

Да вървят по дяволите приборите!

— А това... — Форни вдигна една малка сребърна сосиера с непозната за нея кафява течност — е сос Мадейра.

Сложи шницел в чинията на Новали и го заля с малко сос.

— Накрая задушен грах със сметана.

— Само това мога да разпозная.

Той напълни чиниите и отново се настани срещу младата жена.

— Форни, виждала съм такава храна само в списанията. Дори не ми е хрумвало, че някой ще ми я поднесе.

Не знаеше какво да й отговори.

— Това е най-хубавата вечер в живота ми.

Нищо от упражняването не би прозвучало на място сега. Не бе очаквал да чуе от нея „най-хубавата вечер“!

Тъкмо разрязваше говеждото и сосът попиваше в пането, когато над главите им се чу трясък — полилеят подскочи, от тавана се поръси прах. Форни се вцепени със злобно и недоумяващо изражение на лицето. После скочи от стола, блъскайки се в масата. Чашите се събориха, виното се разплиска, а една чиния се разби на пода.

— Форни!

— Стой тук, Новали — извика той, прекоси тичешком стаята и се втурна в кухнята.

Тя хукна по дългата, тясна кухня, следвайки го. Откри стълбата към втория етаж в дъното на един едва осветен коридор и изкачвайки

по две стъпала наведнъж, се озова на широка площадка. Втурна се към светлината, струяща от една отворена врата, и спря пред нея.

Форни бе наведен над свитото тяло на жена, чиито кокалести ръце и крака ѝ напомняха клечкоподобните фигурки, които бе рисувала като дете. Жената бе с рядка сива коса и кожа като излъскано сребро. Новали помисли, че е умряла, но видя как пръстите ѝ, подобни на птичи крака, се свиват и се впиват в ръката на Форни.

Подът беше влажен и осеян с натрошено стъкло. Пристъпвайки в стаята, Новали усети миризмата на уиски — толкова беше силна, че чак ѝ залютя на очите. Но имаше и нещо друго, нещо, което тя...

Форни се обърна толкова рязко, че младата жена се дръпна назад.

— Не, Новали. Не влизай тук.

— Нека ти помогна, Форни — рече тя и пристъпи.

Тогава разбра какво беше станало — вонеше толкова силно, че се опита да не диша. Жената бе повърнала върху себе си.

— Новали — изрече той с глас, който не бе упражнявал. — Запознай се със сестра ми Мери Елизабет Хъл... Библиотекарката.

ОСМА ГЛАВА

През седмиците след рождения си ден Новали чувстваше как става по-тежка и по-бавна с всяко отминало денонощие.

Една сутрин в началото на май, когато Форни ѝ предложи да я откара до дома, тя за малко да се изкуши да каже „да“, да му позволи да разбере, че нейният дом всъщност е „Уол-Март“.

Същата нощ, след като се пхна в спалния чувал, силна контракция сви долната част на корема ѝ. Отначало си помисли, че може би е дошъл моментът, но болката изчезна, а и не ѝ се стори по-силна от обикновено стомашно неразположение. Ако това се окажеше начало на родилна дейност, нещата нямаше да са толкова страшни, колкото си ги беше представяла.

Докато работеше при Ред, беше слушала десетки ужасни истории за раждания. Сякаш не съществуваше пияна жена, която да не иска да разкаже за родилните си мъки. За това как се е мъчила цели четири дни, молейки се да я прибере смъртта. Описваха невероятно силни болки, при които се случвало да си прехапят езика и да отскубнат цели кичури коса от главата си. Разказваха как плътта им се разкъсвала, когато се раждало бебето.

Възможно бе обаче това да бяха пиянски брътвежи. Може би ги дрънкаха, колкото да плашат момичета като нея, които не са раждали. Може би нямаше да е чак толкова страшно.

Прочете в една от книгите, които Форни ѝ даде, за някаква китайка, която работела в оризище, когато започнали болките. Родила детето сама, почти без да прекъсва работа — като се навеждала и крачела във вода до колене. Новали си мислеше, че щом една жена може да направи това, значи раждането не е чак толкова ужасно.

Освен това тя не беше напълно неподготвена. Изчете доста литература по въпроса и знаеше какво трябва да се прави. Беше събрала инструментите, които щяха да ѝ трябват — ножици, спирт, марля, постелки. Беше подредила всичко в един сак, както правят жените, готвейки се за болницата, когато наближи да раждат. Новали обаче знаеше, че няма да отиде в болница.

Сакът беше в склада. Помисли, че трябва да го вземе, просто за всеки случай, но се чувстваше много уморена. Прозя се и се обърна настрана. Не смяташе да заспива, защото можеха да започнат родилните болки. Боеше се да не ги проспие, да не се събуди и да намери бебето вече родено. С доста усилия удържаше очите си отворени.

Рано сутринта в този ден бе ходила до сестра Хъзбанд да насади няколко издънки японска дюля, които бе взела от градината пред кметството. Седмица по-рано бе започнала да прави една цветна леа в ъгъла на двора на сестрата с разсад от хортензии и декоративни портокали. Няколко дни по-късно бе прибавила семена от „посрещни мъж“ и няколко стъбла пълзяща мирта.

Цветната леа би трябвало да е под сянката на кестеновото дърво, в случай, че му израснат листа. Последното бе паднало седмица след засаждането. Но Новали все още вярваше, че дръвчето може да се оправи. Не беше наясно защо мисли така — просто се надяваше.

Сестра Хъзбанд не си беше вкъщи, но Новали си бе починала на тераската за малко, после бе отишла в библиотеката, където я чакаше Форни. Беше купил за нея моркови, две кифли и един термос студено мляко. Купуваше ѝ по нещо всеки ден, нещо здравословно. Храна със зърнени кълнове и соя. И мляко. Много мляко. Мляко в стъклени и порцеланови чаши. Шишета, ведра.

После заспа, като само от време на време се стряскаше от болките в корема, които сякаш съвпадаха със сънищата ѝ за бебета, изгубени в тъмното, бебета, паднали в дълбоки кладенци, бебета, които я викат по име.

После усети болка, която не приличаше на другите. Тя проряза корема и, пробяга по бедрата и се впи в гръбнака ѝ. Затаи дъх, докато болката премине, и се измъкна от спалния чувал.

Водата ѝ изтече щом се изправи. Гледаше как топлата течност се стича по краката ѝ и прави локвичка между ходилата. Макар да знаеше какво е това, пак се почувства неловко, като дете, което се е подмокрило.

Избърса се с гъба и си облече нова нощница, после почисти пода и изсуши следите до банята, като се пързеляше върху книжни кърпи.

Вторият пристъп, по-силен от предишния, я накара да поеме дъх и да скърца със зъби. Това не беше стомашна болка. Бебето идваше...

А тя не беше готова.

Защо, недоумяваше, бе чакала до последния момент? Къде се бе изгубило времето? Два месеца бяха минали, откакто я заряза Уили Джак, а тя не беше предприела нищо. Не беше потърсила място за живеене, не беше измислила как ще се издържа. Дори не бе избрала име за бебето.

Тогава си спомни за списъка от имена, който започна да прави в деня, когато с Уили Джак напуснаха Телико Плейнс. Извади тефтера от плажната чанта и обърна на последната страница. Списъкът си беше там: една страница с имена за момичета, една — за момчета. Фелиция, Брук, Ашли. Новали се намръщи, докато ги четеше. Рейф, Торн, Хъч, Слоун. Имена, които бе събирала от телевизионните сериали. Блейн, Ейза, Димитри. Моузес Уайткотън ѝ бе казал да намери силно име, само че имената в нейния списък не бяха силни. А направо звучаха глупаво.

От третата болка — дълбока и остра, направо ѝ причерня. Тя затвори очи за няколко секунди, докато отmine повдигането, но тъпата болка в кръста не изчезваше. Най-после реши да стане и да се пораздвижи да види дали от това няма да ѝ стане по-леко.

Отне ѝ доста време да се изправи, но си струваше. Кръстът не я болеше толкова. Помисли си, че каквото и да прави е по-добре от нищо... От чакането. Докато се влачеше по пътеката, мислеше за подходящи за бебето имена. Коулман. Прескот. Дикси. Хейнс. Усмихна се при мисълта да кръсти детето си на марка бельо.

Бе близо до предната част на магазина, когато следващата болка я свали на пода. Тя протегна ръка, за да се подпре, но улови една поставка за касети. Останалите се разпиляха по плочките, а Новали рече „Ш-ш-шт“, смутена от шума, който бе вдигнала.

Не знаеше колко време бе спала, не знаеше дали онова, което вижда, е истина или не. Стори ѝ се, че забеляза една мишка да пробягва до крака ѝ. Помпели си, че зад витрината се мярна кафява плетена шапка. *После мама Нел и реферът Фред и махнаха с ръка от телевизора, но екранът бе толкова тъмен и мъглив, че трябваше да присвие очи, за да види.*

Потъваше и отново изплуваше... Унасяше се между болките, които я стискаха като в обръч... Болки, които тръгваха изпод ребрата и слизаха долу до корема, през гърба. Болка, която я избутваше към ръба

на... ръбя на шосето, по което се носи плимутът с Уили Джак стиснал кормилото... картината избледнява...

После видя лицето на Форни Хъл — тъмно и размазано. Нагласи контраста и фокуса и направи по-хубава снимка, докато той махаше с две ръце над главата си. Махна му и тя, макар че ръцете и си почиваха, натежали от съня.

Той мърдаше уста, но тя не можеше да го чуе. После тя се засмя, разбирайки, че е намален звукът. Чуваше, че някой стене, но това идваше от друг канал. Преплитане на сигнали. Усили звука и чу гласа на Форни, но на забързани обороти.

— Намерих квартира за нас, Новали.

Гласът на Уили Джак бе в синхрон с устните на Форни... Звукът излизаше от устата му с няколко секунди закъснение.

— Намерих квартира.

Пукането беше толкова силно, че едвам го чуваше.

— Уили Джак? Мислех, че си в Калифорния.

— ... къща с балкон...

Екранът започна да се върти, все по-бързо и по-бързо, докато не го оправи с копчето.

— ... балкон, на който ще седим с бебето.

— Раждам бебето тази нощ, Уили Джак.

— Ще седим с бебето...

— Прочетох онази книга, Уили Джак, от жена на име Пърл Бък, която работи в магазин на „Уол-Март“.

— ... ще седим с бебето и...

— И в третата глава или може би в шестата... ти зарязваш китайката в едно оризище точно преди да роди...

— Ще седим с бебето и...

— Помниш ли онова рунтаво кученце? Наричах го Заскрежена мока, защото беше на цвят като червилото ми. Помниш ли го?

— ... ще седим с бебето и...

— Заведе я в оризището и я заряза. Заскрежена мока. Ти спря колата и я остави на пътя. Каза, че не искаш да се окучи на пода в колата...

— Ще седим с бебето и ще гледаме залеза.

— Заряза ме и каза...

— Новали, намерих квартира.

— ... да роди на пода...

— ... намерих квартира.

Изведнъж гласът ѝ се отдели от нея.

— Да родя на пода в „Уол-Март“.

Звуците като че ли не излизаха от нейната уста, а от някаква дупка над главата ѝ.

— Майната ти!

Думите — безмилостен вятър, който ги брулеше откъм гърба и изпълваше пространството наоколо.

— Майната ти, Уили Джак! Да пукнеш дано!

После Форни Хъл с лице, притиснато до телевизионния екран, закриващ очите си от светлината, заудря по стъклото.

— Ако счупиш телевизора, аз ще трябва да го плащам.

Но той не я слушаше. Удряше и удряше по стъклото, отначало с юмруци, после с някаква тръба, все по-силно и по-бързо и най-после прозорецът избухна — счупи се и полетя на всички страни със звуци като от неакордирано пиано. След това Форни пропълзя вътре, пропълзя през счупения прозорец в магазина.

— Новали!

— Не трябваше да правиш това. Ще ме накарат да плащам, а цветните телевизори не са евтини.

Той седна на пода до нея и сложи главата ѝ в скута си.

— Телевизорите с голям екран не са...

Изведнъж тялото ѝ се сви, притисна се към извивката на неговата ръка и замря... Сви се на топка в очакване на болката. Стисна зъби, за да устои на вика, който напираше отвътре, от едно сякаш раздиращо се място. Удържа се, стегната и неподатлива, и когато болката отмина, тя се отпусна като кукла, чиито конци са били срязани.

— Голям екран — гласът ѝ беше тих и колеблив. — Това ще струва повече, отколкото предполагаш, Уили Джак.

— Не. Аз не съм Уили Джак.

— Добре — отвърна тя.

Вгледа се в лицето на Форни, присвивайки очи, сякаш оправя фокуса.

— Уили Джак го няма.

— Предполагам.

- Аз раждам, Форни.
- Знам.
- Можеш ли да ми помогнеш?
- Новали, не знам как.
- Знаеш. Нали четеш книги.
- Не всякакви.
- Почти всякакви.
- Да, но не съм чел тези дето трябва.
- Има ли такива дето не трябва, Форни?
- Не знам. Вероятно...

Тя обаче вече не го чуваше. Обгърна с ръце корема си, сякаш бранейки се от нещо, което приближава, и то все пак дойде.

Сега болката носеше топлина. Мускули, кости, плът изгаряха за миг в долната част на корема ѝ. Бяла горещина, която се надига, изсушава дробовете и гърлото ѝ. Когато изчезна, се почувства суха и изпепелена като стара хартия.

- Донеси ми вода, Форни.
- Може ли да пиеш вода? Разрешава ли се?
- Да, мисля, че може. Провери в наръчника.
- Какъв наръчник?

Тя отпусна главата си върху гърдите му. Косата ѝ беше влажна, лицето — обляно в пот.

- На кестена му опадаха всички листа, Форни.

— Какъв наръчник? — Обърса лицето ѝ с ръка. — В кой наръчник да проверя?

- Изчерпателен наръчник за овощни дървета.

— Новали, ще повикам Бърза помощ. Трябва да бъдеш настанена в болница.

- В легло с бели чаршафи.
- Да, в болница. Имаш нужда от лекар.
- Форни! — гласът ѝ звучеше настоятелно. — Намери нож.
- Какво?
- Нож.
- Защо?
- Не помниш ли? Роза от Шарон!
- Не си...

— Сложили нож под Роза от Шарон, когато започнала да ражда. Ножът... прерязвал болката.

— Новали, не мисля, че...

Болката я проряза толкова бързо, че нямаше време да подготви тялото си.

— Новали?

Тя дочу стон на животно — беше толкова пронизителен, че я заболя гърлото.

— Новали!

Болката се извиваше в утробата ѝ, дърпаше я и я тикаше към ръба на нейната издръжливост.

— О, Боже! — прошепна Форни.

На ръба тя се предаде напълно, без остатък.

— Какво би трябвало да направя, Новали?

— Форни...

Болката я обхвана толкова силно, с такава мощ, че дъхът ѝ секна.

— Какво да правя?

В този момент болката вътре започна да се движи, да я дърпа и да се бута все по-навътре и навътре.

— Излиза, Новали.

Почувства как нещо в нея се откъсва.

— Виждам го. Вече го виждам.

Тогава болката сякаш оживя — извъртя се и се опъна, опирайки се на нея, използвайки я като опорна точка.

— Да!

После излезе на свобода.

— Улових го! — рече Форни. — Улових го.

И той се разсмя като дете, получило награда за майсторлък.

— Погледни, Новали. Отвори очи.

Облекчението, бе твърде внезапно, откъсването — твърде окончателно.

— Отвори очи и погледни дъщеря си.

Новали присви очи срещу светлината, примигна, видя как Форни вдига бебето и внимателно го слага върху корема ѝ. Малкото телце — набръчкано и тъмно, потрепваше с ударите на сърцето ѝ.

Когато Бени Гудлък сложи кестенчето в ръцете ѝ, тя се изненада от лекотата му и си помисли дали такова крехко нещо въобще ще се

хване.

Повдигна ръка и погали бузката на дъщеря си. Усмихна се на докосването... на онова, което почувства.

Същото бе усетила, когато сестра Хъзбанд я прегърна, когато Моузес Уайткотън взе ръката ѝ, когато Бени Гудлък докосна белега ѝ, когато Форни Хъл я държеше в обятията си.

И тогава разбра...

име, което означава нещо,

Хрумна ѝ толкова внезапно, че нямаше никакво разстояние между мига на знаенето и на незнаенето...

издръжливо име като двата края на времето, които се сливат и онова, което е било помежду им изчезва...

силно име

Надигна се дълбоко вътре в нея, като къс от музика, излязла на свобода. Носеше се и докосваше празнините, отърка се о сърцето ѝ...

име, което ще устои на много трудности... понесе се в светлината зад очите ѝ. После усети формата му върху езика си, върху устните си...

много болки усети вкуса му, когато прошепна: „Америкъс“.

— Форни — прошепна тя с хрипков глас. — Знам името ѝ — усмихна му се. — Америкъс. Ще бъде Америкъс.

И хващайки с едната си ръка ръката на бебето, а с другата — ръката на Форни, момичето на пода на „Уол-Март“ прошепна в ранните часове на новия ден:

— Америкъс... Америкъс.

ДЕВЕТА ГЛАВА

— Кой счупи прозореца?

— Намисли ли име за бебето?

— От колко време живееш в „Уол-Март“?

Първият репортер се появи, докато Новали бе още в интензивното отделение. Вторият пристигна, когато я преместваха в отделението, а преди сестрата да включи системата, в стаята се вмъкнаха още двама и се скупчиха около леглото ѝ.

Въпросите се сипеха толкова бързо, че тя не би могла да им отговори дори да искаше.

Телевизионният екип пристигна, след като я бяха преместили в отделна стая с надпис „Посещенията забранени“. Дори и там един енергичен младеж в лекарска престилка се вмъкна в стаята и започна да снима, преди да го изгони една от сестрите.

— Голяма суматоха предизвикваш — каза ѝ тя, докато стягаше ръката ѝ с апарата за измерване на кръвно налягане. — Като че ли е дошла някоя знаменитост. — Устните ѝ се свиха, сякаш бе лапнала горчив бадем.

— Не знам какво искат — отвърна Новали.

— Човек ще си помисли, че е дошла Мадона. Цяла тълпа се върти наоколо. Опитват се да разберат колко тежиш, колко кръв си загубила. Един ми предложи двасет долара, ако го пусна да снима бебето ти.

— Моето бебе...

— Недей да се притесняваш за нищо. Детското отделение е като крепост. Ако някой...

Вратата на стаята се отвори и вътре се втурна Форни сякаш някой го гонеше. С него нахлу и шум от коридора.

— Хей — кресна сестрата, — измитай се веднага навън.

— Той не е от ония. Той ми е приятел.

— Браво! Само това ти липсва — сестрата впери очи в мъжа. — Момичето току-що роди. Има нужда от спокойствие.

— Няма да се бавя много.

— Това съм го чувала — рече тя, отваряйки вратата и проправяйки си път през тълпата в коридора.

Чуха я как вика охраната.

— Какво има, Форни? Защо са тук?

— Щура работа, Новали. Просто... щура. Радио, телевизионни камери. Някаква жена ми тикна микрофон в лицето.

— Не мога да разбера какъв е смисълът. Жени раждат в таксите, в асансьори... А пък братовчедката на Ред роди направо в неговото кафене. Какво толкова има да родиш в „Уол-Март“?

— Не знам. Не мога да разбера.

— А как са научили? Искам да кажа, откъде са разбрали?

— Вината е моя. Когато счупих стъклото, в полицията е задействала алармената система. После дойде линейката и...

— Искал си да ми помогнеш, Форни.

Новали му се усмихна и той отново забеляза малкия белег колкото мигла точно под долната ѝ устна.

— ... и лекарят каза, че ако не си бил ти, съм можела да...

Когато брадичката ѝ помръдна, върху белега падна лъч светлина и за миг той проблесна като сребро.

— ... раждането е станало в нестерилна среда. Затова ще вземам антибиотици...

Тя замълча, навлажни устните си с език, едва докосвайки белега, и Форни почувства за миг, че ще припадне.

— ... в кувьоз, докато се стабилизира температурата ѝ, но смята... Форни, слушаш ли ме?

В този момент се върна сестрата, побесняла от яд. Той знаеше, че трябва да се изправи, да тръгне към вратата, но не беше наясно как ще успее да го направи. Впоследствие нямаше ясен спомен как е тръгнал, нито защо. Помнеше само усмивката на Новали, устните ѝ и този незаличим белег.

— Странен човек! — възкликна сестрата, докато обгръщаше младата жена на една страна и повдигаше нощницата ѝ над хълбока. — Поеми дълбоко дъх. Ще те заболи.

Новали обаче почти не усети как иглата проби кожата ѝ. Беше много уморена и потъна в неспокоен сън. Понесе се в сънищата, които после нямаше да си спомни, с изключение на една сцена, която вече ѝ беше позната. Толкова позната, че когато чу влака и го видя да се носи

към нея и бебето, се стресна и почти се събуди. После отплува към едно твърде тъмно за сънища място.

Събуди се от миризмата на бекон и видя над себе си кехлибарени очи върху лице, голямо и плоско като софра.

— Добро утро — поздрави момичето.

Когато се усмихна, очите му се скриха зад заоблени хълмчета плът, издадени от бузите към носа. Брадичката се губеше в мек пласт кожа и той достигаше до основата на врата. Устните обаче бяха най-съвършените, които беше виждала някога. Пълни и чувствени като зрели диви сливи, макар и без червило, те изглеждаха влажни и гладки и за миг Новали почувства желание да се протегне и да ги погали с върховете на пръстите си.

— Дано да не си гладна — пошепна момичето. — Защото днес е вторник.

Новали потърси с очи Форни, но него го нямаше.

— Хубавите закуски са в петък и неделя, а във вторник е най-кофти — обясни медицинската сестра, докато се суетеше над таблата.

Провери дали кафето е топло, после млякото — дали е студено. Помириса купичката с овесени ядки, наля чаша портокалов сок, разбърка плодовата салата и отвори кутийките с ягодов конфитюр и мармалад. Новали за пръв път виждаше да се обръща толкова внимание на храната.

Когато се протегна за салфетка от далечния край на таблата, гърдите ѝ се разлюляха над лицето на Новали като огромни балони. Издуваха се в отвора на престилката ѝ, простираха се до мишниците ѝ — униформата с усилие удържаше невероятния размер на бюста ѝ.

— Аз съм Лекси Куп — рече тя, повдигайки капака на съдинка с бъркани яйца и малка печена филийка. Яйцата бяха с цвят на горчица и с вид на едрозърнест качамак.

— Ако смяташ да ядеш тези яйца, можеш да ги поръсиш с това. — Извади от джоба си малко шише с лютив сос и ѝ го подаде.

— Не, няма да ги ям.

— А тази филийка?

Новали поклати глава.

— Стори ми се, че ми замириса на бекон.

— Това ми е парфюмът. Беконов мускус — и тя се разсмя. Смях, който започна дълбоко в гърдите ѝ, изтъркаля се по езика и изскочи

през съвършените ѝ устни. — Шегувам се.

Гърдите ѝ се надигаха.

— Пържих бекон за децата тази сутрин. Сигурно затова още мириша. Сигурна ли си, че не искаш това — кимна към храната.

Когато Новали направи кисела физиономия, Лекси поръси с лют сос яйцата и опита малко.

— Лютивият сос според моята теория, изгаря ненужните калории. Можеш да ядеш каквото си искаш, стига да е с лютив сос.

— Помага ли?

— Отслабнах три кила за осемнайсет дни, но това е само началото. Бях прибавила доста след последното раждане.

— Колко деца имаш?

— Четири.

— Четири? Много си млада.

— Ами започнах да раждам на петнайсет и просто не можах да спра. След като родих първото, се заех да му търся баща. И мислех, че съм успяла. Но от цялата работа се сдобих с още едно дете. После реших да намеря добър баща и за двете. Хвърлих сума ти усилия и какво се получи? Близнаци.

— Успя ли да им откриеш баща?

— Не, и не търся. Защото се боя, че така ще си докарам още някое дете. Номер пет. Не знам. — Поклати глава. — Мисля, че нещо бъркам. Изглежда, не умея да казвам „не“.

Дояде яйцата и захлупи празната чиния.

— Все пак трябва да хапнеш нещо. Така ще си възвърнеш силите.

— Единственото, което искам, е да взема душ. Може ли?

— Разбира се.

— Ами това? — Новали посочи стойката със системата.

— Лесна работа. Ще я докараме в банята с теб.

Лекси премести таблата със закуската, отметна завивките и ѝ помогна да се изправи.

— Не бързай. Ако нямаш сили, ще поседнеш за малко и пак...

— Не, добре съм. Но...

— Знам. Шевовите те дърпат, нали?

Хвана се за сестрата и двете бавно прекосиха стаята.

— Знаеш ли моята история? — попита Новали.

— За „Уол-Март“ ли? Да. Сигурно всички тук я знаят. Болницата е пълна с репортери. Казаха, че ще те показват по телевизията на обяд.
— Божичко! — простена младата жена повече заради новината.

Телефонните обаждания започнаха почти веднага след обяда. Първото беше на мъж с тих глас и странен акцент. Каза, че искал да купи правата върху историята на Новали за филм, но имал нужда от нейна снимка — с бебето, за да тръгне проектът.

По-късно се обади възрастна жена, която изработвала кукли. Каза й, че ако нарече бебето Уолмарта, щяла да направи кукла с такова име за пазара. А ако веригата „Уол-Март“ купела идеята й, щели да направят от това милиони. После добави, че ако Новали роди още едно дете, момче, и го нарече Уолмарк, ще продават куклите като брат и сестра.

Седмото или осмо обаждане — вече бе загубила представа — беше от някакъв мъж, който смяташе, че е бащата на детето. Искаше да знае дали тя е жената, която той изнасилил в един апартамент на улица „Кедър“ преди девет месеца. Новали затвори и веднага изключи телефона.

По-късно дойде сестрата, на отделението с помпа за мляко, за да могат да хранят Америкъс с майчиното й мляко. Сестрата грубо й показва как да изцежда млякото, помпата беше студена и твърда, а зърната й — чувствителни. Сестрата се ядоса, че не излезе кой знае колко мляко.

Най-после тя остави младата жена сама да се оправя, но разбира се, без особен резултат. Когато Лекси Куц донесе кана вода с лед, тя се зае с тази работа. Ръцете й, все още миришещи на бекон, бяха топли, когато я докосваха, а гласът й бе нежен и успокояващ. Помпата се напълни с мляко.

Цветята започнаха да пристигат в средата на деня. Картичките бяха адресирани до бебето от „Уол-Март“. Изпращаха ги банки, църкви, политици, ученици, все хора, за които Новали въобще не беше чувала. Имаше кошници с цветя, керамични вази с пластмасови щъркели и гумени палячовци в букетите.

Новали четеше картичката, придружаваща една самотна бяла роза, когато на вратата се почука и след секунда в стаята влезе висок,

сивокос мъж с бейзболна шапка на главата.

— Може ли да вляза? — попита той.

— Репортер ли сте?

— Не. — Пристъпи в стаята. — Аз съм Сам Уолтън.

— Кой?

— Сам Уолтън. Собственикът на „Уол-Март“.

— На кой магазин?

— Всъщност... — той наведе глава, сякаш от притеснение — на цялата верига.

— О — Новали се сви, досещайки се за какво идва.

— Не знам второто ви име.

Той изрече последните думи като въпрос, но тя не отвърна нищо.

— Може ли да ви казвам Новали? Така ви нарекоха и по телевизията.

Тя кимна.

— Имате чудесни цветя.

— Да, макар че не познавам хората, които ги пращат.

— Вероятно са чули, че сте родили в магазина...

Не довърши мисълта си, загледан в оформените като бебешка обувка бръшлянови листа в един керамичен съд.

— Момиченце казаха. Как е тя?

— Тя е в кувьоз, за всеки случай.

— Америкъс. Чух, че сте я нарекли Америкъс.

— Така е.

— Чудесно име. Силно.

Сам Уолтън кимна, после се загледа очаквателно в момичето. Новали като че ли искаше да му обясни нещо, но просто не знаеше какво да каже. Дълго мълчаха, докато най-после тя се изкашля, при това доста неумело.

— Причината да съм тук...

— Господин Уолтън, записвала съм си всичко. Храната, дрехите, спалния чувал, другите неща.

— Но аз...

— Всичко е записано, с цените. И прави доста пари. Над триста долара.

— Това е едно от нещата, за които искам да говорим.

— Ще ви се издължа. До цент. Дори за прозореца, дето го счупи Форни.

— Вижте, работата е там, че искам да ви опростя този дълг.

— Какво значи това?

— Да му сложим точка.

— О, не. Не мога, аз съм ви длъжница.

— Не, аз съм ви задължен.

— Защо?

— Защото ми докарахте много нари.

Тя седна в леглото, присвивайки съсредоточено очи.

— Не разбирам.

— Вижте. Вероятно из цялата страна са чули за роденото в „Уол-Март“ бебе. Това е чудесна реклама. Хората ще четат за „Уол-Март“, ще го видят по телевизията. Това е безплатна реклама и е добре дошла за търговията.

— Но...

— И затова искам да забравите за витрината и за вашия дълг. Искам да ви предложа работа в моя магазин. В този, в който родихте бебето.

— Много мило от ваша страна, много ви благодаря. Имам нужда от работа, по това няма спор. Но... не знам.

— Защо? Какво ви притеснява?

— Ще идват хора да ме видят, да ми задават въпроси. Не знам...

— О, всяко чудо за три дни. След някой и друг ден това ще свърши. Докато дойде време да започнете работа, всичко ще се забрави.

— Така ли мислите?

— Сигурен съм. Договорихме ли се?

— Добре. Договорихме се.

Сам Уолтън ѝ протегна ръка, после извади от джоба си един плик и го сложи на нощното шкафче.

— Грижете се добре за себе си, а когато сте готова, просто идете в канцеларията на администрацията, намира се на гърба на магазина. Ще бъдате предупредени за теб — той се обърна и с няколко широки крачки излезе от стаята.

— Довиждане — изрече Новали и си помисли, че едва ли я е чул. През отворената врата зърна, че в коридора е пълно с микрофони

на телевизията. Видя светкавиците на фотоапаратите и чу въпросите към собственика на магазина.

— Господин Уолтън, какво й казахте?

— Сам, видя ли бебето?

— Господин Уолтън, искам да ви питам...

Новали взе плика, на който бе напечатано името ѝ, и извади от него пет стодоларови банкноти — най-голямата сума, която някога бе държала в ръце.

Доста по-късно, когато влезе сестрата от отделението, тя още държеше парите в ръце. Жената присви очи и се вгледа в нея.

— Глупаво е да държиш толкова пари в стаята — рече тя.

Бе срещала и друг път този поглед. В очите на продавачки, докато гледат как заможни съпруги броят марките за храна, в очите на някои учители, когато депата се редят за безплатен обяд, зад надменните усмивки на секретарки, търпеливо обясняващи, че водата не може да се пусне отново, докато не се плати сметката.

Сестрата обърна Новали настрана, за да ѝ бие нова инжекция. Тази обаче не беше като предишната. Този път тя я бодна на два пъти болезнено и рязко, сякаш я наказваше.

Форни се вмъкна безшумно през вратата и пристъпи до леглото. Новали бе заспала с ръка на очите заради силната неонтова лампа. Другата ръка бе омотана в тръбичката на системата, която бе затисната от рамото ѝ.

Той изгаси лампата на тавана, после свали ръката от лицето ѝ. В този момент устните ѝ се усмихнаха.

Форни освободи тръбичката и я сложи върху вътрешната страна на ръката ѝ. Там кожата ѝ бе тънка като пергаментова хартия. Нежно докосна китката ѝ, зашеметен от пулса, който туптеше в синхрон с неговия.

Дробовете му се изпълниха с нейната миризма на сапун, мляко и рози. Видя как устната ѝ помръдна, чу как тихо изстена, докосвайки насън гърдите си. И когато клепките ѝ потрепериха като пулсиращи голи пиленца, нещо в гърдите му се стегна, сякаш го душеше.

ДЕСЕТА ГЛАВА

На другия ден Новали откри, че и закуските в сряда не са по-вкусни от тези във вторник. Опитваше се да се справи с изстиналите овесени ядки и топлия сок, когато една белокоса жена в розова престилка ѝ донесе куп писма.

Отначало помисли, че е станала грешка, но когато прегледа пликите, видя, че бяха изпратени до БЕБЕТО на „Уол-Март“, до ЖЕНАТА НА КОРИЦАТА НА ТЪЛСА УЪРЛД, до БЕБЕТО АМЕРИКЪС и до МАЙКАТА от „Уол-Март“. Пристигаха от Тексас и Арканзас, от Луизиана и Канзас, едно — от Тенеси, а останалите от Оклахома.

Новали отвори първо писмото от Тенеси. Боеше се, да не би да е от някой от Телико Плейнс, който я е видял по телевизията и я познава. Вътре имаше бележка, в която пишеше: „Аз родих бебе в каросерията на един товарен фолксваген, където живях почти цяла година. Бебето ми не оцеля. Надявам се твоето да оцелее.“ Към бележката беше забодена десетдоларова банкнота.

После отвори писмото от Тексас. Вътре имаше един долар и бележка, написана с боичка върху жълта хартия. „Скъпа Америкъс, прочетох за теб във вестника. Мисля, че си смело бебе и ми харесва името ти. Моето е Деби и съм на седем години.“

В писмо, напечатано върху дебела бяла хартия, имаше двадесетдоларова банкнота: „Америкъс. Чудесно име. Воювах във Втората световна война и в Корея, там загина брат ми. Имаме нужда от повече американки като теб, които се гордеят със страната си и не се боят да го покажат. Някои не стават на крака при националния химн. Бог да те благослови.“

Една жена ѝ пишеше: „Бих искала да ти пратя пари, но нямам.“ В плика имаше купон за отстъпка един долар при покупка в магазините „Хъгиз“. Момченце пишеше и питаше дали може да си вземе братче от „Уол-Март“. Имаше предложения за осиновяване и отглеждане. Една двойка искаше да купи Америкъс. Някой пращаше просрочена кредитна карта, друг — риболовен билет. В един плик

имаше чек за хиляда долара, но беше надписан за „Зъбния панаир“. Имаше реклама за пелени и една от агенция за манекени. Един мъж ѝ предлагаше брак, друг обясняваше колко е важно бебето да бъде кърмено. В две писма нямаше бележки, а само пари. А в един плик имаше бележка: „Искам да беше пукнала от кръвоизлив в онзи шибан магазин. А бебето ти да се беше обесило на пъпката си връв. Ти си един бял боклук и бебето ти също и такова ще си остане.“

Новали препрочете злобното писмо няколко пъти. Опитваше се да проумее защо някои е поискал да ѝ напише подобни неща. Чудеше се кой би могъл да го направи, как изглежда. Всеки път, когато се опитваше да си го представи, пред очите ѝ изплуваше лицето на убиеца от „Клането“ — филмът, който бе гледала с Уили Джак в местното автокино.

Когато в стаята влезе един от лекарите, Новали пхна писмата под възглавницата. Реши, като остане отново сама, да накъса писмото на парченца и да го пусне в тоалетната.

Лекарят не беше онзи, който я ши в манипулационната, макар че го бе мернала там. Каза ѝ, че ако температурата ѝ е все така нормална и ако при Америкъс няма усложнения, ще ги изпише на следващата сутрин. Състоянието на бебето се било стабилизирано, нямало признаци на инфекция, но искал да го задържи в кувьоза още едно денонощие.

На Новали ѝ се искаше да му зададе няколко въпроса, само че той, изглежда, толкова бързаше, че докато говореше, на заден ход стигна до вратата. Намери се там точно след изричането на думата „денонощие“. След което изчезна.

Тя не осъзнаваше, че се усмихва. Забеляза го едва когато се дотътри до банята и се видя в огледалото.

— Америкъс е добре — рече тя на отражението си. — Бебето ми е добре.

После дочу шум по коридора. Хор от гласове — гневни и настоятелни, които гърмяха и пукаха като искри на сухи дърва. След миг през вратата се втурна мама Нел.

— А бе тия какво ми се правят на толкова важни?! — просъска тя и метна червения си найлонов сак на един стол до леглото.

Новали я помнеше пълна и мека — с дебели, месести бедра, закръглен корем, големи гърди. Но този спомен бе отпреди десет

години. Сега по нея нямаше нищо меко. Изглеждаше кокалеста и ръбата, лицето ѝ наподобяваше ястреб.

Кожата и бе осеяна с тънки като паяжина вени, а сивкавите ѝ очи бяха безизразни и плоски като легло в евтин мотел. Беше с изрусена коса, права и щръкнала като есенен трескот. Веждите ѝ, изписани с черен молив, стояха твърде високо, изглеждаха прекалено тънки. Видът ѝ напомняше измъчените, измършавели жертви от филмите с насилие.

Мама Нел спря на крачка пред леглото и се усмихна с възможно най-щастливата усмивка. Миришеше на евтин парфюм и стаи под наем, гласът ѝ бе дрезгав и груб от многото цигари и уиски.

— Предполагам не мислиш, че това дете трябва да ми вика бабо или нещо от този сорт — рече тя, докато измъкваше пакет цигари и запалка.

— Какво правиш тук?

— Мислех, че ще те изненадам.

— Как разбра къде се намирам?

— Дявол да го вземе, видях те по телевизията. Превключвах и изведнъж гледам — твоето лице. Караха те по коридора. Приличаше на умряла, но видях, че отвори очи. После чух как си родила в „Уол-Март“, затова си записах името на града, намерих си карта и ето ме тук. Карах почти десет часа.

— От къде?

— Ами бях тръгнала за Ню Орлиънс.

— Жена, която е тръгнала към Ню Орлиънс, едва ли е преизпълнена с разкаяние — рече Новали, макар първоначално да не възнамеряваше да коментира.

— Какво? Какво, но дяволите, означава разкаяние?

— В Ню Орлиънс ли живееш сега?

— Не. Но съм в Луизиана от няколко години.

— А Фред?

— Кой?

— Фред. Реферът.

Мама Нел изкриви лице от напрежение, докато гасеше цигарата си в една сапунерка на нощната масичка. Тръсна на няколко пъти глава — дано се сети кой е този Фред.

Изведнъж загрея.

— Оня тъпанар! — извика тя. — Разправяше, че бил важен рефер в лигата. Че пътувал от единия бряг до другия, отсядал в скъпи хотели в Лос Анжелис, Ню Йорк, Чикаго. Щяла съм да се срещам с прочути спортисти. Това лъжливо копеле! Свиреше на мачове по бейзбол в Литъл Рок на ветераните от войните.

Мама Нел си запали нова цигара.

— Фред. Този кучи син! — Държеше цигарата в тъгла на устата си и пускаше дима през носа. — Как се сети за него?

— Нали напусна заради него.

— Напуснах какво?

— Мене.

— Е, това са минали работи — отвърна тя, като завъртя ръка във въздуха, сякаш изтривайки миналото. — Не съм дошла тук да дрънкам за едно време.

— И защо си дошла?

— Право да ти кажа, помислих си, че ще имаш нужда от помощ. Не ми изглеждаше цъфнала и вързала. Да живееш в „Уол-Март“ — това, както подозирам, не прилича на голям успех.

Новали пригладжаше с пръсти гънките на чаршафа, само и само да не гледа майка си.

— И как смяташ да ми помогнеш?

— О, не знам. Ти имаш ли някакви планове? Някой, който да ти помогне да се измъкнеш? Имаш ли си мъж?

Младата жена поклати глава.

— Къде е мръсникът, който те подреди така?

— Замина за Калифорния.

— То се знае. Имаш ли къде да живееш? Или възнамеряваш да се върнеш в „Уол-Март“?

— Не — отвърна тя, опитвайки се да не хленчи и да не се държи пак като седемгодишно дете.

— Трябва все някъде да заведеш бебето. Или смяташ да се преместиш в „Сиърс“? А защо не в „Кмарт“? Там ще е...

— Ако си дошла да ми се подиграваш...

— Казах ти, че пристигнах да видя дали не мога да ти помогна с нещо. Виж, Новали, работех за едно говедо в един бар в Батън Руж, но мястото беше ужасно, а и не печелех добре. Чух, че в Ню Орлиънс

имало работа и плащали повече. Точно тогава те видях по телевизията и си рекох: „Добре, ще ида да видя Новали и детето.“ И пристигнах.

— Тя е в детското.

— Така ли?

— Нарекох я Америкъс. Красива е. Има кафява коса, гъста и къдрава.

— Като теб, когато беше бебе.

— Виждам я само за няколко минути, защото щом пристигнахме тук, я сложиха в кувьоз. Нямам търпение да си тръгнем и да се грижа сама за нея.

— Кога мислиш, че ще стане това?

— Утре. Лекарят каза утре.

— Имаш ли представа къде ще отидеш?

— Мисля, че нямам.

— Е, тъй като не бързам кой знае колко, бих могла да намеря квартира. Квартира за теб, за бебето и за мен.

— Значи ще останеш и ще...

— Разбира се. Ще ти помогна, докато си стъпиш на краката. Ще наема апартамент, може би на два етажа. Имам малко пари.

— О, аз имам пари.

Новали бръкна под възглавницата и извади плика от Сам Уолтън, писмата и чековете, дошли по пощата. Подаде ги на майка си.

— Имам близо шестстотин долара — рече тя.

— Откъде се взеха?

— Хора, които въобще не познавам, ми ги пратиха. А собственикът на „Уол-Март“ ми даде петстотин долара и ми предложи работа.

— Защо?

— Не знам. Но с твоите и моите пари сигурно можем да си намерим хубава квартира.

— Като нищо.

— Ще ни трябват и някои неща за бебето. Креватче, може би люлка. Пелени и одеялца.

— Естествено. Ще има нужда от камизолки и ританки и...

— Люлеещ се стол. Искам здрав люлеещ се стол. Купи ѝ и едно плюшено мече. Бяло.

Мама Нел вдеше банкнотите от пликовете и ги броеше.

— Мислиш ли, че ще стигнат за всичко това? — попита Новали.

— Ще стигнат. Имаме много пари.

Майка ѝ грабна чантата си и напъха парите вътре.

— Не се тревожи. Аз ще се погрижа за всичко.

— Искаш ли да отидеш да видиш Америкъс? Ще ти разрешат, ако им кажеш...

— По-добре да тръгвам. Днес ме чака доста работа, ще я видя утре.

— Добре. Но ела рано. Да кажем преди девет часа.

— Да, девет часа. — И тя се измъкна така внезапно, както бе дошла.

Късно вечерта, след като поспа, когато по стайте вече беше тъмно, а коридорите изглеждаха пуси, Новали се опита да си представи какъв апартамент би могла да намери мама Нел. Надяваше се да е със слънчеви стаи и вита стълба, с високи прозорци и широка жълта веранда. Не можеше лесно да си представи тези места. Стаите във въображението ѝ бяха тъмни, светлината — слаба и мъждукаща.

Опита се да си спомни своите изрезки от списания — тапетите на нежни пролетни цветя, стъклените врати към слънчеви градини... Но образите бяха неясни, а цветовете — бледи.

Сложи глава под възглавницата с надежда сънят да ѝ донесе бели люлки, плетени кошове и стъклени музикални шкафове, които отразяват светлината.

Рано на следващата сутрин след суетнята около попълването на формулярите за изписване и сбогуванията Новали и бебето бяха закарани долу с количка от едно момиче с изрусена коса и тиранти. То чака заедно с тях близо час, после си взе количката и се прибра.

Майката и бебето седяха във фоайето почти до обяд, щяха да останат и още, но Новали усети, че хората шушукат по техен адрес, затова взе бебето и отиде на алеята.

После разбра, че мама Нел няма да дойде, че и тя, и парите са изчезнали. Само че нямаше къде да отиде и затова продължи да чака.

Бяха все още там в два часа, когато се появи тойотата на сестра Хъзбанд — блъсна се леко в тротоара и с изскърцване спря. Като пастир, прибиращ загубената си овца, сестрата събра Новали и

Америкъс, натовари ги в колата и отпътува в посока към
безопасността, към дома ѝ.

ЕДИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Сам Уолтън излезе прав. Когато Америкъс стана на един месец, интересът към бебето, родено в „Уол-Март“, спадна. След изписването от болницата Новали продължи да получава писма — препращаха ги на адреса на сестра Хъзбанд. Вдовица от Далас ѝ изпрати покана за сватбата на дъщеря си, а момче на име Моу Денди ѝ подари разделител за книги, направен от змийска кожа. Ученици от неделното училище в Топика ѝ пратиха двацет долара, а семейство виетнамци от Фейтървил — десет. Деветдесетгодишен индианец от племето Куопо на име Джонсън Мечата лапа пращаше плик със стари комикси и пет долара. Най-много обаче бяха писмата с благопожелания и молитви за Америкъс — само че и те бързо секнаха.

От време на време някой репортер звънеше от Тълса, от Оклахома Сити или извън щата — искаха да разберат как е детето на име Америкъс Нейшън. Веднъж мъж и жена дойдоха на вратата и казаха на сестра Хъзбанд, че идват чак от Миднайт, Мисисипи, защото носят Божие послание за Новали. Сестра Хъзбанд им каза, че тя вече го е получила, даде им екземпляр от Еклезиаста и ги изпроводи по живо по здраво.

Местните жители бяха любопитни и я оглеждаха, когато поемаше по главната улица за библиотеката. Онези, които знаеха коя е, я сочеха на познатите си. Ако имаха роднини извън града, ги прекарваха по улицата на сестра Хъзбанд, за да направят снимки на нейния фургон. Продавачките в магазина за бебешка пудра и крем любезно ѝ връщаха рестото, но си намигаха зад гърба ѝ и докато тя излезеше, подхвърляха шеги за „Уол-Март“.

Тя обаче нито ги виждаше, нито ги чуваше. Беше изцяло отдадена на любовта си към бебето — паметта ѝ сякаш попиваше всичко свързано с него — крачетата му, тънките къдрици над врата, извивката на устните му, докато бозае, тежестта на бедърцата, събиращи се в едната ѝ длан... През нощта непрестанно се ослушваше дали диша.

Сестрата започна да ги глези от мига, в който се настаниха при нея. Вземаше Америкъс на ръце при първото проплакване и танцуваше с нея из фургона под акомпанимента на музикална кутийка, изпълняваща „Мой смешен Валентин“. Изряза от картон звезди и ги закачи на конец над кошчето, като твърдеше, че бебетата се напътствали от звездите.

Когато Новали се опитваше да измие чиниите или да почисти с прахосмукачката, тя я завеждаше на люлеещия се стол на предната веранда и я слагаше да седне. При всяко отиване в центъра ѝ носеше специален подарък — мушамена барета във форма на пеперуда, миниатюрна Библия колкото кибритена кутия, червило — мостра от магазин „Мърл Норман“.

През първите дни във фургона младата жена беше скована и малко срамежлива. Внимаваше да не хаби много топла вода и затваряше вратата за през нощта. Говореше възпитано — „благодаря“, „извинявай“, „ако обичаш“, винаги си обираше чинията, дори когато сестра Хъзбанд поднасяше бакла.

Нещата обаче се промениха, когато Новали се блъсна в газовата печка. Тъкмо бе сложила Америкъс да спи след храненето в два. Промъкна се по коридора безшумно и влезе в банята. Затвори вратата и не запали лампата, за да не свети в спалнята на сестра Хъзбанд. Боса, опипвайки пътя си в тъмното, тя сбърка разстоянието, блъсна се в тежката стара газова печка и удари прасеца си в един от острите ръбове, опасващи горелките. Шумът от удара прониза тишината точно преди Новали да извика от болка и да се стовари на пода.

Сестрата скочи от леглото, втурна се в банята и запали лампата.

— О, миличка, какво стана?

Новали, хванала крака си, се олюляваше наред банята. Под коляното си имаше дълбока рана.

— Майчице мила! Да му сложим нещо. Знам, че сигурно боли ужасно.

Със стиснати зъби Новали просъска „ужасно“, а сестрата ровеше в медицинското шкафче, говорейки си сама, докато прехвърляше бурканчета и туби. Намери шишето, което търсеше, на най-горната полица. Коленичи, хвана здраво ранения крак, отпуси шишето и залепи гърлото му върху раната.

— Маmicата му! — изкрещя Новали и стовари юмрука си на пода.

Изведнъж лицето ѝ застина — даде си сметка какво бе изрекла.

— Сестро... — прошепна и замлъкна.

Със сериозно лице сестрата пусна крака на момичето.

— Миличка — заговори тя бавно, като подбираше думите си. — Не пропусна ли думичката „моля“?

Намръщи се пресилено, после сложи ръка на устните си, опитвайки се да скрие усмивката си. Не издържа и избухна в смях, от който очите ѝ се насълзиха.

Новали започна да си връща цвета. Усмихна се плахо за миг, но после и тя се засмя силно. Двете се кикотеха едва поемайки си дъх. Изправиха се, отправиха се към кухнята, свариха си кафе и бърбиха до зори.

Новали разказа на сестрата за Уили Джак, за магазина, а също и за мама Нел, но не стари работи. Разказа ѝ как бе дошла в болницата и как бе отмъкнала парите ѝ.

— Повече от шестстотин долара — добави.

— Какво нещо — каза сестрата. — Непознати хора, които са загрижени за теб и това безценно същество ти пращат пари. Не е ли страхотно?

— Трябваше да се сетя...

— Но това едва ли хвърля сянка върху добротата на всички загрижени хора, какво ще кажеш?

— Сестро, все ми се ще да те попитам. Защо дойде пред болницата тогава? Искam да кажа, как разбра?

— Мила моя, Господ знае как да ни казва онова, което трябва да научим.

Новали кимна, сякаш разбираше, въпреки че нямаше почти никакво понятие за това, което се случваше с нея. Така бе и в деня, когато я докараха заедно с Америкъс до фургона. Сестрата ѝ каза, че ако има вяра в Бога, всичко ще се нареди. Тогава тя кимна, макар всъщност да не го вярваше.

Същия следобед едно мексиканско семейство на име Ортиз от съседния фургон донесе чамова люлка ръчна изработка и топли питки. Бащата не говореше английски, но се усмихваше, докато майката и трите ѝ дъщери се изреждаха да държат Америкъс на ръце.

Дикси Мълинс от отсрещната страна на улицата пристигна с пелени и камизолки, останали от внучката ѝ. Жената имаше фризьорски салон в задната част на къщата си, но клиентелата ѝ не бе голяма. Причината бе в това, че докато работеше, разговаряше с умрелия си съпруг. Хенри и Леона Уорнър, дете живееха три къщи по-надолу по улицата, донесоха една диня, няколко одеяла и комплект шишета за хранене. Казаха, че бебето е красиво, но се хванаха да спорят за цвета на очите му. Хенри твърдеше, че са сини като метличина, а Леона — че са небесносини. Когато си тръгнаха, сестрата обясни, че живеели в двоен апартамент: той — в единия край, тя — в другия.

До вечерта майката и бебето имаха всичко необходимо. Бяха нахранени и сложени да спят в новия си дом. Може би сестрата е права, помисли си Новали. Може би всичко ще се нареди, но как — това не ѝ беше ясно.

Малката стаичка в дъното на фургона едва побираше леглото на Новали, люлката и високия скрин за дрехите им, но сестрата постла нова покривка на леглото, закачи нови перденца и няколко снимки в рамка, купени от битпазара в източния край на града. Новали се притесняваше за парите, които тя харчи за нея и Америкъс. Знаеше, че работата ѝ да посреща новозаселници с камионетката си не носи кой знае какви пари, защото новите имена, които ѝ даваха от кметството рядко биваха повече от две-три. От време на време работеше за рекламата — разнасяше нови видове колбаси, сирена или бисквити, но тогава цял ден беше на крак. Не се оплакваше, само че после дълго взимаше хапчета.

— За по-добро настроение — обясняваше тя.

Новали се надяваше, че като започне работа в „Уол-Март“, ще печели достатъчно и сестрата ще може да се откаже от рекламата.

Форни идваше всеки ден след затварянето на библиотеката. Чукаше винаги три пъти на вратата и изчакваше Новали да се покаже, независимо че я чуваше да се провиква: „Влизай.“

Всеки път пристигаше с будилник и две книги, едната — за Новали. Носеше ѝ четива за манастири, за каубои, за хазарт, за китове и молекулярна биология. Тя четеше за планетите, за джаза и мексиканската архитектура, за полярни експедиции, борба с бикове и Руската революция. Веднъж ѝ донесе сборник есета за любовта и ѝ го даде в кесия от амбалажна хартия. Прочете някаква книга за овчарите

по река Туийд в Шотландия и друга със заглавие „Плъховете, въшките и историята“ — хроника на заразните болести и как те са променяли света. Новали се зачете във всичките книги, довърши повечето, някои само прегледа, от други се отказа, но не можеше да следва темпото на Форни. Купчината томчета до леглото ѝ стигаше почти до прозореца.

Втората книга, която ѝ даде, бе за Америкъс. Слагаше бебето в кошчето на масата в кухнята, а стола си — точно насреща му. Избърсваше очилата си, помолваше за чаша вода, нагласяваше часовника да звъни и се залавяше с четене.

Четеше точно трийсет минути — всеки ден от различен автор. Шекспир, Платон, Фройд, Ницше, Русо. Четеше много съсредоточено. От време на време поглеждаше Америкъс, за да разбере как реагира.

Бебето не заспиваше, не нервничеше. Стоеше будно с внимание насочено изцяло към четеца.

Докато Форни четеше, сестрата и Новали седяха тихо в другия край на стаята. Понякога сестрата кимваше на нещо, което според нея заслужава реакция, или прошепваше „Амин“, ако мислеше, че чутото е истина. Толкова се вживя, когато Форни четеше „Ромео и Жулиета“, че се разплака и улови ръката на Новали.

Когато часовникът иззвъняваше, той затваряше книгата, после повтаряше три важни изречения от текста, сякаш подготвяше Америкъс за евентуален бъдещ тест.

След четенето измисляше куп причини защо трябва да бърза да си ходи, но не тръгваше. Обичаше да седи на верандата със сестрата, да бели праскови или да лющи грах. Харесваше му да държи на ръце бебето преди лягане, да докосва меката памучна дрешка, да долавя мириса на майчиното мляко в дъха му. Обичаше да гледа как Новали се усмихва на нещо, казано от него, как повдига косата от врата си, как се навежда, за да положи Америкъс в ръцете му.

Посещенията на г-н Спрок бяха далеч по-непредвидими от тези на Форни. Понякога идваше сутрин, носеше пресни домати или чушки от своята градина. Друг път — вечер — седеше на верандата и пиеше чай. Винаги имаше нещо интересно за показване — камък във форма на заек, картоф, наподобяващ мъжки задник. Носеше паунови пера и чуждестранни монети, остриета на стрели и стари пощенски картички. Веднъж им показва златен зъб в шише, което открил да плува в езерото.

Новали не знаеше кога и къде господин Спрок и сестрата остават насаме, но понякога, когато се молеше, сестрата молеше Божия прошка заради това, че отново е съгрешила.

Господин Спрок често носеше на Новали семена и разсад за нейната градина, чиито цветове вече напъпваха. Стъблата на „посрещни мъж“, високи близо половин метър, растяха покрай една леха, която господин Ортиз направи за нея. Всички мушката и теменуги, получени в болницата, бяха пресадени в този край на двора. Беше прибавила след завръщането си бял иберис, карминови ружи и алени гергини.

Зад фургона бе открила купчина бели камъни, с които огради фиданката в центъра на дворчето. Засега то не растеше, но сивкавата плесен по стъблото бе изчезнала — което, както пишеше в книгите, означава възвръщащо се здраве. Ръководството по градинарство, което Форни ѝ подари за рождения ден, вече беше поодърпано.

Точно зад фургона направи малка зеленчукова градина с картофени гнезда и лехи лук. После пося и семената от салатки, дадени ѝ от Дикси. Прибави корени аспержи за сестра Хъзбанд, която твърдеше, че ако се хванат, ще растат цял живот.

Понякога господин Спрок ги навестяваше привечер — носеше нови семена или ѝ помагаше да плеви. Оставаше по до късно, за да слуша как Форни чете. Господин Ортиз също идва на няколко пъти и в негово присъствие Форни четеше с по-силен глас, надявайки се вероятно, че силата на гласа може да компенсира разбирането. По-късно, когато обсъждаха прочетеното, господин Ортиз също вземаше отношение — доста разпалено и винаги на испански.

Понякога ги посещаваше Дикси, носеше сладолед, който сама бе направила. Форни включваше хладилника и го замразяваше, после го ядяха на предната веранда и стояха, докато комарите не ги прогонеха. Самата Дикси никога не опитваше от сладоледа. Казваше, че ѝ причинява разстройство. Новали знаеше, че тя си отваря толкова работа, само и само за да подържи Америкъс за няколко часа. Веднъж Хенри и Леона ги поканиха на пържена риба в задния си двор, но цяла вечер спориха дали бебето трябва да спи по гръб или по корем. На Четвърти юли момичетата на Ортиз пускаха фойерверки на улицата, а възрастните пиеха лимонада на терасата на сестра Хъзбанд. Госпожа

Ортиз уши на Америкъс шапка от червен, син и бял плат. Момичетата пъхнаха в ръцете на бебето едно знамение, за да го снимат.

Понякога Новали се тревожеше от прекаленото внимание, което им се обръщаше. Чудеше се дали не получава твърде много обич от прекалено много хора. Но Америкъс се развиваше чудесно. Никога не се разплака от тълпата край себе си, въпреки че я прехвърляха от ръка на ръка. Можеше да спи на рамото на Форни, в скута на Дикси или на коленете на Леона. Събуждаше се от смеещите се момичета на Ортиз или от ръката на господин Спрок, танцуваше валс със сестра Хъзбанд.

Новали не можеше да си представи как едно толкова малко същество може да предизвиква толкова обич. И точно тук бе проблемът — колкото повече я обичаше, толкова повече се боеше, че някой ден може да я загуби.

Понякога този страх се появяваше внезапно и изчезваше още преди да си е дала сметка за него — подобно откъснат проблясък от спомен. Друг път я обземаше постепенно, лягаше тежко върху гърдите ѝ и я притискаше, докато сърцето ѝ забие тревожно. Случваше се страхът да не бъде много настоятелен. Чувстваше само неясно безпокойство, сякаш я измъчваше лош сън. Когато беше най-силен, страхът ѝ приличаше на сянка, на силует, който дебне зад светлината.

Той пристигаше без предупреждение, без причина — докато Америкъс беше във ваничката с насапунисани ръце и крака, хлъзгави като сварени макарони. Докато заспиваше и бавно притваряше клепачи за светлината с устни във форма на полегнала буква „О“, с ръка свита в юмруче.

От новия страх старите предразсъдъци ставаха още по-опасни. Ако сънуваш затворени врати, това може да означава круп или шарка. Сиви коне или скъсани връзки за обувки предсказваха пневмония или скарлатина. Две гарги на едно дърво — детски паралич. Или нещо още по-лошо.

Нейният причинител на нещастия — числото седем — я караше да тича непрекъснато при Америкъс, да я оглежда за подутини, треска, петна, да проверява устата ѝ, сърцето, дробовете. Числото седем се превръщаше в напаст, чума, нещастие, но за истински причини бе доста рано... В момента, когато Америкъс започна своя седми ден, Новали се изправи пред най-ужасяващата седмица в живота си.

Нощта бе пълна с дебнещи непознати, утрото — с бесни кучета. Всеки комар носеше малария, а всяка горелка изпускаше смъртоносен газ. Острите ножове се превръщаха в дивашки оръжия. Лекият ветреца — в убийствена буря.

Тя проверяваше прозорците, слухтеше кран вратите, обикаляше из къщата. Предчувстваше опасност във всяка кола, движеща се по улицата, независимо дали шофьорът ѝ бе познат или не. Когато задремваше, виждаше Уили Джак да ги гони със зловеща усмивка на лицето.

Държа Америкъс на ръце цяло денонощие и когато всичко свърши, когато опасността отмина, тя се чудеше как ли ще преживеят седмата седмица, седмия месец, седмата година.

ДВАНАДЕСЕТА ГЛАВА

Уили Джак пристигна в затвора на Ню Мексико един понеделник и до петък вече имаше шест шева на ануса си, счупен нос, дупка колкото монета на лявото си бедро и една педя дълъг белег на гърдите. Той щеше доста трудно да свикне със затвора.

Бяха го експедирали от Санта Роза. Държаха го в областния затвор само девет дни преди делото, което продължи един час. Присъдата прочетоха за не повече от три минути. Трябваше да излежи четиринайсет месеца в затвора с добро или лошо поведение, но Уили Джак така и не се стремеше към добро поведение.

Затворническите му проблеми започнаха много рано. Счупването на носа се получи още на първия ден, когато охраната се опита да го върже в килията му. За това му лепнаха три денонощия карцер. Отхапването на бедрото и разкъсването на ануса станаха през втората нощ — изнасиха го двама братя на име Джебо и Сами — същите, които го придружиха до карцера. Белегът на гърдите — най-безобидната от всичките му рани, всъщност бе най-сериозната. С нея го издокараха, защото не пожела да даде своето парче сладкиш на един съсухрен дребен мъж на име Сладкия зъб — доста странно име за беззъб човек.

До края на първата седмица Уили Джак бе наказван с изолиране четири пъти. Лекарят, доктор Стрейнджлав, чието отношение към затворниците бе доста странно, реши, че Уили Джак е много привлекателен, положение, което не беше в полза на младежа. Докторът реагираше на сексуалното привличане, като причиняваше физическа болка, а копнежът му по младия мъж бе невъобразимо силен. Когато оправяше счупения му нос, го натъпка с толкова много памук, че преградката се разкъса. Докато почистваше раната на бедрото, към мехлема прибави щипка каналин. При зашиването на ануса му изписа с фини бодове и заврънкулки името си.

Съквртирант по килия му беше един индианец от племето навахо — казваше се Костенурката и не знаеше на колко години е. Очите му напомняха белтъка на развалени яйца. Кожата му бе толкова прозрачна, че се виждаше как тече кръвта по вените на слепоочията му. Старецът не говореше много. Всъщност разговориха се едва на петата вечер, когато сърцето на Уили Джак спря.

Това се случи по време на сън — болката го накара да легне по гръб и го прикова на матрака. Тишината накара Костенурката да се приближи и да се вгледа в лицето му.

— Това сърце не бие — рече индианецът.

Гласът му бе тих, говореше бавно и спокойно като човек, който си мърмори за повредения карбуратор или недействащите бутала.

Уили Джак се опита да проговори, да помоли стареца да намери помощ, но поради болката в гърдите от устата му не излизаше нито звук.

— Не бие — повтори Костенурката.

Младият мъж усещаше как налягането в стомаха му расте, как се издува като балон под гърдите точно там, където го беше ударил Сладкия зъб.

— Веднъж спря сърцето на дядо ми — каза индианецът, — за три луни.

С вдигната нагоре брадичка и оголени зъби Уили Джак се опитваше да си поеме дъх.

— Изчезващият Чарли ни каза, че не бил мъртъв. Каза ни да имаме търпение. Така и направихме.

Уили Джак започна да размахва ръце, а пръстите му сякаш деряха въздуха.

— Не е лесна работа да чакаш едно сърце да забие отново.

Думите на индианеца се понесоха, преминавайки през нещо плътно и синьо, обгръщащо тялото на Уили Джак.

Не помнеше напевните звуци на езика на индианеца, нито потупването на кокалестите му пръсти по гърдите си. Помнеше само, при това доста по-късно и винаги когато не искаше да мисли за този инцидент, гласа на Новали — тих и далечен като ехо.

Подай ми ръката си.

Уили Джак присви очи — опита се да я различи през тъмнината, която ги разделяше.

Усещаш ли?

Тогава си спомни какво му беше казала за сърцето.

Не чувстваш ли едно нежно туптене?

За неговото сърце ли беше говорила?

Пипни ето тук.

Дали не го беше попитала...

Там, където е сърцето.

Най-после усети плах удар в гърдите си. Няколко секунди по-късно — още един и още един... неритмични, спънати, забързани да влязат в такт с пръстите на Костенурката, с ритъма, който сърцето на Уили Джак трябваше да следва.

Клер Хъдзън, библиотекарката на затвора, имаше тъжни очи. Погледът ѝ ставаше още по-тъжен, когато се усмихваше. Широка усмивка, появяваща се на лицето ѝ твърде рядко. Усмивка, от която очите ѝ се напълваха със сълзи, сякаш тя носеше болка, а не щастие.

Беше едра жена — носеше чорапогащи размер „гигант“ и обувки номер единадесет за широк крак. Обличаше се в тъмни дрехи — обикновено от стегнат сив габардин, тъмносин или черен шевиот. Траурни костюми с високи яки и дълги ръкави. Избягваше дрехи с дантели, деколтета и ярки копчета. Не притежаваше никакви бижута, нито дори часовник. Ненавиждаше всичко, което бие на очи. Позволяваше си само една екстравагантност — лепенките от лейкопласт.

Клер Хъдзън носеше такива лепенки в чантата си и из джобовете, по костюмите и в хавлията. Държеше ги на бюрото си, в жабката на колата, на нощното шкафче, при градинарските инструменти и в кутията за шев. Мушкаше ги в чайници, вази и купи, в кутията с обяда, в страниците на Библията и под възглавницата на леглото.

Носеше ги непрекъснато и в изобилие — налепени от главата до петите. Слагаше си лепенки с лекарство и без лекарство, с различни размери и форми за отделните части на тялото: кръгли за шията и лицето, малки за пръстите на ръцете и краката, три четвърти големина — за тялото и половинки — за ръцете и краката... Понякога ги

объркваше и ако се наложеше, поставяше по-големи върху по-малките лепенки.

Лепеше ги върху брадавици, кокоши тръни и неизникащи косъмчета, върху пъпки, порязано и херпеси от треска, върху изгорено, одрано, върху счупени нокти и разранени кожички, върху екзема, псориазис, одраскано, върху изриване. Клер бе прекарала живота си — цели шейсет и една години, криейки от света своите рани, докато се отвори най-болезнената от всички — тази към затворник номер 875506: Уили Джак Пикънс.

Тъкмо поставяше малка лепенка върху порязания си от хартия показалец, когато го видя за пръв път. Заедно с други затворници той идваше да почиства библиотеката.

— Фини — изкрещя тя на Уили Джак и припадна.

Занесоха я в амбулаторията, там доктор Стрейнджлав я съживи със соли за мирисане, но чак след като надникна под дузината лепенки по нея, разочарован, че не е открил нито страшни инфекции, нито обезобразяващи рани. Докато Клер се върне в библиотеката, чистачите си бяха отишли. Но тя успя скоро да доведе обратно Уили Джак.

Когато той пристъпи в библиотеката, тя отново го нарече Фини, този път с глас малко по-силен от шепот. Уили Джак пристъпи напред, спря и я заразглежда подозрително.

— Влез — рече му, махвайки с ръка към бюрото си.

— Няма нищо.

— Казаха ми, че трябва да избърша нещо разлято тук.

Без да откъсва очи от лицето му, тя поклати глава недоумяващо и изрече:

— Невероятно, невероятно.

— Кое?

Библиотекарката на затвора взе една снимка в рамка от левия край на бюрото, гледа я няколко секунди, после я подаде на Уили Джак. Беше увеличена моментална снимка на млад мъж, изправен на сцена с китара в ръце.

— Можеш ли да повярваш? — попита тя.

Уили Джак не беше наясно в какво трябва да повярва, но кимна и пое нова снимка. На тази същият младеж държеше в едната си ръка купа, а в другата — отново китарата.

— Тази е направена на щатския панаир. Беше на осемнайсет.

Уили Джак виждате, че снимките са стари, но не знаеше дали това не е улика.

— Сякаш гледаш близнака си, нали? — каза Клер.

Едва тогава младият мъж разбра за какво става въпрос. Той и младежът от снимката си приличаха.

— Да — отвърна, връщайки ѝ снимките. — Кой е той?

— Моят син, Фини.

— О! — рече Уили Джак и се огледа. — Какво е разлято?

Жената местеше очи от снимките към лицето му и обратно.

— Приличате си по очите. — Докосна с пръст лицето на снимката. — Устните, — също. Веднъж, когато свиреше в един клуб в Тъкъмкари, едно момиче го нарисова върху салфетка. Даде му я с бележка, че имал красиви устни — при тези думи Клер тъжно се усмихна.

Уили Джак навлажни с език устните си. Някои му беше казал, че така те ставали по-секси.

— Това е последната му снимка — кимна към изображението с купата, — убиха го два месеца по-късно.

Тя погледна към младия мъж в очакване да каже нещо, но той мълчеше.

— Сгази го пиян шофьор на връщане от един танцов салон в Карлсбад.

— Ужасна работа — рече Уили Джак.

— Преди двайсет и две години. Вероятно по това време си роден. — Клер върна снимките на бюрото си.

Но аз просто не мога да го проумея — толкова приличаш на Фини. Имаш същото телосложение... И почти същия ръст.

— Колко беше висок?

— Сто и седемдесет.

— Да. Толкова.

Дразнеше се от затворническите обувки: единственото нещо, което откри за подпъхване в тях, беше тоалетна хартия, но тя непрекъснато се преместваше и подаваше откъм петата.

— Имаше прекрасен глас. Всички го признаваха.

Уили Джак видя как по бузата на Клер Хъдзън се търкулна сълза, мина над лепенката над устата ѝ и падна върху друга лепенка,

поставена на китката ѝ.

— Странна работа — изрече той. — Аз също съм музикант.

Тя закри уста с ръка.

— Китарист — кимна Уили Джак, — и певец.

— Музикант — тихо прошепна Клер с почитание в гласа.

— Искам да кажа — бях музикант.

— Но...

— Като гледам къде съм сега, май повече няма да свиря.

— Защо не.

— Китарата ми... — снижи глас, сякаш думите, които мислеше да каже, бяха прекалено болезнени.

— Какво има?

— Ами просто... китарата ми — гласът му секна. — Ужасно ми липсва.

— Но ти би могъл да я вземеш в килията. Не знаеш ли?

— Не, госпожо. Не знаех.

— Каж ми само къде е и аз ще имам грижата да ти я изпратят.

— Да, само че стана пожар. Горя къщата на баба ми... — Той с усилие продължи: — Загубих всичко — своя дом, музиката си. Край. — За миг младият мъж заприлича на ритнато кученце, но после се стегна, доколкото беше възможно. — Радвам се, че ми разказахте за вашия син. Имам чувството, че аз и вашият Фини сме братя, нали?

Клер Хъдзън се усмихна — очите ѝ отново се насълзиха.

В този миг Уили Джак разбра, че ще получи китара, може би дори марка „Мартин“ — онази от снимките, стига да е оцеляла. Разбра, че ще има не само китара, но и почти всичко, което пожелае, докато е в затвора. И беше прав.

На следващия ден Клер Хъдзън се появи с китарата на Фини, марка „Мартин“ и до вечерта затворникът успя да научи три акорда. Една седмица по-късно свиреше няколко от песните на Джон Кугар Меленками, а три месеца по-късно щеше да напише песен със заглавие „Ритъмът на едно сърце“, песен, която предстоеше да достигне върха на националните класации и от която в следващите три години щяха да се продадат повече от милион екземпляри.

ВТОРА ЧАСТ

ТРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

Когато Новали започна работа в „Уол-Март“, останалите служителки се скъсаха да я одумват. Сам Уолтън бил бащата на детето й; тя го заплашвала, че ще води дело за бащинство; Америкъс щяла да наследи милионите на собственика. Докато дойде времето за първата заплата обаче, клюките се прехвърлиха върху връзката между една четирийсетгодишна омъжена жена от щанда за спортните стоки и нейния деветнайсетгодишен братовчед — рошаво момче на име Пийти, работник от отдела за услуги.

Ако я бяха следили внимателно през онзи ден за плащане, мелницата от клюки щеше да се обогати — Новали закара тойотата на сестра Хъзбанд на сервиз заради спирачките.

Паркира колата пред автомобилния център до магазина в девет и половина. Когато моторът заглъхна, големият плъзгащ се портал се отвори и там застана двайсет и шест годишният Трой Мофът — строен и русокос.

— Хей! — извика той. — Там не се паркира. Още не сме отворили.

— Знам, но трябва да отида на работа.

— Това не ме интересува. Моята работа е да не позволявам да има коли пред вратата.

— Аз я карам, за да я оправят.

— Докарайте я в девет часа.

— Не мога.

— Колата не може да остане там.

— Нека ви оставя ключовете и...

— Госпожице, трябва да преместите тойотата.

Новали завъртя стартера, форсира мотора, за да му покаже колко е ядосана, но той угасна. Опита отново, подавайки повече газ; моторът зверски започна да вие, но колата не запали.

— Добре, добре — извика младежът, приближи се и отвори вратата. — Мръдни встрани.

— Остави!

— Премести се. Ще те закарам на работа и ще върна колата тук.

— Не, аз...

Той вече се наместваше зад кормилото, тялото му избутваше нейното на съседната седалка. Новали се надяваше, че моторът няма да запали. Той обаче запали.

— Добре — изрече Трой. — Да не губим време. Накъде?

После бавно потегли и зави по алеята, минаваща успоредно на магазина.

— Завий наляво и после към улицата.

След завоя Новали каза:

— Спри тук.

— Защо?

— Каза, че ще ме закараш до работата ми.

— И?

— Ами аз работя тук — тя посочи с палец вратата с табела „Служебен вход“.

— По дяволите! Защо не каза? — Лицето му се зачерви. — Извинявай. — Усмихна се и тя за пръв път забеляза, че очите му имат цвят на кафява захар.

— Спирачките — рече тя, — ужасно скърцат. — Отвори вратата и слезе. — Името ми е Нейшън и ще дойда в шест часа.

Затръшна вратата и закричи, чувствайки погледа му. Беше й приятно, че той я гледа.

В обедната почивка Новали се отправи към бюфета на среща с Лекси Куп. От седми клас, когато изпратиха Ронда Тели в изправително училище, не бе имала друга приятелка.

Лекси водеше децата си в магазина два-три пъти седмично. Твърдеше, че това забавление е по-евтино от миниголд или салоните с видеоигри. В „Уол-Март“ тя ги натоварваше в пазарска количка и обикаляше на воля. Децата й никога не молеха за пушки или кукли Барби, никога не ревяха да ги свали от количката, защото там им е тясно. Телата им, меки и потни, податливи на моделиране като тесто за сладки, се притискаха, без да изпитват неудобството на острите лакти и колене.

Лекси винаги купуваше кесия лакомства — желирани сандвичи, меденки, бананов сладкиш, сладки. Децата си поделяха храната, облизваха си пръстите, а после се прозяваха и усмихваха, докато майка им обхождаше щандовете да търси прежда, пайети или памучни топчета — материали за заниманията им през почивните дни. Тогава правеха кукли Дядо Коледа, джуджета, великденски кошнички и сърчица за Свети Валентин, без изобщо да се съобразяват с календара и времето. Случват се да боядисват яйца през януари, да шият костюми на вещици през юни — въпросът, дали са подранили или закъснели, въобще не се повдигаше. Просто не ги беше грижа.

Вече бяха седнали в едно сепаре и чакаха поръчката си, когато пристигна Новали.

— Здласти, Новали — рекоха близнаците едновременно.

Тя целуна и тримата, после обърса лепкавото петно на носа си. Децата се държаха едно за друго като гумените мечета. По бузките и брадите си имаха захар и канела, пръстите им лъщяха от желе и нещо зелено.

— Не те изчаках и поръчах и за теб — рече Лекси.

— Добре. Не можах да закуся, сега умирам от глад.

— Успа ли се?

— Не. Сестрата днес ще ходи на работа и госпожа Ортиз ще гледа Америкъс. Докато ѝ събера нещата, се връщам няколко пъти. Почти стана девет.

— Имаш късмет със сестрите.

— Всички искат да я гледат. Дикси Мълинс, Хенри, Леона. Мисля, че са доволни, когато сестрата трябва да ходи на работа.

Като по даден сигнал децата на Лекси се измъкнаха заедно от сепарето, сякаш бяха свързани завинаги. Върнаха се, носейки табли с храна: кренвирши, картофки, мексикански питки, пържен лук. Тогава Лекси извади от чантата си връзка клечки за хранене, стегнати с ластиче. Децата търпеливо изчакаха да им даде по две.

— Може да ти се стори странно, Новали, но аз имам такава теория. Хората, които се хранят с клечки, са слаби. Знаеш ли защо?

— Ами...

— Мислиш, защото ядат ориз и зеленчуци, но не е от това. Просто с пръчици не може да се яде бързо.

Докато слагаше чушки с топено сирене върху купчината питки, клечките на Лекси потропваха като куки за плетене.

— Вече отслабнах с четири кила.

Клечките набодоха картофки, после срязаха един кренвирш на две.

Двете по-големи деца, Брауни и Пралин, също като майка си бяха свикнали с пръчиците. Близнаците Чери и Рут, чиито движения не бяха толкова прецизни, също се справяха добре. Никой не се оплакваше или ядосваше. Ядяха тихо, подаваха си храна, разделяха си питиетата, от време на време въздишаха доволно.

Лекси не проговори, докато не приключи с храненето и не сложи на масата пръчиците.

— Срегнах един човек, Новали.

— Искаш да кажеш...

— Да. Един човек!

— Кой?

— Казва се Уди. Уди Семс. Много е мил. Наистина много.

— Разкажи ми.

— В понеделник работих нощна смяна в спешното, защото една от сестрите е в затвора. Дойде Уди с изкълчено рамо и охлузни рани. Блъснал се с мотора в някакъв пикап. Превързаха го и когато си тръгваше, ме покани да прием кафе. Казвам му, че трябва да се прибера при децата и да освободя бавачката. Тогава ме попита дали не може да дойде на следващата вечер, във вторник. Съгласих се и той си тръгна. Донесе видеокасата, „Черният жребец“ и подаръци за децата — един пъзел и дама. Наистина обича деца. Разправя, че не можел да има свои, защото като ученик боледувал от заушка, болестта слязла надолу и...

— Какво означава това? Слязла надолу.

— Ами... — Лекси наду бузи, издаде звук като от пукане и посочи скута си. — Слязла надолу.

— О!

— Чакай, миличка — каза на Рут, — имаш краставичка в косата.

— И вие с Уди?...

— Не! Просто се целунахме, когато си тръгваше, но беше хубаво. Както и да е, той не може да има деца, така че поне за това не трябва да мисля. Струва ми се, че го харесвам.

— Струва ти се?

— Е, не е идеален. — Понижи глас и се усмихна. — Дъвче тютюн. И е атеист.

— Никой не е съвършен.

— Знам — Лекси поклати глава, — но момичета като нас, Новали... Ние не обираме каймака.

— Трой! — извика мъжът от щанда на сервиза към дъното на цеха. — Тук е жената с тойотата.

Трой Мъфет се измъкна изпод пикапа и широко се усмихна на Новали.

— Работата се оказа по-сериозна — рече, бършейки маслото от ръцете си с изцапан парцал.

— Много ли ще струва?

— Не кой знае колко, но ще я свърша чак утре. — Той се сви, преструвайки се, че очаква тя да го удари с юмрук.

— Казвай.

— Ако ти трябва кола, мога да те закарам.

— Не, няма нужда.

— Добре.

Докато се отдалечаваше, го чу, че измърмори нещо под нос, но не се обърна да попита какво е казал.

Бе минала две пресечки, когато до нея спря един стар форд.

— Хайде — каза той, пресегна се и отвори вратата, — на път си ми.

Новали се качи.

— Знаеш къде живея?

— Не, но където и да е, все ми е на път. — Бавно премина през кръстовището.

— Слушай, за тази сутрин... съжалявам. — Той я погледна и се усмихна. — Съжалявам.

— Няма нищо.

— Просто не съм те виждал тук. Познавам почти всички, които работят в магазина. Поне по физиономия.

— Аз съм отскоро.

— Разбрах.

Новали го изгледа подозрително, сигурна, че е научил за нея и Америкъс. Той обаче бе вперил очи в пътя.

— Утре колата наистина ще ми трябва — заяви тя. — Жената, у която живея... Колата е нейна, но ми я дава, когато имам нужда.

— Ще стане до обяд.

Той запали цигара. Новали си помисли дали не дъвче и тютюн.

— Оправих някои неща. Радиото и лампата в купето.

— Виж, не знам дали мога да си позволя всичко това. Нали разбираш, аз ще плащам. Искях да бъде изненада за собственичката на тойотата, но...

— Няма да ти взема допълнително. Когато я карах, за да проверя спирачките, опитах радиото, а после видях и лампичката, затова ги оправих.

— Ами, благодаря — изрече тя по-скоро ядосано, отколкото с благодарност.

— Книги ли продаваш?

— Какво? Книги... не.

— Тойотата е пълна с книги.

— О, забравих. Нали няма нищо да им се случи, ако останат там през нощта?

— Шегуваш ли се?

— Защото са от библиотека. Не са мои.

— Да не мислиш, че момчетата от сервиза ще вземат да крадат книги? — Той се изсмя — Биха задигнали касетка на Уили Нелсън или нещо лъскаво, но книга — никога.

Новали прехапа устни, разсъждавайки колко би се разстроил Форни, ако знаеше къде са книгите му.

— Какви са? Любовни ли?

— Не.

— Ходех с едно момиче, което четеше любовни романи.

— Тук завий наляво.

— Непрекъснато говореше за любовен плам, за пламенни сърца... — Той сви престорено устни и повиши глас; — О, сърцето ми изгаря от любов!

Гласът му пресекна като на пубертет. Новали се разсмя, той — също.

— Това е моята улица. Ще слеза тук.

— Не. Ще те закарам до вкъщи. Накъде?

Тя показва надясно.

— Караваната на края на улицата.
— Искаш ли да излезем някога? — попита я.
— Да изляза?
— Да. С мен. На среща.
— Ами, аз не излизам. Имам бебе.
— Хората с бебета излизат понякога, нали така?
— Сигурно.
— Искаш да кажеш, че сигурно ще излезеш с мен или че сигурно хората излизат?
Трой се усмихна и ѝ намигна.
— И тъй, искаш ли да излезеш?
— Къде?
Повдигна рамене.
— На кино. На танци. Да играем билиард. Каквото ти се прави.
Когато спряха пред двора на сестрата, тя видя на верандата Форни на ръце с Америкъс.
— Какво ще кажеш за събота? — попита Трой.
— Не знам.
— Е, ще се видим утре, като дойдеш за колата. Може би тогава ще знаеш.
— Благодаря, че ме докара.
Щом Новали слезе от колата, Трой обърна по алеята, пусна фаровете и я освети. Заслепена от светлината, тя спря объркана. Не знаеше накъде да върви.

ЧЕТИРИНАДЕСЕТА ГЛАВА

— Господин Уайткотън?

Той се обърна и присви очи, заглеждайки се в нея.

— Помните ли ме? — попита Новали, за миг изплашена, че може да я е забравил. — Вие ми дадохте...

— Една детска книжка, а ти ме снима. — Мъжът протегна ръка и се ръкува. — Помня те много добре. Обичаш люлеещи се столове.

— Знаех си, че пак ще ви срещна — изрече тя, изненадана от това, че гърлото ѝ се стяга.

Когато той пусна ръката ѝ, тя я остави да виси във въздуха, сякаш нямаше желание да прекъсне физическата връзка между тях.

— Сецах се за теб много пъти — каза той.

— Така ли?

— Много пъти.

— Онези неща, за които говорехте тогава... Аз мисля за тях. И помня всяка ваша дума.

— О, понякога се увличам с приказките. — Мъжът обърна ръцете си с дланите нагоре — типичен жест за човек, който признава някоя своя слабост.

— Не, бяхте прав. Онова, което казахте за времето и за имената и...

— Да, говорихме доста за имената. Знаеш ли какво? Ти не ми каза как се казваш.

— Новали. Новали Нейшън. — Подръпна жилетката си, за да се види табелката с името ѝ. — Сега работя тук.

— Е, Новали Нейшън, твой ред е да говориш. Да ми кажеш за бебето си.

— Не сте ли чули за мен?

— Не, не съм.

Беше сигурна, че той не е от хората, които се преструват.

— Родих момиченце.

— Момиченце — кимна той. — Чудех се какво ли ще е.

— То е... просто... — Тя се разсмя, не можеше да намери думата.

— Няма по-сладко нещо от малко момиченце. — Той искаше да разбере още, но не смееше сам да попита.

— Има силно име — каза Новали.

— Радвам се да го чуя.

— Име, което ще устои на много прежеждия.

— Едва ли ще ѝ се разминат — отбеляза негърът, поклащайки глава пред неизбежността на трудностите.

— Името ѝ е Америкъс.

Моузис гледаше, без да мига.

— Америкъс — повтори и чак тогава отмести очи, преценявайки известно време името. — Америкъс Нейшън. Става. Наистина става.

Мълчаха известно време, но без да се притесняват. Тишината бе нарушена от глас по уредбата, който молеше за касиерка в предната част на магазина.

— Това е за мен — обади се Новали.

— Утре ще работя тук. Ще правя снимки.

Тя се усмихна.

— Знам.

— Ще дойдеш, нали?

— Утре съм в почивка, но ще дойда.

— С Америкъс?

— Ще дойдем и двете.

Реджи Луис, младият рус управител, приближи щанда за услуги.

— Здравсти, Моуз. Радвам се да те видя.

— Моузис — поправи го той с равен и силен глас и взе куфарчето си от щанда. — Моузис Уайткотън.

Вечерта Новали пробва на Америкъс всичките ѝ тоалети. Жълтият гащеризон от Дикси Мълинс, бейзболната униформа от Хенри и Леона, бялата рокля, ушита от сестрата, и шапката от госпожа Ортиз. Когато свърши, бебето беше уморено, а тя все още не бе взела никакво решение. Най-сетне Форни и господин Спрок се спряха на роклята и шапката.

На следващата сутрин Новали стана рано, за да подготви нещата. Изпра рокличката и я простря да съхне. Заши отпраната дантела на гащичките, оправи висящите конци по шапката. Лъсна малките перлени копчета на гащичките с единия край на престилката си. Най-накрая изглади старателно рокличката, като обръщаше внимание на всяка бастичка и биенце.

Изкъпа момиченцето, среса косата му на нежни вълни и стегнати букли, върза я отзад с тясна копринена панделка. Облече я бавно и внимателно, като че ли я готвеше за сцена. Искаше Америкъс да е свършена.

Когато стигнаха в магазина, доста жени и деца вече се бяха наредили на опашка и чакаха Моузис Уайткотън да ги снима. Щандът бе отрупан с играчки, торби с пелени и празни колички. Нетърпеливи бебета плачеха в ръцете на майките си. Ядосани дребосъци се опитваха да се отскубнат от ръцете на възрастните. Малчугани в предучилищна възраст тичаха и се търкаляха като диви котета.

Моузис слагаше едно плачещо бебе в ръцете на по-голямото му братче, когато видя Новали и ѝ се усмихна. Каза нещо на младата жена до него. След миг тя отиде на края на опашката и сложи зад Новали една табела с надпис „Фотографът ще работи отново в...“ и циферблат с подвижни стрелки, показващ един часа.

Негърът не показва нетърпение, когато едно любопитно хлапе откри заключалките на чантата му, а млада майка настояваше за поза, при която, по думите на фотографа, на снимката детето ѝ щеше да е без глава. Новали чуваше гласа му изпод качулката. Беше равен и спокоен, макар да се караше на децата и да укоряваше родителите.

Наблюдаваше го как ги разсмива, как налага тишина... Как спокойно подготвя всяка снимка, как гласи осветлението, изменя позата, работи над изражението на обекта.

Опашката се придвижваше бавно и Америкъс се измори. Косата ѝ полепна по лицето, шапката се смачка отстрани и изглеждаше доста странно. Роклята се измачка и нагъна, яката прогизна от лиги. Едно от перлените копчета падна и Новали още го търсеше, когато видя, че е дошъл техният ред.

— Значи това е Америкъс Нейшън — рече Моузис.

Детето го гледаше с широко отворени очи и уста. Една тънка като сребърна нишка слюнка стигаше до идеално изгладената якичка

на идеално изгладената рокля. Няколко мига то стоя неподвижно, замръзнало от страх или очарование, опитвайки се да го огледа целия. Изведнъж, явно решението бе взето, на устните му се появи усмивка. Детето протегна ръчички към Моузис Уайткотън. Пръстите му се свиваха нетърпеливо.

Когато я пое от ръцете на Новали, Америкъс заигра от вълнение. Блъскаше с колене в гърдите му, махаше с ръчички. От смях едва си поемаше дъх.

— Няма по-сладко нещо от малко момиченце — рече той.

— Е, изглеждаше по-добре, преди да се опита да изяде роклята си. — Новали напљунчи пръст и приглади смачкания ръкав. — Изглежда така, сякаш е играла с кал.

— Това няма нищо общо с онова, което е тук. С онова, което търсим.

— Какво искате да кажете?

— Ако въпросът беше да изглеждат добре, щеше да е много лесно. Изкъпи ги, облечи ги с нови дрехи и натискай копчето. Готово. Хубава снимка на бебе.

Младата майка кимна с глава — хубавата снимка определено бе последното нещо, което очакваше.

— Не, това са снимки на дрехите — добави Моузис.

Новали се изкушаваше да свали шапката от главата на Америкъс.

— Нещата не са толкова прости — продължи той. — Това дете е Америкъс Нейшън. Как ще му направим хубава снимка?

Моузис повдигна бебето, завъртя се и го сложи на масата.

— Ела насам, Новали. Докато се приготвям, я гледай да не падне.

Той смени фона, сложи светлосин. Размести лампите, измервайки резултата на всяка промяна върху кожата на Америкъс. Най-сетне покри апарата и заедно със статива го занесе зад фона.

— Този апарат прави добри снимки в студио — обясни. — Портрети, както искат да ги наричаме, но на нас това не ни трябва.

Моузис измъкна изпод масата една ожулена кожена чанта и разкопча катарамите.

— Този е мой.

Извади странен на вид фотоапарат, който по нищо не приличаше на никоните и минолтите, подреждани от Новали на щанда за

електроника. Те бяха лъскави, закръглени апарати в твърди пластмасови калъфи, апарати, които се побират в една длан. За разлика от тях апаратът на Моузис изглеждаше тежък, ръбест, труден за нагласяване.

— Какъв е? — попита тя.

— „Ролей“. Най-добрият на света.

Той свали капака и под него се показаха два еднакви обектива, разположени един под друг.

— Не съм виждала такъв апарат.

— Да, малко са останали от този модел.

После Моузис натисна едно копче, горната част на апарата се отвори и издигна нагоре. Новали си спомни за пожълтели снимки в овални рамки... Мъже и жени с твърди яки, с бледи лица и тъжни усмивки.

Той държеше апарата пред себе си на нивото на кръста и гледаше надолу през визьора.

— Добре, госпожице Америкъс — изрече. — Да започваме. — Пристъпи към масата. — Сега аз ще върша цялата работа. Ти прави каквото сметнеш за нужно.

Детето сметна за нужно да хване шапката си и да я смъкне напред, скривайки половината си лице. Опита се да надникне изпод шапката. Моузис натисна копчето после завъртя една странична ръчка.

— Това е, малката — рече той, без да вдига очи. — Не крий нищо.

Продължи да снима как тя се бори с шапката, как успява да я свали и да я запрати на пода. Снима я пак, докато се навеждаше към ръба на масата с угрижено лице.

Когато Америкъс загуби интерес към падналата шапка, тя вече не чуваше щракането на апарата в ръцете на Моузис. Вниманието ѝ се прехвърли към по-интересни неща — един косъм между пръстите ѝ, капка слюнка на коляното ѝ, облото ѝ коремче, което се виждаше под къдрите на роклята.

Моузис не правеше снимките, за които си бе мислила Новали — Америкъс сред плюшени мечета, с ангелска усмивка на лицето и трапчинки на бузите. Вместо това той я снимаше, докато пръстите ѝ

се наслаждаваха на допира с пъпа, докато се чудеше на събутия си чорап и голите пръсти, на чудото, че умее да сочи с пръст.

Движенията на фотографа бяха като на балерина — той се плъзгаше, кръжеше, обръщаше. Действията му намираха равновесието, а очите му — причината за звука, който изразяваше радост от видения истински кадър, правилния ъгъл, идеалната композиция.

Апаратът, който на Новали се стори старомоден и неподатлив, изглеждаше малък и фин в ръцете на Моузис. Ръце, които се движеха по магически начин, пръсти, които сами намираха своя ритъм и разбираха кога не грешат.

ПЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

След втората среща с Трой Новали започна да взема хапчета срещу забременяване. Не беше сигурна, дали ще спи с него.

На първото им излизане той я заведе в един ресторант, наречен „При Боун“, където ядоха печени ребърца и играха бiliarд. Когато я изпрати до вкъщи, я целуна два пъти, после се опита да ѝ разкопчае джинсите, но тя се измъкна от колата и бързо се прибра.

На втората среща отидоха да танцуват, после в градския парк. Там пиха студено вино на маса за пикник. Трой се опита да я склони да отидат в неговия апартамент, но тя отказа. Беше ѝ приятно, когато дъхът му галеше ухото ѝ. Тогава реши да започне с хапчетата.

След три дни и три хапчета тя отиде у тях, разреши му да я съблече, да я положи върху леглото — тънък матрак на самия под. Когато той започна, тя затвори очи, държеше се с всичка сила за раменете му и се надяваше, че той няма да види белезите от бременността по корема ѝ.

Трой не бе споменал нищо за пазене — нито бе предложил, нито пък бе попитал. Тя беше доволна, че поне веднъж бе използвала главата си и сама бе взела решение да мине на хапчета.

хапчета... малки хапчета... по-дребни от аспирин... по-плоски от витамини... беше взела три... само три...

Изведнъж си помисли, при това със сигурност, че три хапчета не могат да я предпазят. Бяха нужни много дни, цели седмици вземане на хапчета, преди да е наистина безопасно. Защо, мислеше си тя, бе постъпила толкова глупаво? Защо бе рискувала? Защо лежеше на този матрак, миришещ на селско сирене, с мъж, който въобще не се интересува дали тя ще забременее?

После единственото, което ѝ оставаше да направи, бе да се моли Трой Мъфет да побърза, да приключи по-скоро. Така и стана.

Когато той свърши, тя бързо се облече и си тръгна.

Във фургона се изми старателно, като дълго търка тялото си със сапун и гореща вода, сякаш това можеше да изтрие десетте минути, прекарани на матрака с цвят на маджун. Тогава си спомни глупавите

предпазни мерки, които вземаше, когато започна да спи с Уили Джак. Пиеше аспирин с кола, сипваше във ваната оцет — все противозачатъчни средства, които загазилите момичета си шепнат в часовете по физическо в седми клас.

Когато се пъхна под завивките в леглото си, едва се удържа да не събуди сестра Хъзбанд и да я помоли да каже една молитва за нея. Възпря я мисълта, че вероятно Господ има по-важна работа от тази да насочва сперматозоидите на Трой Мъфет.

Новали се обади на Лекси рано на другата сутрин, преди да е излязла за работа.

— Добре ли си? — попита приятелката ѝ. — Звучиш ми странно.

— Добре съм. Мислех си дали няма да идваш в магазина днес. Можем да обядваме заедно.

— Не, промених си смените. Ще работя от три до единайсет.

— Защо?

— Пралин и Брауни са с рубеола, не могат да ходят на детска градина. Съседката обеща довечера да ги гледа.

— О!

— Новали, случило ли се е нещо?

— Всъщност не. Просто исках да поговорим.

— Защо не дойдеш у нас? В колко трябва да си на работа?

Настъпи тишина.

— Новали?

— А?

— Какво има? Какво става?

— Мисля, че може би съм бременна.

Лекси живееше в един блок с евтини апартаменти на края на града. Преди години сградите служели за мотел. Четирите постройки се намираха около езеро, което наемателите наричаха „отровната вана“. По голата земя с няколко излинали кедри се търкаляха ръждясали велосипедчета, части от радиоапарати, капаци за кофи и парчета тухли. Две мършави псета, необезпокоявани от нищо,

ближеха тревисто нетно на паркинга, когато Новали спря колата зад тях.

Вратата за апартамента на Лекси, номер 128, бе украсена с коледно венче и звънчета. Оставаше само седмица до празника на Все светии.

— Здласти, Новали — посрещна я Брауни. — Имам лубеола. Гледай. — Повдигна фланелката си с нарисувани костенурки Нинджа и ѝ показа обрива по корема си.

— Боли ли?

— Да, но аз съм голямо момче — отвърна ѝ той и затопурка обратно към телевизора.

— В банята съм, Новали — провикна се Лекси. — Има кафе.

Тя влезе в кухнята, но си наля само чаша вода. Нямаше нужда от кафе, отчасти защото стомахът ѝ не беше настроен за кафето на Лекси — мока с шоколадови пръчици, отчасти поради светлината. Приятелката ѝ бе боядисала всичко с бяла емайлова боя, купена от разпродажба по петдесет цента галона. В слънчеви дни блясъкът беше ослепителен. Стаите бяха толкова светли и бляскави, че Пралийн, най-русокосото от децата, щом се събудеше, слагаше стара кадифена шапка с черна воалетка, за да пази очите си. Затова майка ѝ я наричаше мадам Пралина и ѝ сипваше млякото във фина чаша от китайски порцелан.

Лекси дотича в кухнята, облечена в поредната придобивка от някаква разпродажба — прозрачен халат, който по думите ѝ бил точно като този на Мерилин Монро от филма „Някои го предпочитат горещо“.

— Разкажи ми всичко.

— Добре. — Новали отпи от водата и облиза устни.

— Момчето, за което ти разправих...

— Дето работи в сервиза.

— Трой Мъфет. Спах с него... и умирам от страх, че може да съм бременна.

— Той не използва ли нещо?

— Не.

— А ти?

— Не. Да. Искам да кажа, аз вземам хапчета, само че...

— Тогава няма защо да се притесняваш?

— Само че ги вземам от съвсем скоро.

— Сигурно затова ти закъснява. Понякога през първите месеци цикълът се премества.

— Просто им нямам вяра.

Колко е закъснението?

— Не знам дали имам закъснение.

— Какво искаш да кажеш?

— Виж, още не ми е време за мензис. Ще ми дойде след една-две седмици.

— На колко е тогава бременността? Ако хапчетата не са свършили работа, на колко би могла да си? Две седмици?

— Не.

— Една седмица?

Новали поклати глава.

— Колко тогава?

— Девет-десет часа.

Лекси се засмя, стисна ръката на приятелката си и стана да си налее кафе.

— Миличка, мисля, че е малко рано да се тревожиш.

— Не, не е рано! Точно сега е времето, точно сега! Когато ще може да се направи нещо.

— Искаш да кажеш аборт?

— Не, не това.

Лекси имаше объркан вид.

— А какво?

— Ами не знам. Затова дойдох при теб.

— При мен?

— Ти работиш в болница, така че...

— Новали, помисли с кого говориш. Имам четири деца. Четири!

Мислиш ли, че ако знаех какво може да се направи...

— Има обаче начини. Чувала съм...

— О, да, и аз съм чувала. Първия път пих хинин. Една съученичка ми каза, че с него ще се оправя. Моите богоугодни дъртаци ме изгониха, защото съм съгрешила и „ги срамя пред хората“ и след няколко месеца нарекох първото си бебе Брауни.

— Защо точно Брауни?

— На името на прочутото добро джудже, което през нощта върши добри дела. Защото през цялото време, докато бях бременна, мечтаех то да ми помогне. — Лекси отпи от кафето си и продължи: — Втория път опитах с кихане.

— За пръв път чувам.

— Аз също не бях чувала, но прочетох една статия за жена, която пометнала, защото не можела да спре да киха. Реших, че щом кихането е свършило работа при нея, ще помогне и при мен? Смърках черен и червен пипер. Гъделичках си носа с перо, с памук, с трева. Скубах си веждите, докато почти не ми останаха. И стана. Кихах и кихах, и кихах. Девет месеца по-късно родих момиченце, което нарекох Пралийн.

Лекси сипа още една лъжичка захар в кафето си.

— На третия път скачах.

— Скача?

— Имаше една циганка, която живееше до моста Уилис. Чух, че правела някакви магии. Така и стана. Тя ми каза: „Момиче, ако скочиш назад девет пъти преди изгрев, бебето ще се махне.“ И аз скачах. Но за всеки случай, за да се презастраховам, скачах назад почти километър. По целия път от Периш Роуд до каменоломната. Ударих си крака, размести ми се капачката на коляното... През май родих близнаци. Не знам, мила, как можеш да си помогнеш. Остава ти само да чакаш и да видиш.

— Ами онези тестове за бременност?

— Не вярвам да дадат резултат след десет часа, но...

Вратата на кухнята се отвори и се показа Пралийн по нощница с Мини Маус и кадифената шапка на главата, с подпухнали от сън очи.

— О-хо, мадам Пралина е станала.

Докато се наместваше в скута на майка си, заяви:

— Нобали, имам рубли-рубли.

— Знам, миличка.

Лекси нагласи черната воалетка над лицето й.

— Искаш ли чаша сок?

— Да, и... — Детето кихна два пъти.

— Наздраве, мадам Пралина — рече Лекси. — Бог да те пази.

През следващите две седмици Новали се опитваше да избягва Трой Мъфет. Той приближаваше входа на магазина по няколко пъти на ден, но тя се преструваше на заета и казваше само едно „Здрасти“. Когато ѝ се обаждаше вкъщи, измисляше поводи, за да не говори.

Нямаше апетит и спеше само по няколко часа. Ставаше по два-три пъти на нощ, ходеше в тоалетната и беше сигурна, че причината е натискът върху пикочния мехур. Понякога ѝ се повдигаше и ѝ се виеше свят — точно както се бе чувствала при първата бременност.

Но една сутрин преди разсъмване, докато все още бе в плен на съня, почувства познатата мокрота между краката си и страховете ѝ приключиха. Отново бе свободна. Отново бе предишната Новали — без хинин, оцет, аспирин или кола... Без кихане и скачане. Този път беше извадила късмет.

Спомни си нещо, което бе прочела в една книга за Индия, за жените от кастата на Недосегаемите. Те абортирали, като се бодели с железни пръти, нагрети върху горещи въглени.

Новали седна в леглото — повече не можеше да спи.

Стана, светна лампата и започна да сваля книгите от етажерката на пода. Намери това, което търсеше, прелисти книгата и прочете търсеното стихотворение за някаква негърка, която пометнала.

После взе друга книга и погали корицата с ръка. Това бе историята на една арабка, която като млада сложила паяци в утробата си, с надеждата те да причинят аборт.

Взе една малка книга от долния рафт — току-що я беше прочела. Историята на Бренда, еврейско момиче — то си сложило мембрана, защото приятелят ѝ я бил помолил.

Огледа пълната с книги стая. Имаше книги в ъглите, на тоалетката, над леглото, на етажерката. В библиотеката на Форни книгите бяха много повече. Повече книги, повече истории, повече стихотворения. И изведнъж Новали разбра нещо, за което не се бе сещала преди. Тя не беше предишното момиче. Никога нямаше да бъде същата като преди.

Беше свързана с жените, за които бе чела. Недосегаемите, негърките, арабките. Беше свързана с тях, също както с момичетата от часовете по физическо в седми клас — измислени жени, носещи имена като Бренда, и истински — на име Лекси.

Тогава си спомни за деня, когато срещна Форни, за първия си ден в библиотеката — беше обикаляла рафтовете, беше изваждала книги, беше чела от една, после от друга... Беше ги държала в ръце, беше им говорила като на живи същества за дървета, поезия и картини... Тогава обаче нищо не разбираше. Сега започваше да го осъзнава и съжаляваше, че ще трябва да чака чак до сутринта, за да се види с Форни, да му каже, че най-после започва да разбира.

ШЕСТНАДЕСЕТА ГЛАВА

До дома на Уайткотън се стигаше по един разровен селски път, който от две години не бе оправян. Полето, разчистено за пасбище преди век, се простираше до малка рекичка, по чиито брегове растяха ниски дъбове и храсти.

Новали зави по чакълеста алея, засенчена от дървета, чиито листа вече жълтееха. Къщата бе достолепна двуетажна сграда с широка веранда и стълби, опасани от саксии с мушката.

Моузис отвори входната врата, когато тя измъкваше Америкъс от столчето ѝ в автомобила.

— Трудно ли ни откри? — попита той.

— Не, след като пресякох Стикър.

Детето хленчеше и протягаше ръце към Моузис още преди да са изкачили стълбите.

— Госпожица Америкъс! — Той я взе на ръце.

Верандата, сенчеста и хладна, бе джунгла от диви лози, алжирски бръшлян и телефончета. Няколко рибарски пръти бяха подпрени в единия ъгъл. До вестниците пред вратата имаше оставени работни ботуши.

Два тежки шезлонга бяха разположени в средата на верандата, но Новали в първия момент не забеляза, че на единия седеше дребен, съсухрен мъж.

— Новали, това е баща ми, Пурим Уайткотън.

Старецът ѝ се усмихна с едната половина на лицето си. Другата — със затворено око и увиснала устна, се бе парализирала на последния му рожден ден, осемдесет и третия, когато се навеждал да духне свещите.

— Здравейте — рече Новали.

Лявата му ръка — неподвижна и безпомощна, с извити навътре пръсти, лежеше на скута му като някаква вехта дреболия — ненужна, но все пак твърде близка, за да бъде изхвърлена. Ръкува се със здравата си ръка — трепереща, суха и груба, бледа като наранен плод, но все пак жива. Вени и червени капиляри се преплитаха по горната

страна на ръката му, а кожата му при допира беше като фина, смачкана коприна. Когато Новали я докосна, чу стихове от една поема, която бе чела.

... древен като света и по-стар от течащата в човешките вени кръв.

За миг ѝ се стори, че чу думите, и си помисли дали не ги е изрекла на глас.

— Татко, погледни — каза Моузис. — Виж госпожица Америкъс Нейшън.

Здравото око на Пурим Уайткотън се присви, загледано в Америкъс. После се опита да каже нещо, но успя само да произнесе един глух, дълбок звук. Моузис обаче разбираше езика на баща си, знаеше какво иска и пристъпи по-близо. Старецът вдигна ръка и докосна с треперещ пръст бузата на детето. Америкъс стоя мирно, почти бездиханна, докато той не свали ръка, и тогава му се усмихна.

Рамката с мрежа изскърца и на верандата пристъпи висока жена в синя ленена рокля.

— Гледай ти. Не знаех, че гостите са дошли.

— Новали, запознай се с жена ми, Съртън — каза Моузис.

Съртън Уайткотън имаше ореол от сребърна коса и меднокафява гладка кожа, само с няколко лунички на носа. Когато се усмихваше, очите ѝ, сиво-зелени на цвят, блестяха от светлината като стъкло, намокрено от дъжд.

Тя взе ръката на младата жена и я задържа, сякаш предавайки някакво обещание.

— Моузис ми каза много хубави неща за теб, Новали. Чак си помислих да не си героиня от приказките.

— Радвам се да се запознаем.

Тогава Съртън се обърна към Америкъс, която още бе в ръцете на съпруга ѝ.

— Значи това е дамата, грабнала сърцето на моя мъж.

Америкъс очевидно бе щастлива да е център на вниманието.

— Не мога да си представя защо — рече Съртън. — Мога да си го обясня само с тази усмивка от тук до Сейнт Луис.

Детето скри лице в рамото на Моузис, уж засрамено.

— Да, това е усмивка, която може много — отбеляза жената.

— Каква усмивка? — попита съпругът ѝ. — Не виждам никаква усмивка.

— Новали, Моузис предложи ли ти нещо за пиене? Имаме сайдер.

— Благодаря, но не съм жадна.

— Знам, че вие двамата искате да отидете отзад, затова няма да ви задържам с приказки и сайдер — Съртън явно говореше на Новали и Моузис, но гледаше Америкъс. — Като свършите, ще хапнем сладкиш с кафе и ще си поприказваме.

— Не я оставяй да те баламосва, Новали. Иска да се махнем, за да вземе Америкъс.

— Кой, аз? Само че не аз, а някой друг съвсем се е халосал по това бебе.

— Казвам истината и ти го знаеш.

— Моузис, дай ми детето и се махай от тук.

— Ех, мамче...

После всичко приключи. Съртън измъкна Америкъс от ръцете на Моузис. Но докато ръцете им се допираха, нещо премина през тях... Нещо тъмно и тъжно, от което той сведе очи, а тя обърна лице встрани, сякаш нямаха сили да видят мъката на другия, сякаш предаването на едно дете можеше да съкруши душите им.

Той попита:

— Съртън, добре ли...

— Нищо ми няма — отвърна тя. — Всичко ще бъде наред.

— Сигурна ли сте? — разтревожи се Новали. — Тя става капризна понякога, защото сега ѝ никнат зъби и...

— Не се тревожи — каза Съртън и се настани на шезлонга с Америкъс в скута си. — Вървете и се забавлявайте. Ние с татко Уайткотън ще се оправим с бебето.

— Няма да я глезиш, нали, майко? — Моузис се опита гласът му да звучи закачливо.

— Чак докато се скриете отзад — отвърна Съртън и му се усмихна, но в очите ѝ се четеше болка.

„Отзад“ представляваше стара колиба от груби букови дъски на седем метра зад къщата.

— Тук съм се родил — каза Моузис. — Баща ми я построил преди повече от шейсет години.

Прозорците бяха закрити с дочени завеси, а над вратата висеше венец от класове с кратунки и сушени цветя.

— Прилича на детска къщичка.

— Това е работа на Съртън.

Предната стая изглеждаше по-голяма, отколкото Новали очакваше, макар че бе пълна с непотребни вещи — миньорски газени лампи, дървен стол на колелца, рамки от плетена върба.

— Съртън идва от време на време, проветрява. Заканва се, че ще разчисти, но...

Той пристъпи в старата кухня, сега негова лаборатория. Докато го следваше покрай купищата кутии, мярна конче люлка, мушната под перваза на прозореца.

— Моузис, вие със Съртън имате ли деца?

В къщата настъпи тишина, после мъжът се раздвижи в тъмното — запали лампа, отвори чекмедже.

— Никога не ги намирам тези ножици, когато ми трябва — рече той.

Новали опита отново.

— Попитах, дали със Съртън...

— Влизай тук и гледай как съм се уредил.

Тогава тя разбра, че бе задала неподходящ въпрос.

В прихлупената кухничка не бе останало почти нищо — един бюфет без вратички и емайлиран умивалник — ухабен и безцветен. Нищо друго не напомняше, че тук са се хранили семейства, превързвали са се рани, къпали са се бебета.

Сега това бе тъмна стаичка. Работната маса се сместваше едва-едва, в ъглите бяха набутани рафтчета. Бюфетът бе пълен с шишета, кутии, буркани. Навсякъде имаше плитки ванички... и снимки. Висяха закачени на въже от единия до другия край на стаята, подирени върху книги, в чекмеджета, на купчини, в кутии и забодени по стените.

— Щом намеря проявителя, и всичко е наред — рече Моузис.

— Може ли да разгледам снимките?

— Разбира се. — Той започна да рови шишетата в един кашон на пода. — Какво ли съм направил с този фиксаж?

Новали взе тесте снимки от масата до вратата. Бяха правени на стълбите пред някаква черква и показваха чернокожи в тъмни

костюми и широкополи шапки, жени в пролетни рокли с дантелени якички, деца, жумящи на слънцето, в ръцете с великденски кошнички и библии.

Взе друга купчина от рафта на стената. Бяха правени на някаква улица, която не ѝ беше позната; уморена, прашна улица с уморени, прашни хора. На една снимка се виждаше голямо момче с намръщено лице, застанало пред игрална зала. На друга възрастна жена гледаше отегчено в прозореца на едно кафене. На трета малко момче седеше на уличен бордюр с изпоцапано лице с очи вперени в мършава котка, пренасяща през улицата умряло врабче.

— Хубави станаха.

— Какво представляват тези тук?

Показа му снимките.

— Правил съм ги в Танджиър, в западния край на щата. Преди две-три години.

Тя ги остави на мястото им и веднага взе нова купчина. Бяха по-стари, пожълтели и втвърдени от времето. Разгледа ги набързо... Бръснарница, парад, огради. Соколи, коне, залеzi... Стигна до последната снимка в тестето — беше черно-бяла. Пурим Уайткотън здрав и силен, стъпил на каросерията на един камион, повдигаше петдесеткилограмова бала сено. Пурим Уайткотън, с мускули, които издуваха ръкавите на мръсната риза, вени, които се преплитаха по силните му ръце. Пурим Уайткотън — остри тъмни очи, очи, които биха се опълчили и съпротивлявали, очи, които не биха се предали пред нищо друго, освен пред малкия спукан капиляр в главата, получен при навеждането над осемдесет и трите свещи на тортата.

И в този момент осъзна, че налапва въдицата... Докато Моузис ѝ показваше какво прави, докато се вглеждаше във ваничките с кехлибарена течност, докато подканящо нашепваше на плуващите на повърхността образи, Новали го почувства осезателно...

По-късно, когато Моузис вече приключваше, тя обиколи другата стая, застана пред дървеното конче под прозореца. Беше направено от чам, със стъклени топчета за очи и въжета за грива. Новали докосна главата му и го залюля. Единственият звук, който се чу в колибата, бе

равномерното му скърцане. Тогава от тъмната стаичка се обади Моузис:

— Имахме дъщеря на име Глори.

— Какво?

— Дъщеря Глори. Но я загубихме, когато беше на три.

Младата жена сложи ръка върху кончето и спря полюшването му.

— Съртън изхвърли всичко останало... — Той пусна чешмата в тъмната стаичка, за да напълни ваничката.

— Топър. Глори го наричаше Топър, като коня на Касиди. — Хлопна се някакъв шкаф. — Виждаш ли белега на главата? Между ушите?

Новали се наведе и откри вдлъбнатината.

— От предните зъби на Глори е. Падна и си разби устата.

Тя погали мястото. Беше широко точно колкото двете предни зъбчета на Америкъс, първите поникнали.

— Глори плака. Плака, защото била ухапала Топър. — Той спря чешмата, после се чу звън от метал и стъкло. — Умря през пролетта. Същата пролет. Удави се в река Стикър.

В колибата отново настана тишина.

— От тук не се вижда, но е зад хълма, под онзи орех.

Новали пристъпи към прозореца и повдигна дочените завеси.

— Аз я донесох — рече той.

Подухна ветрец, разлюля клоните на дървото и до дънера падна орех.

— Съртън ме видя, че идвам. Затича се срещу мен. Пресрещна ме точно там, до кладенеца.

Разбра, че Моузис гледа през прозорчето на тъмната стаичка към онова място до кладенеца, че отново вижда случилото се.

Тогава го видя и тя... Видя как Съртън грабва дъщеря си от ръцете му... Видя как той навежда очи, а тя обръща глава — сякаш и двамата не могат да понесат мъката в очите на другия...

СЕДЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

Новали откри фотоапарат „Ролей“ на един битпазар в Макалистър, набутан в кашон с готварски книги, спортни купи и парче памучен дюшеклък. Моузис и беше казал, че може да минат месеци, докато намери, но тя извади късмет.

Опита се да не показва, че е развълнувана, когато го видя, спомняйки си думите на сестра Хъзбанд:

„Не се издавай, ако си решила да купиш нещо, скъпа. Прави се, че не би го взела, дори да ти дават пари. Кажи им, че е мръсно, счупено... че за нищо не става. И тогава кажи колко даваш.“

Калъфът имаше вид на оцелял от войната. Каишката бе скъсана, конците стърчаха, а кожата беше нагъната по краищата.

Самият апарат нямаше толкова лош вид, но бе с петна и издран... Беше изцапан с нещо черно и лепкаво. Тя свали капака на обектива и издуха праха. Само с дъх тази работа не можеше да се свърши.

Продавачът се правеше, че не вижда Новали, докато тя разглеждаше един повреден пластмасов часовник с кукувичка.

— Апаратът е мръсен — рече тя, следвайки съвета на сестрата.

— А-ха.

— И изглежда не работи.

— Не.

— Не знам за какво би могъл да служи.

— Аз бих правил снимки.

— Колко искаш за него?

— Цената му е трийсет, но бих могъл да...

— Ще ти дам трийсет — изрече тя прибързано.

Моузис държа апарата една седмица, за да оправи блендата. Каза й, че ще му трябва време, но тя пристигаше всеки ден, надявайки се, че е готов.

Когато най-сетне й предаде апарата, той изглеждаше като нов. Беше лъскав и блестящ. Моузис беше поправил и калъфа, и каишката. Бе почистил кожата, беше я лъснал с восък и бе станала много мека.

Новали работеше в тъмната стаичка на Моузис всяка вечер, понякога дори след като семейството си легнеше. Работеше, докато очите ѝ започнеха да парят, докато пръстите ѝ започнеха да я болят, докато цялата замиришеше на фиксаж. По-късно, в леглото си, сънуваше как прави снимки, едни и същи снимки по няколко пъти.

Съседите идваха често и всеки път тя им показваше нови фотографии. Те хвалеха дарбата ѝ и се гордееха с успехите ѝ. Носеха ѝ филмови ленти — подарък за приятелката художничка.

Молеха я да ги снима и искаха да си плащат, настояваха да каже колко взема, но тя не отстъпваше — отказваше пари. Снимаше ги и го правеше с удоволствие, снимаше техните кокер шпаньоли, наградения им сладкарски произведения, новите поражения върху колите им. Снимаше тържествата по случай рождения им дни, по случай годишнини, музикалните им продукции. Фотографира най-голямата дъщеря на семейство Ортиз в бяла рокля след първото причастие; стар фонограф „Виктрола“ за племенницата на Леона в Ню Джърси; яйце с три жълтъка; отпечатъците от ходилата на нечие правнуче; буркан зелен боб с червей вътре, за който господин Спрок се заканваше да съди производителя.

Колкото повече снимки правеше, толкова повече проявяваше и толкова повече искаше да научи за онова, което прави. Четеше фотографските списания — „Апарат и тъмна стаичка“ и „Фоторевю“. Обаждаше се във фотолаборатории в Сакраменто, Калифорния, пишеше писма до „Кодак“ в Рочестър, Ню Йорк. Задаваше на Моузис хиляди въпроси и помнеше всичко, което той ѝ казваше.

Форни ѝ носеше купища книги и тя четеше за Гордън Паркс и Уилям Хенри Джаксън. Разгледа работите на Доротея Ланг и Алфред Щиглиц, Ансел Адамс и Маргарет Бърк-Уайт.

Веднъж, през един от малкото свободни уикенди, замина с тойотата до Тълса и ходи на фотоизложба, първата в живота ѝ. Обикаляше из залите и изписа страници със записки. На връщане към къщи си повтаряше на глас какво е научила. След дългите часове на подготовка, след стотиците фотографии, дни и нощи в тъмната стаичка, след въпросите за скоростта на блендата, за нюансите на цветовете и вибрациите на светлината, след какво ли още не, Новали разбра кое е най-важното при фотографиране на деца, котки, въртележки... момичета с бели рокли, старици, отпиващи чай,

тържествени вечери и целувки по случай годишнини. Важното за нея бе да знае, че в момента, в който прави снимка, вижда нещо по неповторим начин, нещо, което никой друг не би могъл да види.

Една студена утрин в края на ноември Новали стана преди изгрев, навлече джинси и пуловер, грабна палтото и фотоапарата и тихо се измъкна от фургона.

Отиваше на Хребета на гърмящите змии, на двайсет километра източно от града, за да заснеме изгрева. Хребетът минаваше между две възвишения, които сестра Хъзбанд наричаше планини — Котънмаут и Даймъндбек. Тя разказваше как са получили имената си.

— Знаеш ли, скъпа, едно момче — мой познат, загина по най-ужасен начин горе на Даймъндбек. Виковете му се чуваха из целия град. Когато го докараха долу, по тялото му нямаше здраво място. Дори очите му бяха ухапани. Преброили почти петстотин ухапвания, така разправяха.

От тези истории Новали настръхваше и сънуваше кошмари. Не би и помислила да отиде там в топло време, но понеже беше студено, змиите не я притесняваха.

Спря колата на баира на Со Мил Роуд, извади фенерчето от жабката, прескочи бодливата тел, ограждаща една голяма потънала в утринна мъгла ливада.

На около половин километър на север теренът се накланяше и завършваше с малка рекичка в края на ливадата.

Новали измери дълбочината с една върбова пръчка и тръгна към насрещния бряг по камъните и падналите дънери. Най-дълбоките места не превишаваха шейсет сантиметра. Почти бе прекосила реката, когато нещо цопна във водата на сантиметри от крака ѝ и я опръска по панталона. Насочи лъча на фенерчето към звука, но от това, което го беше предизвикало, бяха останали само вълнички.

Отсрещният бряг изведнъж ставаше стръмен. Мъглата се стопи и тя започна да се изкачва. Боровите иглици под краката и пукаха и я накараха да спре, за да се обърне назад, едва ли не очаквайки да види нещо.

Когато чу в далечината да кукурига петел, тя погледна розовеещото се небе на изток. Забърза, решена да стигне до билото преди изгрева.

Приятно ѝ беше да чувства по бедрото си допира на неизвадения от калъфа апарат — беше го преметнала през рамо. За миг си представи, че е военен кореспондент, който се катери по хълма, за да заснеме битката в долината отвъд — помнеше сцената от един стар филм за войната.

Макар че утрото бе студено, още по средата на пътя към върха свали якето си и го върза на кръста. Не само ѝ стана топло, но започна да се уморява, което показваше, че макар и на осемнайсет, вече започва да остарява.

Спря, за да си поеме дъх. Видя, че фенерчето повече не ѝ трябва — вече се бе развиделило. Продължи нагоре в надпревара със слънцето.

Знаеше, че и остава още малко. Ориентираше се по ливадата долу. Когато сестра Хъзбанд говореше за тези хълмове и ги наричаше планини, Новали я дразнеше и казваше, че са просто къртичини. Тя в края на краищата бе живяла в полите на Апалачите. Знаеше какво представлява истинската планина — единственото нещо, което ѝ липсваше от Тенеси.

Чуваше мистериозни шумове наоколо сред боровите игли и сухите листа — насекоми, полски мишки, дървесни жаби. Движеха се толкова бързо, че тя не можеше да ги види. По-силните шумове от подалеч най-вероятно бяха от катерички и миещи се мечки. Новали обаче предпочиташе да си представя, че са сърни.

Когато излезе от гората пред върха, хребетът се виждаше ясно. Докато оглеждаше върха и се чудеше накъде да поеме, забеляза някакво движение, нещо притича — почти като нетно. Каквото и да беше, появата и изчезването му станаха толкова бързо, че не беше сигурна дали въобще е видяла нещо. Само сърцето ѝ се разтуптя. Заразкопчава калъфа на апарата.

Тъкмо бе свалила капачката на обектива, когато го видя отново — тичаше по полянката между една скала и няколко млади борчета. Погледна надолу, за да нагласи фокуса, просто за секунда, но докато вдигне глава, съществото бе изчезнало.

Сърна, помисли си тя, макар че формата не беше точно такава. Може би който, или дори рис — от далечината и слабата светлина не можеше да определи със сигурност.

Трябваше да вземе решение. Да остане на място, да заложи на вероятността, да направи снимки на сърната или на нещо друго, или да се откаже и да поеме към върха, за да заснеме изгрева. Не бе трудно да реши.

Огледа хребета през визьора, нагласи фокуса, намери желания ъгъл и зачака. Гледаше и чакаше, докато не го видя отново — пак тичаше. Щракна, извъртя лентата, щракна отново... Гледаше го как прекосява поляната, после пред погледа ѝ се изправи нещо невъзможно. Толкова беше сигурна, че не е това, за което си мисли, че вдигна глава — искаше да го види с очите си, сякаш апаратът можеше да промени нещо. Погледна право напред, защото това не бе сърна, нито койот, нито миеша се мечка. Беше момче. Голо момче, което тичаше по Хребета на гърмящите змии.

В този миг първите лъчи на слънцето изскочиха иззад хълма и образуваха златен ореол. В средата му бе момчето — тичащо, голо, слабо, тъмнокожо... Името му бе Бени Гудлък. Носеше се като вятър.

ОСЕМНАДЕСЕТА ГЛАВА

На първата Коледа, която си спомняше, Новали бе петгодишна. С мама Нел живееха в един фургон недалеч от реката Клинч заедно с червенокож мъж на име Пайк. Фургонът бе заседнал в някакво мочурище — по брега му затъваха детски триколки и кучешки лапи, дори ако не беше валяло. Но след тридневен дъжд пощенските кутии и оградите почти изчезваха.

Някъде след полунощ на Коледа, дъждът отнесе една земна дига до параклиса на Шарп, на километър от тях. Мама Нел и Пайк не се бяха прибирали два дни и две нощи и Новали беше сама, а водата започна да приижда. На сутринта, когато слезе от леглото, рехавата алуминиева елха и двете червени пластмасови гирлянди плуваха по коридора към нея като някакви странни морски същества.

Тя почти не помнеше други сутрини след Коледа. Първите няколко години след заминаването на мама Нел с Фред прекара в сиропиталища, приюти и баптистки домове. Бе молила Дядо Коледа от магазина да ѝ донесе часовник с Мики Маус, кученце, барабани и мама Нел, но много скоро откри, че той не идва в Тенеси на сутринта след Коледа, нито пък носи майки.

Тази Коледа обаче — първата за Америкъс, щеше да бъде различна. Всичко щеше да е изпитано, като на картинките по списанията — подаръци със сребърни панделки, пуйка и тиквеник, захарни бастунчета, коледен венец... И най-хубавата елха в Оклахома.

Във втората събота на декември натовари Америкъс и Форни в пикапа и пое към езерото. Извървяха по думите на Форни „осем хиляди метра в див терен с необитаема топография“ и огледаха „триста най-различни по форма дървета“ според Новали. И когато Америкъс започна да подсмърча, а Форни — да се оплаква, че му се подбили краката, тя преустанови огледа и си тръгнаха с празни ръце.

На следващата събота детето бе помилвано заради настинка, но Форни бе измъкнат навън още в шест и отново се заеха със задачата.

— Може би днес трябва да сменим подхода — каза той.

— Мисля да започнем на север от река Шайнър.

— Не това имах предвид.

— Можем да обиколим около моста.

— Искам да кажа да започнем със списък. — Форни извади малка тетрадка и молив. — Списък на изискванията.

— Защо да не отидем до залива Кетфиш?

— На особеностите...

— Или до Семетъри Роуд, към междушатската магистрала.

— Например — продължи той и отвори тетрадката — каква да е височината? Над метър и дваисет? Под два метра?

— Сестрата каза, че видяла горичка от елхи при Гарнърс Пойнт.

— Вид? — Наплюнчи молива. — Черен бор, мура, ела, сребърен бор, смърч?

Новали намали и приближи колата към банкета.

— Ако ще вземаш лопата, аз...

— Кажи какви са изискванията ти, Новали — извика отчаяно Форни.

— О, Форни — отвърна тя с търпелив глас, опитвайки се да звучи логично. — Ще разбера, като я видя.

Той изръмжа, Новали се засмя и двамата изскочиха от колата.

— Хайде, Форни.

— Новали, това си е чисто паразитиране.

— Но е традиция.

— Обаче е чисто паразитиране! И очакваш хората да застават под коледния венец и да се целуват?

— Да! Така се прави.

— Защо не изплетеш венец от дива лоза или пък от бръшлян.

— Моля?

— Новали, това дърво е високо дванайсет метра.

— Не е! Десет, може би!

— Въобще не съм се катерил по дървета като дете.

— Какво има, Форни? Остаряваш ли вече?

Това го ядоса. Сумтейки, той скочи, хвана клона над главата си и се повдигна с такава сила, че тя се изненада.

Никога не го бе питала на колко години е. Не се бе опитвала да познае. Понякога, като четеше, внезапно вдигаше глава и виждаше, че той я гледа. В секундата, преди да отмести поглед, преструвайки се, че не я забелязва, видът му ставаше съвсем момчешки — сконфузен и

срамежлив. Друг път, когато силните шумове от горния етаж го караха да вдигне глава, виждаше по челото му бръчки и нещо тъмно в очите. Изведнъж ставаше уморен и стар, по-стар, отколкото Новали би искала да бъде.

Изпраща клон и върху нея се посипаха парчета кора.

— Форни, внимавай!

— Едно време сънувах кошмари, че съм заклещен на покрива на небостъргач или на планински връх, а също върху някой петнайсетметров дъб.

— Това дърво расте, нали?

Тон беше вече по средата — катереше се внимателно, придържайки се към стъблото.

— Хей — провикна се Новали, — над лявото ти рамо има един сух клон. Сигурно е болен. Защо не го счупиш?

— Новали, никога не съм мечтал да ставам доктор по дърветата.

— А за какво си мечтал?

— Да стана вентролок. Овчар.

— А библиотекар?

— Никога не съм искал да съм библиотекар.

— Наистина ли?

— Исках да стана учител. — Скърши сухия клон, погледна надолу, за да не падне близо до Новали. — Учител по история. Но не завърших колежа.

— Защо?

— Ами, когато баща ми умря, се върнах у дома. Сестра ми вече беше много болна и аз останах.

— Форни, какво се е случило със сестра ти?

— О, не знам. Била е на двайсет, когато аз съм се родил. Бях дете, когато тя... когато тя започна да пие. На десетата ми година баща ми я изпрати в клиника. Някъде на изток...

Той вече бе близо до клона за венеца — ако се протегнеше, можеше да го стигне.

— После, когато ходех на училище, той я прати пак на лечение, някъде в Илинойс. Вече знаех, че е алкохоличка, но въпреки никога не използвахме тази дума. Сестра ми беше в „деликатно положение“.

Откърши един клон и го пусна на земята.

— Когато баща ми умря, сестра ми ме помоли никога да не я пращам на лечение.

— Форни, смяташ ли, че тя...

— Ето го и последният — отчупи следващия клон и го пусна на земята.

Спряха, за да обядват, щом стигнаха моста. Новали беше приготвила сандвичи и шише сок, но бе забравила да вземе хартиените чаши, затова пиха направо от шишето.

— Дано обичаш горчица. Оказа се, че майонезата ми е свършила.

— Стига да дава енергия. — Форни потри ожуленото си коляно.
— Това твоє търсене на идеалното дърво ще ме довърши.

— Ще го намерим, имай търпение.

— Търпение? — Форни погледна часовника си. — Знаеш ли от колко време го търсим?

— Но още не сме го видели.

— Мисля, че смърчът беше хубав. Онзи с...

— Онзи с голото стъбло по средата?

— Да, но пък борът...

— Беше много нисък.

— Новали, какво толкова има в това коледно дърво? Кажи ми.

— Никога не съм имала истинска елха.

— Какво искаш да кажеш с истинска елха?

— Истинска, жива. Не изкуствена, от пластмаса или от картон.

Той се усмихна на някакъв стар спомен.

— Когато бях в отделенията, трети или четвърти клас, правехме елхи от картони за яйца. Ужасна грозотия. Плаках, защото баща ми не ми позволи да я сложа над камината.

— Една година, когато бях в областното училище в Макмин, правехме елха от закачалки и станиол.

— Цяло чудо е, че върху вас не е паднал гръм.

— Сега ще ти разкажа за най-смешната елха, която съм имала — рече Новали. — Бях на осем години и живеях при баба Бърджис и...

— Не си споменавала за баба си досега.

— Тя не ми беше истинска баба. Не знам дали някога съм имала истинска баба. Щом мама Нел замина, отидох при едно семейство с три момичета почти на моя възраст. Майка им се казваше Върджи. Тя се държеше много добре с мен — на няколко пъти ме оставяше за вечеря, веднъж ме заведе с тях на кино. Живях при тях до края на учебната година. Но после Върджи я преместиха в Мемфис и тя ме настани при своята баба — баба Бърджис. Живееше в малък сребрист фургон на края на града. Имаше кокошки и крава, също и градина. Нещо като чифлик. — Новали бръкна в торбата и измъкна още един сандвич. — Взех два за теб.

Благодаря. — Форни пое сандвича и ѝ подаде шишето със сока. — И колко време остана при нея?

— Няколко години. Там не беше лошо, пък и баба Бърджис изглеждаше много мила старица, но я прихващаше...

— Прихващаше? Какво искаш да кажеш?

— Ами, просто понякога не знаеше какво става. Например, сваляше си дрехите, след което отиваше да дои кравата. Понякога ядеше от храната на пилетата, ей такива неща.

Форни поклати глава.

— Всеки месец получаваше някакъв чек, но от време на време правеше глупости — осребряваше чека и раздаваше парите или пък купуваше нещо шантаво. Веднъж купи трамплин, въобще разни идиотски неща. Тромпет. Сватбена рокля. Когато разсъдъкът ѝ се върна, не можеше да я гледа, но...

Дойде Коледа — първата, която посрещнахме заедно. Тя замисляше какво ли не. Щеше да ми купи велосипед, а аз да ѝ подаря електрическа възглавница. Но щом получи декемврийския си чек, нещо пак я прихвана и в края на краищата изхарчи парите за един мотокар. Стар „Кларк Клипър“.

Форни, омаян от разказа ѝ, остави сандвича на земята.

— На връх Коледа бяхме на мляко и яйца, заклахме две пилета. Нямаше никакво колело, нито електрическа възглавница, нито елха. Баба Бърджис се чувстваше ужасно, че е изхарчила всичките пари. И знаеш ли какво направи?

Той поклати глава.

— Извади някаква зелена боя от бараката и нарисува една елха на стената в дневната. Голяма елха! — Новали стана и протегна нагоре

ръка. — От земята до тавана. Направихме украшения и ги залепихме по нея. — Повдигна рамене.

— Това ни беше елхата.

— Господи! Била си на осем години? Осемгодишно дете, което очаква велосипед и...

— Е, получих нещо по-хубаво от велосипед — усмихна се младата жена. — Тя ми подари мотокара. — Затърси нещо в чантата. — Искаш ли маслени сладки?

Според Форни бяха изминали шестнайсет километра по пътя към мелницата, прескачайки огради, кошари, бяха скитали нагоре по реката и чак късно следобед Новали изведнъж спря.

— Това е, Форни — изрече и посочи няколко полуизсъхнали орехови дървета, встрани от които се синееше невисок смърч с право стъбло, кичести клони и „връх, специално за ангела“. — Идеално е — рече Новали.

Форни разбра, че е права.

Докато изкопае дръвчето, докато го занесе и натовари на пикапа, започна да мръква. Върнаха се в града по тъмно. Тяхната улица блестеше от светлини.

Хенри и Леона бяха окачили крушки по стрехите на своето бунгало: зелени откъм неговата страна, червени — откъм нейната. Дворът на Дикси Мълинс грееше окъпан от мигащата светлина на свещи, с които бе опасана пътеката към дома им. Сцената на Рождеството върху предната веранда на фургона на Ортиз се озаряваше от лампа, закачена на дъба в дъното на двора.

В края на улицата блестяха още ярки мигащи светлинни в червено и синьо. Неоновата лампа на улицата пред дома на сестра Хъзбанд също светеше.

Устата на Новали пресъхна, краката ѝ се разтрепериха. Натисна педала на газта, тойотата профуча през каменната градина в края на алеята пред Дикси и се бухна в канавката край алеята на Ортиз.

— Новали — изкрещя Форни, но тя вече бе отворила вратата и тичаше... Прескочи розовата градинка, препъна се в клонките на кестенчето, мина покрай паркираните на алеята полицейски коли —

сигналните им лампи мигаха в червено и синьо, огрявайки и нейното лице.

Тичаше нагоре по стъпалата, когато сестра Хъзбанд изскочи навън с лице, свито от болка.

— Скъпа, не знам как...

— Сестра, какво...

— Просто докато се обърна...

— Как е възможно...

— Изчезна, Новали.

— О, Божичко!

— Изчезна.

— Не!

— Америкъс я няма.

ДЕВЕТНАДЕСЕТА ГЛАВА

Полицаят, който задаваше въпросите, познаваше Новали. Той бе дежурен през нощта, когато се роди Америкъс — пръв бе пристигнал в „Уол-Март“, след като се задейства алармата.

— И предната врата ли беше отключена? — попита той.

— Да, но аз отидох само до бараката — обясняваше сестрата. — Нямахме ме няколко минути. Отидох за кутията с коледните играчки, защото Новали и Форни щяха да донесат елха.

— Значи, които я е взел, е влязъл през предната врата и пак е излязъл оттам.

— Сигурно. Щях да го видя, ако беше минал отзад. Бараката е на пет-шест метра от задната врата.

— Но когато се върнахте...

— Нея я нямаше — гласът на сестрата потрепери и тя хвана ръката на Новали. — Ох, мила.

— Нещо друго липсва ли? Бижута? Пари?

— Нямам нищо друго, освен парите за хляб ей там, на бюфета — сестрата посочи един буркан пълен с монети.

— Да сте забелязали нещо необикновено днес? Някой непознат наоколо? Непозната кола? Нещо такова?

— Не, не си спомням.

Полицаят се обърна към Новали, усмихвайки се пресилено.

— Госпожице Нейшън, бихте ли описали момиченцето?

— Имам много нейни снимки.

— Отлично. Но ще ми трябва и писмено описание.

— Така. Тежи девет килограма. Очите ѝ са зелени, а косата — светлокафява, сресана ето така — преглътна сълзите си и повдигна косата си.

— На колко е?

— На седем месеца. Седем.

В устата си усети горчив вкус на изгоряло. Дни наред бдя над Америкъс заради тази седмица, накрая рискува от желание сама да избере елхата.

Полицаят записа показанията ѝ в малък бележник.

— Имате ли някакви предположения кой би могъл да вземе дъщеря ви?

Тя присви очи, сякаш опитвайки се да „види“ въпроса, да го фокусира.

— Някои, който да ви има зъб — подсказа той, — или да ревнува. Някой, който има да урежда сметки с вас?

— Не. — Прехапа устна. — Не мога да се сетя за никого.

— Госпожице Нейшън, мислите ли, че може да има връзка между случилото се и това, че бебето се роди в „Уол-Март“?

— Какво имате предвид?

— Ами писаха из вестниците, показваха ви по телевизията. Много хора научиха за него. Предполагам някои са ви писали? Обаждали са се по телефона?

— Да, така е.

— Имаше ли нещо странно? Някой да ви е заплашвал? Нали знаете, има толкова откачени.

— Получих няколко такива писма. Пишеха ми, че ми желаят смъртта. На мен и на Америкъс.

Изведнъж почувства хлад, усети слабост и се разтрепери. Форни взе от пейката един шал и го наметна на раменете ѝ.

— Пазите ли тези писма? — попита полицаят.

— Не, лошите не ги пазя. Изхвърлих ги.

— Да си спомняте някакво име? Подписите в тези писма?

— Те бяха анонимни.

— Значи не знаете кой би искал да ви уязви или просто да ви изплаши, като вземе дъщеря ви.

Новали поклати глава.

— А бащата на детето?

— Кой?

— Бащата на вашето дете.

Думите я блъснаха в лицето: „Бащата на детето“. С изненада си даде сметка, че откакто се роди Америкъс, нито веднъж не бе помисляла за Уили Джак като за „бащата на детето“.

— Среждали ли сте го? — попита полицаят.

— Не.

— Да знаете къде е?

— Не знам. Предполагам, в Калифорния.

— Знаете ли как да влезем във връзка със семейството му?

— Има братовчед в Бейкърсфийлд. Майка му живее в Телико Плейнс, в Тенеси. Друго не знам.

— А как се казва... бащата?

— Уили Джак Пикънс — отвърна тя и отново започна да трепери.

Докато полицаите оглеждаха наоколо със запалени фенери, съседите се вмъкваха в къщата, носеха сандвичи и кани с чай. Говореха тихо, бършеха зачервени очи и стискаха рамото на Новали или потупваха сестра Хъзбанд по ръката.

Голямото момиче на Ортиз донесе изсушени розови цветове от украсата ѝ за първото причастие. По-малките ѝ сестрички плачеха почти безшумно на скута на Форни. Господин Ортиз се молеше на испански, а жена му отчаяно поклащаше глава над броеницата си. Хенри разпита всички за един син форд, който бе видял през деня. Леона прочете стихотворение за вярата — беше го изрязала от колоната на Ан Лендърс. Дикси Мълинс каза, че имала предчувствие, защото била говорила с мъртвия си съпруг преди няколко дни.

Опитаха се да накарат младата жена да хапне и да си почине. Предлагаха да ѝ помогнат с пари и още храна, но знаеха, че онова, от което тя има нужда, не могат да ѝ дадат. Затова един по един се измъкнаха навън. Стояха там и чакаха.

Сестрата сложи нова кафеварка, третата за вечерта. Новали подаде на Форни лист и писалка.

— Би ли направил списъка? Ръцете ми треперят и не мога да пиша.

— Разбира се.

— Добре. — Тя се загърна в шала. — В магазина има една жена, която не ме обича. Искаше да постъпи на мястото, което аз заех. Но не съм сигурна, че би откраднала Америкъс. Вече е пред пенсия. Освен това преподава в неделното училище.

— Миличка, жената, която преподава в неделното училище, таи също толкова злоба, колкото всички останали — обади се сестра Хъзбанд.

— Полицаят нареди да запишеш онези, които биха искали да ти отмъстят за нещо — каза Форни.

— Добре. Казва се Снукс Ланкастър.

Той записа името.

— Да видим. Имаше един тип, казваше се Бъстър Хардинг — открадна скарата за вафли от кафенето, където работех. Каза, че щял да ми отмъсти, защото аз го издадох на шефа и го изхвърлиха. Но това бе преди близо четири години. Едва ли Бъстър има представа къде съм сега.

— То не се знае — обади се сестрата. — При тая гласност... Може да те е видял по телевизията.

— Сещаш ли се за някого от града, някой, с когото се познаваш, откакто си тук? — Форни наведе очи, уж загледан в имената от списъка. — Например онова момче, с което излизаше?

— Трой Мъфет? Вече не излизам с него.

— Той още се обажда понякога — рече сестрата. — Не си казва името, но го познавам по гласа.

— Дали има нещо срещу теб, Новали?

— Е, може, но...

— Тогава най-добре да прибавим и неговото име в списъка.

— Добре, но не виждам защо ще вземе Америкъс. Всъщност не знам защо въобще някой би го направил.

Когато колата спря на алеята, полицаите се скупчиха там и загледаха подозрително. Едва като излезе от колата, един от тях я позна.

Лекси се втурна през двора към верандата и спря пред вратата. Пое си дълбоко дъх, опитвайки се да придаде на лицето си побезгрижно изражение, прекрачи и прегърна Новали. Страхът ѝ обаче личеше.

— Някакви новини?

Тя поклати глава.

— Нито дума.

— От колко време я няма?

— Достатъчно, за да се изплаши. Да се разболеє или да се нарани.

— Знаеш ли...

— Не знам нищо, Лекси. Не знам къде е, нито с кого е. Не знам дали ѝ е студено, дали е гладна...

— Обзалагам се, че е добре — Лекси изкриви устни в болезнена усмивка, но на повече не бе способна. — Обзалагам се, че който я е взел, се грижи добре за нея.

— Така ли?

— Да, защото жената, дето я е взела...

— Жена? Мислиш, че я е взела някоя жена?

— Сигурно полицията мисли така. Проверяват всички, постъпили в болницата по приемните им картони.

— Защо?

— Преглеждат картоните за прием в АГ отделение. Всяка жена, която е пометнала или родила мъртво бебе...

— Само че много жени помятат, без да отидат в болница. Но дори и да е постъпила, сигурно...

— Ще я открият. Знам, че ще я открият.

Сестрата се обади на господин Спрок веднага след като полицията си тръгна, но той бе в билиардната зала и щеше да играе до десет и половина. Когато се свърза с него, той веднага дойде.

Целуна всички, дори и Форни. Очите му се насълзяваха, щом някой споменеше името на Америкъс. Носеше носна кърпа, държеше я до устата си и говореше шепнешком.

Щом имаше нещо за вършене, той се заемаше — изпразваше пепелниците, затопляше кафето, бършеше масата. Когато Форни каза, че им трябва календар, господин Спрок свали един от стената и го сложи на кухненската маса.

— Да видим — рече сестрата. — Аз донесох една кошница в понеделник сутринта, преди Новали да отиде на работа. После работих за рекламната агенция — в сряда разнасях рекламни сирена.

— Значи през останалите дни си си била вкъщи? — попита Форни.

— Ходих на сбирката на Анонимните алкохолици във вторник вечерта.

— Някой там да ти има зъб?

— В Анонимните алкохолици?

— Някой, който по някаква причина да иска да ти причини зло?

— Не, Форни. Ние сме алкохолици. Задоволяваме се със злото, което правим на себе си.

Форни помисли за миг, после кимна.

— Хайде да видим през тази седмица кой е идвал тук.

— Добре. В понеделник следобед дойде момчето от газовата компания, за да провери печката.

— Би ли могло да е то?

— Не. Познавам го от дете. Съученичка съм с дядо му. Добри хора са.

— Добри хора — прошепна господин Спрок.

— Аз идвах във вторник с децата — обади се Лекси.

— Точно така. А Дикси Мълинс дойде, щом ти си тръгна. Донесе хляб, замесен с квас.

— Сестро, да не е някой амбулантен търговец, какво ще кажеш?

— Не. Идват понякога ученици, които продават бисквити или бонбони, но скоро не са минавали насам. Свидетелите на Йехова минаха, но това бе предишната седмица, или дори по-рано. Не си спомням.

— Някой друг?

— Господин Спрок ми гостува във вторник вечерта, докато Новали и бебето бяха на вечеря при Лекси.

Господин Спрок се усмихна тъжно, погали ръката на сестрата и прошепна:

— Вторник вечерта.

— Боя се, че това е всичко, Форни. Никакъв подозрителен посетител, както виждаш.

— Така е. — Той се облегна назад и прокара пръсти през косата си — Просто се надявах да си спомните за някой непознат, за някой, който се е обаждал...

— Форни — извика сестрата и удари по масата. — Онази жена!

Форни скочи, столът му се прекатури назад.

— Каква жена?

— Знаех си — измърмори Лекси. — Знаех, че е жена.

Новали дотича от банята — бледа и с изцъклени очи, и извика:

— Какво става? — извика тя.

— Идва една жена да се обади по телефона.

— Кога?

— Вчера. Не, онзи ден. Колата ѝ се била счупила и искаше да се обади на мъжа си.

— Можеш ли да я опишеш?

— Беше на ръст почти колкото мен, но по-пълна. Едва ли мога да кажа как изглеждаше обаче. Беше със забрадка и тъмни очила. Каза, че току-що била оперирана от катаракт.

— Тук някъде ли живее?

— Виждала ли си я преди?

— Ами... не знам. Нещо в нея ми беше познато, но не мога да кажа. Обади се и си тръгна.

— Видя ли колата ѝ? Къде беше спряла?

— Не. Когато си тръгваше, Америкъс се събуди от следобедния сън и аз влязох, за да я вдигна.

Когато сестрата спомена „Америкъс“, господин Спрок обърса очи.

— О, Форни. Сбърках, че я пуснах вътре, нали?

— Не, сестра. Откъде би могла да знаеш.

— Не би могла да знаеш — прошепна господин Спрок.

— Освен това — каза Форни — не знаем дали тя има нещо общо с цялата работа.

— Има — заяви сестрата. — Просто знам, че има.

Полицайте отново дойдоха. Когато си тръгнаха, Новали повърна в банята. Полицаят обясни, че са им необходими описание на колата и още подробности за жената.

Когато отново се върна в кухнята, сестрата ѝ направи чаша чай от зарасличе и настоя да полегне. Тя обаче се чувстваше по-зле в леглото. Сърцето ѝ биеше ускорено, краката ѝ потреперваха. Имаше чувството, че главата ѝ е стегната в обръч.

Стана от кревата. Чуваше как в съседната стая Форни, сестрата и Лекси се опитват да пазят тишина.

Отвори горното чекмедже, където държеше дрехите на Америкъс — сгънати пижамки и камизолки, чорапки свити на чифтове. Вдигна една бяла нощничка на палячовци и зарови лицето си в нея.

Не преставаше да мисли за описанието, което бе дала на полицаая. Америкъс — нейното тегло, цвета на косата, на очите. Той обаче не знаеше как мляска с устнички, когато е гладна, нито как затваря очи, когато се смее. Не знаеше и за бенката в сгъвката зад коляното, нито за драскотината на палеца, която котката на Хенри, Печис, ѝ бе оставила.

Сгъна дрешката и я върна в чекмеджето, после взе панера с изсъхналите пелени и ги прибра в шкафа. Помисли си дали някой е подсушил Америкъс, дали е получила млякото си за вечеря, дали...

Спусна завеската над бебешкото легло, приглади синьото одеялце и оправи възглавничката. Тогава видя Библията. Малка Библия със сивкава подвързия, която едва се подаваше изпод одеялото.

Втурна се в дневната.

— Сестра! Тази Библия не е твоя. Не може да е твоя, но аз...

— Не, не е!

— Намерих я в креватчето на бебето.

— Аз нямам Библия с такава подвързия.

— Кой тогава я е сложил там? Как е...

— Нейна е! Новали, нейна е!

— Чия?

— На жената, която дойде да се обади по телефона! Знам коя е тя!

— Сестра...

— Тя идва тук. Тя и един мъж... Веднага след като те изписаха от болницата. Каза, че идвала от Мисисипи, за да ти предаде Божията повеля. Искана също да видят Америкъс, а после ги изпратих да си ходят. Те носеха библии със сиви подвързии. Точно като тази!

ДВАДЕСЕТА ГЛАВА

Точно в три през нощта Новали отиде в кухнята, сложи чашата си от кафе в умивалника и грабна ключовете на тойотата от куката до вратата.

Току-що бе звънила в полицейския участък — третото й обаждане за последния час. От първото научи, че още очакват информация от Миднайт, Мисисипи. От второто разбра, че мъж и жена с форд — регистрация от Мисисипи — били стояли два дни в „Уейсайд“ — един мотел на запад от града. При третото позвъняване, последното, някакъв полицаи й каза, че двойката от Мисисипи, която я интересува, била напуснала мотела рано сутринта.

Форни дремеше на стола и се стресна, когато тя влезе в дневната.

— Новали, какво...

— Не мога да стоя тук, Форни. Не мога просто да стоя и чакам.

— Какво искаш да правиш?

— Не знам! Да обиколя наоколо. Да задавам въпроси. Да правя нещо!

— Добре. Да тръгваме.

Господин Спрок, свит на един сгъваем стол, завит с кувертюрата, измърмори тихо насън нещо като „залез“. Сестрата в ъгъла на кушетката, подскочи, когато я докосна по рамото, после махна с ръка, сякаш за да прогони съня.

— Да, миличка, будна съм.

— Сестро, ние с Форни излизаме да поогледаме наоколо. Може да се отбием и в полицията.

— Къде е Лекси?

— Помолих я да си отиде. Защо да плаша на гледачка за цяла нощ? — Приглади полата на възрастната жена. — Нали нямаш нищо против да излезем?

— Разбира се — отвърна тя и я потупа по ръката. — Господин Спрок ще е тук с мен. Ще стоим заради телефона. Обади се, ако имаш нужда от нас, чу ли?

Новали кимна, целуна я по бузата и излезе.

Нощният въздух бе студен. Докато влизаше в колата, уви шала плътно около врата си.

— Откъде искаш да започнем? — попита Форни, маневрирайки по алеята.

— Да отидем до онзи мотел.

— „Уейсайд“?

— Знам, че полицията е била там, но искам да проверя лично.

Тойотата беше единствената кола на улицата чак докато завиха по „Комърс“, където видяха едно самотно градско такси — стар модел додж. Караше го още от 1974 г. индианка от племето команчи на име Марта Уочтейкър. Форни ѝ махна, когато минаха, а Новали се обърна и изгледа купето, да не би в него да е скрито седеммесечно бебе.

След няколко пресечки видяха полицейска кола пред денонощния магазин „Купи и си върви“, Форни паркира до нея. Полицаят се виждаше на щанда — пиеше кафе и пушеше цигара.

— Ще почакаш ли тук? — попита я. — Аз ще поговоря с него.

— Идвам с теб.

Полицаят, як мъж, приближаващ петдесетте, се усмихна, като ги видя.

— Форни, къде си тръгнал толкова рано сутринта?

Той се обърна и даде път на младата жена.

— Джийн, това е Новали Нейшън, майка на бебето, което... изчезна.

— Госпожо — кимна Джийн. — Съжалявам за тревогите.

Тя кимна.

— Можеш ли да ни кажеш нещо, Джийн? — попита Форни. — Каквото и да е?

— Не мога, Форни. Идвам от участъка. Връзките с Мисисипи са под наблюдение, но още няма нищо.

— Е, просто исках да проверя.

Продавачът, момче с бебешко лице и едра тюркоазена обица, се наведе напред и се усмихна.

— Искате ли кафе? Съвсем прясно е. Заведението черпи.

Новали поклати глава, но Форни каза, че ще пие.

Момчето му наля, а тя приближи щанда.

— Бихте ли ми казали дали някой е идвал да купува бебешки неща? Например пелени, биберони... Може би залъгалка или ринг за зъбки. Нещо такова.

— Не, непознат човек не е купувал — отвърна момчето. — Познавам всички момичета с бебета наоколо. За такива неща идваха само някои от тях.

— Госпожо — обади се полицаят, — проверяваме от момента, в който получихме сигнала. Всеки магазин в града. Дори продавачите, които вече се бяха прибрали вкъщи. Проверихме също и дрогериите. И в „Уол-Март“. Не ви укорявам, знам, че се тревожите. На ваше място и аз бих постъпил така.

Тя кимна и тръгна към вратата.

— Форни, как е Мери Елизабет? — попита полицаят.

— Все така, Джийн.

— Поздрави я от мен.

— На всяка цена.

— Госпожо, щом научим нещо, ще ви се обадим.

— Благодаря.

Когато седна отново в тойотата, трепереше.

— Не искаш ли да изчакаш вътре, докато колата се позатопли?

— Не, нищо ми няма.

Форни пое на запад и след малко минаха край „Уол-Март“. Тя изви глава, загледана в магазина.

— Какво видя?

— Една кола ей там.

Форни спря и мина през паркинга към спрелия в тъмния край автомобил. Беше син форд, опрян със задната част до стената.

Фаровете на тойотата осветиха предното му стъкло, докато спираше пред нея.

— Новали, ти остани тук.

— Добре — отвърна тя с тънък, пресекващ глас.

Той излезе, приближи се и започна да я обикаля.

Стигна задната част, наведе се и изчезна. Новали отвори вратата и понечи да слезе. В този миг Форни отново се появи, наведе се над прозореца и заоглежда вътрешността.

След малко се върна при тойотата и се намести вътре.

— Оклахомска регистрация — рече той. — И е празна. Има само няколко кутии.

Тя си пое дълбоко и шумно дъх, сякаш изплуваше от дълбока вода.

— Задната дясна беше спукана. Сигурно затова е тук — нямал е резервна гума.

Подкара обратно към улицата. Младата жена отпусна глава на облегалката.

Наближиха града и минаха край църквата „Нов живот“ с изобразената в нормални размери коледна сцена, осветена от прожектори. Точно зад църквата беше пазарът на елхи. Новали не можеше да повярва, че само преди няколко часа с Форни бяха ходили да търсят дръвче. Имаше чувството, че от тогава са минали дни, седмици, цяла вечност.

След няколко минути завиха по главната улица. Тя изглеждаше съвсем пуста, но светеше от коледните украси. Стълбовете на уличните лампи бяха превърнати в бастунчета с бонбони, а по тях висяха закачени червени гирлянди.

— Доведох тук Америкъс онзи ден да види гирляндите, Форни.

— Сигурен съм, че са й харесали.

— Няма да повярваш, но когато й показах влакчетата и й казах „ту-ту“, тя издаде звук като от локомотивна свирка.

Той погледна към Новали и изцъка, май не й вярваше.

— Не лъжа! — каза тя. — Кълна се.

— Новали...

— Направи го, ето така — пое си дъх и изду бузи, но вместо звук, наподобяващ на свирка, от устните й излезе тъжен, протяжен звук.

Форни натисна спирачките, спря колата наскрел улицата и протегна ръце към нея.

— Толкова ме е страх — рече тя, но гласът й се изгуби в неударим плач, разтърсващ цялото й тяло.

Обви с ръце раменете му и притисна лицето си във врата му. Той сложи едната си ръка върху главата й, а с другата обгърна гърба й... Стояха прегърнати и плачеха.

Табелата с надписа за свободните места светеше в мотела „Уейсайд“ — ниска двуетажна сграда. Обиколиха паркинга три пъти, но от форд с мисисипска регистрацията нямаше и следа.

Когато най-сетне паркираха и влязоха в мотела, нощният дежурен — възрастен мъж — спеше на дивана във фоайето. Не можа да им помогне — беше дошъл чак в десет часа, часове след заминаването на двойката от Мисисипи.

— Не можете ли да ни кажете как изглеждаха? — попита Новали.

— Въобще не съм ги виждал. Отсъствах цяла седмица заради грипа. Тази вечер съм за пръв път на работа.

— Ами колата им? Някой я е видял. Била е паркирана тук.

— Сигурно Норвел. Той ме заместваше, докато боледувах.

— Къде е сега?

— Живее чак в Солисо, мисля, но...

— Норвел фамилията му ли е?

— Не знам. Той работи тук само от няколко седмици.

— Сигурно има начин да се разбере...

— Момиче, с удоволствие бих ви помогнал, но не знам какво мога да сторя. Така казах и на полицията. Те отидоха да търсят Норвел, доколкото разбрах. Може би той ще им каже нещо.

Форни хвана Новали за ръка и я изведе навън.

— Защо да не отидем направо в полицията? Ще разберем какво знае Норвел.

— Разбира се, добра идея — отвърна тя без особено въодушевление.

Когато завиваха отново по главната, в далечината се чу сирена, която ставаше все по-силна, а фаровете бързо ги настигнаха. Форни намали и мина в дясното платно, за да даде път на патрула. После, на пресечката на главната и „Рузвелт“, ги задмина втора полицейска кола.

— Какво ли става? — зачуди се. — Може би катастрофа на междуцатското.

Когато край тях профуча трета полицейска кола, Форни натисна педала на газта и се понесе след нея.

— Форни?

— Не знам, Новали. Нищо не знам. Но ще разберем.

Изкачиха хълма точно над „Уол-Март“ и видяха светещите фарове на трите полицейски автомобили, спрели на ливадата и алеята пред църквата „Нов живот“.

Форни подкара тойотата натам.

— Новали, не знам дали това има нещо общо с Америкъс, но...

— Гледай! Гледай, Форни!

Тя вече бе въвн от колата — тичаше към църквата с коледната сцена. Пред нея се намираха и тримата запъхтени полицаи — през пластмасови камили, кози, магарета, овце, блъскайки ангелите, дървените Исус и Мария... те си проправяха път към вътрешността на обора, навеждаха се над люлката, коленичеха до яслата, където от покритото със слама легло се размахваше едно малко юмруче.

Насред ливадата Новали падна, подпря се на коляно, изправи се и задъхана продължи да тича... Изблъска полицаите и впери очи в своето бебе, което плачеше в яслата.

Пътният патрул забелязал табелата от Мисисипи. Спрели ги в областта Адеър по пътя за Арканзас.

Америкъс, чието тяло се тресеше от студ и уплаха, вече ридаше без сълзи. Поемаше дъх и хълцаше почти без звук.

Признали, че са я взели. Казали, че са я оставили тук, в яслата.

Грабна Америкъс в прегръдките си и я притисна до себе си. Сърцето ѝ биеше до нейното.

Казали, че Бог им поръчал какво да направят. Да я заведат в църква...

Америкъс, гушейки се в тялото на майка си, се успокояваше от познатата миризма и глас, хълцаше и започваше да диша по-спокойно.

Господ им бил казал да я заведат в църква и да я покръстят. Така и направили. Покръстили бебето!

Форни прекрачи над Мария и един паднал ангел, проправи си път към яслата и застана до Новали. Опитва се да каже нещо, но гласът му бе пресекнал. Тогава се наведе и целуна Америкъс, докосвайки се до слама, сълзи и устни... до възраждащото се чувство за щастие.

ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

Когато автобусът на „Сива хрътка“ спря на станцията, Уили Джак слезе пръв измежду пътниците. Грабна куфара на Фини, китарата и махна на едно такси. Джобът му беше пълен с пари от Клер — от автобуси му бе дошло до гуша.

Все още не си даваше сметка, че всъщност Клер Хъдзън най-сетне изпращаше своя Фини в Нашвил, там, където му беше мястото.

Шофьорът на таксито го закара в хотел „Плантейшън“. Той си избра една проститутка в синьо трико и я поведе към стаята си.

Следващите три дни и нощи прекара, опитвайки се да забрави затвора — за целта му бяха необходими известно количество уиски и буйни жени.

На четвъртата сутрин, когато се измъкна през служебния вход на „Плантейшън“, остави след себе си една спяща уличница и хотелска сметка, възлизаща на над триста долара. Със себе си обаче отнесе главоболие, болка в корема и гонорея, за която щеше да разбере след цяла седмица.

Няколко часа по-късно се регистрира в „Бъджет Ин“ и реши, че е време да се захване с кариерата си. Отвори малка бутилка уиски, настрои китарата, изкара няколко песни, които би свирил на прослушване, като обърна особено внимание на „Ритъмът на сърцето“ — песента, написана от него в затвора.

Бе изучил видеозаписите, които му осигури Клер, концертни изпълнения на Уейлън Дженингс и Уили Нелсън, филми с Чет Аткинс и Рой Кларк, а също телевизионни клипове на Джони Кеш и Джордж Стрейт. След като Клер му купи уокмена, Уили Джак не спираше касетките дори когато спеше.

Часове наред бе позирал пред голямото огледало в кабинета на Клер, упражнявайки стъпки, движения, поклони. Научи се как да гали китарата и да подхвърля микрофона, да тръска глава, така че гъстите му мерни къдрици да падат над очите.

Към края на годината, прекарана в затвора, имаше сценично поведение на професионалист. Бе спечелил две състезания за таланти

и свири на тържеството по случай инсталирането на допълнителна охранителна система. На няколко пъти излиза, за да свири, благодарение ходатайствата на Клер. Пя националния химн на щатските футболни финали в Розуел и родеото в Съкроу. Пя „Божа милост“ на погребението на бащата на надзирателя в Мориарти, свири по случай завършването на годината в Пунта де Агва. Веднъж дори свири в Санта Фе на конференция за реформи в затворите под председателството на директора.

Когато се озова в Нашвил, вече бе готов за по-значителни неща.

Зае се първо с големите компании — „Монтерей Артистс“, „Уилям Морис“, „Бъди Лий Атракшънс“, посети лъскавите офиси по Шестнайсетото и Седемнайсетото Авеню, където из фоайетата висяха златни плочи и награди „Грами“, снимки в рамка на Ханк Уилямс, Боб Уилс и Патси Клайн... Офиси с мебели от истинска кожа и дебели килими, места, където се въртяха живите звезди. В Монтерей Уили Джак беше сигурен, че се размина със самата Бренда Лий.

Влизането там очевидно не беше трудно. Той обаче не можа да стигне по-далеч от чиновниците на предните бюра — обикновено жени около трийсетте в тъмни елегантни костюми. Те любезно му казваха да остави визитната си картичка, снимка, запис... Жени, които се усмихваха и се извиняваха, че шефът им е на съвещание, вън от града, на прослушване, на запис, в отпуската или въобще отсъства.

Уили Джак опита всички възможни номера — шефът му е братовчед, чичо, шурей. Идва да предаде лично съобщение, да вземе договор, да поправи телефоните. Но думите му предизвикваха единствено усмивка и пожелание за приятен ден. Веднъж, когато реши да прояви повече твърдост, до улицата го придружи охраната — двама братя, пели за една плоча на Рой Ейкъф преди двацет години.

След два дни и две шишета твърд алкохол Уили Джак опита в звукозаписните компании, но с променен подход. Отиде в Ар Си Ей с препоръка от Доли Партън. В „Уорнър Братърс“ го изпращаше Рой Орбисън. Главният инженер на Ем Си Ей го чакаше да му занесе записа си, а директорът по производството на „Ариста“ искаше една от неговите песни за новия албум на Кени Роджърс. Историите на Уили Джак обаче не минаваха. Не можа дори да влезе да говори с портиера.

Прекарваше нощите, като висеше в баровете „Зала на славата“ и „Дъглас Корнър“ на музикалния площад. Една вечер се хвана да пее в кафене „Блубърд“, но докато му дойде редът, вече бе толкова пиян, че не можа да настрои китарата.

След десет дни прекарани в Нашвил, измъквайки се без да плати от два хотела и два мотела, се завря в един приют на улица „Лафайет“. Замени „Дивата пуйка“ с по-евтино уиски, а стековете — с варена царевица и пържени картофи. Вече не можеше да си позволи дори евтини проститутки, затова се задоволяваше с уморени жени, които лягаха с него за една бира, цигари или безплатно легло. На два пъти звъня на Клер Хъдзън за пари, но нея я нямаше.

Когато пристъпи в Бостънската сграда на улица „Джеферсън“, имаше само една цигара в джоба на ризата си, два долара и дребни в джоба на панталона. Беше гладен, мръсен и уморен.

Шестетажната тухлена постройка с избеляла тента над входната врата миришеше на изветряло кафе и стари книги. Табелата за повреда на асансьора бе пожълтяла от дълго висене.

Двата реда на рекламата във вестника не обещаваха кой знае колко — прослушване за наемане в местни заведения — но това бе най-доброто предложение, попадало на Уили Джак. Качи се по стълбите до четвъртия етаж и откри агенцията на Рут Мейърс в дъното на коридора, до мъжката тоалетна.

Когато влезе в малкия пращен и сив офис, сякаш не го забелязаха. Мъж на средна възраст стоеше в единия край, свит над хармониката си, със затворени от вгълбеност очи. Едно червенокосо момиче с къса поличка с ресни ала уестърн и калъф за цигулка между краката се опитваше да придаде на къдравата си коса пищност и великолепиe.

Белокосата чиновничка се изненада, когато, затваряйки телефона, видя пред бюрото си Уили Джак.

— Здравейте. При Рут Мейърс ли идвате или при Нели?

— Прочетох рекламата във вестника и...

— Значи трябва да говорите с Рут Мейърс. Влезте там. — Посочи вратата с табела „Вход забранен“.

Уили Джак влезе, без да почука и присви очи, за да свикне със сумрака в голямата, просторна стая. Единствената светлина влизаше през мръсните стъкла на два прозореца.

Помещението съдържаше стълпотворение от усилватели, шкафове за папки, пиана, стереоуредби, високоговорители, микрофони, барабани и една голяма заседателна маса, цялата отрупана с изсъхнали цветя, сламени шапки, ноти, калъфи за цигулки и един празен кафез.

— Мили Боже! Пак китарист.

Жената стана, обиколи масата, изправи се пред него, а твърдят й кръгъл корем се допря до гърдите му.

— Как се казвате?

— Уили Джак Пикънс.

— При това не сте го измислили, нали?

— Какво?

Тя беше висока над метър и осемдесет и миришеше на ментолова маста. Беше облечена в черна кадифена пола. Част от блузата ѝ бе измъкната, на мястото на липсващото копче бе забодена безопасна. Чорапите ѝ бяха навити до над глезените, пръстите на платнените ѝ обувки — отрязани.

— Е, какво, тази китара само за самочувствие ли я носите?

— Искате ли да посвирия?

— Какво, по дяволите, мислиш, че искам? Да викаш „бинго“ ли?

Уили Джак отвори калъфа, извади китарата, седна на заседателната маса, като бутна една кутия от понички на земята. Докато настройваше китарата, жената извади туба с ментолова паста за нос и намаза ноздрите си.

— Една мелодия — изрече отегчено. — Най-доброто ти парче.

Уили Джак прочисти гърлото си и започна да свири „Ритъмът на сърцето“. През това време жената ровеше из купчината дреболии на масата.

Точно когато той започна да пее, тя откри търсеното — кутия диетична кола.

*„Колкото и да си самотен,
все ще се намери някой да те обича.“*

Тя вдигна един нотен лист от изсъхналата бегония и поля цветето с колата.

*„Колкото и грижи да имаш,
все ще се намери кой да мисли за теб.“*

Тя крачеше покрай масата и поливаше с кола почернялата папрат и спаружения бръшлян.

*„И ако Господ наистина те обича,
той няма да те остави самотен...“*

Като свърши с градинарството, Рут отвори пакет алка-зелцер, лапна две хапчета и ги преглътна с последната кола в кутията.

Белокосата чиновничка отвори вратата и надникна в стаята, но Рут Мейърс ѝ направи знак да мълчи.

„Почувствай го в ритъма на сърцето.“

След последния тон на песента в стаята настъпи тишина. После жената изръмжа:

— Ще ми струва една хилядарка да си оправиш вида. Снимките ще глътнат още двеста.

След това се обърна към чиновничката:

— Джени, напиши му бележка за хиляда и двеста, после се обади на доктор Фрейзър. Той ще ни помогне. Анулирай триото от Форт Смит и уреди певецът от Кентъки да пее в петък следобед.

— Чакай малко, да му се не види! — обади се Уили Джак и слезе от масата.

— Казвам се Рут Мейърс. Наричай ме Рут Мейърс.

— Нека те попитам нещо, Рут, защо...

— По дяволите! Не ме ли чу? Казах ти да ме наричаш Рут Мейърс!

— Добре, Рут Мейърс! Защо, по дяволите, е тази бележка за хиляда и двеста долара? И кой е този доктор?

— Зъболекар. Фрейзър е зъболекар. Имаш кариес колкото стафида между предните си зъби. Ще трябва да ги измиеш, защото са зелени. — Тя изкриви гнусливо лице.

— Аз съм този, който ще реши...

— Джени, обади се в Престън. Кажим им, че ще отидем следобед за проба. Искан Джейк Гудън, или ще предпочетем дрехите на Нюман. Сако, панталони, ризи... и прочие. За обувки ще минем при Туби. — После се обърна към Уили Джак: — Кой номер носиш?

— Девет, но...

— Кажим на Туби, че искаме петсантиметрови токове. Свържи се с Нина в „Режи и кърри“. Има нужда от прическа и боя. — Рут Мейърс погледна часовника си. — Ще бъдем там преди четири. Има нужда и от маникюр.

Уили Джак само възкликна:

— За Бога...

— Уговорката е следната. — Тя отново намаза носа си. — Ти ще подпишеш разписката и договора. Аз вземам петнайсет процента от всичко, което спечелиш. Започваш утре вечер в „Бъфи“ сам. Плащат по стотарка на вечер. Ще работиш по заведения, докато не уредим сделка за записи.

— Не звучи лошо, но...

— Ако си дошъл в Нашвил, за да станеш звезда, ако това е мечтата ти, ще се погрижа да се сбъдне.

— Да пукна, ако не е точно така.

— А името? Един Уили в бранша стига. Ти си вече Били Шедоу.

— Били Шедоу — повтори той. — Били Шедоу. — После кимна и се усмихна. — Да. Става.

Рут Мейърс се наведе над масата до самото лице на младежа.

— Има и още нещо.

— Какво?

— Никога, абсолютно никога не ме лъжи.

— Разбира се, Рут... Рут Мейърс. Имаш го.

ТРЕТА ЧАСТ

ДВАДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Три години след като напусна родния край, Новали пътуваше на Запад. Не към Бейкърсфийлд, а към Санта Фе. Не с Уили Джак, не в плимут с дупка на пода и не за да живее в къща с балкон. Най-сетне щеше да отиде на Запад.

Когато получи писмото през август, бе подготвена за разочарование. Но когато го отвори и прочете „забележителна работа“, дишането ѝ се ускори. Забързано стигна до „имаме удоволствието да ви съобщим“ и ръцете ѝ се разтрепериха. Когато прочете „печелите първо място“, заскача неудържимо и целият фургон се разтресе. Сестра Хъзбанд дотича изплашена от банята.

— Какво има? Какво е станало?

— Конкурса на „Кодак“! Великият Югозапад! Спечелих! Моята снимка печели!

— Момчето от Хребета на гърмящите змии?

— Да! — изкрещя, грабна сестрата и се понесоха в танц из стаята. Правеха широки стъпки и отмятаха глави, като че ли танцуваха фламенко. После се стовариха върху леглото, кикотейки се като деца.

— Душицо — изрече сестрата, едва дишайки, — какво спечели?

От въпроса и двете се разсмяха отново.

— Уикенд в Санта Фе.

— О, майчице! Чудо на чудесата.

— Освен това снимката ми ще участва в изложба.

— Новали, ами че ти ще станеш прочута — каза сестрата, изведнъж осъзнала сериозността на новината.

В следващите дни предсказанията на сестрата се сбъднаха поне по отношение на областта Секвоя.

Снимката на Новали бе публикувана във вестника под заглавие „Признание за местен фотограф“.

Избраха я за служител на седмицата в „Уол-Март“. Първа национална банка ѝ прати поздравителна картичка, а учителят по рисуване в гимназията я покани да говори пред учениците.

Дикси Мълинс, обърквайки Ню Мексико с Мексико ѝ предложи испански разговорник. Хенри и Леона поискаха да ѝ дадат пътна чанта, но не можаха да се споразумеят за цвета и модела, така че тя си взе червен сак от „Американски турист“ и една синя ръчна чанта, произведена в Тайван.

Лекси Куп и децата заведоха Новали и Америкъс на вечеря в „Пица Хът“, където всички от семейство Куп ядоха прави — последният метод на майка им за борба с напълняването.

Моузис и Съртън изрязаха звезда с името на Новали върху нея и я сложиха на вратата на тъмната стаичка. Моузис и подари автоматична писалка, останала от неговия баща, Пурим, който бе починал предишната зима.

Америкъс имаше безброй въпроси за „Мексико“, а господин Спрок я помоли да посети един негов стар приятел в Санта Фе — другар от Втората световна война, от когото нямаше вест повече от четирийсет години.

Най-много се вълнуваше Форни, защото тя го бе поканила да я придружи.

Отначало той отказа, така беше редно. Имал, както ѝ обясни, сестра, за която да се грижи, а и библиотеката не можела да се затвори. Но когато Рита Холоуей, президент на Литературния клуб, прие с готовност да се грижи за библиотеката няколко дни, а сестра Хъзбанд — да носи на Мери Елизабет храна, Форни промени решението си.

Колата се отдалечаваше от фургона, а тя продължаваше да маха дори когато вече не се виждаха Америкъс, сестра Хъзбанд или господин Спрок.

— Дано Америкъс да не плаче.

— Не беше разтревожена, когато се сбогувахме — каза Форни.

— Е, на вид не личеше, но...

— Какво има? Да не би да те е яд, че те пусна толкова лесно?

— Не. — Очите ѝ се наляха със сълзи — Оставям я за пръв път, откакто...

— Оставяш я на сестрата, когато си на работа. Понякога на госпожа Ортиз или...

— Друго исках да кажа.

— Тя ще е добре — каза той с познатия окуражаващ тон, който бе възприел, откакто Новали разбра, че е спечелила екскурзия. — Знаеш, че сестрата не би рискувала.

И макар да не можеше да престане да се тревожи, тя знаеше, че е прав. След отвличането преди близо две години сестрата бе станала по-бдителна от ФБР. Ставаше по два-три пъти през нощта, оглеждаше двора и улицата, да не би да се навъртат „старателни кръстители“.

Двойката от Мисисипи, която бе отвлякла Америкъс, още беше в затвора, но това не прогонваше докрай страховете на Новали. Продължаваше да е подозрителна към сини фордове. Веднъж дори следи един тъмносин фейърмонт от паркинга на „Уол-Март“ цели сто километра. До мъжа и жената на предната седалка седеше дете с черни къдрици. „Старателните кръстители“ обаче се оказаха възрастна двойка индианци, а тяхното дете — някакъв нечистокръвен териер.

Форни — вечният глас на разума, трудно убеждаваше Новали и сестрата да не викат полиция всеки път, когато по улицата се зададе непознат. Още по-трудно му беше обаче да им втълпи, че Америкъс не е засегната от произшествието. Така например той не вярваше да има връзка между страха на детето от водата и насилственото ѝ покръстване. Двете жени бяха уверени, че точно то предизвикваше страха ѝ от детските лодки на панаира, нежеланието ѝ да се къпе във вана и да пие вода, и той по никакъв начин не можеше да ги разубеди.

През следващите четирийсет и осем часа Новали се опита да обиколи всички улици на Санта Фе. Форни гледаше само да не изостава.

След като се настаниха в стаите си в ранчо „Енкантадо“, тя обу джинси и гуменки, метна на врата апаратите и измъкна Форни да обикалят града. Изщрака единайсет ленти, Форни си легна и спа непробудно, но точно след четири часа, тя се появи и го заплаши със смърт, ако не скочи веднага и заради него изтърве изгрева. Той стана.

През този ден тя употреби осемнайсет филмови ролки, по една на два километра, както твърдеше Форни. Той още се оплакваше, че го болят краката и гърбът, а те препускаха обратно към хотела, за да се приготвят за връчването на наградите.

Вече обличаше самото, когато Новали потропа на вратата между стаите им.

— Готов ли си? — попита и влезе.

— Почти...

Тя беше облечена в рокля, която не беше виждал — тъмнозелена, от някаква мека материя, която обгръщаше нежно гърдите и талията ѝ. На шията си носеше сребърна верижка, тънка и фина, почти като белега под устната ѝ.

— Да вървим — настоя тя. — Мъжът на рецепцията каза, че било на петнайсет минути път с кола.

— Изглеждаш прекрасно — каза Форни с нисък, дрезгав глас.

— Благодаря — усмихна му се Новали и той си помисли, че сърцето му ще се пръсне. — Хайде, защото ако закъснея, може да я дадат на друг.

Главната зала на музея „Фейърмонт“ бе превърната в банкетна зала. Масите бяха застлани с ленени покривки, а върху тях имаше сервизи от блестящ кристал и порцелан. Келнери в бели сака обикаляха с бутилки червено вино и кошнички с хляб.

Двамата седнаха на масата пред подиума, където среброкос мъж в смокинг потупваше с пръст микрофона и изчакваше в залата да се въдвори тишина.

— Добър вечер — каза той.

По време на вечерята безпокойството ѝ нарасна. Можда да хапне само няколко залька. Устата ѝ бе суха и сякаш пълна с прах. Отпи от виното си — „сухо вино“ бе му пошепнала тя, с усилие сдържайки се да не направи физиономия.

— ... е голямо удоволствие да покажа наградната фотография, наречена „Оклахомска благодат“.

И среброкосият мъж пристъпи към завития с платно триножник, свали коприната от увеличено копие на снимката на Новали, представляваща бягащ силует при изгрева на слънцето. Публиката възторжено заръкопляска.

След малко мъжът пред микрофона каза:

— Сега бих искал да ви представя победителката госпожица Новали Нейшън.

Когато стана и пристъпи към подиума, не знаеше дали краката ѝ ще я удържат. Ръкоплясканията затихнаха.

— Благодаря. — Тя се изненада от усиления си от микрофона глас в просторната зала. — Господин Митфорд ме помоли да ви разкажа нещо за снимката. Не знаех, че ще трябва да произнесе реч, и затова малко се притеснявам — в залата се чу смях, — добронамерен и окуражаващ. — Направих тази снимка с апарат „Ролей“ с двоен обектив с Еф 28, лента АСА 400. Снимах при изгрев-слънце през зимата, когато първите лъчи в Оклахома имат сребристосин нюанс. Не знам как да го опиша точно, но все едно да гледаш през кристалночиста вода. Тук в Санта Фе първите слънчеви лъчи са по-различни, но...

Отзад някой се обади:

— Няма значение. Ние тук не ставаме толкова рано.

Публиката се засмя.

Лицето ѝ се зачерви, но тя се усмихна и като че ли се почувства по-спокойна.

— Както и да е, в нашия край светлината сутрин е приказна... когато осветява кръжащ във въздуха сокол или пък стръкчетата на индианската трева.

Залата внезапно замря. Младата жена почувства нов пристъп на сценична треска и отпи глътка вода.

— Сигурно — продължи тя, — искате да научите нещо за момчето на снимката. То е индианче от племената сиукси. Когато го фотографирах, тичаше за последен път сутрин. Дядо му току-що беше умрял и то се отказваше от любимото си тичане в знак на почит към него. Това е обичай на племето. Аз обаче не знаех това, когато правех снимката. Просто бях там и се опитвах да стигна върха на хълма преди изгрева... По-късно казах на момчето как съм го видяла онази сутрин. Казах му, че съм го снимала, и то поиска да види фотографията. Когато му я показах, то се усмихна. Заяви, че виждало духа на дядо си в лъчите на изгряващото слънце. Понякога — добави — и на мен също ми се струва, че го виждам.

Когато с Форни се върнаха в хотела, Новали се обади на рецепцията и поръча вечеря. Все още не беше гладна, но ѝ се струваше, че да се вечеря в хотелска стая е страхотно. Обясни му, че е

гледала как го правят Джейн Фонда и Елизабет Тейлър. Основната причина обаче беше, че се бе зарекла пред Лекси Куп да го направи.

Той предложи да я заведе на вечеря, но тя си бе наумила да вечерят в стаята и никой не можеше да я разубеди. А и Форни не настоява кой знае колко.

Вечерята беше точно каквато си я беше представяла. Младежът от обслужване по стаите докара количка за сервиране. Блюдата бяха покрити със сребърни капаци. В тясна ваза бе поставена една роза. Имаше и две свещи в кристални свещници. Преди да излезе, келнерът намали осветлението.

— Форни — заговори Новали, — понякога нямаш ли чувството, че играеш на голям?

— Какво искаш да кажеш?

— Че си дете, което играе на голям човек.

— Аз съм възрастен.

— Аз също. Но в някои моменти не се чувствам като възрастна. А по-скоро като дете.

— Искаш да кажеш, когато си забравиш ключовете в колата или...

— Не. — Събу обувките си и седна по турски. — Виж. Представи си, че правиш нещо...

— Например?

— Например, че си стягаш куфара, защото заминаваш за Ню Мексико. Редиш си куфара, нали така? — Имитира сгъване на дрехи. — Слагаш си ризата... — Тя правеше пантомима. — Слагаш бельото тук. После изведнъж се сещаш, че куфарите се редят от възрастните.

Той кимна.

— Но в този миг чувстваш, че не си възрастен. Струва ти се, че си дете, което си играе на възрастен. Знаеш, че просто си играеш.

— Така ли се чувстваш сега?

— Форни, така се чувствам през последните три дни. Спечелих награда. Държах реч. Вечерям в хотелската стая. Всичко! Просто играя на голяма.

Той поклати глава.

— Никога ли не си се чувствал така?

— Не — отвърна й. — Никога.

— Ами, може би аз...

— Освен ако имаш предвид как се чувствах, преди да помогна за раждането на детето.

— Значи знаеш какво имам предвид.

— Това ли е да играеш на голям?!

— Никога няма да забравим онази нощ.

— Божичко, не!

— Помня как ти ми я подаде и... — Новали се дръпна от масата.
— Ще се обадя вкъщи. — Скочи на леглото, набързо прочете инструкцията за ползване на телефона и избра номера на сестра Хъзбанд.

— Сестро, аз съм.

— О, миличка. Взе ли си наградата?

— Да. Държах реч, получих плакет и ще публикуват наградената снимка във вестника.

— Леле, Новали, с тебе вече не може да се говори.

— Как е Америкъс?

— Тя е чудесна. Легна преди час и не съм я чула да гъкне.

— Знаех, че вече спи, но ми се искаше да се обадя.

— Детето се чувства добре. Не се тревожи.

— Не се тревожа.

— Кажи на Форни, че ѝ прочетох още една глава от книгата, която той започна миналата седмица.

— Коя точно?

— Ох, не помня името ѝ, онази от Чарлз Дикенс.

— „Дейвид Копърфийлд“ ли?

— Точно тя. А Америкъс се смее, щом чуе името „Микобър“. Казва, че Форни го казвал другояче и... ох! Децата всичко чуват.

— Будна ли е?

— Току-що влезе като малка лунатичка — мъкне одеялцето и клетия стар Сънчо. Ела тук, сладурано.

Чу как дъщеря ѝ се намести в скута на сестрата.

— Искаш ли да говориш с мама? — подкани я тя.

— Здравей, съкровище — каза Новали.

— Мама в Мексико? — попита Америкъс.

— Да, там съм, но утре се прибирам.

— И Форни ли?

— Форни също ще си дойде. Америкъс, ти защо не си в кревата?

— Пижамата ми е мокла.
— Какво е станало? Случило ли се е нещо?
— Не. Сънчо го наплави.
— Не знаех, че играчките се напишкват.
— А-ха, напишкват се.
— Добре, сестрата ще ти смени пижамката.
Сестрата се обади:
— Кажи на мама, че днес научи нова песничка.
— Днес нова песничка.
— Така ли? Ще ми я изпееш ли?
— Глей, изглей, коледна звезда...
Новали махна на Форни и прошепна:
— Ела бързо, тя пее.

Той бързо прекоси стаята и седна на леглото до нея.

Тя обърна слушалката към него, той сложи ръката си върху нейната и така, свели глави, слушаха как пее Америкъс.

Когато свърши, Форни я похвали, а Новали я помоли да пее отново. Момиченцето обаче бе приключило представлението.

— Цункай Сънчо — каза то. — Цункай Америкъс. Започна да раздава въздушни целувки по телефона.

Новали се надвеси над слушалката и целуна въздуха на сантиметър от лицето на Форни. Той усети дъха ѝ и за миг си помисли, че би могъл да ѝ каже, да изрече думите... Но мигът отлетя, изчезна някъде отвъд времето и мястото.

ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

Новали работеше в склада още от обяд. Не видя как небето почна да се смрачава на юг, нито проблясващите светкавици на запад. По-късно следобед, когато застъпи на касата в магазина, бурята беше толкова близо, че гръмотевиците вече се чуваха.

Последният ѝ клиент бе слаб мъж на средна възраст, който носеше разсад за домати.

— Ще ги насадите ли преди да е ливнал дъждът? — попита го Новали.

— Де да е само дъжд.

— Така ли?

Той повдигна единия ръкав и ѝ показа белези от рани.

— Шрапнел от Виетнам — гледаше ръката си, сякаш я виждаше за пръв път, после спусна ръкава. — Когато идва буря, аз пръв усещам. Още преди да съобщят прогнозата за времето. Сега тази ръка ми казва, че се задава нещо голямо.

Когато затвори касата в три часа, магазинът бе почти празен. Повечето купувачи бяха избързали да си ходят, оставяйки полупълни кошници пред щандовете. Други бяха минали набързо през касите, загледани в тъмното небе.

Някои от продавачките също биха искали да си ходят. Да се приберат вкъщи при изплашените си деца, които не можеха да спят от силния вятър, дребосъци, които пощръкляват от тътена на гръмотевици. Една жена разказа как шестгодишният ѝ син сънувал кошмари с наводнения, а друга — как дъщеря ѝ помнела наизуст прогнозите за времето.

Самата Новали също не бе привикнала към бурите в Оклахома. Бури, които често ги караха да тичат в мазето на Дикси Мълинс дори посред нощ. Сестрата обаче превръщаше тези часове под земята в приключения, така че Америкъс да не се плаши. Правеше ѝ куклен театър и разни фокуси. Пееше песни, разказваше приказки, в които детето се включваше като артистка, дори я осветяваше с фенерчето си.

Сестрата обаче не можеше да скрие своя страх от „пълзящи неща“, които понякога също се криеха в мазето. Обикновено пращаше Новали напред, за да провери дали няма нещо лазещо или скачащо. Единствените същества бяха дългоножки, които имаха по-голям шанс да оцелеят в мазето със сестра Хъзбанд, отколкото навън с вятър, който по думите на Америкъс, можеше да ги отвее чак до фермата на леля Ем в Канзас.

Когато си тръгваше, небето съвсем се бе прихлупило — Змийските хълмове не се виждаха. Реши да се прибере краво вкъщи, макар че имаше работа в рекламната агенция. Щеше да пропусне зарзаватчийницата, можеше да отиде после. Но да подмине бензиностанцията на „Тексако“ изглеждаше малко рисковано, защото резервоарът на шевролета беше празен — стрелката сочеше нулата.

Старата тойота изкарваше цели седмици с едно зареждане. Сестрата твърдеше, че се движи с магия. Новата кола гълташе безоловен бензин за месец повече, отколкото тойотата за година. Въпреки това Новали се гордееше с нея — най-новата кола, която някога бе карала, при това почти изплатена.

Когато приближи и паркира до фургона, една светкавица изтрещя толкова наблизко, че кожата на ръцете ѝ настръхна.

Америкъс и сестрата бяха в кухнята — приготвяха „торбата за мазето“ — не по-малко важен елемент на оклахомските бури от вятъра.

В торбата винаги имаше транзистор, фенерче и свещи. Сестрата добавяше каквото ѝ видят очите, стига да не е миризливо или лепкаво. Винаги вземаше достатъчно количество и за съседите, които също идваха в мазето — сухи сладки, сирене.

— Мамо, иде буря — каза Америкъс, докато увиваше страхливото коте в хавлиена кърпа и се готвеше за похода до мазето.

— По телевизията току-що предупредиха, че иде ураган — каза сестрата. — Видели фунията му над Виан.

— Трябва да си взема Бухтичко — извика детето, тичайки към задната врата.

— Не мисли за него. Той ще се мушне под къщата.

— Не, иска да дойде с нас.

— Стой наблизко — викна ѝ Новали. — След малко тръгваме.

— Миличка, вземи новите батерии от шкафа под мивката.

— Как се чувства днес Дикси?
— Хич я няма. Сестра ѝ каза, че нощес не била мигнала.
— Дали да не дойде в мазето?
— О, не. Там е много влажно — кошмар за плеврита. Освен това Дикси не се бои от бури. Тя идва в мазето просто за компания.
Новали сложи батериите в сака.
— Готова ли си?
— Ти тръгвай с Америкъс. Сготвих картофена супа за Дикси. Ще ѝ я оставя, като минавам.
— Ако стигна първа, ще разчистя всички змии, тарантули и...
Лампата примигна, след което се чу силен гръм. Младата жена подскочи.
— Наблизо падна — отбеляза тя.
— Това бе знак от Бога да вземаш детето и да отиваш в мазето.
— Добре, но и ти побързай.
— Миличка, както върви, току-виж те изпреваря.
Новали грабна сака и се втурна към задната врата.
Америкъс чакаше пред стълбите и дърпаше за каишката рунтавия мелез.
— Хайде, Бухтичко!
Котето, настръхнало от ръмженето на кучето, се измъкна от хавлията и се покатери по раменете на Америкъс.
— Помогни ми, мамо.
Тя взе кученцето, защото знаеше, че малката няма да се успокои, докато цялата менажерия не е с тях.
— Да вървим.
Въздухът бе като замръзнал — нищо не помръдваше, дори цветният прашец не се вдигаше от земята. Никакъв вятър, не трепваше дори листо. Тъмното небе продължаваше да тъмнее и да позеленява — ужасен нюанс на зеленото, като светлина, затворена в шише.
Кварталът изглеждаше безлюден — нямаше хора нито по улиците, нито в градините. Червените кокошки на Дикси се бяха прибрали в кокошарника, а колата на Хенри като никога я нямаше. Дори хранилките за птици на Леона бяха пусти.
Не се чуваше нито лай, нито чуруликане, нито грак... Пълна тишина. Бухтичко стоеше мирно на хълбока на Новали, а котето безмълвно кокореше очи от хавлията. Америкъс настъпи градинския

маркуч в задния двор на Дикси и замахна по синята муха, кацнала на меката ѝ буза точно под окото.

Вратата на мазето беше отворена. Значи не идваха първи. Госпожа Ортиз и момичетата събираха водата от пода в метална кофа.

— Къде е сестра Хъзбанд?

— Идва.

— Мъжът ми боядисва една къща някъде в центъра. Опитвах да му се обадя, но... — Госпожа Ортиз приседна на дървената пейка до стената и извади от джоба си броеницата.

— Може да ни отмине — рече Новали, опитвайки се гласът ѝ да звучи обнадеждаващо. Запали свещите, пусна радиото — местната станция не се чуваше. На радио Тълса имаше смущения, а две местни станции и една западна излъчваха едновременно песента „Ритъмът на сърцето“.

Щом кофата се напълни, тя я изнесе по стълбите и я изля до входната врата. Беше се появил вятър. Въздушният напор повдигаше долните клони на платаните в двора на Дикси и търкаляше облаци прах по алеята.

Новали си помисли, че сестрата вече е напуснала фургона. Защо не я видя да пресича към къщата на Дикси?

Когато изнесе втората кофа вода, видя, че бурята едва ли ще ѝ отмине. Вятърът бе станал толкова силен, че трябваше да се наведе, за да запази равновесие. Силният повей подхвана вратата на мазето — плътно буково пано, обковано с метални ленти, и я блъсна в циментовата платформа, на която лежеше.

Точно когато Новали влезе в мазето, започна да вали град. Момичетата на Ортиз се свиха на пейката до майка си. Предишното лято бурята ги бе изплашила до смърт — кученцето им Кантинфлас бе убито от градушка.

— Мамо, къде е баба Хъзбанд? — попита Америкъс.

— Идва, съкровище.

Новали стоеше в мазето и гледаше навън. В странен танц ледените парчета хвърчаха на всички страни, смазваха тревата, прекършваха цветовете на нарцисите в цветните лехи, режеха като с нож стеблата.

Ламариненият покрив на кокошарника дрънчеше като барабан. Когато чуха, че се счупи стъкло, госпожа Ортиз и Новали зажумяха.

Ледените топчета заваляха по стълбите към мазето и пода и най-малката дъщеря на Ортиз се разплака.

— Дали да не затворим вратата? — попита госпожа Ортиз.

— Да изчакаме сестрата. Само няколко минути.

Изведнъж градушката спря и отново настана тишина.

— Слава Богу — прошепна госпожа Ортиз.

Новали кимна и побърза нагоре. Тъмни облаци закриваха небето — растяха и преливаха в странни, ужасяващи форми. Носеха се така бързо и ниско, та имаше чувството, че може да ги стигне с ръка. Някъде отгоре долавяше дишане — тежко и мощно.

После се чу сирена. Искаше ѝ се да приближава полицейска или пожарна кола, но това беше друго. Предупреждаващата за буря сирена идваше от гимназията на две преки надолу по улицата. Полазиха я тръпки и тя изруга.

Госпожа Ортиз изкачи няколко стъпала, за да вижда навън. Из двора на Дикси вятърът гонеше най-различни неща. Кофите за боклук летяха из въздуха, клоните на дърветата се огъваха неистово.

— Новали, по-добре влез вътре.

— Мисля да изтичам до къщи и да потърся сестра Хъзбанд...

Тогавя Новали го видя. Тайфунът въртеше спиралата си и я забиваше надолу като гигантски загрубял пръст, протегнат към земята. Въздухът се изпълни със силно бучене, небето стана горещо и започна да се върти — пърлеше кожата ѝ, ръфаше тялото ѝ.

Когато се затича към къщи, нещо я перна по ръката, малко и твърдо, прескочило от двора на улицата. Видя как табелата на фризьорския салон на Дикси се вдигна във въздуха и се заби в клоните на платаните. Видя как плоскодънната лодка на Хенри се понесе по алеята и се блъсна в кокошарника.

Разбра, че не може да се добере до фургона, затова се върна в мазето. Стъпи с единия крак на първото стъпало и се хвана за вратата. Успя да я отвори само няколко сантиметра, преди вятърът да я затръшне обратно в циментовата рамка. Опитва отново, но вятърът беше много силен. Когато се наклони напред встрани от стълбите, почувства как мощната въздушна струя я повдигна, тялото ѝ странно олекна, сякаш небето се опитваше да я погълне.

После нечий ръце я хванаха за глезените и задърпаха краката ѝ. Тя сви колене, наведе се и посегна зад гърба си, където усети пръстите

на госпожа Ортиз и ги стисна с всичка сила. Жената с усилие надви вятъра, издърпа я до стълбите и я вкара в мазето.

Америкъс с вик се хвърли в ръцете на майка си, но гласът ѝ се изгуби в бученето, изпълнило мазето. Зажумяха заради праха, който се стелеше наоколо. Не видяха как госпожа Ортиз се сви в ъгъла при дъщерите си. Не забелязаха и Бухтичко, скимтящ зад преобърнатата пейка, нито лутащото се объркано коте, пълзящо по пода.

Изведнъж горещият въздух започна да фучи из мазето. Изгаси пламъка на свещите, изтръгна листа, хартиени чаши, растения от стените, после запокити всичко навън. Метна котето на стълбите, пое го отново и го всмука във въздушната спирала.

Отвън се чу страхотен трясък — стените се разтресоха. Силен порив на вятъра затръшна вратата — в зимника се възцариха тъмнина и тишина като в гроб.

ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

Хенри и Леона бяха погребани три дни след тайфуна. Бяха намерили смъртта си прегърнати в килера на Леона. Някои мислеха, че решението да влязат там заедно вероятно е било единственото постигнато без спор в продължение на четирийсет години. Но не беше така. Поставиха ги в два съседни гроба — току-що ги бяха купили на двайсет и петата годишнина от своята сватба.

Тяхното бе първо... Последваха още погребения, и то много скоро. Едно семейство от Мълдрую — майка, баща и две деца, загинали в колата, докато се опитвали да избягат от тайфуна. Три момчета — убити в спортната зала на Първа методистка църква — играели пинг-понг. Сестра Хъзбанд трябваше да бъде погребана последна в една дъждовна утрин на гробището „Рай“, намиращо се на север от града.

Беше я открил Форни. Измъкнал я от смачкания фургон, който тайфунът бе изхвърлил на улицата, нагънат като акордеон. Била още жива, но не за дълго. Сърцето ѝ спряло веднъж по пътя за болницата и после ѝ спешното отделение. След операцията в продължение на пет дни я поддържаха с апарати.

Новали не напусна стаята ѝ, докато всичко не свърши.

Тя влизаше в интензивното за по десет минути на всеки два часа, но от време на време успяваше да остане и по-дълго. Лекси Куп бе близка с една от сестрите в отделението и Новали можеше да остава малко повече при сестра Хъзбанд.

През първите дни ходеше в болницата заедно с господин Спрок. Главната сестра им обясни, че пациенти в кома реагират до известна степен на онова, което става около тях.

— Затова е важно да я докосвате, да държите ръката ѝ, да я галите по косата.

Господин Спрок кимна и повтори:

— Да я галим по косата...

— И ѝ говорете. Говорете ѝ за щастливото време, което сте прекарвали заедно. Разказвайте ѝ смешни истории. Смейте се, ако

можете.

— Смейте се... — повтори той.

— Да. Смятате ли, че бихте могли?

— Не знам — отвърна Новали. — Но ще опитаме.

Господин Спрок наистина положи усилия. Отиваше в болницата с готов виц, репетиран с Новали. Или се приготвяше да чете любимия комикс на сестра Хъзбанд.

Но щом се изправеше до нея, щом видеше смазаното ѝ тяло и плетеницата от тръбички, чуеше ли шума на апарата за изкуствено дишане и хриптящия в дробовете ѝ дъх, той започваше да плаче и се налагаше да го изведат. Най-сетне престана да влиза в стаята. Седеше в коридора и чакаше.

Новали бързо се научи как да потиска желанието да плаче, да крещи... Желанието да изтръгне всички тръби, да вземе сестрата в прегръдките си и да я занесе вкъщи.

— Америкъс каза, че едно от малките котенца в плевнята на Моузис било прогледнало. Жълтото, онова, което нарече Маслена бучица. Заръча ми да ти кажа, че ти беше права. Когато котенцето отваря очи, първото нещо, което вижда, е майка си.

Научи се как да се абстрахира от звуците и миризмите на живота и смъртта — почти си представяше, че заедно със сестра Хъзбанд пазаруват, садят рози в градината или седят в кухнята и чакат да се свари кафето.

— Току-що говорих със Съртън по телефона. Каза ми, че нашата Америкъс вече била половин доктор.

Форни ѝ купил подарък — докторска чанта. Съртън ѝ ушила бяла престилка с избродиран надпис „Доктор Нейшън“. Моузис сложил табелка на нейната врата и тя е вече истинска лекарка. А Съртън каза, че лекувала всяко нещо, което се движи — Моузис, пилета, кучета. А от днес — и крави. — Новали се усмихна и оправи чаршафа на гърдите на сестрата. — Моузис я завел днес в плевнята и докато доял кравата, играела на доктор. Клечала до тяхната стара Холстейн, дето детето я кръсти Поли. — Взе кърпичка от шкафчето и избърса слюнката от ъгъла на устата ѝ. — Америкъс се суетяла край нея, казвала ѝ да стои мирно, да диша дълбоко. После, когато преслушвала със стетоскопа вимето ѝ, поклатила глава и рекла: „Поли, трябва да минеш на диета, защото циците ти са много големи.“

Новали се засмя, преструвайки се, че и сестрата се смее. Понякога толкова се увличаше, че наистина ѝ се привиждаше как сестрата се усмихва.

... домът ти дава това, което никое друго място не може да ти даде... твоята история... домът е там, където започва тя...

Или как пее:

*Горе главата, братко, излез навън.
Всичко полека-лека ще разберем.*

Или как държи ръката ѝ, докато изрича молитвата си:

Молим за прошка, Господи, за прегрешението, което отново извършихме с господин Спрок.

Това бяха най-трудните мигове — Новали се владееше с голямо усилие. Дойде краят, изключиха апаратите — сестра Хъзбанд бе мъртва. Тя взе жълтата ѝ рокля и часовника „Таймекс“, сложи ги в една хартиена торба и си тръгна.

След погребението отиде при Моузис и Съртън в една стая с дървени стени и пухено легло с меки жълти чаршафи. Спа цели осемнайсет часа. Щеше да спи още, ако в два часа на следващия ден в стаята на пръсти не бе влязла Америкъс с малка черна чанта в ръка.

— Здравсти, съкровище — каза Новали.

— Леля Съртън каза, че мама спи.

— Просто те чаках да влезеш и да ме целунеш.

Детето вдигна ръце и тя я сложи на леглото. Целунаха се, после Америкъс се зае с чантата.

— Какво е това там?

— Докторска чанта — Америкъс извади инструментите — пластмасов стетоскоп и дървена шпатула. — Мама е болна.

Тя успя да закачи слушалките на бузките си и започна да преслушва Новали.

— Какво ми има, докторе?

— Чичо Моузис каза, че сърцето на мама е разбито.

Младата жена неусетно се усмихна, докато детето съсредоточено я преглеждаше. След като натисна езика ѝ с дървената

лъжичка, дълбокомислено кимна, прибра инструментите в чантата и извади пакетче бонбони, подаде ѝ два.

— Вземи ги и ще се справиш.

— Какво е това, доктор Нейшън?

— Биотици. — Пъхна единия бонбон в устата на майка си, а тя лапна другия. — Аз също имам разбито сърце.

През следващата седмица Новали преживяваше последствията на разбитото сърце.

Дочуваше насън виковете, носещи се от смачканите къщи и нагънатите фургони. Голи жици съскаха в изпокършените клони на дърветата, изникваха осветени от фарове котки, забити на разцепени оградни колове, и обезглавени пилета, нападали по стълбите към зимника.

Когато беше будна, се опитваше да запълни с нещо часовете до заспиването. Нищо не можеше да я накара отново да се почувства пълноценна. Ядеше, но храната нямаше никакъв вкус. Ако четеше, не можеше да си спомни прочетеното. Ако почиваше, не можеше да се отърве от умората.

Близките ѝ искаха да ѝ помогнат. Форми идваше всяка вечер и ѝ носеше някаква книга. Лекси звънеше по два пъти да я кани на вечеря. Моузис оставяше апарата си на кухненската маса, където тя сигурно щеше да го види. Америкъс продължаваше да я лекува;. Само Съртън нищо не ѝ предлагаше — тя знаеше, че болката не може да бъде облекчена нито с книги, нито с фотография, нито с храна. Дори и с любов...

Телефонът на семейство Уайткотън сякаш никога не спря да звъни. Господин Спрок се обаждаше два-три пъти на ден, но всеки път, когато се опитваше да спомене името на сестра Хъзбанд, се разплакваше. Госпожа Ортиз позвъни, за да съобщи, че са успели да спасят някои неща от фургона, преди да го отнесат хората от чистотата.

Дикси Мълинс звъня два пъти да сподели, че била говорила с мъртвия си съпруг и в думите му съвсем бегло се споменавала и сестра Хъзбанд.

Отначало се опитваше да говори с всеки, които ѝ се обаждаше. Приемаше съболезнованията, изслушваше съветите, смееше се и плачеше с тях, споделяше техните спомени и болки. Но нейното

страдание ѝ стигаше и тя постепенно започна да измисля как да избягва телефона. Чуеше ли го да звъни, се скриваше някъде отвън или влизаше в банята, захващаше се да мие чинии, да пере или да къпе детето.

Сякаш целият град знаеше къде е. Затова Съртън започна да измисля „сладки лъжи“ и да записва на малки розови листчета съобщенията. Неизползваният пепелник до телефона скоро се напълни с тях. Директорът на погребалния дом се обади за нещо недоуредено. По същия повод звъня и една жена от гробището „Рай“. Обадиха се от цветарския магазин, за да питат къде живее семейство Уайткотън, от електрическата компания — искаха да оправят тока. От службата за социално осигуряване питаха кога ще получат последния чек за осигуровка, платен от сестра Хъзбанд, а чиновничката от болницата се интересуваше къде да изпрати сметката.

Някои от хората, които се обаждаха, бяха напълно непознати — жена на име Грейс, някакво момче Тед, един адвокат Рей звъня два пъти. Предполагаше, че са членове на Анонимни алкохолици, защото всички започваха разговора по един и същи начин — „Здравейте, казвам се Грейс... Здравейте, казвам се Тед... Здравейте, казвам се Рей.“

Обадиха се няколко продавачки от „Уол-Март“ — тревожеха се за работните си места. От тайфуна магазинът фактически бе разрушен. Почти целият покрив бе отнесен, имаше паднали стени, складът бе унищожен. Стоките бяха разпилени из целия град.

Никой не знаеше със сигурност какво става, но всеки бе дочул нещо. До Снукс Ланкастър било стигнало, че Сам Уолтън щял да дойде в града да оцени лично разрушенията и загубите. Бети Тенкилър твърдеше, че служителите в магазина щели да получат застрахователни премии. А Ралф Скогинс — че „Уол-Март“ възнамерявал да откупи оградата на стария арсенал на националната гвардия, да я преустрои и да открие отново магазина след около месец.

Никой обаче не можа да предвиди онова, което наистина се случи.

— Има добри и лоши новини — изрече Реджи Луис.

— С кои искаш да започна?

Изпитваше желание единствено да затвори телефона, но каза:

— Започни от лошите.

— Добре. „Уол-Март“ няма да възстановяват магазина. Оттеглят се.

— Какво?!

— Разбрах го от главния офис. Една жена от шефското тяло в Бентънвил ми позвъни преди по-малко от час.

— Не, това е невъзможно.

— Магазинът трябвало да се построи наново. От основи. Двама техни инженери оглеждали развалините в продължение на три дни и казали, че няма друг начин. Конструкцията е силно увредена. „Уол-Март“ се оттеглят.

— Ако имаш добра новина, давай...

— Имам. Решили са да правят голям търговски център в Потоу.

— В Потоу?!

— Една от онези огромни сгради. Не знам точно — с площ стотици хиляди квадратни метра. С бакалия, аптека, оптика, сладкарница. Страхотия. С над петдесет каси.

— Твърдиш, че това е добрата новина?

— Така е. Слушай. Ще ни осигурят работни места там.

— Реджи, Потоу е на сто километра от тук.

— Сто и осем. Но поемат разносните по преместването и ще плащат половин заплата, докато центърът се построи и открие.

— Трябва ли да се местим в Потоу?

— Далече е, за да се пътува всеки ден.

— Но моят дом е тук. Просто не мога да се преместя.

— Ако държиш да работиш в „Уол-Март“, ще го направиш.

Новината за закриването на магазина бе последвана от нови обаждания и след час Форни обикаляше дневната със същата възбуда като в деня, когато го видя за пръв път в библиотеката. Крачеше напрегнато от камината към прозореца, при това толкова устремно, сякаш възнамеряваше да мине през него. В последния момент се обръщаше и тръгваше към бюфета на Съртън, където колекцията ѝ от миниатюрни порцеланови котки се тресеше при всяка негова стъпка.

— Какво друго мога да направя, Форни?

— Какво ли? Намери си друга работа. Тук има места.

— Точно така. — Тя взе вестника — вече беше отворен на страницата с обявите за работа. — Шофьори за преместване на къщи

фургони — започна да чете. — Гледачка за болен мъж, предлага квартира. Добър доход от продажби на широко рекламиран продукт.

— Хората намират хубава работа и тук.

— Как? — Подаде му вестника. — Покажи ми я.

— Новали...

— Да не мислиш, че ми се заминава? Тук е моят дом, Форни. Хората, които обичам, живеят в този град.

— Да!

— Но работата ми е в „Уол-Март“. С добро заплащане. С платен отпуск по болест, със застраховка за Америкъс.

— Можеш да живееш при мен! — Той се изчерви. — И сестра ми — добави бързо. — В библиотеката.

— Форни — поклати глава тя.

— Знам, че това не е най-доброто решение, нито най-хубавото място за Америкъс, но ще измислим нещо. Може би...

— Форни, въпросът не е къде ще живея. Моузис и Съртън ме поканиха да остана при тях...

— Тогава...

— Не мога да постъпя така.

— Защо?

— От седемгодишна все някъде ме приютяват, Форни. Не бих го понесла отново.

— Новали, желанието ми е... Искam теб, теб и Америкъс... — Разпери ръце като магьосник, но от тях не изскочи нито гълъб, нито букет, нито бял заек.

Същата вечер господин Ортиз докара набързо събраните вещи от фургона — малко пари, няколко снимки, една керамична ваза и Библията на сестра Хъзбанд.

През нощта, след като не може да заспи, Новали запали лампата и взе Библията от нощното шкафче. Обърна няколко страници и стигна до листа, където имаше написани имена и дати с различни почерци: някои — старомодни с много заврънкулки, други — с ясни, печатни букви, изписани от внимателна и обиграна ръка.

Прочете имената, датите на раждане и смърт — на майката и бащата на сестра Хъзбанд, на брат й, който бе починал като бебе, на друг брат — умрял на четиринайсет, на две лели, един чичо, няколко

братовчеди и последния й брат — брат Хъзбанд, който бе починал през 1978.

Последното вписване бе направено от сестра Хъзбанд четири години по-рано.

„Америкъс Нейшън, родена на 14 май 1987“

Новали извади писалка от чантата си.

Ти ще умреш, но името ти не. То ще бъде записано в нечия Библия...

Постави книгата в скута си.

Разбери, всяко име има своя история. Тази история ще продължи да съществува дори когато вече не си между живите.

И написа:

„Телма Айдийн Хъзбанд, родена на 9 октомври 1922 г., починала на 6 май 1991 г.“

Когато свърши, затвори Библията. И в този миг разбра, че най-после е време да заплаче.

ДВАДЕСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

— По-бързо, мамо.

Америкъс се намръщи, защото Новали дръпна един заплетен кичур в косата ѝ. Щяха да ходят на обяд в „Макдоналдс“ с Лекси и децата. Момиченцето изгаряше от нетърпение да отиде в Царството на игрите заедно с другите деца и цяла сутрин хленчеше.

— Добре, да тръгваме.

Съртън беше в кухнята — сгъваше в един панер изсъхнало пране.

— Ох, как си се пременила — каза тя и се наведе да прегърне Америкъс.

— Мама ми среса косата.

— И е станала прекрасна.

— Ще се върнем до два и половина, три — осведоми я Новали.

— Да искаш нещо от града?

— Ами, купи три-четири лимона. И кутия черен пипер. Вземи голяма. Я да видя. Останала съм и без ванилия.

— Това ли е всичко?

— Така излиза. Да ти направя ли списък?

— Толкова помним.

— И Моузис казва същото, а после се обажда от магазина.

— Той къде е?

— Отвън — човърка нещо трактора. Гледа да се разсее и да не мисли, че ще се местите.

Поклати тъжно глава.

— И не е само той, така да знаеш. Видях лицето на Форни, като си отиваше снощи.

— Знаеш ли, и на мен не ми се мести, но...

— Хайде, мамо — дръпна я за полата Америкъс.

— Добре.

— О, щях да забравя — добави Съртън. — Пак звъня онзи мъж на име Рей.

— Каза ли какво иска?

— Не, но си остави телефонния номер.

Америкъс я дърпаше нетърпеливо към вратата и тя каза:

— Ще му позвъня, когато се приберем от града.

Моузис се бе скрил до кръста под капака на един стар трактор, но като чу гласа на Америкъс, надигна глава.

— Чичо Моузис!

— Чух, че отиваш в града, госпожице Америкъс.

— Отивам в Царството на игрите. С Пралийн, Брауни и малката Рут... Ох — удари се по челото — жест, който бе видяла по телевизията, — забравих си докторската чанта. — Втурна се обратно към къщата.

— Защо ти е притрябвала докторска чанта в „Макдоналдс“? — извика подире ѝ Моузис, но тя вече се бе вмъкнала през задната врата.

Той се засмя, бръкна в кутията с инструментите и извади един гаечен ключ.

— Ти добре ли си, миличка? — попита.

— Да.

— Чух те, че става през нощта.

— Търсих писалка.

— Искала си да пишеш? В три часа сутринта?

— Имах да довършвам нещо.

Още от входната врата на „Макдоналдс“ Америкъс пое право към Царството на игрите, където Пралийн, Брауни и близнаците вече се редуваха на пързалката. Лекси седеше в едно сепаре и пиеше кафе. Бе наддала дващест килограма, защото навлизаше в шестия месец на нова бременност, която изтощаваше и косата, и силите ѝ.

— Отдавна ли чакаш?

— Зависи — отвърна Лекси. — Дойдохме сутринта в девет за закуска. После ходихме в клиниката, тъй като имах час в десет и половина, и пак се върнахме, за да обядваме.

— Вие сте добри клиенти.

— Клиенти? Не, Новали, ние сме семейство. Прекарваме толкова много време тук, че малката Рут нарича Роналд Макдоналд свой брат.

Новали се засмя истински за пръв път от много време.

— Много си мила с мен, Лекси.

— Все някой трябва да бъде. — Тя се пресегна през масата и прибра кичура от челото на приятелката си. — Видът ти е ужасен.

— Не спях достатъчно нощес.

— Личи си. Как се справи с Форни?

— Както си представях.

— Толкова ли е лошо, а?

— Да. Направо е луд по Америкъс. Ако заминем...

— А не е луд по теб, нали?

— Ние сме добри приятели.

— О, Новали, отвори си очите. Ти не си му никаква приятелка. Казвала съм ти го вече. Форни Хъл е влюбен в теб.

— Лекси, знаеш ли каква е разликата между приятелство и любов?

— Това изпит ли е?

— Форни е чудесен приятел, който беше до мен в най-трудните моменти от живота ми. Лекси, този човек помагаше при раждането на бебето ми! Такова приятелство... Може би е по-силно и от любов.

— Ох, чакай малко. Той те желае. Обзалагам се, че сънува как те грабва на ръце и...

— Четеш много розови романи.

— Новали, слушай. Този човек е луд по теб. Той просто възкръсва, когато е с теб.

— Говориш щуротии.

— Не! Виждам го. Наблюдавах го в твоє присъствие. Той смята, че всичко, което казваш, е прекрасно. Харесва начина, по който ходиш, харесва уханието ти, косата ти, кожата ти, малките ти гърди...

— Лекси, Форни не е като нас.

— Какво означава това?

— Той просто е различен. Неговото семейство е образовано. Били са богати. Лекси, Форни е живял в къща със салон. Не познавам друг човек, който да използва думата „салон“.

— Аз я използвам.

— Той е ходил в Европа. Умил е музика. Говори три езика!

— Какво имаше предвид, като каза, че не бил като нас?

— Лекси, аз съм тук, в този град, защото един тип ме остави като ненужен боклук. Аз съм бедна, проста и...

— Не си проста. Знаеш много неща. Не знам друг да чете колкото теб.

— И по три книги да измитам на ден, пак няма да науча колкото знае Форни. Никога няма да мога да говоря с него за големи идеи или...

— Новали, я се чуи какво приказваш. Никой мъж няма да престане да те обича заради това, че не си прочела толкова книги, колкото и той. Или защото не говориш френски, или защото не ходиш на опера. Да не би да искаш да кажеш, че можем да се влюбим само в хора, които са точно като нас?

— Не, не точно.

— Ако си права, значи съм си заслужила Ууди Самс и онова, което ми стори. Каза, че щял да бъде баща на децата ми, защото самият той не можел да има деца. Заради заушката. — Поглади издутия си корем. — Ето я неговата заушка.

— Лекси, не исках...

— Въртя се около мен повече от останалите. Толкова, че да ме свали, а после ме заряза. Не, не е точно така. Замина си със своя автомобил, с моята холандска печка и с моите големи възглавници. Тръгва посред нощ, оставя ме бременна с бебе номер пет, а ти ми разправяш, че получаваме това, което сме заслужили. На нищо друго ли не можем да се надяваме?

— Лекси, ти сама го каза. Момичета като нас не обират каймака.

— Ванилия — каза Съртън.

— Добре. — Новали обърна глава от автомата в магазина и прошепна „ванилия“ към Америкъс, която докосна с пръст главата си — жест, който вече владееше до съвършенство.

— Новали, този Рей пак се обажда. Каза, че трябвало да говори с теб още днес.

— Каза ли защо?

— Не. Само че било важно.

— Добре. Какъв е номерът?

— 765-44-90.

— Ще му се обадя.

Затвори, сложи нова монета в автомата и избра току-що чутия номер. Още на първото извъняване се обади някакъв мъж.

Десет минути по-късно Новали сви по алеята към мястото, където доскоро беше фургонът на сестра Хъзбанд, и паркира до един тъмнокафяв буик, от който слезе нисък слаб мъж и тръгна към нея.

— Здравейте. Аз съм Рей — представи се той.

Тя се ръкува с него, без да чувства нито силата на пръстите му, нито дима от цигарата, нито чистия боров дъх на одеколона му. Не забеляза парченцето тютюн, залепнало на долната му устна, нито дълбоките му сиви очи, които излъчваха обида и умора.

Гледаше отвъд него, над рамото му, отвъд неговия буик, отвъд алеята...

Фургонът го нямаше. И по нищо не личеше, че някога е бил тук.

Не беше останала и следа. Нямаше ги застопоряващите блокчета, нито бетонните подпори, на които се крепеше колесарът. Не бе останало даже парченце стъкло, ламарина, дървена треска или пък тухла.

Всичко бе изчезнало — терасата и навесът, перголата за цветята и врабешката баня. Полянката бе изметена — чиста и равна.

— За пръв път ли идвате тук, откакто се случи онова?

Новали кимна, а Америкъс притича и пхна ръката си в нейната.

— Много съжалявам — каза мъжът. — Знам, че бяхте близки. Тя говореше много за вас.

— Вие и сестра Хъзбанд сте...

— Алкохолици. Там се запознахме, в Анонимни алкохолици. Преди четири години, малко след като намери вас. Тя ми беше спонсор.

— А, значи това сте вие. Онзи, който се обаждаше посред нощ...

— Посред нощ ли? Да, това съм аз. Същият, когото тя идваше да прибира от клуба „Хай-Хо“ или от кръчмата „Червеното куче“... — Рей хвърли фасата и запали нова цигара. — Където и да заседнех, тя винаги идваше.

— Мамо? — дръпна ръката й Америкъс.

— Никога не ме изостави. След като загубих клиентелата си и щяха да ме лишат от адвокатски права... Тя е човекът, който ми помогна да сменя курса.

Новали погледна към двора.

— Просто не мога да повярвам... Нищо не е останало.

Детето се отскубна от ръката на майка си и побягна.

— Да — каза Рей. — Сигурно ви действа като шок, но можеше да бъде и по-лошо, ако бяхте видели какво беше, преди да наредя да разчистят тук.

— Вие ли го направихте?

— Аз съм изпълнител на завещанието, затова...

— Завещание?

— Сестра Хъзбанд остави завещание. — Бръкна в джоба си и извади дебел плик. — Всичко е тук вътре.

— Какво е то?

— Завещанието й, нотариалният акт, чекове и разписки. Ще трябва да подпишете някои документи и после...

— Защо?

— Защото е оставила всичко на вас, госпожице Нейшън. Земята. И фургона. Застраховката му, макар и минимална. Осем хиляди. И осемстотин за покъщнината. Чекът е вътре. — Рей й подаде илика. — И чек от „Нешънъл Рипъблик“, застраховка „Живот“ за десет хиляди. Вие сте наследничката.

— Мамо — провикна се Америкъс от другия край на двора.

— Както и да е — рече Рей. — Това е за вас.

Взе плика със сковани, механични движения.

— Какво смятате да правите?

спални със стари кувертюри и легла с месингови табли

— Тук ли ще останете?

кухни с медни съдове и син порцелан

— Мамо!

стени със закачени по тях семейни снимки в златни рамки

— Мамо, гледай!

Обърна се и видя дъщеря си да тича край кестенчето — то бе живо и с изправено стъбло.

носи късмет — помага да си намериш пътя към дома, ако се загубиш

— Или ще се върнете пак в Тенеси?

домът е мястото, къде започва твоята история

— Какво?

— Любопитно ми е дали ще се върнете в Тенеси?

— Не. Ще остана тук. У дома.

ДВАДЕСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

Червенокосата на бара запали нова цигара и кръстоса крака. Ресните на миниполата ѝ се вдигнаха нагоре по бедрата и между тях се мернаха дантелените бикини. Искаше да е сигурна, че певецът, който се представя като Били Шедоу, я е забелязал. Нямаше от какво да се бои.

Били Джак я видя — и нея и останалите — малката брюнетка в тесни джинси и боди, което едва удържаше гърдите ѝ, дългокраката испанка с червени ботуши в съвсем къси шорти и едно момиче с очи на сърна, което почваше да си смуче палеца, щом я погледнеше. Уили Джак не пропусна нищо.

Тази вечер обаче не търсеше жени. Чакаше да се появи Джони Десото, един от най-големите агенти в бизнеса. Щеше да дойде да го чуе как пее.

— *Какво мога да направя за теб, Били?*

— *Шорти Уейн ми каза да се свържа с теб, Джони. Харесал си песента ми.*

— *„Биещо сърце“ ли?*

— *„Ритъмът на сърцето“.*

— *Хубава мелодия.*

— *Шорти каза, ако отида в Далас, да ти се обадя.*

— *Да, правилно.*

— *Ами, затова и се обаждам.*

— *Ти си в Далас?*

— *Да. Започнах в „Каупоукс“ миналата седмица.*

— *Колко време ще останеш?*

— *Ще бъда тук до десети.*

— *Ясно.*

— *Помислих си...*

— *Били?*

— *Да?*

— *Още ли си с Рут Мейърс?*

— *Да, но възнамерявам да направя известни промени, Джони. Разбираш, нали?*

Уили Джак вдигна юмрук, за да даде знак на барабаниста, че изостава с половин такт, и запя хора от Мамо „Не разрешавай на децата ти да станат каубои“ — първата от серията песни на Били Шедоу и „Найт Ривър“.

Четиристотинте места в „Каупоукс“ бяха заети още преди „Найт Ривър“ да се появи на сцената. Един час по-късно клиентите продължаваха да идват, готови да дадат десетачка за правото да платят по пет долара за бутилка „Лоун Стар“. Разположено в модната част на Грийнвил Авеню в Далас, заведението обслужваше млади богати клиенти — професионалисти, засенчващи очите си от светлините в дискотеките с широкополи шапки, колеги от университета, обути в шестстотиндоларови италиански обувки, които никога нямаше да стъпят на друго, освен на паркет, с елегантни скъпи жени, грижещи се за вида си в зали за фитнес и солариуми.

„Каупоукс“ обаче се различаваше съществено от местата, в които Уили Джак започна — долнопробните клубове, в които го пращаше отначало Рут Мейърс, и съмнителни заведения в кофти градове — бар „Нож в гърба“ в Тринидад, Колорадо, „Змийски език“ в Уинслоу, Аризона.

Рут Мейърс искаше да провери колко издръжлив е Уили Джак, дали може да се оправя в бляскавия свят на шоубизнеса. Той обикновено се справяше.

В Чиликот, Мисури, в заведението „Дупка в стената“ един мъж в инвалидна количка се опита да го убие с томаховка, защото съставът не можеше да изсвири едно парче — „Звукът на музиката“. В Дикейтър, Алабама, в един грил бар, някаква жена насочи щипката за лед към ухото на мъжа си и настоя Уили Джак да изпее „Твоето лъжливо сърце“.

В Хот Спрингс, Арканзас, трима братя, извършващи бдение за баща си, докараха тялото му в „Гумения петел“ и принудиха „Найт Ривър“ да пее от полунощ до четири сутринта „Сини очи, плачещи в дъжда“.

Във Валдоста, Джорджия, Уили Джак свиреше в бар „Змийският зъб“ и делеше сцената с няколко клетки със змии. Когато настанеше време за храненето им, барманът продаваше живи мишки по три долара и всеки път, когато някой клиент пуснеше мишка в някоя от клетките, оркестърът свиреше туш и пееше „Всичко вече свърши“.

Отново огледа публиката. Чудеше се защо още го няма Джони Десото. Въпреки тъпканицата щеше да го открие лесно — носеше кожена превръзка на едното око, извадено според мълвата от бик още преди трийсет години, когато Десото се занимавал с родео.

— Може ли по още едно? — подвикна Уили Джак към бармана.

— Не — отказа Джони Десото. — На мен ми е още рано. Освен това след час имам делови обяд.

— Тогава право на въпроса. — Наведе се над масата.

— Мисля, че Рут Мейърс направи всичко, на което е способна с мен.

— Така ли?

— Човече, на нея ѝ липсва замах.

— Не бих подценявал Рут Мейърс. Има доста неща зад гърба си.

— Светата истина! Качила е много музиканти на сцената, но...

— Тя уреди запис на песента ти, Били.

— Боклук! — Уили Джак поклати гнусливо глава. — Един скапан сингъл на Шорти Уейн.

— Е, Шорти има и хитове. Доста напред в класациите. Изкарал е купища пари за много хора, в това число и за Рут Мейърс.

— Да, но не и за мен.

— Парчето се върти доста.

— Това няма никакво отношение към моята кариера.

Показа на бармана празната си чаша.

— И какво си намислил, Били?

— Албум. Мой албум и видеоклип. Излъчване по телевизията. Това ми трябва — някой да ме лансира.

— И мислиш, че Рут Мейърс не го прави?

— По дяволите, Джони, на нея ѝ липсва замах.

Уили Джак кимна на бармана и си поръча още едно уиски, докато пианистът, мършав, дребен човек на име Дейви Ди, свиреше началните акорди на „Мъка и джин“.

Дейви Ди бе единственият музикант, останал от групата „Найт Ривър“, сформирана от Рут Мейърс, за да лансира Били Шедоу.

Бе наела най-добрите музиканти, които познаваше, най-добрите от стотината събирани, и пресъбирани, смесвани и размествани състави — добри музиканти, за които нямаше тайни в музиката. Тя ги издири, сформира групата и вкара в нея Били Шедоу.

Спомни си детството в Мисури — спомени, предизвикани кой знае защо от формата на устните на Уили Джак, и се замисли за някогашното момиче, за онези първи, чудни нощи по брега на река Кърънт. С онова чудно момче... Рут събра новия певец и старите музиканти от „Найт Ривър“, като се надяваше да се сработят.

Но това не стана. Не защото барабанистът закъсняваше с ритъма. Не защото баскитаристът не можеше да прави сола, а музикантът на солокитарата не свиреше достатъчно чисто. Причината беше в това, че бяха прекалено високи. Единствено Дейви Ди бе понисък от Уили Джак. И единствено той все още оставаше с него.

Въпреки че новите музиканти не бяха по-добри, звездата на Били Шедоу като че ли изгряваше. Рут Мейърс си бе свършила добре работата. Но за целта беше необходим доста труд и цяла армия от хора. Уили Джак имаше нужда от доста рендосване.

Навремето в Нашвил доктор Фрейзър, зъболекарят, за малко не се бе разплакал при вида на зъбите му. Бе открил кариеси, възпалени венци и натрупвана в продължение на двайсет години мръсотия. Един месец по-късно, когато докторът приключи, благодарение на мостове, коронки и пломби Уили Джак слезе от стола със зъби чисти и бели като болнични чаршафи.

Нина — специалистката по разкрасяване, поела работата по-нататък, трябваше първо да го отърве от пърхота в косата и веждите. Цяла седмица мажеше засегнатите места с топла каша от катран и рициново масло. После го подстрига и смени прическата му — остави на челото му няколко меки къдрици. Боядиса косата му в тъмнокестеняво, което подчертаваше виолетовите му очи. Тонизира кожата на лицето му с козметични маски, а торбичките под очите

налагаше с кашичка от краставица и яйце. Най-накрая, след като му направи маникюр и педикюр, поръча снимка на Били Шедоу — доказателство, че обучението ѝ в школата за красота си е струвало.

Джак Гудън, шивачът на „Пристънс Уестърн Уеър“, бе вкарал Уили Джак в пробната с напътствие да свали дрехите си — панталоните от изкуствена материя и карираната риза, които Клер Хъдзън му бе дала в затвора. Един час по-късно стоеше обвит в метри най-фини вълнени материи и габардини в наситени кехлибарени и брикови тонове, а Гудън забождаше с карфички, мереше и отбелязваше с кредата. Две седмици по-късно Уили Джак облече новия костюм, който прилепваше плътно по слабите му бедра и даваше ширина на раменете. Когато се движеше, коприненият хастар приятно шумеше.

Обущарят Тууби в първия момент се бе престорил, че не вижда залепналото за чорапа на Уили Джак парче хартия. И без да наднича в евтините му обувки, разбра, че са натъпкани с вестници. Уили Джак не беше първият му клиент с нисък ръст. Когато няколко седмици по-късно момчето обу ръчно шитите обувки от крокодилска кожа с петсантиметрови токове, Тууби бе сигурен, че Били Шедоу никога не е изглеждал по-изправен и висок.

Когато Рут Мейърс и нейната армия приключиха, Уили Джак Пикънс застана пред едно огледало, усмихна се на отражението и видя как Били Шедоу също му се усмихва.

Още тогава Рут Мейърс бе наясно колко неприятности ще ѝ причини той. Знаеше, че нечия съпруга ще бъде спипана с него на задната седалка на някой линкълн или кадилак. Знаеше, че нечия дъщеря ще забременее и ще се кълне, че той е бащата. Че нечий родители ще го обвинят, че е снабдявал детето им с трева и кокаин. Тя си даваше сметка какво я очакваше.

Знаеше, че Уили Джак ще нарушава закона и правилата, че е способен да я измами, да ѝ пререже гърлото и да се опита да изчезне. Беше наясно с кого си има работа, затова трябваше да внимава.

Когато Били Шедоу се отдръпна от огледалото, той сграбчи Рут, започна да танцува с нея из стаята и да я целува. Сърцето ѝ се разтуптя, а кръвното ѝ се вдигна — отново нахлуха спомените за онова страхотно момче на брега на река Кърънт.

— Радвам се, че дойде Джони.
— Закъснях малко, но ме задържаха. Не можах да измисля добър повод, за да си тръгна.
— Ще изсвирим следващата серия и...
— Не мога да чакам, Били.
— Дявол да го вземе, ти чу само последните две парчета. Мислех, че ще...
— Хареса ми това, което чух.
— Наистина? — Отпи голяма глътка от питието. — Толкова, че да се заемеш с представянето ми ли, Джони?
— О, май прибързваш.
— Аз съм готов да бързам. Писна ми от бавни писни.
— Трябва да разбереш нещо, Били. Докато си свързан с Рут Мейърс...
— Виж, на Рут Мейърс не ѝ дължа нищо. Абсолютно нищо.
— Тя може би е на друго мнение.
— Мога да сложа край ей така. — Щракна с пръсти и изля останалото питие в чашата си. — Тя също няма какво да каже по въпроса.
— Били, Рут Мейърс може да бъде силен съюзник, но като враг е кошмар. Сигурен ли си, че си готов на тази стъпка?
— Какво според теб би могла да ми направи?
— Просто те предупреждавам. Рут Мейърс има страшно дълга ръка.
— Глупости! Тя няма такъв замах.

Уили Джак набра номера на Рут Мейърс, удари един юмрук на автомата и зачака. Тя вдигна слушалката при първото позвъняване.

— Е, ние сме вече тук — изрече той. — Но беше ужасно. Валя през целия път. И трябва да ти кажа, че Абилийн, Тексас прилича на задника на света.

— В „Рамада“ ли си?

Нещо в гласа ѝ го накара да бъде нащрек.

— Да. Ето го и номера — налагаше се да приближи телефона до очите си, защото цифрите се мерзелееха — знаеше, че са го минали,

но не искаше Рут Мейърс да разбере: — 764–4288.

— Опитах да ти се обадя, преди да напуснеш Далас.

— Така ли? — По настъпилата тишина разбра, че нещо не беше наред. Не можеше да е във връзка с Джони Десото. Не можеше да е научила. — Къде звъня — в хотела или в клуба?

— И на двете места.

— Ние тръгнахме малко по-рано от предвиденото. Какво има?

— Обади ми се един прокурор от Албъкърк.

— По дяволите. Ако е във връзка с онова момиче в...

— Във връзка с една жена на име Клер Хъдзън.

— Коя?

— Познаваш ли Клер Хъдзън?

— Не, за пръв път чувам това име.

— Твърди, че не ти си написал „Ритъмът на сърцето“.

— Глупости!

— Казва, че синът ѝ я бил написал.

— Пълна глупост! Синът ѝ не е жив. — Знаеше, че Рут Мейърс още е на телефона, но не чуваше дишането ѝ.

— Добре де, познавам я, но...

— Ти, гадно лъжливо копеле!

— Не, чуй, Рут! Аз написах „Ритъмът на сърцето“, песента е моя и...

— Не, Уили Джак. Грешиш. Песента е на Клер Хъдзън.

— Какви ги говориш?

— Тя държи правата на името на своя мъртъв син.

— По дяволите, Рут. Кълна ти се. Слушай, дявол да го вземе. Не бих те лъгал. Никога не съм те лъгал, Рут.

— Така ли? Наистина ли не би ме излъгал, Уили Джак?

— Не! Аз имам нужда от теб. Имам нужда от твоята помощ.

— Е, да, имаш нужда от помощ, но не от моята. Може би Джони Десото ще ти помогне да се справиш с тая каша.

— Рут? Нека да обсъдим нещата. Рут? Нека ти кажа. Рут? Рут Мейърс?

ДВАДЕСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

Знаеше, че Форни ще се тревожи. Сигурно вече се е обаждал на пътната полиция. Ако не се прибереше къщи преди девет, той най-вероятно щеше да започне да звъни по болниците.

Снегът бе започнал късно следобед, но на смрачаване обърна на лапавица. Когато си тръгваше от работа, видя, че по предното стъкло има един сантиметър лед. Извади от багажника кутията, в която Форни държеше четки и стъргалки за стъкло, кибрит и свещи — няколко дузини свещи. Беше чел някъде, че топлината от свещ поддържа живота на някакъв загазил във виелицата шофьор в продължение на два дни в Северна Дакота и затова непрекъснато купуваше свещи. Изглежда, нямаше намерение да престане.

Паркингът на „Уол-Март“ — голяма циментова площадка с място за петстотин коли, беше почти празен. Новали подкара шевролета към изхода. В Търговския център с първата паднала снежинка притокът на колите почти бе спрял. В момента вече нямаше и защо да идват.

Надяваше се, че опесъчителите са я изпреварили на магистралата, но кой би могъл да очаква снежна буря през април? Не се изненада, че междущатското шосе е замръзнало и хлъзгаво. Пътят до къщи щеше да е дълъг.

Пътуването през първите няколко месеца не беше трудно. Но лошото време, което започна в началото на ноември, още не им даваше мира. Беше карала при лапавица, поледица и сняг. Само през декември падна повече от трийсет сантиметра сняг.

Моузис и Форни стабилизираха малкия шевролет с бетонни блокчета, а тя купи комплект нови зимни гуми. Въпреки това цяла зима се бе подхлъзвала и пързаляла.

Все се отърваваше на косъм — на няколко пъти мислеше да се откаже и да си намери работа близо до къщи.

Не беше наясно какво я кара да изминава хиляда километра всяка седмица. Защо трябваше да тръгва за работа още призори и да се прибира след мръкване? Понякога ѝ се искаше да може като другите

да се обади, че е болна, някоя мразовита утрин да остане в леглото, да прати всичко по дяволите и да не стане.

Лекси се опита да я убеди да кандидатства за работа в болницата — на десет минути път през града. Дикси Мълинс искаше да отиде в школа за красота, за да работи с нея във фризьорския салон. Госпожа Ортиз я подтикваше да опита нещо в пощите.

Кой знае защо обаче, Новали остана в „Уол-Март“ — една от малкото служителки, които се прехвърлиха в Потоу и Търговския център — единствената, която всеки ден пътуваше до там и обратно. Не знаеше точната причина, но чувстваше, че нещо я свързва с „Уол-Март“. Сигурно това, че бе живяла в този магазин по време на бременността. Или защото дъщеря ѝ се бе родила там. Когато лапавицата премина в сняг, искаше да спре и да се обади на Форни. Да му каже, че ще закъснее. Отбивките от магистралата обаче изглеждаха още по-хлъзгави, затова не рискува. Освен това Форни и Америкъс сигурно точно сега четяха приказка. Така за известно време той нямаше да мисли за лошото време.

Госпожа Ортиз гледаше Америкъс през деня и сигурно би я гледала и вечер, но Форни не искаше и да чуе. Щом затвореше библиотеката и дадеше вечерята на сестра си, идваше и стоеше при детето, докато тя се прибере. Трябва да наваксваме, обясняваше той. Малко бил чел на Америкъс от историята на деветнайсети век, а не разполагал с много време. Защото тя наесен тръгваше на детска градина.

Новали бе довольна, че той идва у тях. Беше ѝ приятно да я посреща, като се прибира. Колкото и тежък да бе денят ѝ, независимо от умората и настроението, щом видеше Форни и усмивката му, ѝ ставаше по-добре.

Когато изглеждаше смутен и несигурен, разбираше, че и е донесъл някаква изненада, нещо вкусно. Като гъбите мръчкули, които береше всяка пролет и панираше в някаква тайна смес, или първите ягоди, подредени и поръсени със захар в плоска чиния от син порцелан. Понякога ѝ подаряваше нещо, намерено между страниците на книга — кичур руса коса, вързана със зелена копринена панделка, любовно писмо от мъж на име Александър...

Форни купуваше разни неща за къщата. Комплект дръжки за прозорци от някакъв гараж, фини позлатени рамки за снимките,

направени от Новали, когато за пръв път се бе озовала в магазина — в деня на нейното изоставяне от Уили Джак.

И трите фотографии бяха пострадали от тайфуна, но тя не забелязваше драскотините и дупките. Виждаше само чудната усмивка на сестра Хъзбанд, нежните тъмни очи на Моузис Уайткотън и крехкото кафяво тяло на Бени Гудлък, застинал в странна поза пред обектива.

Бе закачила снимките на стената в дневната още преди да изсъхне боята, преди да сложи пердетата на прозорците, преди да вкара мебелите.

Въпреки че живееше в къщата от шест месеца, имаше още неща за довършване — кухненски чекмеджета без дръжки, липсващ корниз, небоядисани детайли. Но това беше дом, дом без колела, дом — стъпил здраво на земята.

Сама бе проектирала къщата. Четири стаи, баня и тераса, която ограждаше кестенчето. Някои не вярваха, че ще успее да я построи за двайсет и шест хиляди долара — парите, които ѝ бе оставила сестра Хъзбанд. Новали обаче успя. Но много ѝ помагаха.

Моузис направи изкопа за основите, а господин Ортиз — кофража. Бени Гудлък и баща му се справиха със зидарията. Форни и господин Спрок — с покрива. Госпожа Ортиз залепи тапетите, а Съртън уши пердетата.

Новали правеше по малко от всичко. Ковеше, мажеше, мереше и режеше с трион, вдигаше, носеше, караше с количката. Обливаше се в пот, ругаше, смееше се, плачеше от болка. Денонощия, състоящи се от осемнайсет часа труд и шест часа мъртвешки сън в продължение на седмици.

Един горещ августовски ден къщата бе завършена. Къщата, за която само можеше да мечтае, бе нейна.

къща със стари кувертюри, син порцелан и семейни снимки в златни рамки

Когато сви по алеята в девет и половина, Форни стоеше на прозореца. Беше почистил снега от стълбите, а на площадката бе поръсил морска сол.

— Толкова се тревожех за теб — каза, докато я посрещаше и поемаше палтото ѝ.

— Щях да ти се обадя, но не можах да отбия от магистралата.

— Имаше ли неприятности?

— Е, срещях коли, но много малко. Видях няколко закъсали на юг от отбивката за Бокош. Мостовете бяха същинско стъкло.

— Господин Спрок каза, че били затворили шосе 31.

— Той идва ли?

— Не, но звъня два пъти по телефона. Тревожеше се дали ще се прибереш жива и здрава.

— Ще му се обадя след малко.

— Изглеждаш капнала от умора.

— Така е.

— Какво ще кажеш за чаша кафе?

— Чудесно.

Сви се до камината и чак сега си позволи да почувства умората от десетките километра шофиране по лед и сняг.

Когато строеше къщата, не мислеше за камина — не можеше да си го позволи. Но Моузис настоя, още повече, че можел сам да я направи. И я направи. Истинска каменна камина. С Форни и господин Ортиз мъкнаха камъни от коритото на река Стикър цели два дни.

Форни се върна в стаята и подаде на Новали димяща чаша.

— Благодаря. Кога заспа Америкъс?

— Преди час, но не се предаде лесно.

— Радваше се заради снега ли?

— Не, тревожеше се за животните. Страхуваше се, че ще замръзнат. Искаше да им направя супа. „Дай им топла храна“ — така ми каза.

— И ти го стори, така ли?

— Да направя супа? За една банда котки и кучета? — Разпери ръце, за да покаже, че въпросът ѝ е направо смешен.

— Какво им сготви?

Той наведе глава и тихо каза:

— Един тиган сос.

— Форни, голяма си баба.

— Навън е страшен студ, Новали.

— По това няма спор.

— Щом Америкъс е решила да оправя света, предполагам, че трябва да ѝ се помага от време на време.

— Да не би да си запазил малко от соса и за мен?

— Америкъс не ми разреши. Каза, че нямало да стигне за тях. Но направих за теб пиле фрикасе.

— Добре. Умирам от глад. — Тя вдигна от масичката някаква брошура.

— Какво е това?

— Бени Гудлък я остави за теб. Информацията за храста орлови нокти.

— Каза ли дали баща му го е поръчал?

— Не.

— А спомена ли нещо за глога? Или колко ще струва да...

— Новали, за Бени това би било адски много приказки. Знаеш, че хич не си пада по говоренето.

— Защо? Той говори, Форни.

— С теб, но не и с мен.

Извън телефонът и Форни го посочи с пръст.

— Сигурно е пак господин Спрок. Готов е да тръгне да те спасява.

Тя вдигна слушалката и издърпа шнура, за да не трябва да се отдалечава от огъня.

— Ало?

— Новали? — Гласът на Лекси бе доста тих. — Гледаш ли телевизия?

— Не. Току-що се прибрах.

— Не чу ли новината?

— Каква новина?

— За Сам Уолтън?

— За господин Сам?

— Мъртъв е, Новали. Сам Уолтън е починал.

Работеше по постъпленията, когато от уредбата се чу глас:

— *Внимание, клиенти и служители на „Уол-Март...“*

Жената пред щанда за услуги миришеше на ряпа и бе облечена с палто от изкуствена кожа, закопчано накриво. Тя извади от книжната торба една памучна блуза и я сложи пред Новали.

— Не съм я обличала, защото е много малка.

Някога блузата може би е била бяла, но с времето бе посивяла. Под мишниците имаше петна, деколтето бе раздърпано.

... защото Сам Уолтън спечели уважението...

— Ще стане на някоя жена с малки гърди, но аз не съм от тях.

Новали обърна блузата наопаки — търсеше някакъв етикет, но явно липсваше.

— Върнете ми парите, защото имам прекалено много блузи. Приятелят ми казва, ме заемам целия гардероб с моите дрехи.

... за минута мълчание в памет на господин Сам.

— Дала съм деветнайсет и деветдесет и пет, плюс данъка.

Новали сведе глава и затвори очи.

— Слушай, децата ми чакат в колата. Трябва да ги закарам при сестра си и да бъда на работа в два.

— Долината на сянката на смъртта — промълви.

— Ей, чу ли ме? Много бързам.

— Доброта и милост ще ме следват през целия ми живот. И ще остана в Божия дом за вечни времена.

ДВАДЕСЕТ И ОСМА ГЛАВА

От първата си работа като фотограф Новали получи седемдесет долара. От тях с двайсет купи лента, с пет — бензин, а десет даде на Бени Гудлък. Ако беше прибавила три и петдесет за обеди им в „Макдоналдс“, щеше да изхарчи повече от трийсет долара. Но това нямаше никакво значение.

Работата я уреди Бени, чиято учителка по математика търсела някой, който да прави снимки на сватбата ѝ. Каролин Бидъл нямаше много пари за харчене, но и Новали не ламтеше, затова се договориха веднага.

— Получих поръчката, Бени. Получих я — каза тя веднага щом чу гласа му.

— Чудесно!

— Сватбата е на двайсет и четвърти, което е прекрасно, защото тогава имам почивен ден, а семейство Уайткотън ще гледа Америкъс. Така ще мога да пътувам.

— Какво пътуване?

— До Талека. Госпожица Бидъл ще се омъжи в родната си къща в Талека.

— Сама ли ще ходиш?

— Сигурно.

— Ами ако спукаш гума или нещо такова?

— Бени, знам как се сменя гума.

— Да, но си помислих, ме ако...

— Ако времето е хубаво, сватбата ще е на открито. Помислила е за всичко. Дори ме помоли да се облека в розово.

— Защо?

— Защото всичко ще е в розово. Цветята, тортата, роклите.

Ами ако някой дойде облечен в червено? Или жълто? Какво ще прави тогава?

— Бени, тя е учителка. Щом казва „облечи розово“, обличаш розово.

— Да, така е.

— Знаеш ли, мисля да снимам на „Вериколор“. Розовото може да ти изиграе някой номер, когато снимаш на слънце.

— Мога ли да ти помогна с нещо?

— С какво?

— Примерно да дойда с теб. Да зареждам апарата. Или нещо подобно.

— Ами... — Новали се опита да прикрие изненадата си, — да, разбира се. Можеш.

— Наистина ли?

— Не се шегувам. Ще ми трябва помощник, защото... Само не казвай на госпожица Бидъл... Никога не съм била на сватба.

— Аз също.

Тя се засмя и каза:

— Само съм виждала няколко в „Откакто свят светува“.

— Предполагам, че не се различават кой знае колко, нали?

— Не. Всеки път се омъжваше една и съща жена.

— Мисля, че госпожица Бидъл се омъжва за първи път.

— Няма страшно, Бени. Ще измислим какво да направим.

— Новали, какво трябва да си облека?

— Нямах розов костюм, нали?

През следващите три седмици използваше почивките в „Уол-Март“ и разглеждаше сватбени списания — търсеше интересни снимки. Откри обаче само традиционните. Можеше да ги направи без усилие, ако камерата не ѝ изневереше, или пък филмът не излезеше лош. Тази вероятност я правеше малко нервна. Беше чувала, че жените направо се побъркват на тема сватбени снимки.

Тогава, няколко дни преди сватбата на Каролин Бидъл, Моузис ѝ разправи една случка с неговата леля.

— Ефи, сестрата на майка ми, се омъжила през 1932 г. наред с голямата криза и затова нямало пищна сватба. И тя, и мъжът ѝ били от бедни семейства. Но се венчали в църква и било много красиво, така са ми разказвали. Леля Ефи била в рокля от сатен, ушита от майка ми. Тогава всички отглеждали цветя в градините си и църквата била като пъстра поляна.

Мъжът на леля Ефи загинал десет години по-късно в битката при Мидуей. Леля Ефи повече не се омъжи. Работеше като икономка чак докато стана на седемдесет.

Когато приближаваше осемдесетте — седемдесет и четири, седемдесет и пет, в къщата ѝ избухна пожар. Тя била при съседите, когато видели пламъците, така че за нея нямало опасност. Но тя знаеш ли какво направила? Хукнала към дома си. Втурнала се в горящата къща, за да спаси снимките от сватбата. Снимки с младоженец, който от петдесет години не бил между живите.

— Умряла заради някакви снимки — обади се Новали.

— Не, леля Ефи умря в името на любовта. И мисля, че това е лоша причина, доста по-лоша.

Тази нощ тя сънува неприятни сънища — сънища за почернели снимки, димящи апарати и сватбени рокли, станали на пепел. На сутринта се чувстваше уморена. Позвъни ѝ Лекси с вълнуваща новина.

— Името му е Роджър. Роджър Брискоу. И е мъж с професия, Новали — счетоводител. Има своя фирма във Форт Уърт.

— Форт Уърт? Къде се запознахте?

— На бензиностанцията на „Тексако“. Зареждахме заедно. Чуй сега! Той кара нов буик. Чисто нов! С етикет от търговеца.

— И какво представлява?

— Страхотен, наистина страхотен! Трябва да го видиш. Облечен е по-елегантно от банкер. Аз обаче бях пълна скръб. Без грим, с разрешена коса. Идвахме от пералнята и децата бяха като прасета. Роджър каза, че са хубави, но не вярва, че всичките са мои.

— Заведе ги в магазина и им купи кока-кола. После попита дали може да ни покани на вечеря и отидохме в „Златния корал“. Плати повече от петдесет долара, а аз дори не ядох.

— Защо?

— Защото съм на плодова диета. И знаеш ли какво? Ще ни дойде на гости през уикенда, иска да ни заведе в Шестте флага. Имаш ли представа колко ще му струва?

— Много.

— За него обаче парите като че ли нямат значение. Просто е... щедър човек. Веднага го разбрах. И много му се харесахме. Наистина много.

— Че защо не, Лекси?

— Нали ги знаеш някои мъже. Правят се, че ги интересува, докато не разберат, че имаш деца. Но той не е такъв. Каза на Брауни, че има красиви дълги пръсти като пианист, а на Пралийн, че е много хубава и става за киноартистка. Просто те кара да се чувстваш добре. Нищо не се знае, Новали. Току-виж някой ден ти поръчам да ми направиш сватбени снимки.

В деня на сватбата стана в шест — цял час преди да иззвъни часовникът ѝ. Предишния ден бе направила пълен списък на всичко, което щеше да ѝ трябва. През нощта обаче се сети за някои пропуснати неща.

Докато събираше багажа и нагласяваше обективите, се обади Форни да ѝ пожелае успех. Обикновено той ставаше късно. Днес бил буден още от три през нощта, но не спомена защо. Тя обаче се досети.

През последния месец Мери Елизабет бе направила пожар в кухнята и на два пъти пада толкова лошо, че той трябваше бързо да я кара в спешното отделение. Една ранна утрин през миналата седмица бе паднала гола върху стълбите на библиотеката, където я намерил, завил я в едно одеяло и я прибрал вътре.

Форни не говореше много за сестра си, за разлика от другите хора.

Когато затвори телефона, се появи Съртън — идваше да вземе Америкъс. Закусиха набързо и се опитаха да съкратят процедурата сбогуване на момиченцето с групата нейни бездомни питомци, чийто брой бързо растеше. Неотдавна бе приютила една бременна котка, която нарече Майка и един трикрак заек, който кръсти Сър.

Когато Съртън и Америкъс заминаха, Новали вече закъсняваше. Събра останалите неща, навлече розовата рокля и се понесе през града да вземе Бени Гудлък.

Пристигнаха в дома на семейство Бидъл преди уречения час. До церемонията оставаше по-малко от час, когато неочаквано откри, че е забравила филма на леглото вкъщи. Опитва се да не изпада в паника — Бени претърси два пъти колата, но се върна с празни ръце. Стараеше

се да не мисли какво ще направи госпожица Бидъл, като разбере, че фотографията няма лента в апарата.

Новали се надяваше, че сватбата ще се състои — независимо със или без снимки. Свещеникът вече бе дошъл, младоженецът — също. Терасата цъфтеше, украсена с кошници цветя. Столовете за гостите стояха наредени на двора. Сватбената торта бе готова, пуншът — охладен. Церемонията щеше да се състои, независимо от подробностите. Какво значение може да има един филм, мислеше си. Тогава си спомни за леля Ефи, която бе загинала заради сватбените си снимки от преди шейсет години. Запали шевролета и по даденото ѝ упътване откри малкото магазинче — затворено без признаци на живот. От телефона на ъгъла разбра адреса на собственика и десет минути по-късно дребен мъж с вежди като тънка стоманена тел отвори вратата с шпионка и я покани вътре.

— Бях задрямал — измърмори той.

— Извинявайте, но от жена ви разбрах...

— Жена ми каза, че ще снимате сватба, но нямате филм.

— Церемонията започва след половин, час, така че...

— Защо не си носите филм?

— Ами, забравих го. Вижте, наистина нямам никакво време и...

— Вие фотограф ли сте? Професионалист? И сте забравили филма?!

— Това е първата ми поръчка.

— Може и да остане последната. Така. Какво искате?

— „Вериколор“, професионална.

— Каква ще е светлината?

— Ще снимам на открито.

— Ще използвате ли допълнителна светкавица?

— Ами, аз...

— Нали разбирате за какво говоря?

— Разбира се! — Новали се опита да изглежда уверена, но без особен успех. — Донякъде.

— По дяволите! — Той свали от стената една рекламна брошура и я хвърли на тезгяха. — Доктор Пътман! Тя преподава фотография в тукашния колеж.

— Ох!

— Това струва осемнайсет долара и шейсет и шест цента, но ще приема двайсет, защото, както виждам, нямам ресто в касата. Освен това не смятах да отварям в неделя.

— Много благодаря. — Сложи две десетачки на щанда и пристъпи към вратата.

— Вземете! — Бутна той брошурата към нея. — Не я свалих от стената ей така.

— Добре. — Грабна листа и гърбом тръгна към изхода. — Благодаря — изрече, излезе и се втурна към колата.

По обратния път премисляше различни варианти на отговор на стареца в магазина, начини да го среже и всичките бяха много остроумни:

По дяволите, че съм забравила филма! Някой ми го открадна.

С кого мислите, че говорите? Не сте ли чували за Голямата награда на Югозападна Америка?

Фотограф съм, имаш пълно право! Давай лентата, преди да съм ти прерязала гърлото.

Когато шевролетът зави зад ъгъла, Бени Гудлък се втурна и отвори вратата, преди колата да е спряла.

— Бързо! — извика. — Току-що започна музиката.

Новали зареди апарата, докато тичаше към задния двор, и направи първата снимка точно когато Каролин Бидъл с развяваща се розова рокля излезе от бащината си къща и пристъпи навън в слънчевата светлина на своя сватбен ден.

— Не съм предполагал, че е толкова красива — каза Бени.

— Казват, че жените са най-хубави, когато са влюбени.

Момчето лайна последната хапка от блюдото си.

— В училище никога не е толкова хубава.

— Вземи. — Бутна пържените си картофи към него.

— Ти ги изяж. Аз хапнах доста от сватбената торта.

Той набодне едно картофче.

— Страхотно беше — да гледаш как учителката ти се омъжва, как се целува... — Бени се изчерви.

— Според мен изглеждаше много романтично.

— Новали, как мислиш — ти ще се омъжиш ли някога?

— Може. Ако някой ме поиска.

— Аз пък — не!

— О, ще се влюбиш някой ден, Бени, и тогава...

— Не знам нищо за любовта.

— Напротив, обзалагам се, ме знаеш.

— Не, мислил съм по въпроса, просто не мога да си я представя.

— Какво искаш да кажеш?

— Ами, понякога любовта изглежда лесно нещо. Както е лесно да обичаш дъжда и... соколите. Лесно е да обичаш джанките, луната. Но при хората човек трудно разбира има ли любов. Всичко е толкова объркано. Искам да кажа, може да обичам един човек по един начин, а друг — по друг. Но как ще разбереш, че обичаш, когото трябва по всички възможни начини?

— Не съм съвсем сигурна, но предполагам, че ще разбереш. Мисля, че ако това е човекът, ще бъде по-хубаво от дъжд, соколи и джанки. Дори и от луната. По-хубаво от всички тях взети заедно.

— Новали, ти... Искам да кажа...

— Какво?

— Влюбена ли си в някого?

Тя седеше толкова неподвижно, че за миг Бени помисли, че не го е чула. После помръдна, на лицето ѝ падна лъч светлина. В очите ѝ проблесна нещо, което не можа да види.

— Мисля, че съм, Бени. Мисля, че да.

ДВАДЕСЕТ И ДЕВЕТА ГЛАВА

Беше в кухнята и подреждаше негативи, когато иззвъня телефонът. Докато вдигне слушалката, звъненето прекъсна. Почувства едва ли не разочарование. Разговорът по телефона щеше да бъде много по-приятен, отколкото да оправя бъркотията в кухнята.

В двата месеца след сватбата на Каролин Бидъл тя засне родова среща, два рождени дни и детска балетна изява. Сега се опитваше да се справи с купчината негативи и копия.

Ако трябваше да заснеме банкета на Търговската палата и избирането на мис Секвоя, вероятно щеше да ѝ се наложи да пристрои още една стаичка. Ако не превъзмогнеше бъркотията в тъмната стая на Моузис, той нямаше да е виновен, че я е лишил от право да работи там.

Започваше да се забелязва известен напредък, когато видя снимка на Форни. Беше я направила една вечер в задния двор. Снима го как гледа с тъмните си очи в апарата с познатата мека извивка на устните, точно преди да се усмихне.

Прокара пръст по хартията, докосна шията, скулите, устните. Повдигна снимката към очите си и в този момент телефонът отново иззвъня. Скочи, сякаш я бяха хванали да прави нещо непозволено.

— Ало?

Отсреща мълчаха, но линията не беше прекъснала. Долавяше се бързо дишане.

— Кой се обажда? — попита тя.

— Бруммит.

— Кой?

— Можеш ли да дойдеш тук?

— Брауни? — Новали се опитваше да свърже детето, което я наричаше „Нобали“ от четиригодишен с глас, който не звучеше по детски.

— Можеш ли да ни помогнеш? — попита той.

— Какво има? Какво се е случило?

— Имаме нужда от теб.

— Вкъщи ли си?

— Да.

— Къде е Лекси?

Усети, че момчето отдалечи слушалката от устата си. Чуваше, че говори, но не разбираше думите. После долови плач на момиче.

— Майка ти там ли е?

Когато не получи отговор, тя притисна по-силно слушалката. Стори ѝ се, че го чу да казва „стой мирно“, но момчето не говореше на нея.

— Брауни?

Чу как се хлопна врата и как той произнесе далеч от телефона „Полийн“, но името прозвуча повече като въпрос.

— Брауни! — Сви ръка над слушалката, за да усили звука. — Брауни!

След миг до слуха ѝ достигна някакво шумолене и отново долови дишането на момчето.

— Дай ми да говоря с майка ти — опита се гласът ѝ да звучи спокойно.

— Не може.

— Защо? Какво има?

— Защото... защото... — тогава в гласа му се чу нещо странно — полутон, висок и остър.

Новали каза:

— Добре, идвам. — Чу как телефонът падна и изпука. — Чуваш ли ме? — извика тя. Разбра, че слушалката бе паднала — чу как се тресна на плочките. — Брумит? — линията не беше прекъснала, но отсреща не се чуваше нищо. — Брумит, чуваш ли ме? Идвам.

Десетминутният път до дома на Лекси Новали измина за пет, спря до един смриков храст и изхвърча от колата толкова бързо, че забрави да изключи двигателя.

Вратата на апартамента им бе украсена с червена гирлянда и рисунки с тебешир на младенеца, въпреки че оставаха само няколко дни до Четвърти юли.

Влезе вътре и присви очи срещу белотата на снежните стени. В дневната нямаше нищо обезпокоително — списанията бяха подредени

на купчинка върху масичката, кувертюрата на дивана бе изпъната, играчките — прибрани. Стаята изглеждаше наред. Но все пак имаше нещо смуцаващо.

— Лекси?

В апартамента беше съвсем тихо. Не се чуваше звън на чаши, нито водата в тоалетната, нито смях на деца. Единственият шум идваше от далеч — на междушатското шосе виеше някакъв голям камион.

Тя тръгна по коридора към спалните в задната част на апартамента, но едва не настъпи зелената кадифена шапка на мадам Пралина. Воалетката бе разкъсана.

Изведнъж на вратата на първата спалня се мярна фигура на голо дете — босите му крака прошляпаха по пода и то изчезна.

Когато стигна до стаята и погледна вътре, Новали не го видя. Леглото беше разхвърляно. В първия момент не забеляза децата — скупчени между възглавници и завивки. Но бяха там — близнаците стояха прегърнати, допрели еднаквите си лица.

— Добре ли сте?

Те я гледаха с ококорени, немигащи очи.

— Какво става тук?

Малката Рут сложи пръстче на устните си и прошепна: „Роджър“. В този миг двете деца пропълзяха по леглото и се вкопчиха в нея, притискайки лица към полата и.

— Къде е Фъстъчето? — попита тя с тих глас.

Чери посочи една издутина в леглото.

— Там — отвърна тя и обви с ръка шията на Новали.

С близнаците на ръце приближи леглото ѝ вдигна завивката. Бебето спеше дълбоко — беше се измъкнало от пелените.

— Да видим къде е мама.

Понечи да тръгне към вратата. Децата я пуснаха и отново се свиха на леглото — скрити сред възглавници и одеяла.

Когато отново излезе в коридора, тръгна на пръсти. Вратата на стаята на Лекси бе затворена. Отвътре не чу нищо, защото пулсът ѝ биеше в ушите. Понечи да почука, да я повика, но не можа. Когато натисна бравата, вратата се отвори сама.

— О, Господи!

В ъгъла клечеше Полийн съвсем гола, само с едни чорапки на краката. Косата ѝ беше мокра, сплъстена по лицето, гледаше с празни, сухи очи. Клатеше се напред-назад и тихо скимтеше като изплашено животинче. От долната ѝ устна се точеше слюнка и падаше по старата рана на коляното ѝ.

Брумита седеше на единия край на леглото и се опитваше да отпусне шише с риванол.

— Ама че проклето нещо — изломоти той.

— Брумита, би ли ми казал... — Не довърши, защото в този миг видя Лекси.

Някой я беше завил до шията, беше сложил на челото ѝ мокра кърпа, но лицето ѝ беше открито.

Едното око бе толкова подуто, че клепачът се бе обърнал наопаки. Другият клепач бе разкъсан и окото под разкъсаната кожа едва проследи движението на Новали от вратата към леглото.

Кичур коса бе залепнал по кафявата течност, която течеше от ноздрите ѝ. От бузата бе откъснато парче кожа. Горната ѝ устна зееше разцепена.

Тя издаде звук и се опита да промълви някаква дума, но брадата и се изкриви доста странно, сякаш лицето се счупи на две.

— Лекси, недей. Ще се обадя...

Брумита вдигна глава, като че ли току-що я бе чул, че влиза.

— Намерила си шапката ѝ — изрече той.

Новали с изненада откри, че стиска кадифената шапка.

— О, шапката на Пралина. Аз...

Той приближи.

— Не я наричай Пралина — каза момчето и измъкна шапката от ръката ѝ.

Бе обут в бели шорти и когато се обърна, тя видя, че отзад бяха изцапани с нещо тъмно. По светлата кожа на краката му имаше ивици засъхнала кръв.

— Ето — каза на сестра си, — сега ще ти сложим шапката.

Когато докосна рамото ѝ, тя извика и се отдръпна, но той я успокои, погали я по косата и тя отново започна да се клати. Момчето внимателно сложи шапката на главата ѝ, после спусна скъсаната воалетка над лицето.

— Името ѝ е Полийн — рече той, — и вече не е дете.

ТРИДЕСЕТА ГЛАВА

Щом платената отпуска свърши, Лекси продължи с неплатена и затова Новали изпразни боядисания в бяло апартамент, пренесе нещата и в плевнята на Моузис, а децата прибра при себе си. Когато изписаха майка им от болницата, те вече бяха свикнали с новата обстановка.

Счупената челюст на Лекси щеше да остане затворена още шест седмици, а клепачът и устната имаха нужда от пластична хирургия, стига да можеше да си го позволи. Освен това имаше няколко счупени ребра и ръката ѝ бе навехната, но най-тежко бе пострадал духът ѝ.

Обезболяващите през първата седмица я караха да спи почти непрекъснато и Новали се опитваше нещата да вървят колкото се може по-гладко. Щом получи десет дена отпуска, тя се погрижи Брумита и Полийн да започнат терапия чрез Социалната служба.

Уреди близнаците да ходят на детска градина за три часа дневно, а момичетата на госпожа Ортиз извеждаха бебето в парка всеки следобед. Тогава Новали се заемаше с къщата.

Опъна още няколко въжета за пране в задния двор и мина на пет перални дневно. С готвенето обаче се свикваше по-трудно — налагаше се да приготвя храна за осем души.

В градината ѝ още имаше лук, домати и грах. А господин Спрук, който все се оплакваше, че трябва да хвърля храна, с удоволствие носеше кошници с царевици, тиквички и картофи.

Госпожа Ортиз я научи как се приготвя „калабазас мексикана“ — нещо като крем супа, харесвана от всички, с изключение на Брумита. Форни слагаше по малко от всичко в една тенджера и готвеше литри от нещо мистериозно, което наричаше „чорбульон“. Съртън доставяше сладки картофи, от които Новали правеше хляб и панове.

Лекси се хранеше с това, което може да бъде всмукнато през сламка, но наблягаше най-вече на шейковете от сладки картофи и мляко. Когато започна да отслабва, тя написа бележка на Новали, че най-после е намерила диетата, която върши работа.

Лекси можеше да говори въпреки стегнатото с телове чейне, но устата ѝ се кривеше толкова много, че плашеше Полийн и тя се разплакваше. Затова пишеше бележки, ако искаше да каже нещо. Това бе добре дошло, защото като че ли болките ѝ поутихваха от тишината, Америкъс се суетеше наоколо като петгодишна бавачка. Помагаше за обличането на близнаците, хранеше бебето с биберона и решеше Полийн, без да ѝ скубе косата. Оставяше разни лакомства за Брумита в чинията му или под възглавницата му. Той обаче ги буташе или ги хвърляше на земята. Даде на Лекси едно звънче, с което да сигнализира, когато иска вода или да ѝ затворят вратата.

Когато Лекси започна да става и да ходи, помагаше с каквото може, но нямаше много сили и бързо се уморяваше. Новали виждаше болката в очите ѝ. Не мислеше, че причината е в шевовите и скобите. Чакаше сама да ѝ разкаже какво се бе случило, какво им бе сторил Роджър Брискоу.

Двама полицаи идваха веднъж, за да покажат на Лекси снимка, но не беше на Роджър Брискоу. Когато си отидоха, тя легна и не стана цял ден. Полийн, която не можеше да стои далеч от майка си, също легна.

Брумита се държеше настрана от майка си — избягваше стаите, в които е тя, почти не говореше с нея. Когато обаче беше сигурен, че не го вижда, внимателно я наблюдаваше.

При първото посещение на психолога в районната психиатрия, Новали ги закара и ги чака пред кабинета. Излязоха един час по-късно и Полийн плачеше, притисната в Лекси. Брумита вървеше сам и през целия път мълча, облегнат на вратата на колата. Щом Новали отби по алеята, той изскочи от колата и се втурна към близката горичка. Върна се чак след вечеря.

Тази нощ Новали сънува Форни — нещо, което ѝ се случваше често през последните няколко месеца. Той стоеше пред къщата и се опитваше да влезе, да стигне до нея. Но вратите бяха много — стотици врати, и всички заключени, с изключение на една.

Тя искаше да извика, да му каже коя е незаключената врата, но не можеше. Оставаше ѝ единствено да чака.

— Така е. И те страдат. Болка като тази няма да изпитат през живота си, може би никога — загубиха нещо, което не са в състояние да си върнат, загубиха го безвъзвратно. Няма го, Лекси. Роджър

Брискоу го открадна! Този кучи син! — Да, така е. Но ти си понасяла и други подлещи. Нима всеки път, когато някой те оставяше бременна, зарязвайки и теб, и бебето, не уязвяваше и децата ти. Аз също познавам тази болка. Но какво остава след тях?

— Да, мръсно бельо, чекове без покритие, мръсни тоалетни.

— Оставят ни тези малки същества, които празнуват рождени дни, а ние преживяваме само горчиви, тъжни спомени от извършената житейска грешка... Те боледуват от шарки и глисти... пишкат по полите ни, губят ни ключовете, водят бездомни крастави кучета и котки вкъщи...

— Разливат лака за нокти върху най-хубавите ни обувки — допълни Лекси, — пускат любимите ни обеци в кофата за боклук.

— Изхвърлят в тоалетната единственото ни свято бельо, слагат кадифена шапка с воалетка...

— О, Новали, какво ще кажа на Брумита и Полийн, когато ме попитат защо се е случило именно с тях? Какво ще им кажа?

— Кажи им, че животът ни непрекъснато се променя. Боже, ние двете го знаем отлично. Кажи им да забравят случилото се, защото хора като Роджър Брискоу никога не побеждават. Кажи им още да се държат със зъби и нокти за онова, което имат — своите братя, сестри и майка, готова да умре за тях. Нали ти едва не умря за тях.

Отиде до прозореца и дръпна пердето.

— Кажи им също, че у всеки човек има злоба...

Виждаше се как Брумита спи на креватчето, едната му ръка висеше надолу. По лицето му проблясваше лунна светлина, промъкнала се през клоните на кестенчето.

— Но им кажи и за доброто в нас. И че си струва да се живее тъкмо заради това добро. Затова трябва да направим всичко, за да го предадем на децата си.

ТРИДЕСЕТ И ПЪРВА ГЛАВА

Новаля никога не бе ходила в колеж и беше сигурна, че това й личи. Опитва се да си придаде вид на човек, който е свикнал с обстановката, но не си правеше илюзии, че успява да заблуди някого. Повечето хора, които срещаше, носеха раници или чанти с дебели учебници. Тя бе премернала само един фотоапарат и тънка тетрадка със снимка на Гарфийлд на корицата. Беше й подарък от Америкъс и Форни.

Не знаеше точно къде отива. Спря пред една сграда от червени тухли, бръкна в чантата си за брошурата, която й пратиха от колежа преди няколко дни.

Когато дребното противно човече в магазина за фотоматериали й бе подхвърлило листовката, и за миг не бе помислила, че ще стигне дотук. Нямаше намерение да я запази, но я носи три месеца в чантата си, докато най-после се реши да телефонира. Две седмици по-късно бе записана в колежа.

Отиваше на семинар по фотография — четири съботи в Североизточния държавен университет на Талека — за изучаване техниките на копиране. Курсът струваше седемдесет и пет долара. Освен това щеше да спечели един час колежански кредит.

Беше сигурна, че няма да я приемат, че няма да стане колежанка, защото не бе завършила и десети клас. Но взеха документите й и сега тя носеше копия в чантата си, в случай, че някой пожелае да ги види.

Според картата върху брошурата, бе стигнала точно където трябва. Рийджънт Хол представляваше величествена триетажна сграда, обрасла в бръшлян, точно както си я беше представяла. Откри залата за семинара на втория етаж.

Идваше първа, затова се мушна вътре, да не би някой да я чуе и да й поиска пропуск или някакво друго доказателство за това, че й е позволено да се намира на това място.

Очакваше да види чинове и черни дъски, а залата приличаше по-скоро на киносалон. Столовете бяха наредени в полукръг, като в центъра имаше подиум.

Седна на първия ред, но се почувства като дете на кино, затова стана и се премести отзад.

Скоро в залата влязоха младежи и всички седнаха отпред. Точно когато се канеше пак да се премести, на подиума се качи слаба, силно загоряла жена.

— Добро утро — поздрави тя, извади очила от единия джоб и сгънат лист от другия.

Новали никога не би допуснала, че тази жена е преподавателка. Не носеше чанта, нито папка. Приличаше по-скоро на работничка по строежите, отколкото на преподавател в колеж. Беше с бейзболна шапка, работни ботуши, панталон и брезентово яке.

— Аз съм Джийн Пътнам — представи се тя. — Не е нужно да ме наричате „доктор“, казвайте ми просто Джийн.

Започна да брои присъстващите. Когато стигна до Новали, се усмихна и каза:

— Защо не дойдеш при другите?

Всички се обърнаха към Новали и тя закрачи напред по пътеката. Обърна наопак тетрадката, за да не се вижда снимката на Гарфийлд, прокле се, че не бе по джинси.

Знаеше, че е облечена не както трябва. Разбра го, когато започнаха да влизат останалите участници. Беше с пола и блуза, чорапогащи и съвсем нови тъмносини обувки! Предполагаше, че така се обличат колежаните. Но хората в този семинар носеха панталони, фланелки и гуменки.

Седна на втория ред и се опита с всички сили да изчезне.

Доктор Пътнам посвети първия час на въведение в курса, като говори за „бавносинхронни методи“ и „вградени работи, тежки сенки“ и „вторичната светлина на материите“. На моменти Новали разбираше за какво говори, на моменти — не.

— Сега — преподавателката погледна часовника си — автобусът сигурно вече е вън. Да се качваме.

Новали нямаше представа къде ще ходят, но остана на края на групата към университетския автобус. От разговорите наоколо разбра, че отиват в лаборатория на открито, каквото и да означаваше това.

Мъжът, който седна до нея, се държеше приятелски и те на няколко пъти се заговаряха. Само че тя повече мислеше за разговора, който имаха с Моузис преди няколко вечери.

— Върви и мини този курс — каза и той. — Хич не се бой.

— Съвсем ще си объркам главата.

— Нищо няма да ти стане, момичето ми, нищо.

— Моузис, не съм съвсем сигурна.

— Слушай. Те ще те научат на някои неща, които аз не мога. Съществуват много технически работи, дето не ги знам. Но помни добре — ти имаш нещо... то с учене не се постига.

— Какво точно?

— Усещаш фотографията със сърцето си.

Пътуването с автобуса трая близо дваайсет минути и приключи край един чакълест път, на няколкостотин метра от река Илинойс. От там продължиха пеша до някаква гориста местност. Най-сетне доктор Пътнам спря, а учениците я наобиколиха.

— Ще повървим по реката около два километра. Има много неща за снимане, но помнете, че хубавата фотография до голяма степен зависи от работата в тъмната стаичка. Там ще отидем след това. Има ли въпроси?

Два часа по-късно се върнаха обратно при автобуса. Новали имаше репей по чорапогащите и клечки в косата, но вече не се притесняваше за вида си.

Бе заснела три филмови ролки по реката и сред десетките снимки на водни кончета, пчели и жаби може би се криеше фотографията, която щеше да ѝ разкрие една тайна. Обзе я познатата възбуда от очакването да я открие.

— Помнете — каза Джийн Пътнам, — проявяването е процес, който не се учи от учебниците. Никой не може да ви каже, нито да ви покаже как се прави. Е, може да ви го демонстрират. Може да ви дадат съвет, но то се учи с опит. С ръка.

Лабораторията на колежа бе толкова голяма, че всеки студент имаше отделно работно място с маса и мивка. Докато говореше, преподавателката обикаляше край масите.

— Ако желаете, можете да осветлите части от снимката, като използвате пинсетата, в случай че има петна с много сенки или тъмни места, които могат да станат черни. Може да използвате и гъба, ако работите на голяма площ.

После спря до мъжа, седял до Новали в автобуса, и се надвеси над неговата снимка.

— Може би е малко прекалено светла, но ми е трудно да кажа.
Тя продължи да крачи и каза:

— Помнете, че процесът на копиране не спира с изваждането на снимката от проявителя. Калиевият фeroцианид е като онзи заек по телевизията. Няма спиране.

Новали работеше над една от фотографиите на гуцера — от първите, които направи.

Спускаше се по едно сухо каменисто дepe след красива пeпepудa „Монарх“, когато забеляза гуцера и той — нея. Влечугото изненадано повдигна клепачи, но не избяга. Когато тя се наведе и насочи апарата, то се изправи, вкопчено в тревата върху камъка.

Новали се наведе още по-близо, животното се наду, демонстрирайки смелост. Шиповете на врата му застрашително щръкнаха. Тя погледна през визъора, точно тогава животното изсъска — малък, страшен змей, извършващ вечния ритуал на сплашване.

Сега си спомни думите на доктор Пътнам от сутринта:

— Хубавата снимка до голяма степен зависи от работата в тъмната стаичка.

Натопа пинсетата в разтвора от калиев феронианид и започна да я движи полека по тъмната част на снимката — сенчесто петно, разположено точно пред очите на гуцера.

Внезапно доктор Пътнам се озова над рамото ѝ.

— Ще разбереш кога трябва да спреш — каза ѝ тихо. — Пръстите сами ще ти подсказат.

— Но как...

— Съществува вълшебство, което подсказва кога да спреш, за да се получи снимката.

— Аз всъщност не знам точно какво искам.

В следващия момент почувства, че пръстите ѝ изтръпват, и тя вдигна пинсетата.

— Почувства го, нали?

— Да. Наистина.

Тъмното нетно продължаваше да избледнява и Новали видя това, което търсеше — малка кървава дъга струеше от очите на мощния бодлив гуцер. Разбра, че започва да научава тайната да виждаш под сенките.

ТРИДЕСЕТ И ВТОРА ГЛАВА

Уили Джак пусна още една монета в процепа, натисна Б7 и се върна на стола на бара. Нагласи на скута си невидима китара и изсвири няколко акорда преди началото на неговата песен. Когато песента започна, той затвори очи, акомпанираше на мелодията и пееше заедно с Клинт Блек „Ритъмът на сърцето“ — парчето се бе изкачило на трета позиция в класациите.

*„Щом нямаш приятел,
щом си сам...“*

Барманът, едър и чернокож, възкликна:
— За Бога, човече, не знаеш ли някоя друга песен?!

*„Светът те подритва насам-натам
и си мислиш «горкият аз».“*

— Да не би да имаш нещо против Уитни Хюстън или Тина Търнър?

*„Не, ти не си самотният ездач,
в това съм сигурен.“*

— Писна ми да слушам този каубойски боклук.

— Тази песен съм я написал аз, по дяволите! — Уили Джак се завъртя, сочейки джубокса, но едва запази равновесие.

— Да, знам! Каза ми вчера — отвърна барманът с отегчение. — Ти си я написал, пък някакъв си Фрийни ти я откраднал и...

— Фини! Казах ти, че е Фини. Но не я е откраднал. По дяволите, той не е жив. Майка му свърши тази работа — Клер Хъдзън.

— Така. Майката свърши работата.

— Прав си, дявол да го вземе. А аз останах с пръст в устата!

Барманът кимна с глава.

— И аз съм на същото мнение.

— Сега Клер Хъдзън е богата. Шорти Уейн — също. Клинт Блек — и той. А Били Шедоу няма пукната пара.

Жена с напрегнато лице се приближи до Уили Джак и му каза:

— Сладурче, да се махаме от тук.

Но когато се опита да го хване за ръката, онази, с която държеше въображаемата китара, той я блъсна.

*„Ако си загубил всички,
можеш да намериш само още един човек.“*

Името ѝ беше Делфия, но той не можа да го запомни. Понякога ѝ викаше Дела, друг път — Далила. Но в повечето случаи никак не я наричаше.

*„Колкото и да си самотен,
на света има някой, който те обича.“*

Когато стигна до припева, Уили Джак наведе напред глава, както правеше на сцената. Косата скри лицето му.

*„Колкото и да си самотен,
на света има някой, който те обича.“*

През последните две години доста рядко стъпваше на сцената. Особено след като Рут Мейърс му заби ножа.

Тя извика музикантите си от „Найт Ривър“ обратно и Нашвил, анулира кредитните карти на Уили Джак и неговите ангажименти. По

този начин сложи край и на кариерата му. Той не можеше да се ангажира дори в хор.

Ходи при няколко адвоката — добронамерени мъже в тъмни костюми, изгарящи от желание да тържествува справедливостта. Те потвърдиха, че „Ритъмът на сърцето“ има посмъртни права, поискани от Клер Хъдзън, докато Уили Джак е бил в затвора — същия затвор, където тя работеше като библиотекарка. Адвокатите потвърдиха, че индианец на име Джон Костенурката, е бил негов съкилийник и може да потвърди как с била създадена песента. Индианецът обаче беше умрял, библиотекарката бе изчезнала, а Уили Джак бе останал без средства.

Толкова за правосъдието.

*„Когато се умориш от битката
и си готов да се предадеш...”*

Върна се в Далас, но Джони Десото вече не искаше да го види. Рут Мейърс бе пуснала отрова в този кладенец.

И Уили Джак намери един малко откачен барабанист от Оклахома и един сносен пианист от Абилийн — отчаяни като него самия, и с тях тръгна на Запад.

Били Шедоу и съставът „Залез“. Опърпано трио от наркомани и алкохолици, набутани в едно ръждясало микробусче, наемаха се да работят в мрачни кръчми, с които дори Рут Мейърс не би посмяла да има вземане-даване. Никога не им плащаха повече от консумираното — толкова, колкото да ударят някоя и друга чаша алкохол или грам кокаин.

*„Ако Господ те обича,
ще те обикне и някой друг.“*

Прекараха заедно почти година и тогава барабанистът бе пребит при едно сбиване в Грийзууд, Аризона, така че лявата му ръка излезе

от строя. После в Прескот пианистът избяга с една червенокоска на име Рита. Когато стигна до Калифорния, Уили Джак беше отново сам.

Два дни след като пресече границата, той влезе в затвора в Барстоу с обвинение за пиянство на обществено място. Прекара там почти седмица, преди да се свърже с братовчед си Джи Пол — съшият онзи от Бейкърсфийлд. Той обаче не изпадна във възторг от обаждането му. Все пак изпрати двеста долара за гаранцията.

*„Ще имаш семейство както никога,
преди да е свършил животът ти.“*

Били Шедоу прекара годината, като свиреше из граничните градове, в Потреро и Пластър Сити. Кръчмарите му вземаха двойна цена за долнопробно уиски, а пласьорите в барове му продаваха лоша дрога.

Въпреки всичко от време на време се качваше на сцената. Все още привличаше публиката. И можеше да й достави удоволствие. Ако Били Шедоу научи нещо за шоубизнеса, то бе, че артистът трябва да има почитатели, за да успее.

Това обаче не бе лесна работа, защото предишния ден Уили Джак бе направил голяма грешка. Заложил китарата на Фини, марка „Мартин“.

*„Когато не можеш
да си спомниш
какво е да имаш приятел,
тогава ще се появи някой нов.“*

— Хайде, Уили Джак, да вървим — настоя Делфия.

— Той няма да дойде.

— Ще дойде! И дано кучият му син носи парите, че иначе ще му размажа мутрата.

Присви очи и опита поглед а ла Клинт Истууд. Само че не се чувстваше толкова страшен, колкото изглеждаше. Започваше да се

притеснява.

Заложил китарата, защото един уличен пласьор на име Пинк му предложил сделка, която не беше за пренебрегване, сделка, от която щеше да спечели цели девет стотачки.

*„да си спомниш
какво е да имаш приятел“*

Пинк имаше приятел, който трябвало бързо да пласира килограм трева, но не можел да излезе на улицата, защото някакъв го гонел. Ако си покажел лицето, рискувал да му го отнесат, затова се налагало да напусне града и се нуждаел от пари.

Мъжът му каза, че приятелят му е готов да продаде дрогата за двеста долара, ако Уили Джак може веднага да ги плати. Пинк вече имаше купувач, който щеше да даде две хиляди долара на ръка.

Пинк обаче бе доста притеснителен и точно тук се намеси Уили Джак. За една стотачка щеше да получи хилядарка, половината от цената на стоката. Разбира се, Уили Джак нямаше стотачка и единственият начин да намери толкова пари, бе да заложил китарата.

— Колко време смяташ да го чакаш? — попита Делфия. — Вече из гладнявам.

Когато песента свърши, той поръча на бармана още едно питие, взе монета от купчинката пред себе си и се върна при автомата.

— По дяволите! — Уили Джак ритна калника на колата на Делфия, отметна назад глава и потърка очи.

Бе карал цяла нощ, за да стигне до Бейкърсфийлд — пет часа по магистралата и още два до къщата на Джи Пол. От два дни вземаше стимуланти.

— Искаш ли да говоря с него? — попита Делфия.

— Не е много умно. Ако не иска да даде парите на мен, защо, по дяволите, ще ги даде на теб?

— Просто си помислих...

— За Бога, аз съм братовчедът на тоя тип, аз съм роднината.

— Може би не те е излъгал, а наистина няма сто долара.

— О, има и още как. От железниците са му платили цяло състояние за отрязания палец. Я виж в какво живее.

Тя погледна към къщата — двуетажна сепла тухлена постройка в квартал, който щеше да се разраства. На отсрещната страна на улицата имаше табло с нарисувано игрище за миниголд, цялото нашарено с надписи и картинки.

— Предполагам семейството му вече не го интересува — добави Уили Джак.

— Ти каза, че веднъж ти помогнал. Пратил ти пари за гаранция.

— Да, той също сигурно помни. Хвърли ми ги в лицето. Трябваше да стоя и да слушам скапаната му проповед.

— Е, и — Делфия се прозя, — какво смяташ да правим?

Той извади ново ханче от джоба си и отвори кутия топла бира.

— Искаш ли да се върнем в Сан Бернардино? — попита тя.

— Какво ще правя на майната си в Сан Бернардино? Да седна и да чакам да се появи онова копеле Пинк ли? Да чакам да ми върне парите, за да мога да си взема обратно китарата ли?

— Може да си купиш друга китара. Някоя по-евтина засега и...

— Колко пъти да ти повтарям?! — раздразнено я прекъсна Уили Джак. — Няма друга китара. Единствената китара е моята „Мартин“. Разбираш ли?

— Добре де, добре. — Делфия запали колата. — Какво искаш да правим?

— Карай, Дела. Просто карай и ме остави да помисля.

Той се пресегна назад, порови из бъркотията, трупана сто хиляди километра, и извади онова, което му трябваше — полупразна плоска бутилка с уиски. Отпи голяма глътка, отпусна се на седалката и впери очи в пътя.

Трябваше да измисли какво да направи с китарата, по какъв начин да си я вземе обратно. Защото без нея беше едно нищо. Разбра го в момента, в който я взе в ръцете си за първи път. Дали да не влезе с взлом в зложната къща и да я откъне? Или да проследи Пинк. Да го набие, ако трябва, дори да го убие. Знаеше обаче, че това е налудничаво. Лишено от здрав смисъл.

Нямаше да е лесно да се намери разумният подход. През последните четирийсет и осем часа Уили Джак се тъпчеше с хапчета, пи киселина и пуши трева и не бе мигвал.

Дай ми ръката си.

Не се изненада, че чу гласа ѝ. Когато беше много уморен и нещастен, неминуемо се стигаше до това.

Почувства го още в затвора, известно време след като индианецът върна сърцето му към живот. Отначало нямаше нищо лошо — просто чуваше гласа ѝ, само нейния глас.

Усещаш ли?

По-късно, когато свиреше с „Найт Ривър“, тя започна да му говори по време на сън. Събуждаше се с болка в сърцето, но гласът не изчезваше.

Не чувстваш ли?

Той вдигна шишето, отпи пак и пак, докато топлината на уискито се разля из гърдите и стомаха му. Жълтата линия по средата на шосето започна да се мерзелее, затова затвори очи и отново се опита да мисли за китарата.

Не усещаш ли едно леко туптене?

— Не усещам нищо — изрече той.

— Какво? — погледна го Делфия. — За какво говориш?

— Не съм казал нищо.

През следващите няколко километра мълчаха, после Делфия отби от шосето и пинтото с тракане спря пред едно кафене на края на града.

Уили Джак попита:

— Какво правиш?

— Капнах. Да прием по едно кафе и да хапнем нещо.

— По дяволите, нямаме време.

— Защо? Бързаш ли за някъде?

— Трябва да намеря пари.

— Откъде? Как ще ги намериш?

— Трябва да си взема китарата — думите му бяха толкова неясни, че Делфия просто се досети за смисъла им.

— Трябва да сложиш нещо в стомаха си, а не само да се наливаш с уиски.

— Недей започва... — Уили Джак се опита да размаха юмрук пред лицето ѝ, но вместо това удари огледалото за обратно виждане.

— Както искаш. — Тя измъкна ключовете от таблото, слезе от колата и затръшна вратата.

Уили Джак се спъна в бордюра и съдра джинсите си на коляното. Когато се изправи, в дланта му се бе забил камък. Извади го и тръгна през празните докове за товарене.

Вървя през лабиринт от пусати улици със затворени складове и буренянали паркинги повече от два километра след кафенето, където Делфия паркира пинтото.

Когато пресече моста и се спусна по един тревист хълм в железопътното депо, слънцето беше почти над главата му. От жегата асфалтът се бе размекнал — имаше чувството, че стъпва в меласа.

Видя в далечината как по релсите приближава влак, машинистът бе пред командното табло. Мерна му се спирачът, стъпил отзад на локомотива, които бавно напускаше депо. Видя заспало момче в един празен вагон. Никой от тях обаче не забеляза Уили Джак. Той се запрепъва по релсите, олюлявайки се.

Когато се строполи върху цистерната, кожата на челото му се обели, но той се държеше на крака.

— Гадост — изруга Уили Джак, бършейки потеклата върху веждата кръв.

Отблъсна се от цистерната и се заклати обратно. Буквите изплуваха на сантиметри пред него. Трябваше да присвие очи, за да различи ясно думите.

— „Юниън Пасифик“ — изрече той ясно и отчетливо като трезв човек. — „Юниън Пасифик“.

И с думите в съзнанието му изплуваха отломки от един стар спомен.

Дишането му се ускори — Уили Джак протегна ръка и погали буквите с пръсти. После подпря глава на топлия търбух на цистерната и единственото, за което се молеше, бе да не се заплаче.

В продължение на пет дни нямаше да знае дали пръстите му са на мястото си, дали все още има палци.

Помнеше обаче мириса на нещо тъмно и свежо и една болка, впиваща се като зъби и нокти.

Щеше да си спомни как някой, който също като него едва сдържа сълзите си вдига единия му крак и му го носи.

*Дай ми ръката си.
Спомни си нейния глас, идващ някъде отгоре.
Усещаш ли... Там, където е сърцето.*

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ

ТРИДЕСЕТ И ТРЕТА ГЛАВА

— Лекси, какво ще кажеш? — Новали измъкна една памучна рокля от купчината дрехи върху градинската маса.

— Не е лоша.

— Вземи — подаде ѝ роклята, но се разколеба. — Не, много ще ти е голяма. — Хвърли я обратно на купа.

Обикаляха гаражните разпродажби от седем и половина, за да намерят за Лекси дрехи по мярка. Докато челюстта ѝ зарастваше, тя бе отслабнала с трийсет килограма и носеше четири номера по-малки дрехи. Дори сега, няколко месеца по-късно, беше облечена в една своя стара рокля. Новали обаче бе решена да промени нещата.

— А тази? — Взе един костюм на черно-бяло райе.

— Това не е ли униформа за рефери?

— Не. Ще ти стои добре. Не искаш ли...

Лекси не се интересувахе нито от дрехи, нито от храна. Единственото нещо, което купи, след като обикаляха цяла сутрин, бе една електронна игра, която щеше да забавлява децата в колата. Всички, с изключение на Брумйт.

Той току-що бе заминал на летен лагер за момчета с проблеми. След инцидента с Роджър Брискоу изпадна в криза. С всеки изминал ден ставаше все по-сърдит и мрачен. На два пъти го хващаха да краде бейзболни програми от Търговския център.

Полийн не крадеше, но имаше кошмари и се страхуваше от мъже. Психологът от Районната психиатрия каза, че ѝ е необходим модел на силен мъж в живота, от което Лекси изпадна в депресия за няколко седмици.

— Лекси — обади се Новали, — тук има обици с форма на слонове. Погледни им хоботните. — Подаде ѝ обиците. Лекси вярваше, че вдигнатите хоботи носят щастие.

Когато прокара кукичките през ушите си и погледна въпросително приятелката си, пролича, че не би се отказала от тях и от добрия късмет.

Раненият ѝ клепач висеше и мигаше в асинхрон с другия. Устните и, някога свършени дори когато се усмихваше, изглеждаха изкривени и издути от белезите.

Върнаха се при колата. Фъстъчето спеше, близнаците се биеха, а Америкъс и Полийн седяха на капака и пееха песента за стария Макдоналд.

— Новали, предлагам да се прибираме вкъщи. Докато приготвим обяд, ще стане пладне, а днес аз трябва да видя онзи апартамент.

— Лекси, не разбирам защо бързаш да се местиш.

— Бързам ли? Че аз съм у вас от толкова време — по закона за самонастаняването бих могла да претендирам за цялата къща.

Лекси качи Америкъс и Полийн в колата и ги последва.

Новали се обади:

— Искаш ли да се отбием още сега да видим апартамента?

— Не, трябва ми моята кола. — Тя се наведе и понижи глас: — Нали се сещаш, че трябва да мина и през полицията. — Взе Фъстъчето на скута си. — Дано има полза от това.

Полицията бе издирила четири човека на име Роджър Брискоу, но само един беше от Форт Уърт, при това петнайсетгодишен. От останалите единият беше чернокож, другият — сляп, а третият — прекарал двайсет години в затвора.

Случаят вече отшумяваше, но от време на време някой полицаи викаше Лекси в участъка.

Новали пое по улицата, когато се появи първата пожарна кола.

— Дано да съм изключила кафето — каза приятелката ѝ.

След няколко секунди се чу втора сирена.

— Подушваш ли дим, или само си въобразявам? — попита Новали.

— И аз го усещам — заяви Америкъс.

На следващия светофар полицейска кола бе препречила дясното платно и полицаи насочваше движението вляво.

— Всички искат да видят пожара — каза Лекси.

— Може ли и ние, мамо? — извикаха близнаците. — Може ли?

— Не.

Новали стигна пресечката и отвори прозореца. Мина бавно край полицаи и го попита:

— Може ли да се мине по „Тейлър“?

— Съмнявам се — отвърна той. — Блокирани са шест квартала в двете посоки от „Локъст“ и „Фърст“.

Тя стисна кормилото.

— „Локъст“ и „Фърст“?

— Да — отвърна той. — Гори библиотеката.

— Не!

— Да, госпожо. Там е пожарът.

В деня на погребението на сестра си Форни се премести в хотел „Маджестик“, тухлена сграда от 1920 г. с пропадащи подове и мръсни тавани. Някогашното величие на хотела бе погребано под пластове лющеща се боя и миризма на пържен лук.

Когато Новали отвори входната врата, наемателите му — възрастни хора с мътни очи и глухи гласове, вдигнаха глави, усмихнаха се на слънчевата светлина, преминаваща през бялата й памучна рокля, и си спомниха за други летни дни и други памучни рокли. Тя ги попита за стаята на библиотекаря и те въздъхнаха, усетили ухание на гардения. Младата жена премина през фоайето и пое нагоре по стълбите.

Преди да влезе, почука три пъти на вратата. Отначало не го видя. Стаята беше тъмна, а той носеше сиво-черен костюм.

— Форни?

Седеше изправен на единия край на леглото с ръце в скута.

— Тревожех се за теб — каза Новали.

— Съжалявам.

— Не, недей. Не искам да изпитваш съжаление. Просто исках да те видя.

— О!

— Форни, може ли да вляза?

— Искаш да влезеш?

— Ако не възразяваш.

— Добре.

Тя затвори вратата и в стаята стана толкова тъмно, че силуетът му едва се различаваше.

— Искаш ли да запаля лампата? — попита той.

— Не. Така е добре.

— Навремето се боях от тъмното — рече Форни. — Но понякога на тъмно е най-хубаво. Виждаш неща, които на светло не можеш да съзреш.

— Какво виждаш тук в тъмното, Форни?

От коридора се чу тенекиен смях, а после и гласът на Фред Флинстоун.

— Когато бях на шест години — каза той, — в първи клас, баща ми винаги ме вземаше от училище.

Очите ѝ привикнаха към тъмнината.

— Един ден обаче той не дойде. Валеше дъжд и много родители посрещаха децата си, баща ми обаче го нямаше. — Той помръдна и леглото изскърца. — Гледах как всички си тръгват, дори разсилният. Останах съвсем сам. Започнах да плача, защото си мислех, че ще трябва да остана в училището цяла нощ... Вече се стъмваше, когато чух стъпки в коридора. Беше Мери Елизабет. Тя ме погали по косата, избърса сълзите от лицето ми, но аз продължавах да плача. Хвана ме за ръка и си тръгнахме. Когато минавахме край салона, тя се спря. Разбихах, че иска да престана да плача, но не ми казваше нищо. Само ме погледна и ме поведе вътре.

Пред вратата се чуха провлачени стъпки. Някой се изкашля — кашлица на възрастен човек.

— Мери Елизабет ме сложи на един стол на първия ред, после се качи на сцената. Погледна ме, затананика някаква песен, която аз не знаех, и започна да танцува. Повдигаше ръце, бавно се въртеше и плъзгаше. Танцуваше само за мен. Седях, без да мърдам и я гледах. Не отмествах очи — беше толкова красива. Когато свърши, ми се усмихна.

Телевизорът в края на коридора замлъкна и наблизко се хлопна врата.

— Знаеш ли какво, Новали? Мисля, че повече не я видях да се усмихва.

В стаята беше толкова тихо, че на нея изведнъж ѝ стана страшно.

— Форни...

— Искам да ти разкажа за тази сутрин, Новали, и защо не можах да изляза.

— Това не е нужно.

— Опитах се. Отидох до църквата, до самата врата, но не можах да вляза.

— Форни...

— Носех четири бели рози за нея. Но когато стигнах до църквата, те бяха станали кафяви. — Форни обърса лице с опакото на ръката си и погледна към Новали. — Не можех да ѝ занеса кафяви рози.

Тя не усети как прекоси стаята и го прегърна. Никога обаче нямаше да забрави дъха му върху кожата на врата си — той шепнеше името ѝ. Устните му намериха белега в ъгъла на устните ѝ. Така и не разбра, че гласът, който промълви „да“, бе нейният.

ТРИДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

През следващите няколко дни животът на Новали протичаше както обикновено. Започна с инвентаризация в „Уол-Март“ и завърши с фотографска поръчка от Търговската камара. Уши костюм на Америкъс за Дните на Запада, вечеря с Моузис и Съртън и попълни формулярите за още един курс в Северозападния университет — курс по американска литература. Вършеше си работата и всичко, което се очакваше от нея, но го правеше почти механично. Умът ѝ бе при Форни Хъл.

Мислеше за него по цял ден, сънуваше го през нощта — тревожни сънища, в които той винаги се прощаваше с нея. При всяко позвъняване на телефона тя се надяваше, че ще чуе неговия глас. Ако в магазина я викаха чрез уредбата, се надяваше, че я търси Форни.

Писа му два пъти, но всеки път скъсваше писмото, защото ѝ звучеше като признание на ученичка в любов: „Новали обича Форни. НН + ФХ.“

Започна да върши разни глупави неща — да пее любовни песни в тъмното, да чете стихове, от които се разплакваше. Подстрига се много късо, купи си ключодържател със сърце и гледаше „Казабланка“ в два часа през нощта.

Беше влюбена за пръв път в живота си и това продължаваше вече няколко месеца — не можеше да го държи повече в тайна.

— О, миличка, толкова се радвам за теб — възкликна Лекси и я взе в прегръдките си. — Форни е луд по теб от самото начало. Аз самата съм ти го казвала.

— Лекси, никога не съм се чувствала така. Отначало помислих, че се разболявам от грип.

— Влюбена си, Новали. Повярвай ми. Знам го аз този грип. Кажи сега, какво направи Форни, като му каза?

— Ами, аз още не съм му казала.

— Чакай малко! Вие сте се любили в хотелската му стая. Той ти каза, че те обича, а ти на него — не?

— Не. Но... беше толкова необичайно.

— Разбира се. Така е винаги.

— Не, не ме разбира. Когато ние... Когато свършихме, Форни се държа доста странно.

— Новали, Форни винаги се държи странно.

— Беше различно.

— Искаш да кажеш, че ти просто си тръгна?

— А, поговорихме малко. „Колко време ще отсъстваш?“ и „Ще ти се обадя“. Такива работи.

Приятелката ѝ се усмихна и поклати глава.

— Лекси, сбъркала ли съм нещо?

— Новали, разбирам малко от алгебра и мога да правя черешова торта. Бива ме да подавам на бейзбол и да подхвърлям палка. Но с любовта? Нея просто не я разбирам.

Тя също не смяташе, че я разбира. Не можеше да си обясни защо толкова бързо бе излязла от стаята на Форни, когато всъщност изгаряше от желание да остане.

Продължаваше да си припомня случилото се в хотел „Маджестик“. Виждаше се в ръцете на Форни и го чуваше да шепне името ѝ — като любовна сцена от филм. Искаше ѝ се обаче да можеше да промени края на сцената и да се чуе как казва: „Обичам те, Форни Хъл. Обичам те.“

Отиваше в Търговската камара да остави снимките, но по пътя срещна Рита Холоуей, председателката на Литературния клуб.

— Мислех да ти се обаждам, Новали. Трябва ми адреса на Форни.

— Адреса му ли?

— Да. Мислех, че ти поддържаш връзка с него.

— Не, но той се връща след няколко дни.

— Връща се тук, така ли? В Секвоя?

— Разбира се.

— Това ме изненадва. Мислех, че ще остане там чак докато стане време за новия срок.

Новали гледаше недоумяващо.

— Госпожице Холоуей, Форни замина за Мейн. Отиде...

— Да погребете Мери Елизабет. О, Господи, каква трагедия!

— Трябва да се върне днес или утре.

— Семейство Хъл са дошли от Мейн — Рита Холоуей заговори напевно — беше преподавала английски повече от четирийсет години. — Първите от фамилията Хъл са били брамини. Брамини от Бостън. Аристократично семейство — тя внимателно изрече шестте срички на определението.

— Познавах доста добре майката на Форни, а баща му — бегло. Беше доста затворен човек, но много културен и образован. Не мисля, че бяха щастливи в тази част на света. Във всеки случай Мери Елизабет не беше. Подозирам, че ако можеше, Форни би си избрал друг начин на живот. Но нещата вървят към промяна, не мислиш ли?

— Какво искаш да кажеш?

— Сега, след като Мери Елизабет я няма и имението Хъл бе унищожено, той би могъл да се заеме със собствения си живот. Все пак той е млад човек. За едно дете трийсет и шест години изглеждат старческа възраст, но това не е така. Форни би могъл да се върне в училище, да довърши образованието си.

Новали кимна, сякаш разбираше.

— Форни учеше в колежа Боудън в Брънзуик, но се наложи да прекъсне поради заболяването на Мери Елизабет. — Рита Холоуей поклати тъжно глава. После, сякаш изпитвайки я, попита: — Знаеш ли, всички мъже от фамилията Хъл са завършили Боудън. Прадядото на господин Хъл е живял в една и съща стая с Натаниъл Хоторн. Представи си само!

Рита Холоуей мина в по-висок регистър и започна да рецитира.

*„Половината ми живот премина,
изтекоха годините край мен,
а аз така и не изпълних повелята на младостта...“*

— Красиво, нали, Новали? И актуално. — Госпожица Холоуей докосна с кърпичката си ъглите на очите си.

— Лонгфелоу също е учил в Боудън. Хенри Уъдсуърт Лонгфелоу. А сега е време на Форни.

— Да, наистина.

— Както и да е, Форни трябва да подпише някои документи. По правни въпроси, отнасящи се за града. За да приключим.

— А библиотеката?

— Вече намерихме архитект за плановете на новата сграда. Дъщерята на кмета Олбрайт ще я поеме. Чудесно момиче. Има научна степен по библиотекарство. В момента работи в Далас, но иска да се върне тук. Майка ѝ е следващият председател на нашия литературен клуб. Прекрасно семейство.

В този миг до тротоара спря кола, Рита Холоуей махна на шофьора — възрастен мъж.

— Е, Новали, това е за мен. Беше ми приятно да си поговорим.

— Да, госпожо.

— Щом се свържеш с Форни, кажи му да се отбие при мен.

Младата жена стоя на тротоара, докато колата не се скри от очите ѝ, но гласът на Рита Холоуей продължаваше да звучи в съзнанието ѝ.

... сега Форни би могъл да се заеме с живота си...

Новали си бе легнала преди час, но не спеше. Внезапно иззвъня телефонът. Облече се набързо, събуди Лекси, за да ѝ каже, че излиза, и се измъкна съвсем тихо навън.

Нощта бе задушна и тиха. Когато преминаваше край банката, видя, че термометърът показва близо четирийсет градуса.

Паркира на улицата срещу хотел „Маджестик“, после поседя няколко минути, наблюдавайки прозорците на Форни и движещата се негова сянка.

Фоайето беше почти празно. Само един старец, съсухрен като мумия, се бе свил в ъгъла на мръсния диван.

Когато отвори вратата, на лицето на Форни цъфна усмивка, сякаш я бе репетираше специално за случая.

— Здравсти.

Косата му беше мокра от банята, а на брадата си имаше порязано от бръсненето.

— Здравей.

Понечи да го прегърне, но той явно не го очакваше и докато се ориентира, тя отстъпи назад. Стоеше смутено пред вратата с увиснали край тялото ръце.

— Влизай — каза Форни.

Пристъпи в стаята и усети уханието на сапуна, с който се бе къпал — на лимон и нещо сладко.

— Извинявай, че се обадох толкова късно.

— Радвам се, че се обади.

— Всички ли събудих?

— Не.

Сега лампите светеха — една на тавана и една до леглото. За пръв път можа да разгледа стаята. Избелелите тапети изобразяваха горски пейзажи. Мебелите приличаха на пребоядисани реликви от армията. Единствената украса бе една графика, изобразяваща тъжен клоун в рамка.

— Как беше пътуването?

— Много дълго.

— Всичко добре ли мина?

— Добре?

— Имам предвид церемонията. Сестра ти...

— Мери Елизабет — кимна Форни и замислено повтори името.

— Да. Само че нямаше служба или нещо подобно. Нямаше никакви хора. Бях само аз. И Мери Елизабет. Никой друг.

— Форни, добре ли си?

— Да — отвърна той, но се обърна към клоуна на стената. — Нищо ми няма.

Новали пристъпи от крак на крак, а той пхна ръце в джобовете си. От стаята на горния етаж се чу как пуснаха водата в тоалетната. За да я заглушат, и двамата заговориха едновременно.

— Докато ти...

— Искях...

— Новали, защо не седнеш? — Форни направи любезен жест, но изборът не беше богат: метален канцеларски стол с напукана мушамена тапицерия и леглото. Тя предпочете стола.

— Сигурно си уморен.

— Малко.

— Започнах да се тревожа, като не се върна до сряда...

— Останах по-дълго, отколкото възнамерявах. Наех автомобил, сякаш съм турист. Бях забравил колко е красиво. Много е различно от тук.

— Сигурно.

— Майка ми и баща ми са родени там. Мери Елизабет — също. Никога не съм живял в този щат, освен по време на следването си в колежа, но въпреки това ми се видя познато.

— Скоуиган ли имаш предвид?

— Целия този край на Мейн. Скоуиган, Уотървил, Огъста, Брънзуик.

— Брънзуик. Там е бил колежът ти, нали?

— Да. Отидох да поразгледам за няколко часа, а останах цели два дни. Прекарах известно време в колежа. Боудън има страхотна библиотека. Видях се с някои от моите професори. Един от тях скоро издава нова книга.

— Много интересно.

Отново се възцари тишина, но този път тя не ги притесни.

— Мислих си за теб, Новали.

— Форни...

— Искях да говорим, но се боях, че това, което ще ти кажа... Просто не ставаше за телефон.

— Какво искаше да ми кажеш?

— За последната ни среща. Боях се, че... може би съм те обидил или нещо такова.

— Обидил ли?

— Надявам се, не съм бил много... Притеснявах се, да не би да съм бил непохватен. Искам да кажа — недостатъчно мил.

— Не, Форни. Не си ме обидил.

— Не бих искал, Новали.

Нещо изщрака в климатика на прозореца и светлината примигна за секунда.

— Е, какво става тук?

— Нищо. Лекси си намери квартира. Къща близък. Ще се местят на първи.

— Ще ти липсва.

— Няма да е далече. Къщата е точно срещу училището.

— Как е Америкъс?

— Много добре. Ще бъде Ани Оукли на парада в събота.

— Донесох ѝ една книга. — Форни бръкна в отворения куфар на леглото зад себе си и извади червен пакет. — „Горите на Мейн“ от Торо. Имахме тук в библиотеката два екземпляра, но...

— Рита Холоуей иска да говори с теб.

— Да не са измислили нещо за новата библиотека?

— Да, но не мисля, че ще те зарадват.

— Защо?

— Ами, Рита каза, че кметската дъщеря щяла да е новата библиотекарка.

— О, нищо чудно. Олбрайт отдавна искаше да я взема на работа. Няма нищо. Време ми е за нещо ново. — Той прокара ръка по лицето си, после потърка врата си.

— Чух, че търсели работници във фабриката за пластмаси.

Новали бе виждала работници от фабриката, когато идваха в „Уол-Март“ да си осребрят чековете — уморени мъже и жени с карти за самоличност, защитени на джобовете.

— Новали?

Мрачни хора, очакващи мизерните заплати, които получаваха за изработването на едни и същи пластмасови форми на конвейера ден след ден, седмица след седмица.

— Новали, добре ли си?

— Разбира се.

— Бях на хиляди километри от тук.

— Форни, какво мислиш за училището? Нали винаги си искал да бъдеш учител?

— О, това беше доста отдавна.

— Ако истински го искаш, времето е без значение. Без никакво значение.

— Това, което искам, Новали... е да съм с теб. С теб и Америкъс.

— Форни!

— Обичам те. Обичам те повече от всичко на света и когато бяхме тук заедно... когато беше в обятията ми...

— Форни, може би сбъркахме. Не разбрах как стана, нито защо. Може би тогава не беше моментът...

— Новали, да не би да се люби с мен от съжаление? Така ли беше?

— Не. Не мисли такова нещо.

— Защото, ако това е била причината...

— Не, Форни, не беше това причината.

— А каква? Просто ти хрумна? Моментно решение? Или си била отчаяна и имаше нужда от малко окуражаване?

— Какво искаш да кажеш?

— Какво... Имаш ли въобще някакви чувства към мен?

— Разбира се. Ти си най-добрият ми приятел, Форни.

— А чувства?

— Ти помогна да се роди Америкъс.

— Привличам ли те?

— Ти ме научи да чета, Форни. Показа ми един нов свят. Ти...

— Обичаш ли ме, Новали? Обичаш ли ме?

— Форни, ако аз...

Тя се опита да си спомни как я бе прегръщал последния път, как устните му целуваха нейните, как ръцете му...

— Знаеш, Форни, че аз...

Знаеше, че ако се поддаде на спомените си, няма да успее да изрече лъжата, която трябваше да чуе.

— Форни...

Не би искала да разбие сърцето му.

— Не, Форни. Не те обичам. Не така, както ти би искал. Не така. Нито би могла да разбие своето.

ТРИДЕСЕТ И ПЕТА ГЛАВА

През първите седмици след заминаването на Форни Новали мислеше, че ще полудее.

Плачеше без никаква причина и на най-необичайни места. Веднъж наливаше бензин от „Тексако“ и се разплака, без дори да се опита да се прикрие. Когато на Деня на родителя учителката на Америкъс ѝ каза, че дъщеря ѝ чете като осмокласничка, тя се разрева неудържимо и трябваше да я изведат до колата. Един ден работеше на щанда за електроника, видя на три екрана едновременно как Джулия Чайлд приготвя бадемов сладолед и се разрида така силно, че не можа да изкара докрай смяната си.

Но не това я разстройваше най-много. Страхът, че може да загуби паметта си, предизвикваше свиване на гърлото ѝ, а по тялото ѝ избиваше студена пот. Първият сигнал, че нещо не е наред, дойде, когато четеше романа „Епизод с лястовици“. Чак като го свърши, си даде сметка, че вече го е чела. Няколко дни по-късно подписа един чек и написа името си погрешно. На работа обърка регистрационната си карта и на два пъти връщаше на клиенти по-голямо ресто.

Вече си беше купила книгата „Вълшебствата на паметта“ и бе започнала да взема големи дози витамин Е, който според книгите бил „витаминът на мозъка“. Промяна обаче не настъпваше. Сякаш колкото повече се опитваше да се съсредоточи, толкова повече забравяше.

Случи ѝ се да се загуби на няколко преки от дома. Избираше номер, но забравяше с кого трябва да говори. Отиваше на пазар, а купуваше ненужни неща. Един ден Лекси изброи осемдесет и четири моркова в чекмеджето за зеленчук в хладилника ѝ.

Приятелите искаха да ѝ помогнат, но не знаеха как. Не можеха да спрат болката в гърдите, нито да върнат блясъка в очите ѝ. Не можеха да променят мечтите ѝ, да успокоят страданието ѝ, нито да ѝ помогнат да ремонтира сърцето си.

Америкъс, съкрушена от отсъствието на Форни също като Новали, стана тиха и странно вглъбена. Прибра още едно бездомно животно — куц заек, който кръсти Докър, и подреди по азбучен ред

всичките си книги. Научи се да прави шейк със сладолед, а Дикси Мълинс ѝ показва как се шият копчета. Наизусти имената на съдиите от Върховния съд от Джон Джей до Малън Питни, а след това започна да пише стихове и да ги крие в кутия под леглото си. Всяка вечер дълго и настоятелно молеше Бога да върне Форни Хъл вкъщи.

Ако трябваше да се грижи само за себе си, щеше да се отпусне в леглото, да закрие лице с възглавница и да се отдаде на дълбок сън без сънища. Но не можеше да го направи — дъщеря ѝ имаше нужда от нея. Насилваше се и ставаше, правеше се на енергична и весела, преструваше се, че Америкъс вярва на представленията ѝ.

Измисляше къде да отидат и какво да правят, но навсякъде виждаше Форни. Той беше високият мъж йод чадъра, прекосяващ парка, или слабият човек седнал зад тях в киното. Стори ѝ се, че го видя в най-горната кабинка на виенското колело, припозна се в самотния кънкьор на пързалката. Лицето му ѝ се мярна пред прозореца на музея за кукли.

Една вечер в търговския център на Форт Смит чука по уредбата, че викат Форни Хъл. Втурнаха се от единия кран на магазина чак на другия и останали без дъх, дотичаха при охраната. Но там видяха едно момче, което още не се бръснеше, момче на име Фарли Хъл.

След минута пресичаха паркинга и се опитваха да скрият сълзите си. Влязоха в колата и там усилията им да се държат геройски се изпариха. Плакаха прегърнати, после се прибраха вкъщи и ядоха сладолед. После пак плакаха.

Първото писмо на Форни пристигна на следващия ден.

„Скъпа Америкъс,

Изпращам ти учебната програма, която приготвих за теб. Според тази програма трябва да минеш останалата част на първия учебник по латински до средата на август. За теб е наложително да го свършиш, преди да започнеш трети клас. И не забравяй, че спреженията на глаголите са само въпрос на заучаване. Обичам те. Отбих се в библиотеката на Вашингтон и останах четири дни. Изпра ли се лекето от шоколад от жълтата ти рокля? Препрочетох «Чувам как говори Америка» и смятам, че и ти трябва да я

прочетеш. За съжаление книгата вече е изчерпана, но поръчах на една антикварна книжарница да ти прати екземпляр. Ще го получиш до края на седмицата. Не можеш да си представиш колко ми липсваш. Америкъс, продължавай да настояваш да включат и латински към програмата ти в училище. Помни: промяната се постига, когато има добра цел. Сънувах те три пъти и ти все се усмихваше, но имаше котешки мустаци. Не пропускай да прочетеш и «Произход на думите и техните любовни истории». Ще видиш, че е много интересна.

Твой

Форт Хъл

Моля те, поздрави майка си от мен.“

Писма до Америкъс пристигаха доста нередовно: понякога по три на ден, а следващото — чак след месец. Случваше се пликовете да са изпомачкани и мръсни, с дата отпреди няколко седмици. Миришеха на боя за обувки, горчица или лепило. В едно писмо дори намериха парченце от маруля, в друго — счупено зелено копче.

Бяха писани на рециклирана хартия, на хотелски листа или върху обратната страна на писма, адресирани до „наемателя“. Едно писмо дори бе написано на гърба на меню от ресторант, друго — на листовка, канеца на поетичен рецитал.

Печатите бяха от Сейнт Луис, Вашингтон, Индианополис, Питсбърг, Канзас Сити, Балтимор, Акрон, Луисвил. Америкъс следеше маршрута по картата, която сам Форни бе закачил в стаята. Дали пътуваше към някаква определена цел и коя беше тя, момичето не можеше да каже.

Пишеше главно за книги и науки. Увеличаваше списъка за четене на Америкъс, който вече съдържаше повече от шестстотин заглавия. Споменаваеше много малко за себе си и нищо за Новали, но винаги завършваше писмата по един и същи начин: „Моля те, предай на майка си моите най-добри чувства.“

Не беше кой знае колко, но все пак представляваше нещо, а Новали и Америкъс приемаха всичко. Когато Форни замина, част от техния живот просто изчезна. Част, която не можеше да се запълни

нито с фотография, нито с латински, кино или виенски колела, с никакви сладоледови шейкове, куци зайчета или безкрайно проливане на сълзи.

Новали реши да опита да го открие, като отиде в градовете, които той бе посетил. Мислеше дори да публикува съобщение „Върни се“ във вестниците, да наеме частен детектив, който да го издири.

— И какво ще направиш, като го намериш, Новали? — попита я Лекси.

— Ами...

— Ще му кажеш ли, че го обичаш?

— Лекси...

— Не можеш, нали?

Тя пое дълбоко дъх и тръсна глава.

— Не, Лекси. Не мога да го направя. Не мога да го доведа тук, за да работи във фабрика? Или за да продава сандвичи в автокиното?

— Защо пък да не се уреди в „Уол-Март“?

— Не — твърде бързо отвърна Новали.

— Значи за теб магазинът става, но за него е под нивото му. Така ли?

— Не е вярно.

— Това е истината. Мислиш си, че не го заслужаваш. Мислиш, че Форни е много над твоето ниво.

— Чуй, Лекси.

— Не, ти ме чуй. Знам, че майка ти те е оставила на произвола на съдбата. Знам и каква ти надrobi онзи мерзавец Уили Джак, но...

Новали понечи да стане, но тя се протегна през масата и я хвана за ръката.

— Погледни какво си постигнала. Имаш чудесно дете и дом. Приятели, които те обичат. Имаш хубава работа. Ти си голям фотограф-художник. Прочела си цяла библиотека книги. Дори посещаващ колеж. Всичко това е твое дело, мила. Всичко това е твое.

— Не, Лекси. Нямам Форни.

В същия ден Америкъс получи четири писма, всички с печат от Чикаго. Новали не отдаде особено значение на това. По датите прецени, че може би Форни ги е писал в различни градове, носел ги е

у себе си с дни, а после ги е пуснал наведнъж в Чикаго. Две седмици по-късно обаче дойде още едно писмо от там — явно нещата се променяха. Шест дни по-късно пристигна още едно, а след седмица — пак.

Новали се опита да се разубеди и да не прави това, което бе намислила. Знаеше, че е глупаво и че по този начин няма да се промени нищо, но дори когато започна да набира номера, бе сигурна, че няма да спре.

Първо позвъни в градската библиотека на Чикаго. Там нямаха информация за никакъв Форни Хъл. Беше сигурна, че ще е близо до книги, че не може да диша без тях, затова опита в библиотеката в Тълса. Чака една седмица, докато получи копие на част от телефонния указател. Девет страници — от книжарница „Ейбрахам Линкълн“ до книгоразпространителна фирма „Уотърстоун“. Бе преценила, че няма да е нужно да поръчва целия указател. И излезе права.

Форни вдигна слушалката още на първото позвъняване.

— Книжарница „Чосър“.

В първия миг помисли, че ще му каже, ще изрече думите, но не можа.

— „Чосър“ — повтори той.

След секунди телефонът изщрака и Новали разбра, че връзката се бе прекъснала.

ТРИДЕСЕТ И ШЕСТА ГЛАВА

Малкият болничен параклис не бе предвиден за венчавки. Петте къси реда столове може би бяха достатъчни да поберат някое опечалено семейство, а помещението — скърбящи съученици или приятели. Новали можеше да си представи такива мълчаливи събирания в ранните часове на не едно мъчително утро, но параклисът беше тесен за радостта на сватбено тържество.

На предната редица се бутаха седем хихикащи деца. На останалите седяха усмихнати възрастни хора. Няколко сестри, доктори и помощници в униформи, излезли от работа, се бяха сместили тук-там или стърчаха прави в дъното, готови да си тръгнат веднага, ако ги повикат по спешност.

Болничният свещеник, приятен на вид човек с боядисана кафяво-червена коса, чакаше в края на пътеката с гръб към цветния прозорец. До едната му ръка стоеше младоженецът — Лион Йодър, засмян и със зачервено лице.

Вратата се отвори, всички станаха на крака и отправиха поглед към Лекси, която влезе и пое по пътеката. Беше облечена във втален костюм с цвят на златник. Носеше букет от седем бели рози, по една за всяко от нейните пет и Лионовите две деца. Всички те бяха застанали точно пред олтара. Брумит държеше за ръка едно дребно четиригодишно дете, близнаците — едва проходило бебе, а Полийн пригладваше косата на най-малкото си братче.

Новали донагласи апарата и започна да снима. Лекси стигна средата на пътеката и се усмихна ослепително на Лион — мъжа, който предстоеше да ѝ стане съпруг.

Бяха се запознали след тръгването и отново на работа в болницата. Добри сестри не се намираха лесно, затова не ѝ бе трудно да се върне на старото си място.

Той също работеше като помощник почти от шест години. Но имаше завършено медицинско училище и бе постъпил в главната районна болница като специализант по педиатрия.

Покани Лекси на среща един ден, докато се хранеха в болничното кафене. Въпреки че тя отказа, той не се разколеба.

— Разбира се, изглежда доста мил — сподели после тя с Новали.
— Но така беше и с Роджър Брискоу.

Няколко седмици по-късно все пак се съгласи да излезе с него и Лион я заведе на риболов, заедно с нейните и неговите деца.

— Бяхме девет души — каза Лекси. — Истински цирк, Новали. Някои от децата имаха червеи в косите. Кукичките хвърчаха из въздуха. Сандвичите бяха пълни с мравки. А малката дъщеря на Лион Керъл Ан пусна дребните рибки обратно в езерото.

— Приятно ли прекара?

— Чудесно. Брумът хвана костур. Лион каза, че тежал кило и половина. Момчето умря от удоволствие. Разбира се, не го показваше. Цял ден мрънкаше, че не иска да дойде с нас, и се държа ужасно. Докато не хвана рибата.

— Е, харесва ли ти той?

— Лион ли? Разбира се.

— Имам чувството, че и двамата сте налапали въдицата. Че вие всички...

— Не! Не е мой тип. Не че не е приятен човек и прочее, но липсва искра. Не става.

„Скъпи приятели, днес сме се събрали, за да свържем този мъж и тази жена в свещен брачен съюз.“

— Опитах се да ти се обадя много пъти, но теб все те няма.

— Да, знам. Лион ни заведе на боулинг миналата събота, а във вторник ходихме да играем миниголф. Ако не остана вкъщи да изпера прането, децата ми ще почнат да ходят без бельо.

— Къде беше снощи? Минах покрай вас в осем часа. Искях да заведем децата на сладолед.

— Ходихме с Лион и неговите деца в центъра да пазаруваме. Трябваше да купи на малкото момче пижами. Аз пък взех на Полийн една блуза. Тогава стана нещо много странно... Докато пазарувахме, аз сложих на главата си неговата смешна шапка. Тя е черна на пъстри цветчета. И какво мислиш? Въртя я аз на главата си и се правя на шут, а Лион ми казва, че съм хубава. Докосна устната ми и клепача и ми казва, че съм хубава. Представяш ли си?

„Защото бракът е даден от Бога и се гради на основата на вяроност и уважение.“

— Вчера, като казах на Лион, че Брумит пак се е бил в училище, той реши да дойде с мен на срещата с психолога.

— Защо трябваше да ходиш на нея?

— Викат му среща за дисциплината. Помниш ли, когато Брумит бе написал на стената в тоалетната „Лари Дилс целуна козата“?

— Да.

— Е, тогава пак ме викаха на такава среща. Говориха главно за „стила на поведение“ на Брумит и за „неспособността му да владее чувствата си“.

— Той вече е по-добре.

— Да. По-лесно се разбираме. Лион ще го води при един свой приятел, който има спортна школа за карате. Казва, че бойните изкуства помагат не само за самозащита. Чрез тях човек се учел на самообладание и контрол.

— Имам чувството, че и аз имам нужда от такова нещо.

— Аз също. Толкова се ядосах днес на работа, че щях да набия една сестра от кардиологичното отделение. Разляла чаша кафе на бюрото си и иска аз да го изчистя. Държи се, като че ли съм й слугиня. Ще взема да послушам Лион и някой ден ще постъпя в сестринското училище.

— О, Лекси, наистина защо не. Ще имаш полза.

— Ако ми се отвори възможност, може и да го направя. Обадох ти се по две причини. Брумит и Лион хванаха цял леген кротушки в сряда следобед и ще ни гощават с пържена риба довечера. Искаме да дойдете и вие с Америкъс.

— Какво да донеса?

— Нищо. Просто ела веднага след работа. А сега второто нещо. Ще ми послужиш ли със сламената си шапка?

— Разбира се.

— В събота цял ден ще бъда на открито, а знаеш как изгарям. Лион ще ни води в Арлингтън на мач. Представяш ли си какво ще бъде? Седем хлапета на стадиона с мексикански питки, хотдог и...

„Ти, Лекси, вземаш ли за свой законен съпруг този мъж? За да го обичаш и да се грижиш...“

— Влюбена съм, влюбена съм, влюбена съм! — Лекси нахълта в кухнята и завъртя Новали.

— Леле... — възкликна тя и се стовари на един стол.

— Лекси, знаеш ли колко е часът? Още не съм пила дори кафе.

— Чу ли какво ти казах? Влюбена съм, Новали!

— Защо е толкова рано и в кого си влюбена?

— Лион! Влюбена съм и Лион Йодър! При това не съм спала с него!

— Нали казваше, че не те привличал.

— Забрави какво съм казвала. Задраскай го и край.

— Лекси, какво всъщност става?

— Няма да ми повярваш, като чуеш. Няма да ми повярваш.

— Опитай де.

— Добре. Чуй. Дъщерята на Лион, Каръл Ли, не е негова дъщеря.

— Това ми звучи като пълна глупост.

— Коуди му е син, но Каръл Ан не е негова дъщеря.

— И затова ли си влюбена?

— Нека ти разкажа как я е взел.

— Лекси, хайде да пием кафе. Мисля, че на теб ти е по-нужно, отколкото на мен.

— Преди три години Лион се запознал с жена на име Максийн. Казва ѝ Макс. Тя имала дъщеричка, Каръл Ан. Двете отишли да живеят с Лион. Слушаш ли ме?

Новали кимна и потърка очи с обратното на ръцете си.

— Добре. Макс забременява от Лион и се ражда Коуди. И така те имат две деца. Нейната Каръл Ан и техния Коуди. Нали така?

— Така.

— Когато Коуди е само на няколко месеца, Макс решава да го напусне. Заминава за Мексико. Точно така. Приключва връзката с Лион и повече не желае неговото дете Коуди, нито своята Каръл Ан до момента, в който разбира, че Лион я иска. Той твърди, че се бои за момиченцето, ако то отиде с майка си в Мексико, защото вече е наясно що за майка с тя. Когато Макс разбира, че Лион иска да задържи момичето, решава да се пазари. И сега идва най-интересното! Лион имал лъскава червена кола „Камаро“. Макс много я харесвала. И заменила детето срещу колата.

— Какво?

— Да! Заменила детето за една кола.

— Лекси!

— Лион повече не видял нито Макс, нито червеното камаро.

— Страхотна история.

— Новали, когато той ми я разправи, почувствах, че Лион Йодър е страхотен човек — очите ѝ се напълниха със сълзи, но тя се усмихна. — И тогава разбрах, че съм влюбена.

„Обявявам ви за съпруг и съпруга.“

ТРИДЕСЕТ И СЕДМА ГЛАВА

Отначало помисли, че чува музиката насън. Бавна романтичка мелодия с много цигулки. Обърна се, притисна лице към възглавницата и разбра, че не сънува. Музиката идваше отвън през прозореца.

Измъкна се от леглото и погледна часовника — осемнайсет минути до полунощ. Тихо мина по коридора, влезе в дневната и надникна през прозореца.

Бени Гудлък седеше на циментовата площадка.

Новали отвори предната врата и излезе на двора. Музиката се носеше от неговия пикап, спрян на алеята. Радиото беше пуснато силно, а прозорците — свалени.

— Бени, какво правиш?

— Събудих ли те?

Беше облечен в смокинг и с пояс. Папионката се бе откачила и висеше пред колосаната бяла риза.

— Какво има, Бени?

— Нищо.

— Тогава какво правиш тук?

— Сърдиш ли се, Новали?

— Не, не се сърдя. Но нали трябваше да си на тържеството.

Той бе седнал на един стол и бе опънал дългите си крака. Наведе се изведнъж към едната си обувка.

— Бях — каза, — но си тръгнах по-рано.

— Къде е гаджето ти? Къде е Мелиса?

— Заведох я у тях.

— Наистина си приключил доста рано.

— Ами на Мелиса не ѝ се стоеше — отвърна той, като произнасяше „ш“ вместо „с“.

— Бени, да не си пил?

— Не, нищо особено — само две бири.

— Затова ли Мелиса искаше да се прибира? Защото си пил?

— Да, искам да кажа — не. Аз пих чак след като я изпратих до тях, но... Въобще не бях с гадже на тържеството, Новали. Излъгах те.

Тя разтвори още един стол и седна, свивайки крака йод дългата си памучна нощница.

— Поканих Мелиса, но тя вече имаше среща. Джанет Уайткилър — също, затова отидох сам. Но не бях единственият. И други момчета бяха без дами. Смотаняци като мене.

— Бени, не говори така. Обзалагам се, че и двете щяха да прекарат много по-приятно с теб, отколкото с когото и да било друг. Обзалагам се, че...

— Аз не ги поканих, Новали.

— Какво?

— Не съм канил нито Мелиса, нито Джанет. И за това излъгах.

— По-внимателно, Бени. Почваш много да лъжеш — ще станеш голям специалист.

— Съжалявам, но... — Той повдигна рамене и отпусна назад глава.

— Но какво?

— Искаш да ти кажа истината ли?

— Разбира се.

— Добре. Никога не съм имал гадже, Новали. Въобще не съм бил с момиче.

— Е, имаш време. Искам да кажа, че...

— Седемнайсет! Почти всички момчета, които познавам, вече са... имали две-три момичета.

Новали въздъхна и поклати глава.

— Какво означава това?

— Ох, като бях на седемнайсет, ми се случиха толкова много неща.

— А на мен — нищо! Нищо хубаво. Нито лошо. Нищо и край!

— Бени, какви ги говориш. Ти си спортна звезда, печелиш награди. Това нищо ли е?

— Виж, Новали. Знам какво ти се е случило, когато си дошла тук на седемнайсет. Някакъв тип избягал и те изоставил. Знам, че си родила Америкъс в „Уол-Март“.

— Нима?

— Знам, че тогава си се чувствала ужасно, но това е истински житейски опит. Нали разбираш?

— Не, не разбирам.

— Ами не си била вързана с часовете по алгебра на господин Прайър всяка сутрин от осем и половина. Не е трябвало да тренираш баскетбол в петък вечер, за да те вземат в отбора. Не си прекарала целия си живот в Секвоя, за да подрязваш дървета и да ториш фиданките в разсадника на Гудлък. Просто всичко в живота ми е все едно и също. Винаги.

— Бени...

— Прочетох книгите, които ти ми даде, Новали. Разкази за разни хора, които пътешестват до Сингапур, Тибет, Мадагаскар. Хора, които се надбягват с коли и ограбват товарни влакове. Летят с балони, превземат планински върхове. Проникват на места, където не е стъпвал човешки крак. Разкази за хора, които пишат пиеси и правят филми. Хора, които се влюбват.

— И ти ще извършиш такива неща, Бени.

— Така ли? Кога? Утре ставам на осемнайсет, а още нищо не съм направил.

— Чудесно! Значи всичко е пред теб, не съм ли права?

— Надявам се.

— Помисли за това, Бени. Ами ако беше опитал вече от всичко?

— Какво искаш да кажеш?

— Какво щеше да ти остане? Какво щеше да очакваш? Какво щеше да те вълнува всяка сутрин, като се събудиш, ако бе изпитал всичко? А? Какво щеше да правиш тогава?

— Ами сигурно щях да правя някои неща повторно.

— Вторият път не е толкова хубаво. Бени, не всички можем да отидем до Сингапур. Някои от нас никога няма да превземат върхове или да направят филми. Но ти участваш в надбягвания и правиш снимки. Всеки иска да обича някого. Понякога успяваме. Понякога победата е наша.

— Да.

— Нещата ще ти изглеждат по-различни наесен, когато тръгнеш на училище.

— О, Новали, боя се, че пак ще бъде същото.

— Не! Ще научаваш нови неща, ще срещаш нови хора, интересни хора. Много момичета.

— Това би било хубаво.

— И се обзалагам, че ще срещнеш някое необикновено момиче. Момиче, с което ще искаш да си заедно непрекъснато. Няма да можеш да ядеш и да спиш, защото ще мислиш само за него и...

— Новали, още не съм се целувал с момиче.

— И това ще стане, Бени. Ще целуваш много момичета.

— Но не знам как. Няма да знам какво да правя.

— О, то става съвсем естествено.

— Може ли да те целуна?

— Бени...

— Само веднъж. Повече няма да те моля.

— Идеята не е много добра. Аз не съм момиче.

— На двайсет и пет човек не е стар.

— Но е доста повече от седемнайсет.

Бени повдигна ръка и погледна часовника си.

— Ще стана на осемнайсет само след три минути.

Новали внимателно огледа лицето му — лицето на десетгодишното момче от пикапа, което я бе докоснало... Лицето на момчето на дванайсет, което тича по планинския хребет... Лицето на тийнейджъра, който обича дъжд, соколи и джанки. Тогава тя се наведе към Бени Гудлък, взе лицето му в ръцете си и го доближи до своето. Когато устните им се срещнаха, той затвори очи и те се целунаха под клоните на кестена. Това бе най-голямото изживяване в седемнайсетата година от живота му.

ТРИДЕСЕТ И ОСМА ГЛАВА

Новали беше сигурна, че късметът се предава от родител на дете, също както се предават формата на носа, кривите крака или предпочитанието към шоколада. Наистина Америкъс имаше носа на Новали, нейните зелени очи и усмивка. Така че бе съвсем естествено да наследи и лошия късмет на майка си с числото седем.

Досега го бяха преодолявали, но понякога им се бе разминавало на косъм. Двете заедно изживяха седмия месец на бременността. Оцеляха на седмия ден от живота на Америкъс, както и през седмия месец. Сега обаче се изправяха пред най-голямото предизвикателство — седмата година. Рожденият ден на момиченцето току-що бе отминал.

Новали направи малко и тихо тържество, сякаш голямото внимание би могло да предизвика нещастие. Празникът мина без инциденти. Не стана земетресение, нито наводнение. Нямахте ожулени колени и ухапвания от пчели, размина се дори без слънчеви изгаряния. Времето беше чудесно, сладоледът не се топеше и никой не си разля лимоната. Почти идеален ден.

Въпреки това в последвалите седмици тя не можеше да се отърве от чувството на страх — страх, от който кожата ѝ настръхваше и я полазваха тръпки. Чувстваше, че нещо наближава. Не знаеше какво и кога. Понякога едва ли не мечтаеше да стане това, което щеше да става, за да се свърши най-после.

Не ѝ се наложи да чака дълго.

Беше трупала вестници в продължение на три дни, без дори да ги разгърне. Имаше много работа по снимките от една сватба в Киота предишната неделя. Отвори понеделнишкия брой чак във вторник вечерта, след като Америкъс си легна. Преглеждаше го набързо, защото смяташе да си мие косата и да пере цял куп дрехи.

Хвърляше поглед само на снимките и заглавията. Неочаквано видя една къса колонка, поместена между рекламите на седма страница.

„Мъж без крака, идентифициран като У.Дж. Пикънс, бил открит в неделя следобед в мъжката тоалетна на някаква бензиностанция до Алва. Пикънс, който загубил краката си при железопътна злополука, не могъл да се придвижва от петък вечерта, когато му била открадната количката.

Според Пикънс някакъв непознат мъж го взел на автостоп от Либеръл, Канзас. Когато приближили Алва, на инвалида му станало лошо и шофьорът спрял на един паркинг. Пикънс сам влязъл с количката си в тоалетната, но шофьорът го последвал, взел му количката и избягал с нея.

В неделя следобед дежурен патрул чул виковете на Пикънс за помощ и уведомил канцеларията на шерифа в Алва.

Пикънс, който напуснал Калифорния преди две седмици, казал, че пътувал на стоп към Оклахома, за да търси своето дете и неговата майка, които не бил виждал от 1987 г.

Мъжът бил приет в районната болница на Уудс, където се намирал под наблюдение.“

Новали нито пра, нито си изми косата. Телефонира на две места, вдигна Америкъс и я заведе при Моузис и Съртън. Зареди с бензин голата и пое към магистралата.

Когато влезе в стаята, Уили Джак лежеше със затворени очи и тя за миг помисли, че е умрял. Забеляза обаче как под болничната пижама гърлите му се повдигат и спадат. Кожата му — болезнено жълта, изглеждаше много широка за тялото му. Сякаш той се бе свил в нея.

Новали го гледаше как спи и се чудеше какво ли виждат очите му под потрепващите клепащи. Изведнъж той подскочи и креватът се

разтресе. Обърна се към вратата.

— Какво каза? — впери в нея очи.

Ирисите му бяха с цвят на жлъчка, кожата под очите — сива и подпухнала.

— Какво каза? — попита отново настойчиво.

Остави го да съсредоточи погледа си върху нея. Не бе дошла да му помага.

— Новали?

Главата му се надигна от възглавницата и тя забеляза оредяващата коса над слепоочията.

— Не мога да повярвам — каза той. — Не мога да повярвам, че си тук.

Подпря се на лакът и се вторачи в нея.

— Новали. — После се усмихна. — Връщах се да те търся.

— Защо?

Той не и отговори.

— Какво ще правиш сега, Уили Джак? — гласът ѝ бе равен и спокоен. — Смяташе да отидеш в магазина, където ме заряза ли?

— Новали...

— Мислиш, че още съм там и те чакам?

— Просто исках да разбера дали си добре.

— Наистина ли?

— Виж...

— Малко си закъснял обаче. С около седем години.

Уили Джак отпусна отново глава на възглавницата и потърка с ръка челото си.

— Връщам се, защото трябва да ти кажа нещо за Америкъс.

Новали изстина. Мускулите ѝ се стегнаха. Огледа го с остър поглед, преценявайки заплахата.

— Какво знаеш за нея?

Той долови в гласа ѝ решителност и заплаха, които му бяха непознати.

— Как разбра за нея?

— От братовчед си Джи Пол.

— Лъжеш!

— Каза, че от полицията му се били обаждали преди няколко години. Бебето било изчезнало и искали да знаят къде съм аз.

— Уили Джак...

— По дяволите, бях в затвора! Не знаех за цялата работа до преди година, когато се видях с Джи Пол. От него научих за нея и къде живееш.

— Но ти не си разбрал дали съм я намерила. Дали е жива или мъртва.

— Гресиш, Новали. Знам. Знам, че е добре и че е с теб в Секвоя.

— Как? Как разбра това?

— Звънях у вас.

— Какво, какво? — Опита се да се овладее, но от гняв едва изричаше думите.

— Никога не съм говорил с нея. Обикновено ти вдигаше слушалката. Но няколко пъти попадах и на нея. — Той сякаш се отнесе нанякъде, а после се усмихна. — Чувах гласа ѝ и това ми стигаше, помагаше ми да преживея трудностите.

— Идваш за нея, така ли?

— За нея ли? Какво искаш да кажеш?

— Щеше да се опиташ да я вземеш. — Новали почувства как мускулите на лицето ѝ се напрегнаха. — Щеше да се опиташ да ми я вземеш.

— Как бих могъл да го направя?

— Какво?! Уили Джак Пикънс да извърши такава мерзост — да открадне дете?! — подигравателно изрече тя.

— Да я открадна? Така ли мислиш? — Опря се на рамката на леглото и се надигна. — Какво, по дяволите, си въобразяваш, Новали?! Че ще избягам с нея?

Сграбчи чаршафа, с който беше покрит, и го запокити на пода.

— Къде на майната си ще бягам.

Краката му свършваха малко под коленете. Новали искаше да обърне глава, но не можеше. Разбра, че той точно това искаше — да я шокира. Тя обаче нямаше да му позволи да се възползва. Нямаше да му разреши да я победи. Никога вече.

Приблужи леглото и се вгледа без да трепне в сбръчканата кожа, в грозните белези.

— Как разбра, че съм тук, Новали?

— Прочетох за теб във вестника.

— Какво пишеше? Как един нещастен инвалид не може да се измъкне от клозета?

— Нещо такова.

— Е, щом инвалидът не може да излезе от тоалетната, как, но дяволите, ще стигне до дома ти и ще открадне дъщеря ти? Разбира се, ако открие телефонна будка и се превърне в Супермен, тогава...

— Не се прави на интересен. Недей да увърташ.

— И как инвалидът ще се грижи за нея, като я открадне? Е, ако можеше някак краката му да израснат и да се смени черният му дроб...

— Ако мислиш, че ще ти съчувствам, много се лъжеш.

— Тогава той би могъл да управлява цял Дисниленд...

— Защо се върна тук? — повиши глас Новали.

— Или да се захване с банкерство...

— Ако не идваш за Америкъс, тогава за какво? — Даваше си сметка, че губи самообладание, но не можеше да спре.

— Вероятно би могъл да стане и съдия.

— Защо? — изкрещя тя. — Защо си тук?

В настъпилата тишина се чува приглушени стъпки по коридора. Изшумя найлон и в стаята влезе намръщена сестра.

— Някакви проблеми? — изглежда тя първо Уили Джак, после Новали. — Чувате се по целия коридор.

— Съжалявам — каза той.

Тогава забеляза чаршафа на пода.

— Какво, за Бога, става тук?

— Просто падна долу.

— О! — Вдигна чаршафа, остави го зад вратата и извади от шкафа нов. — Аз пък помислих, че сте скачали по леглото. — Ловко разгъна чаршафа и го пусна върху тялото на младия мъж, после провери иглата на ръката му. — Имам инжекция за вас, ако се нуждаете.

— Добре съм. Има време.

— Вие ще се обадите — каза тя. — И повече разпавии да няма. — Отправи се към вратата, излезе и затвори зад себе си.

Новали се приближи до прозореца и се загледа навън. През опушените стъкла небето имаше странен зеленикав цвят.

— Новали — почти прошепна Уили Джак, постъпих ужасно с теб. По-лошо едва ли съм постъпвал с някого. Но като помислиш, добро почти не съм вършил.

Тя го слушаше, но не вярваше на думите му. Не беше толкова глупава.

— Сега знам, че няма с какво да изкупя греховете си. Защото в целия си живот съм извършил само две добри неща. Не ми костваше кой знае колко, но и двете са си мое дело.

Изслуша обърканите му думи и се обърна да види — престорената му усмивка. От нея обаче нямаше и следа.

— Станах баща на дете, на дете, което, сигурен съм, е много сладко, ако прилича на майка си. И написах една песен. Адски хубава песен. Но, естествено, си пропилях времето. Обърках се. Избягах от едното... А другото ми го откраднах. По дяволите, сигурно съм си го заслужил. Но това с нищо не променя тяхната същност. И се надявам, че все пак заслужавам нещо.

— Уили Джак...

Той вдигна едната си ръка — молеше за още малко време.

— От това няма да стана по-добър. Нито нещо ще се промени — лошото не може да се поправи, нито може да се помогне с нещо на хората, които съм наранил. Това са само две добри неща, Новали, но те означават, че не съм бил чак толкова лош, че не съм пълен боклук.

Тя не искаше да чувства това, което чувстваше, не искаше да вярва на ушите си. Беше свикнала с оня Уили Джак, който познаваше отдавна, онзи, на когото не му пукаше за нищо, онзи, когото се бе научила да мрази. Знаеше, че с него може да се справи. Този Уили Джак обаче я изваждаше от равновесие. А най-лошото бе да загуби равновесие.

— Уили Джак, ти каза, че си дошъл, за да ми кажеш нещо за Америкъс.

— Да. — Той се размърда с усилие в леглото. — Спомняш ли си последния ден? Последния ден, когато бяхме заедно?

Новали кимна.

— Ти ме попита дали искам да чуя бебето и сложи ръката ми върху корема си, а аз ти казах, че нищо не усещам. Ти каза, че ако се напегна, ще почувствам сърцето.

— *Не усещаш ли едно леко туптене?*

— Аз казах, че не долавям нищо и се опитах да си дръпна ръката, но ти не ме пускаше.

Ето точно тук.

— Гласът ти беше съвсем тих, като шепот, но чух какво ми каза.

— *Там, където е сърцето.*

Лицето на Уили Джак бе мокро от сълзи, но той не го изтриваше.

— Аз те излъгах, Новали. Излъгах те — говореше бавно и уморено. — Казах ти, че нищо не чувствам, а не беше така. Усетих пулса на бебето. Усетих го така добре, както усещам собствения си пулс. Но те излъгах.

— Защо?

— Господи, не знам. Защо човек лъже? Защото ни е страх или откачае, или просто защото сме лоши. Предполагам съществуват хиляди причини за лъжата, бих могъл да ти надрънкам какво ли не. Но винаги се намира една лъжа, която човек не може да преодолее.

— Каква е тя?

— Може би ти просто още не знаеш нищо за нея или цък никога не се казва лъжа. Тя е толкова голяма, че би могла да унищожи част от самия теб.

— Но ако успееш, ако имаш късмет и някак си поправиш стореното...

— Тогава злото си отива и повече никога не се връща.

— Пуснете два долара и седемдесет и пет цента.

Новали пусна монетите в процепа, притисна слушалката до ухото си и телефонът започна да звъни.

— Моля те, вдигни слушалката — прошепна тя, след като изброи три иззвънявания.

... една лъжа, която човек не може да преодолее...

На четвъртото затвори очи и прокара пръсти през косата си.

ако успееш да поправиш стореното...

Уви шнура толкова стегнато около ръката си, че на петото иззвъняване пръстите ѝ побеляха.

... тогава злото си отива...

След шестото коленете ѝ се подкосиха и тя се облегна на вратата на будката.

... и повече никога не се връща...

Тогава ѝ провървя. На седмото извъняване той се обади:

— „Чосър“.

Като чу гласа му, гърлото ѝ се стегна и тя не можа да промълви нито дума.

— Книжарница „Чосър“.

Опита се да изрече името му, но в гърлото ѝ бе заседнало нещо твърдо и голямо.

— Ало? — каза той.

В този миг Новали си спомни сънищата, в които се опитваше да извика за помощ, но не можеше да издаде и звук.

— Е... — промълви той и тя разбра, че щеше да затвори.

Успя да издаде звук — по-скоро стон, отколкото дума, но той го чу.

— Извинете. Може ли по-високо?

Тогава нещо в нея се откъсна. Изрече името му, пое си дъх и започна да плаче.

— Новали?

— Аз... обаждам се, защото... — хълцанията пречеха на думите ѝ.

— Какво има, Новали?! Какво ти става?

— Форни...

— Да не е нещо с Америкъс?! Добре ли е тя?

Поемайки си дъх, успя да каже:

— Тя е добре.

— Какво има тогава?

Чувстваше как сърцето ѝ бие до пръсване. Хълцайки, изрече думите:

— Излъгах те, Форни.

Секундите ѝ се сториха безкрайни — напрягаше се да долови някакъв звук, шепот или дъх.

— Не разрешавай да стане твърде късно, Форни. Моля те! — Надяваше се той да не е затворил и връзката да не е прекъснала. — Излъгах те и ужасно съжалявам.

Тогава чу как той си пое дъх.

— Мислех, че мечтаеш за нещо друго, за друг живот. Че искаш да се върнеш в Мейн, да продължиш образованието си, че искаш да станеш учител. Страхувах се, че ако се опитам да те задържа тук при себе си...

— Новали...

— И затова, когато ме попита дали те обичам, отвърнах...

— Отвърна „не“. „Не както трябва да бъдеш обичан, не по този начин.“

— Само че не е вярно, Форни. Аз наистина те обичам.

— Тогава...

— Излъгах, защото мислех, че заслужавах нещо по-добро.

— По-добро от теб?! — Гласът му прозвуча дрезгаво. — Новали, не съществува нищо по-добро от теб.

— Нали не е много късно, Форни? Имаме още време. Имаме...

Гласът ѝ се изгуби сред воя на линейка, която завиваше по алеята до будката.

— Чуваш ли ме? — извика в слушалката.

— Новали, къде се намираш?

— Пред една болница в Алва.

— Алва? Какво правиш там?

— Готвя се да си тръгвам. Отивам в Телико Плейнс.

— Не — каза Форни. — Не се връщай.

— О, няма да оставам там, Форни. — Новали погледна към паркираната до тротоара кола.

Уили Джак седеше на задната седалка, облегнал глава на възглавниците, с които го бе подпряла.

— Просто ще закарам един човек до там. Един човек, който иска да се върне.

— Новали, не разбирам какво става. Не знам как ме откри. Нито защо си там. Направо нищо не разбирам от всичко това. Ако обаче е сън, ако просто ми се е присънило...

— Не сънуваш, Форни. Това сме ти и аз и всичко е съвсем реално.

Докато Новали беше в кабинката, навън започна да ръми. Когато с тичане се върна в колата и седна зад кормилото, вятърът вече

блъскаше едри като монети капки по стъклата.

Уили Джак спеше дълбоко. Вероятно от инжекцията, която му биха сложили, преди да го докарат до автомобила.

Докато Новали ровеше из чантата си за ключовете, вятърът стана толкова силен, че шевролетът се разклати и тя реши да не тръгва, докато бурята не отмине. Гледаше как капките се гонят по стъклата и си спомни една друга вечер с буря... Спомни си за едно момиче на седемнайсет, бременно, само... Едно момиче, което неспокойно се обръща и чака — чака от тъмнината да се появят хората, чиито гласове ѝ шепнеха в мрака...

Дребна жена със синкава коса и широка усмивка, която държи отворена вратата на къщата фургон, жената, която щеше да я научи какво значи дом.

Домът, това е мястото, където можеш да се приютиш, когато паднеш, а всички падаме.

Чернокож мъж, който щеше да ѝ даде фотоапарат в ръцете и да я научи как да гледа на света по нов начин.

Не трябва да се боиш... помпи, че носиш в сърцето си дарбата да правиш снимки.

Тъмнокожо момче с нежен глас и вълшебно дръвче в ръцете.

То носи късмет, помага ти да намираш разни неща... и пътя към къщи, ако си се загубил.

Преливаща от жизненост жена, неспособна да отказва, която щеше да я научи какво означава приятелство.

Виж колко много си успяла да направиш. Новали... колко много си постигнала.

Мъж с плетена шапка на главата, който я учеше какво е любов.

Това, което искам, Новали, е да съм с теб... с теб и Америкъс.

И едно дете на име Америкъс, което я учеше да вярва в щастието.

Когато котето отвори очи, първото нещо, което вижда, е майка си.

Момичето знаеше, че ще чуе и други, нови гласове, идващи от места, които не са ѝ познати, и чакаше.

Новали се усмихна на своето седемнайсетгодишно отражение върху мокрото от дъжда стъкло и се опита да го задържи, но то се

обърна и изчезна в обятията на светлината — там, откъдето бе започнал нейният живот.

Издание:

Били Лец. Аз и дъщеря ми
ИК „Бард“, София, 1996
Редактор: Лилия Анастасова

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.